

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DERİN DEVLET OLDU DEVLET

Belma Akçura

GÜNCEL YAYINCILIK: 260

Güncel Kitaplar: 5

•

ISBN 975-6117-41-9

Derin Devlet - Oldu Devlet

•

Kapak Tasarımı & Uygulama: Güncel Yayıncılık

•

Birinci Basım: Nisan 2006

•

Ofset Hazırlık

Güncel Yayıncılık Ltd.

Baskı ve Cilt: Kayhan Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Davutpaşa Cad. Güven San. Sitesi D Blok No: 155

Topkapı / İstanbul / Tel: 0 212 576 0136

© Güncel Yayıncılık Ltd. Şti. 2006

© Belma Akçura

**Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayımcının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.**

GÜNCEL YAYINCILIK LTD. ŞTİ.

Çatalçeşme Sk. No: 54/3 Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0 212 511 22 37 Fax: 0 212 522 86 68

Ücretsiz E-Posta: info@guncelyayincilik.com.tr

DERİN DEVLET

OLDU DEVLET

BELMA AKÇURA

Önsöz / Kirletilmiş Arşiv	11
BİRİNCİ BÖLÜM:	
DERİN DEVLETİN TANIKLARI ANLATIYOR	15
Demirel: “Derin devlet oldu devlet!..”	16
Ecevit, kontrgerilla bir var bir yok dedi!..	19
Evren: “Gayri resmi bulaşan olmuştur”	22
Devlet neden yanıt vermiyor	24
Erbakan: “Cinayetler ÖHD’nin marifeti”	25
Özal: “Eskisi kadar değil ama tesirli”	26
Komisyonumuzu gizli güçler engelliyor!	26
Genelkurmay ve derin devlet	28
“Her şeyi bilgimiz dahilinde yaptık”	29
Emekli generallerin Korkut Eken’i sahiplenmeleri	30
Şemdinli’deki gelişmeler	30
“Derin devlet Demirel’dir”	32
Ataç: “Sizin Gladio dediğiniz yapıyı	
4 yıl yönettim”	34
Derin devlet nasıl müdahale eder?	56
12 Eylül uygulamalarını	
Emekli Albay Ümit Kardaş anlatıyor:	56
İKİNCİ BÖLÜM:	
“DERİN DEVLET EŞİTTİR MEHMET AĞAR...”	63
Dipten gelen dalga: Mehmet Ağar	64
Bütün hayatını devlet işine veren tek bürokrat	66
1. MİT Raporu’ndaki Mehmet Ağar	68
Ağar MİT’in müfettiş raporundan nasıl çıktı?	70
Ağar, Eymür’e yanıtını yıllar sonra verdi	72
Özalların ‘papatya’ bürokrati	73
Özal’ın KGB’si Çiller’in ‘Susurluk Çetesi’ mi oldu?	73
Özal: Ağar suikasti kimin yaptığını biliyor	74
189 silah ruhrat dosyası kayboldu	75
Emniyet mafyanın komşusu	76
Ağar Kırıcı’yı neden tanımadı!	79
Susurluk Raporu’nda Kırıcı	80

Ağar'ın planı	81
Telekulağın mucidi Ağar	82
Polis sicil numarasını niye takmıyor!..	85
Ağar kumarhanelere de el attı	86
Mülkiyeliler Birliği'nden ihraç edildi	88
Ağar: "İşkenceci değilim"	90
Ağar ve Yargı	92
DGM'ler 82 bin kişiyi mahkûm etti!	93
DGM'nin sadece ismi değişti	94
"Beni Ağar'dan koruyun" diyen Yargıtay üyesi	95
Ağar Göktepe davasıyla niçin ilgilendi?	96
Refahyol'un mimarı	98
Menzir ve Sezgin istifa etti	99
2. MİT Raporu: Ağar'la ilgili deliller var	99
Ağar niçin istifa ediyor?	100
Devlet nasıl müdahale eder?	103
İlk fezlekeye genelge engeli	104
Ağar'ın fezleke savunması	106
Vatan savunması	110
DGM: "Ağar görevini suiistimal etmiştir"	112
Devlet sırrı nedir?	114
Türkiye'nin En 'Komik' Davası	115
En komik davanın anekdotları	118
1. Duruşma: Ne yaptıysak 'devlet' için yaptık	118
2. Duruşma: Böyle olmasını istemezdim, ama..."	118
3. Duruşma: Türkiye onlarla gurur duydu!..	118
4. Duruşma: Stres yok artık	119
5. Duruşma: Kime şikâyet edecektim	119
6. Duruşma: Hoştan adalete güvenip teslim oldu	120
7. Duruşma: Tarık Ümit'in kaseti tek delil	120
8. Duruşma: Ağar ve Bucak duruşmada	120
Topal cinayeti kaseti	122
Bucak hafızası	123
Bucak, Çatlı'nın gerçek kimliğini biliyor muydu?	124
Mercedes'teki silahlar için ne dedi?	125
Bucak'tan diğer çelişkili ifadeler	126
2000'li yılların Türkiye'sinde Ağar	127
Susurluk'tan Şemdinli'ye	128

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

DERİN POLİSİN DERİN KORUMASINDA

DERİN CAN VE MAL GÜVENLİĞİ...

135

Polisin Hali Pürmelali...

136

Müdürü suçun başını çekiyor

137

83 bin polise iç disiplin cezası

139

21. yüzyılda Türk polisinin profili

141

Polis de karakola kötü gözle bakıyor

142

İnsan hakları dersinde polis soruyor...

142

Halk polise güveniyor mu?

143

Cinnetin öteki yüzü: Polis intiharları

144

Siyasi baskıdan intihar edenler de var!

145

Polisin işkence savunmaları hep aynı

146

Polisin Ayak İzleri

147

Polis yargılamaları ve terfiler

168

2006 sonu... Değişen hiçbir şey yok

170

“İstanbul’da 9 Milyon Fişlenen İnsan Var”

172

Yağız ile Türkiye’deki fişleme üzerine konuştuk

172

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

DERİN MİT’İN DERİN YANILGILARI

DERİN İFŞAATLARI

175

MİT’in Yanlış İstihbaratı

176

MİT’in ilkleri

177

Eymür: “Yaptığım İşten Tiksinti Geldi”

184

Yeşil’in anlatımıyla Susurluk Çetesi

189

JİTEM Vardır Ya Da Yoktur

194

Salih Şarman: “Özel orduda hiç Hizbullahçı yoktu

diyemem. Türkiye’nin her yerinde JİTEM vardı.”

197

BEŞİNCİ BÖLÜM:

DERİN DEVLETİN DERİN TETİKÇİLERİNİN

DERİN İCRAATLARI

205

Derin Devletin Tetikçileri

206

Katliamlardan faili meçhul cinayetlere uzanan yol

208

İki Cinayet ve Etrafında Dönen İsimler

211

İpekçi cinayeti ve tepedekiler!

213

Neden Ülkücüler Kullanıldı

236

Mumcu Cinayetinden Geniş Kalamlar

238

Mumcu'yu öldürmeyen kalmadı	238
Savcı: Devlet biliyor!	239
Sezgin: Katil Çağırıcı	239
Kazan: İsrail gizli servisi öldürdü	239
Çalışır: Mumcu'yu Muhammed öldürdü	240
Avcı: İran bağlantılı taşeron bir örgüt öldürdü	240
Caferzade: Tahran'da eğitilen Türkler öldürdü	240
Kıvrak: PKK öldürdü	241
İnanç: Behçet Cantürk öldürdü	241
Mumcu: Turgut Özal'ın başında olduğu	
Kürt lobisi öldürdü	241
İtirafçılar: Susurluk Çetesi öldürdü	242
Ağansoy: "Mumcu cinayeti dahil her şeyi anlatacağım"ş	242
Oğuz: "JİTEM kanadı öldürdü"	242
İskender: "Özmen, Yüksel ve Demir Öldürdü"	243
Eymür: "Ben yazacağım!"	243
Yavuz Ataç: "MİT Mumcu suikastiyle ilgilenmedi"	243
Tantan: "Çözülmüş sayılmaz"	244
Mumcu olayına adı karışanlar öldürüldü	244
Eşref Bitlis'ten Geriye Kalanlar	246
Genelkurmay'da buzlanma	247
Kaza Kırım Raporu: Pilotaj hatası	247
İTÜ ve ODTÜ: yüzde yüz sabotaj	247
Mumcu, Erseven ve Bitlis Paşa	248
"Karşı olduğu 'Çekiç Güç' öldürdü"	248
Emekli Tümgeneral Osman Özbek:	
"Beni aşan bir olaydı"	249
"Artık kaza diyen yok"	249

ALTINCI BÖLÜM:

DERİN ÇATIŞMALAR DERİN HESAPLAŞMALAR	251
Mafya ve Çetelerin "Ekonomi-politik Savaşları"	252
Türk Mafyasının Hesaplaşması	253
Ahmet Doğu cinayeti	253
Kumdagezer - Kocakaya cinayeti	254
İbrahim Telemen'in ölümü	255
Enis Karaman cinayeti	255

Celal Duman cinayeti	255
Bedirhan Işık cinayeti	256
Şehmus Daş ve Osman Ayanoğlu cinayetleri	256
Ataköy Kontu'nun serveti ve ölümü	257
Mehmet Nafi Çapan cinayeti ve Şahin Grubu	259
Suyolcu cinayeti	259
Simitko ve Esmaili cinayetleri	260
Tarık Ümit cinayeti	260
Finale kansız gelinmez	262
Uğur Kılıç cinayeti	264
Nesim Malki cinayeti	264
Söylemezler cinayeti	268
Bakü cinayeti ve Ömer Lütfi Topal	268
Hikmet Babaş cinayeti	269
Ömer Lütfi Topal cinayeti	270
Mezarıcı: "Topal'ın ölüm emrini veren Çiller, kasette var"	270
Tevfik Ağansoy cinayeti	272
Tem katliamı ve Sami Hoştan	273
Veli Sözdinler cinayeti	273
Mehmet Naif İnciler cinayeti	274
Nihat Yasak cinayeti	274
Sarp Kuray'ın vurulması	275
Ali Osman Karar cinayeti	275
Ömer Çelik'in şüpheli ölümü	276
Santaşların ölümü, Uzun'un şüpheli intiharı	276
Açıkgöz cinayeti	278
Şahin ve Saralların cinayetleri	279
Derin Ülkücülerin hesaplaşması ve dayanışması	280
Mafya Nasıl Öldürür	281
Bu Da Bir Başka Türkiye Gerçeği	282
Kim kimin düğününde	283
Bedrettin Ekti'nin sünnet düğünü	285
Sedat Peker'in site açılışı	285
Kim kimin cenaze töreninde	287
Mafya Kendini Solculara Teslim Etti	291
313. Madde 12 Eylül'de MHP'liler için getirildi	293
Susurluk Çetesi'nin uğurlu rakamı	294
Trafik kazaları ve çeteler	294

YEDİNCİ BÖLÜM:	
YARGI, DERİN İLİŞKİLERE VE	
DERİN SİYASİLERE DOKUNURSA...	297
Derin İlişkiler Derin Siyasileri De Vurdu	298
“Bak konuşursam” sendromu	300
Ayak kaydıranlar	300
“Kafam bozulursa açıklarım”	301
Son Yüz Yılda Türkiye’nin Siyasetçi Profili	304
Ve 12 Eylül	304
Yıldırım Akbulut, Mesut Yılmaz	
hükümetleri dönemi	305
Süleyman Demirel Hükümeti	306
İşte yargıdaki siyasetçi profilleri	309
Yüksek Adalet Divanı	310
Türkiye’de banka dolandırmak âdetten!..	324
Operasyonlar Cumhuriyeti	326
Yolsuzlukla mücadelede adım adım	326
Kasırğa - 1 Operasyonu (Ege Bank)	327
Kasırğa - 2 Operasyonu (Sümerbank)	327
Kasırğa - 3 Operasyonu (Yurtbank)	328
Kasırğa - 4 Operasyonu (Bank Ekspres)	328
Bufalo Operasyonu	328
Paraşüt Operasyonu	329
Hayal Operasyonu	329
Balina Operasyonu	330
Serhat Operasyonu	330
Kartal Operasyonu	330
Sis Operasyonu	330
Fırtına Operasyonu	331
Hasat Operasyonu tahıl ürünleri kaçakçılığı	331
Beyaz Enerji Operasyonu	331
Sonsöz / Okuma Kılavuzu	333
Kaynakça	335

KIRLETİLMİŞ ARŞİV!

Türkiye’de birtakım insanların “her şey devlet” için diyerek suç işleme alışkanlıkları sürüyor...

1980’lerden itibaren sayısız siyasi cinayet ve katliamlarla başlayan, Susurluk’tan Yüksekova’ya kadar uzanan olayların üstünün ‘örtülmesi’ bu yüzden.

Susurluk gibi Şemdinli olayları da gene aynı özelliklerle karşımızda duruyor: İşlenen suçu unutturmaya çalışanlar bir yandan verdikleri mesajlarla ya devlet düşmanlığı yolunda kullanılacak malzeme üretmeye çalışıyorlar ya da ‘Türkiye sizinle gurur duyuyor’ söylemine katkı sağlayacak bir örgütlemenin peşinde dolanıyorlar.

Belli ki Susurluk ve Şemdinli gibi daha birçok ‘vatanperver suç’ allanıp pullanacak ve hukuk bir darbe daha alacak.

Bütün benzerleri olaylara, üzeri örtülen kapatılan, geçiştirilen işlere bakıp belki şuna karar vermek gerekiyor.

Derin devlet yöntemleriyle başarıya ulaşmış bir Türkiye mi istiyoruz? Yoksa başarısız olsa da namuslu, bir hukuk toplumunun üyesi olmayı mı tercih ediyoruz?

Karar vermek zorundayız. Çünkü Susurluk Çetesi davasından yargılanıp mahkûm olan Korkut Eken’i cezaevinin kapısında ellerinde bere nemli gözlerle karşılayan emekli askerler, Mehmet Ali Ağca’nın hapisten çıkışını elleriyle kurt işareti yaparak, Mercedeslerle karşılayanlar, derin devlet ilişkilerine her zaman destek veren bir taban olduğuna işaret etmekte.

Bu arşiv taraması da bu yüzden. Her şeye rağmen ancak çok küçük bir kısmını görebildiğimiz Susurluk ve benzeri olayların açığa çıkartılmasını değil, nasıl örtbas etmek üzere kurulmuş bir mekanizmayla karşı karşıya olduğumuzu göstermek için.

Tabii Şu da çok önemli bir gerçek.

Bir ‘milli’ mesele haline getirilen bazı olayları, Alaattin akıcı, Abdullah atlı gibi ‘kadro’larla yürütmeye karar verenler, zamanla o kadrolara da söz geçiremez hale gelir. MİT’i Mehmet Eymür’n Abdullah atlı’ya söz geçirememesi, Başbakan Mesut Yılmaz’ın yumruk yemesi, Alaattin akıcı’nın Tansu iller’i tehdit edip, MİT’in başına Yavuz Ataç’ı getirmek için hesap yapması, Tansu iller’in “kurşun yiyende atanda Şerefli dir” sözleri, Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt’ın ‘iyi çocuktur’ ifadesi bundan belki de. Bir dönem bu kadrolara duyulan borçtan. Otorite kimse, derin devlet neyse onu bile aşan trajikomik bir durum ağlarını örmüŐ durumda...

Kimse onlara ‘dur’ demiyor, aksine bir koruma perdesi sağlıyor, suçunu örtbas ediyor, onu yargıdan kaçınıyor, dosyasını kaybediyor, belgesini gizliyor...

Onlar da varlıklarını korkutarak, tehdit ederek sürdürmeye devam ediyor.

Belki de iki tarafı da besleyen amaçlarında bir ortaklık, bir hesap, bir örtüŐme olup olmadığı sorusuna yanıt bulmak gerekir.

Ayrıca hem Susurluk’ta hem de Şemdinli’de deşifre olan ‘derin devlet’in iki otomobilinin bagajından çıkanlara bakınca anlıyorsunuz ki ‘derinlik’ hep aynı, derindekiler ise tamamen aynı...

Bu yüzden Türkiye’de “işler” hiç deėiŐmedi...

Aynı tas, aynı hamam.

Olup biteni anlatmanın, artık ne neticesi ne de faydası var! Kabak tadı verdiği bile söylenbilir...

Nedeni basit; Türkiye ne zaman “derin devlet” olayları ile karşı karşıya kalsa sorular farklı olsa da, yanıtlar hep aynı oldu.

Türkiye'yi yönetenler; vatan millet söylemleriyle başlayan, çete ilişkileriyle süren, menfaat, kayırma, hesaplaşma, rüşvet, yolsuzluk gibi iddialarla büyüyen meselelere, her zaman, her koşulda, devletin koruması, valisi, adaleti, yasası, vekili ve polisi olarak açıklık getirdiler.

Kanun hükmündeki duruşlarıyla “derin devlet” ilişkilerini ya inkâr ettiler ya da yok saydılar.

Ortaya dökülen belgelerin, atılan imzaların sahte olduğunu söyleyip, fotoğrafları görmezlikten geldiler.

Derin devlet oluşumlarını “devlet sırrı”, faili meçhul cinayetleri “terörle mücadele” olarak tanıttılar.

Herkesin “çete” dediğine, “arkadaşlarımız” diye hitap ettiler.

İşler yargıya intikal edince; “Devlet meselenin şuurundadır, takipsiz bırakmaz...”, “Araştırıyoruz, gereken neyse yapılacaktır...”, “Olay yargıya intikal etmiştir, suç cezasız kalmayacaktır...”, “Arkadaşımızın bir suçu varsa, cezası neyse çekecektir” şeklinde benzer adamlar, birbirine benzer beyanatlar verdiler.

Olaylara adı karışanlar “zamanı gelince konuşacağım” diyerek ya birbirlerini tehdit ettiler ya da “Konuşmam doğru olmaz, her şey devletin bilgisi dahilinde” diyerek dokunulmaz oldular...

Bu yüzden hayatımıza her dönem ‘verdimse ben verdim’ diyen, ülkenin sahibiymiş gibi davranan siyasetçiler girdi.

Çetelerin önünü açıp, pasaportlar dağıtıp ‘kırmızı da veriyoruz yeşil de’ diyen güvenlik görevlileri terfi ettirildi.

Hukuku, insanlık onurunu yok sayan, ‘her şeyi devlet için yaptım’ diyerek ülkeyi faili meçhul cinayetler mezarlığına çevirenler korundu.

Beş kuruşu olmadan banka açan, karapara aklayan, uyuşturucu paralarıyla varlık gösterenler kendilerini ‘işadamı’ diye tanıttı.

Belli ki bu gücü milletten falan aldıkları yok. Bu güç, iktidar olanın, parası olanın gücü.

Şimdi bu gücün son 30 yıllık faturasına bakın!

1970’li yıllardan 2006’lara yayılan bir arşiv bu. Bize sadece ipuçlarını veren bu arşivde işlenen suçlara, derin devletin sadece gölgesi düşmüş!...

Belki bu kitapta yer alanların çoğu iddia olarak kaldı, belki suçlananların bir kısmı aklandı, suçların çoğu birkaçının üzerinde kaldı.

Bilemem!..

Bildiğim tek şey; son otuz yıldır karanlık yığınla iddiayı biriktiren bir arşivle büyüdüğümüzdür. Hiç sonuç vermeyen, hiç çözülmeyen, hesabı sorulamamış gittikçe kirlenen, kirlenilen bir arşiv bu...

– *Belma Akçura*

BİRİNCİ BÖLÜM

DERİN DEVLETİN TANIKLARI ANLATIYOR...

DEMİREL: “DERİN DEVLET OLDU DEVLET!..”

“O gece... Saat 03.59’du...Televizyondan ilk beyanname okundu: ‘Aziz Türk Milleti...’ Artık o dakika itibariyle derin devlet olayı yok. İdareye el koyup, devlet oldu. Derin devlet askerdir. Derin devlet devletin kendisidir. Onlar bir devlet değil ama devlete el koydukları zaman derin devlet oluyorlar... Derin devletin içinde kimler var? Olaya şöyle bakacaksınız. Derin devletin içindekiler yani normal zamanlarda belirli yetkileri kullanma durumunda olanlar, bir de bakarsınız, kurtarıcı haline gelmek isterler. Öyle hissederler kendilerini. Oysa kimse onlara görev vermemiştir...”

Yıl 2005. Süleyman Demirel Yavuz Donat’a derin devleti böyle anlatıyor.

Aynı Demirel dokuz yıl önce Susurluk Kazası olduğunda derin ilişkileri ortaya çıkartmaya çalışanlara da “Sonu nereye varırsa varsın, ucu kime dayanırsa dayansın meselenin üstüne gidin” diyordu.

Şaka gibi...

Biraz daha geriye gidelim. 15 yıl öncesine. 13 Kasım 1990’da Türkiye yine derin devlet meselelerini sorguluyor. Demirel bu kez de şöyle diyor:

“Bizim hükümet ettiğimiz süre içinde bizden habersiz böyle bir örgüt varsa, onu da çok üzüntüyle karşılarım. O zaman birtakım sorumsuz işler cereyan ediyor demektir ki bu durumda devletlerin kaç başlı olduğu düşünölmeye değer.”

Ama Demirel bugün derin devletin varlığını, ülkenin iyi yönetilememesine bağlıyor. Bu yüzden devletin yıkılmasından hep endişe duyan askerlerin derin devlet olduğunu söylüyor. Derin devletin ‘asker’ olduğunu bilen bir siyasetçi olarak bu derinliğin nasıl olup da menfaat ilişkilerine döndüğünü; polisin, mafyanın, ülkücülerin, siyasetçinin de bu derinlik

içerisinde nasıl rol üstlendiklerini, bunların nasıl çeteleştiklerini de biliyor olmalı... Ama bunları anlatmıyor...

Bu ülkede yaşayan herkesin yaşamını “derin”den etkileyen ve bugün anlattıklarının hâlâ önemli bir kısmı kendinde saklı olan Demirel’e göre; asker, ülke elden gidiyor diye devlet’i ele geçirmiş, bütün kurumlarına sızmış, uygulamalarıyla da yeni bir devletin varlığını inşa etmişti.

Belli ki bugün derin devletin varlığının nasıl gerekli olduğunu anlatan Demirel, “Derin devletin kökünde devletin yıkılması korkusu yatmakta” diyerek hem bir dönemi hem de “derin devleti” meşrulaştırmaya çalışıyor. O da 12 Eylül’ün mimarı Kenan Evren gibi konuşuyor yani. Evren de şöyle diyordu: “Devlet zaaf gösterirse, derin devlet müdahale eder.”

Bülent Ecevit’in, “Görevdeyken neden derin devletin üzerine gitmediği” yönündeki sorusuna, Demirel’in verdiği yanıtsa sanki “Türkiye bir hukuk devletidir” diyenlere verilmiş yanıt gibi.

“12 Eylül’ü niye yaptınız, diye mi gideceğim. Halk, Anayasa’sına yüzde 92 oy vermiş. Bütün partileri kapatıp, getirmiş üç tane siyasi parti kurmuş, onun üstüne mi gideceğim? Başbakan olmak yetiyor mu? Kendisi de oldu Başbakan...”

Türkiye’de rejimin askeri müdahalelere neden bu kadar açık olduğunu da anlatıyor Demirel. Bu kez de gazeteci-yazar Murat Yetkin’e.

“Türkiye’deki darbelerde, çekirdek iddianın ne olduğunu söyleyeyim: Uçurumun kenarına geldik, ‘hufre-i inkıraz’ ve ‘pençe-i izmihlal’, çöküşün pençesindeyiz. 1912 Balkan Harbi sonrasında yayımlanan Halaskâr Zabitan Beyannamesi’nden. 27 Mayıs 1960 Beyannamesi’nin birinci cümlesinde de 1912’deki anlayış var. 12 Mart 1971’de de var. Devletin buraya gelinceye kadar, yapılan eksiklikleri, düzeltme mekanizmaları yok mu? Var. Onları işleteceksiniz...”

Bu mekanizmayı kimin işleteceğine karar verilemediğinden olsa gerek bu da 12 Eylül beyannamesinden:

“Ülkemizin hâlâ içinde bulunduğu hayati önemi haiz siyasi, ekonomik ve sosyal sorunlar devlet ve milletimizi tehdit eden boyutlara ulaşmış ve bu hal devletimizi, Cumhuriyet tarihimizin en ağır buhranına sürüklemiştir.”

Derin devletin izlerini 1912'lere taşıyan Demirel'e göre bu gücü bir arada tutan şey ise 'Çökme korkusu'.

“O zaman askerler devlet çöküyor, sahip olan yok, biz sahip olalım diyor. Çünkü en organize güç askerler. 1912, 1960, 1971 ve 1980 beyannamelerini okuduğunuz zaman 'Devlet çöküyor, memleket batıyor' hep onu bulacaksınız. Bu korkudan kendimizi kurtarmamız lazım. Devletin işlemesi, bu korkudan kendimizi kurtarmamıza bağlıdır.”

2006'da Demirel bir kez daha konuştu. Daha önce “Derin devlet, askerdir” diyen Demirel bu kez daha dikkatli...

“Bir kurum olarak devlet tartışılıyor. Birtakım olaylar oluyor, bu olaylar cinayet şeklinde, başka şekilde oluyor. Bunların devletin kurumları tarafından yapıldığı, kontrgerilla vs gibi, yani devletin kanunları aşarak suç işlettiği iddiaları var. Devlet üzerinde bunlar şüphe yaratıyor. Bütün bunlar, 'acaba devletin gizli teşkilatları mı var, bizi korumakla yükümlü devlet gücünü acaba gizli işlerde mi kullanıyor' gibi endişeler var...”

“Bir milletin silahlı gücü hiçbir şekilde, kurtarma dahil bir gün müdahale edilebilir hissi vermemeli. Bu korku yaratıyor.”

ECEVİT, KONTRGERİLLA BİR VAR BİR YOK DEDİ!..

Bu korkudan bizi kurtarmaya çalışan kişi 1970’li yıllarda Türkiye sayısız katliam ve bombalı saldırılara doğru yol alırken, şimdilerde “Her hükümet kötü çalıştı diye derin devlete çağrı çıkarmak doğru olmaz” diyen Bülent Ecevit’ti.

Sağ basının “Allende-Büllende” dediği, seçmene ‘komünist’ diye tanıttığı, Demirel’in 1975’te önce “Allende taklitçisi” 1978’de “Türk Silahlı Kuvvetleri’nin Amerikalılara falan alet olacağına ihtimal vermem. Yalnız bunların icra ettikleri program Allende programıdır. Sonları aynı mı olur, onu da bilemem” dediği Ecevit, Türkiye’de “kontrgerilla” olduğunu söyleyen ilk siyasi lider oldu.

1978’deki seçim bildirgesine kontrgerillayla mücadeleyi alan Ecevit 27 Ocak 1978’ de, “Kontrgerilla konusuna gecikmeden eğileceğiz” diyordu. Bu direncinin nasıl kırıldığını, eski CHP Milletvekili Süleyman Genç *Kuşatılan Devlet Türkiye* adlı kitabında anlatıyor:

“Ecevit bu demeçten birkaç gün sonra beni çağırmış, Genelkurmay Başkanı’yla konuştuğunu, gereken önlemleri aldıklarını, bundan böyle Özel Harp Dairesi’nin yasal statüsü olmayan insanlarca kullanılmayacağı garantisini verdiğini ifade etmişti. Ben de kendilerine bu işin bu kadar kolay olmayacağını, ‘ben söyledim bitti’ demekle bitmeyeceğini, bitmesi isteniyorsa ST 31 15’in kaldırılması gerektiğini ifade ettim. ST 31 15 var oldukça, koşulların gerektiği her zaman, Özel Harp Dairesi’nin Halk Gönüllülerini (gayri nizam kuvvetleri) kullanabileceğini söyledim.”

Genç, Ecevit’e seçim bildirgesindeki “Sıkıyönetim kanadı altında faaliyet gösterdiği anlaşılan kontrgerilla diye bir örgütün faaliyeti bütün dünyada duyulduğu halde resmi makamlarca üzerinde bile durulmamıştır” cümlesini, 26 Eylül 1973’te “kontrgerillanın örtüsü kaldırılmalı, karanlık tertiple-

re girenlerin hiç olmazsa yetkileri ellerinden alınmalı” dediğini, 6 Şubat 1974’te “Bazı terör olaylarında Özel Harp Dairesi’nin sivil ve gizli uzantısının rol oynadığından kuşku var” sözlerini hatırlatır ve der ki; “Peki bu söyledikleriniz ve söylediklerim hayal ürünü müydü?”

CHP’li Genç, kontrgerilla ile ilgili kendi söylediklerinin hayal ürünü olmadığını evine, salonunun ortasına tahrip gücü yüksek bir bomba atıldığı zaman anlar. Ve 12 Ocak 1978’de CHP Grubu’na önerge verir...

“Benim kanıma göre binlerce fiilin ve faili meçhul cinayetin sorumlusu Özel Harp Dairesi Halk Gönüllüleri’dir. Zanlı olanların tümü halk gönüllüleri değildir. Bir kısmı da Silahlı Kuvvetlerimiz’de, MİT’te, Emniyet Genel Müdürlüğü’nde görevlidir. TBMM Araştırma Komisyonu kurulmalıdır. Grubumuz da bu konuda karar vermelidir. Sorumlusu varsa bulunmalı. Yoksa kurumlar gereksiz zan altında bırakılmamalıdır.”

Önerge CHP grubu tarafından reddedilir ve işleme konulmaz. Ecevit de 4 Şubat 1978’den itibaren kontrgerillanın varlığını reddeder.

“Konuşmalarında MİT ve kontrgerilla sözcüklerini kullanmadım, bunu hatırlamıyorum. Ancak ajan provokatör konusuna değindim. Bu konudaki bilgim özel istihbarattan gelmiyor. Kesinleşmiş mahkeme kararlarından geliyor. O dönemdeki sıkıyönetim mahkemelerinin kanıtlı açıklamalarından geliyor. Bu mahkeme kararlarında ajan provokatörler isim isim belirtilmiştir. Bugün istihbarat olanakları teknik açıdan o kadar gelişmiştir ki artık ajan provokatör kullanmanın inandırıcı bir açıklaması olamaz.”

Özel Harp Dairesi’nin varlığından 1974 Kıbrıs Harekâtı’ndan kısa bir süre önce haberdar olduğunu, ABD’nin finan-

se ettiği bu birim hakkında kendisinin bilgilendirildiğini, 1 Mayıs 1977'deki kanlı olayların Özel Harp Dairesi'nin sivil uzantılarının provoke etmiş olabileceğini kamuoyu ile paylaşan sanki Ecevit değildir.

Ecevit 1970'lerin başında bildiği, 70'li yılların sonunda reddettiği 80'li yıllarda hiç telafuz etmediği kontrgerillayı 1990'larda bir kez daha ama bu kez bir kuşku olarak dile getirdi:

“... Eğer bir ülkede, gizli silahlarla donatılmış, devlet içinde fakat devlet denetiminin dışında bir örgüt varsa, bütün bu gibi karanlık olayların ardında veya bazılarının ardında, o gizli örgütten elemanların da yer almış olabileceği kuşkusu herhalde hafife alınamaz...”

Var yok tartışmaları sürerken CHP'nin Eski İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, 22 Temmuz 1990'da, “devlet her şeyi biliyor!” şeklinde bir açıklama yaptı.

“Hangi rgt nereden destekleniyor, nereden korunuyor, nereden donatılıyor, nereden para alıyor, bunlar biliniyor artık. Bu bilgiler devletin elindedir. Biz bunu kendi dönemimizde de biliyorduk, yolumuzu aydınlatacak boyutta ele geirmıştik. Dosyalar var devlette biliyorduk. O nedenle ‘Bunun arkasında kim var, bilmiyorum’ demeye devletin hakkı yoktur.”

Ama devlet neyi biliyor? Güneş anlatmaya devam ediyor.

“Abdi İpekçi cinayetinin arkasında kimin olduğu, etin Emeç'i kimlerin öldürttüğü biliniyor. Bilinmemesine imkân yoktur. Bunlar bilinmektedir... Devlet de biliyor. O kadar çok bilgi vardır ki mesele onları değerlendirmektir. Telefon konuşmalarına kadar. Kimin kime emir verdiğini bazen emirlerin nakline kadar, elde bilgi vardır. Bunlar mazeret değil artık.”

2005'te siyasetten çekilmiş bir lider olarak Ecevit toplumsal hafızayı tazelemek için yeniden, üstelik bu kez kontrgerillanın varlığını kabul ederek anlattı.

“1978-79 yılındaki başbakanlığım sırasında bir doğu ilçesini ziyaret ettim. Oradaki askeri birliğin komutanı generalle görüştim. Özel Harp Dairesi hakkındaki kuşku ları aktardım ve dedim ki ‘ömeğin bu ilçedeki Milliyetçi Hareket Partisi Başkanı aynı zamanda Özel Harp Dairesi’nin sivil uzantısının gizli elemanlarından biri olamaz mı?’* General ‘Öyledir’ diye cevap verdi. ‘Ama kendisi son derece güvenilir ve vatansever bir arkadaşımızdır.’ Düşünsenize, ben artık nasıl yorum yapabilirim bunun hakkında, her şey ortada.”

EVREN: “GAYRİ RESMİ BULAŞAN OLMUŞTUR”

Ecevit’in yapamadığı yorumu, “Özel Harp Dairesi kontrgerilla değildir” diyen 12 Eylül’ün mimarı Kenan Evren yaptı. Evren’e göre 1952 yılında kurulmuş olan Özel Harp Dairesi Teşkilatı, düşman işgali karşısında yürütülecek gayri nizami harple iştigal eden bir kuruluşt u ve kontrgerilla tabiri sonradan uydurulmuş bir tabir olup Silahlı Kuvvetleri yıpratmak için ortaya atılmıştı.

27 Kasım 1990’da kontrgerilla tartışmaları “gladio” olarak yeniden gündeme geldiğinde ise Evren bu kez daha temkinli konuştu.

“... Kanaatim o ki, Genelkurmay Başkanlığım sırasında, bu

*Süleyman Genç, 1997’ler de bu MHP ilçe Başkanı’nın Yılmaz Durak olduğu, Ecevit Hükümeti’nin Başbakan Yardımcılarından Faruk Sükan’ın da ülkü ocakları militanlarının Özel Harp Dairesi’nin halk gönüllüleri olmasında rol oynadığını, Süleyman Genç’in evinin salonuna atılan bombanın ‘üstüne gitme’ diyenin de dönemin İçişleri Bakanı İrfan Özyaydın lı olduğunu yazdı.

teşkilat görevi dışında kullanılmadı. Ama belki bana intikal ettirilmeden bazı yerlerde gayri resmi olarak teşkilattan kişiler bu işe bulaşmış olabilir. Bunu bilemem...”

Zaten anılarında Özel Harp Dairesi’nin nasıl kullanılacağını kendisine önerenin bile Demirel olduğunu söyledi. İddiasına göre Demirel Evren’e şöyle diyordu:

“Özel Harp Dairesi’ndeki personeli teröristlerle mücadelede kullanın ve onlarla çete savaşı yaparak öldürün, vaktiyle de bu teşkilat böyle kullanılmıştı çünkü...”

Zaten Emekli Topçu Kurmay Yarbay, araştırmacı yazar Talat Turhan *Özel Savaş, Terör ve Kontrgerilla* adlı kitabında “kontrgerilla”nın temelini “ST 31-15 Kara Kuvvetleri Sahra Talimnamesi-Gayri Nizami Kuvvetlere Karşı Harekât” başlıklı bir askeri talimnamenin oluşturduğunu yazdı. Yani bu talimname ABD Ordusu’nun bir belgesinin tercümesiydi ve ABD askeri literatüründe “FM 31-15” koduyla biliniyordu.

Turhan’ın sözünü ettiği ve 25 Mayıs 1964 günü Kara Kuvvetleri Komutanlığı’nın verdiği emirle ve Orgeneral Ali Keskiner imzasıyla yürürlüğe giren bu talimname öyle bir talimname ki; “Gayri Nizami Kuvvetlere Karşı Harekât” kapsamında Özel Harpçilere, “... adam öldürme, bombalama, silahlı soygunculuk, işkence, kötürüm hale getirme, adam kaçırma suretiyle tedhiş, olayları tahrik, misilleme, rehinelerin alıkonulması, kundakçılık, sabotaj, propaganda, yalan haber yayma, zorbalık ve şantaj”ın da yollarını açtı.

Türkiye’de NATO ve Amerikan soğuk savaşçılarının kurduğu bu örgütlenmeler böylece ‘ulusal güvenlik’ tanımıyla başladı, ‘iç nedenlerle’ beslenerek derinleşti. Bu yüzden Özel Harp, rejimi sürdürmenin bir aracı olarak 1950’lerden itibaren süreklilik gösterdi. Türkiye 1980’lerden itibaren faili meçhul cinayetler mezarlığı halini alınca da derin devletin varlığı ve ilişkileri hep tartışılır oldu.

Devlet neden yanıt vermiyor!

Türkiye’de kontrgerillanın ipinin ucunu tutan bırakıyordu. Yetkili ağızlar, terör örgütlerinin kullandığı silahların, tahrip kalıplarının o örgütlerin üretebileceği veya elde edebileceği cinsten olmadığını hatta orduda bile bulunmayan cinsten çok özel silahlar özel tahrip kalıpları kullanıldığını açıkladıkça, gözler Özel Harp Dairesi’ne çevriliyordu. 1970’lerin sonunda Ecevit Hükümeti, Özel Harp Dairesi’nin elindeki silahların, cephanelerin, bazı terör örgütlerine verilip verilmediğinin denetiminin yapılmasını istedi. Ancak bundan sonuç alınamadı.

Kendisi de bir bombalı saldırıya kurban giden Uğur Mumcu, ölmeden iki yıl önce 1991’de bu olayların nedenlerini soruluyordu.

“... Yıl 1978... Aylardan Ocak... Ocağın 25. günü Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Okulu öğrencilerinin üzerine bomba atılır. Bomba Amerikan yapısı ve ordu malıdır. “Füze m2hat bil-1131 2-53” sayılı bomba hangi askeri birlikten kimler tarafından nasıl çıkarılmıştı? Bu konu aydınlanmadı. Soruyoruz: -Neden?

“Mehmet Ali Ağca, İpekçi cinayetinden sonra İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı’na bağlı Kartal-Maltepe Askeri Tutukevi’nden kaçırılmıştı. Bu konu da aydınlanmadı. Ağca, Roma’da ifadesini alan Türk savcılarına ‘Şahin Tolunoğlu’ adındaki bir MİT görevlisinin adını vermişti. Bu konu üzerinde de durulmadı. Soruyoruz: -Neden?

“Ağca, cezaevinden kaçırıldıktan sonra Ankara’ya 34 RF 601 plaka numaralı Renault marka araç ile götürülür. Araç, İpekçi cinayetinin yakalanmayan sanıklarından Mehmet Şener’in kardeşi Hasan Hüseyin Şener’in üzerine kayıtlıydı. Bu araç, polisçe biliniyordu. Gereken değerlendirme yapılsa, Ağca ve Oral Çelik o gün araba ile ele geçirileceklerdi. Bu aymazlık akıl alacak gibi değildi. Sıkıyönetim ve İstanbul polisi ve MİT olayı gereği gibi izlememişlerdi. Soruyoruz: -Neden?

“1976 yılında bütün dünya Lockheed skandalı ile sarsılmıştı. Lockheed şirketinin rüşvet dağıttığı yetkililer bütün dünyada tek tek ortaya çıkarıldı. Bir tek Türkiye’de bu olay aydınlatılamadı. O günlerde, bu olayı aydınlatmak için çok uğraştık; elde ettiğimiz bütün belgeleri tek tek yayımladık. ITT şirketinin dağıttığı rüşvet ile ilgili dosya da kapatıldı. Lockheed olayının giz dolu öyküsü arkadaşımız Betül Uncular’ın *Ses Duvarındaki Generaller* adlı kitabında anlatılıyor. Elimizdeki belgeleri, kitaptaki öykü ve belgelerle karşılaştırıp Lockheed skandalına karışanların adlarını tek tek anımsıyoruz. Bu dosya da kapanmıştır. O zaman soruyoruz: -Neden? “Bu somut olaylara yanıt bulmadan Türkiye’de hiçbir olay aydınlanmaz. Bu sorulara bugüne kadar devlet adına kimse inandırıcı yanıtlar veremedi. Veremediği için de kuşkular gün geçtikçe arttı.”

ERBAKAN: “CİNAYETLER ÖHD’NİN MARİFETİ”

24 Ocak 1993’de Uğur Mumcu öldürüldüğünde bu cinayetlerin sorumlularını arayanlar Talat Turhan’ın bir sözünün altını çiziyordu: “Bir ülkede peş peşe siyasi cinayetler işleniyor ve failleri meçhul kalıyorsa birinci sorumlu o ülkenin istihbarat teşkilatıdır.” Ancak aydınlara yönelik suikastların arkasında İslami örgütlerin ve kişilerin zanlı olarak adları telafuz edilmeye başlayınca Necmettin Erbakan’da konuştu:

“Türkiye’de Özel Harp Dairesi var. Bunların CIA’nın emrinde olduğunu, birçok provokasyonda bulunduğunu biliyoruz. Uğur Mumcu’nun öldürülmesine benzer birçok cinayet profesyonelce işlendi. Bu cinayetlerin Özel Harp Dairesi’nin marifeti olduğunu biliyoruz.”

Üç yıl sonra Erbakan 1996’da derin devletin Susurluk Kazası’yla açığa çıkan ilişkiler ağını “Fasa fiso” olarak değerlendirecekti.

ÖZAL: “ESKİSİ KADAR DEĞİL AMA TESİRLİ”

Turgut Özal ise bu cinayetlere bir anlam veremedi ama etkisini sürdüren bir azınlığın bu cinayetlerde rolü olabileceğine de üstünü örterek dikkat çekti. Özal bir söyleşisinde şöyle diyordu:

“Eski sağcılar ve eski solcular bir araya gelip, meseleleri makul bir biçimde tartışmaya başladılar. Bu fevkalade iyi bir gelişmedir. Bu bazılarının hoşuna gitmiyor. Şu, şu, şu meseleler niye konuşuluyor; konuşulmamalı diyenler var. Ama toplum konuşuyor bunları...

“Düşünen, üreten, fikir üreten, tartışan bir toplumda her şey konuşulmalıdır. Netice itibariyle ben hür düşünceden yanayım. Bunun için bana kızıyorlar, tabuları yıkıyorum diye. Bir azınlık var. Eskisi kadar değil. Ama tesirli. Onu söyleyeyim... Neticede toplumu kavgaya, kargaşaya itmek. Sağ-sol nüansları kaybolmuş bir cemiyeti tekrar sağ-sol kavgasına çekmek amacındalar. Ciddi ve ustaca hazırlanmış bir provokasyon yapıyorlar..”

KOMİSYONUMUZU GİZLİ GÜÇLER ENGELLİYOR!

Bu da TBMM Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu Raporu’ndan:

“... Komisyonumuzun çalışmaları birtakım gizli örgüt denebilecek oluşumlar tarafından engellenmiştir. Bu gizli örgüt tabiriyle istihbarat örgütleri kastedilmemektedir. Devletin anayasa ile sınırları çizilmiş yetki ve görev ayrımına rağmen, hukuk kurallarını tanımayan ve istedikleri zaman istedikleri kuralları uygulayan kişiler ve birtakım kurumlar kastedilmektedir.

“Komisyonumuz görev yaparken birbirleriyle her haliyle bağılı oldukları dıştan bakıldığında bile belli olan birtakım odaklar, tanığın adresinin tespitini istememize rağmen bu tanığı önce televizyona çıkartıp, yalancı tanık olarak mahkûm ettikten sonra komisyonumuza bırakmış, bu konuda yazmış olduğumuz yazılara yetkili makamlar sürekli olarak başka cevaplar vermiş, çok önemli soruşturmaların evrakları hukuk gereği olmasına rağmen Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı’nın yaptığı gibi komisyonumuza gönderilmemiş, araştırmayı hızlandırmak için helikopter isteyen komisyonumuza 20’den fazla helikopter boş olarak bekletilmesine rağmen tahsis edilmemiştir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür.

“Ancak bir merkezden yönetiliyormuşcasına gizli örgüt şeklinde örgütlenen bu oluşumların devletin seçimle işbaşına gelmiş organlarınca denetlenemedikleridir. Bu örgütler hakkında ne zaman kamuoyunda haberler çıkmakta ise de; nedeni bilinmez bir şekilde bunlar hakkındaki iddialar hiçbir zaman soruşturmaya konu olmamaktadır.

“Örneğin; MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş hatıralarını anlatırken ‘Ağca’yı askeri cezaevinden kaçıran bir devlet örgütü’ olduğunu belirtmiş, ancak bu iddiası üzerine herhangi bir soruşturma açılmadığı gibi hiçbir savcı da Alpaslan Türkeş’e bu sözleriniz ile neyi kastediyorsunuz diye sormamıştır. (Umur Talu-Dipsiz Kuyu- “Bir Devlet Örgütü”, *Milliyet* 2 Mart 1995.) Devletin seçimle işbaşına gelmiş organlarınca denetlenemeyen ve yargı organlarınca da soru sorulamayan bu örgütler istedikleri gibi devlet idaresindeki organlara hâkim olmakta ve devleti her türlü emellerine alet edebilmektedirler.”

GENELKURMAY VE DERİN DEVLET

Genelkurmay her dönem derin devlet ilişkileri içerisinde adı geçen askerlerden, Özel Harp Dairesi'ne çevrilen gözlerden, faili meçhul cinayetlerin adresi olarak JİTEM gibi yapılanmaların gösterilmesinden rahatsızlık duydu.

Bu rahatsızlığı, Susurluk'tan Yüksekova'ya oradan da Şemdinli olaylarına kadar sürdü.

Biz Susurluk Çetesi'yle başlayalım.

Susurluk'ta 3 Kasım 1996'da meydana gelen trafik kazası arkasında, derin devlet ilişkileriyle ilgili yığınla soru işareti bıraktı.

Özel Timci polisler, kumarhane sahipleri, aranan katliam sanıkları ve bazı politikacılardan oluşan bir çeteye MİT'çi Tarık Ümit'in kaybolmasından, PKK'ya yardım ettiği ileri sürülen Kürt kökenli işadamları Behcet Cantürk, Savaş Buldan, Hacı Karay, Adnan Yıldırım, Avukat Medet Serhat, Kumarhaneler Kralı diye bilinen Ömer Lütfü Topal, İranlı uyuşturucu kaçakçıları Lazım Esmaili ve Askar Smitko'nun öldürülmesinden sorumlu tutuldu.

Çete ilişkileriyle suçlananların çoğu terör örgütlerine karşı özellikle de PKK'ya karşı verilen mücadelede kullanılmış kişilerdi, ama bu mücadelenin bir süre sonra menfaat ilişkilerine dönüşmesi ve aralarındaki ilişki hepsini yargıya taşıdı. Susurluk raporlarında JİTEM'in dışında iki asker kökenli isim dikkat çekiciydi; Emekli Tuğgeneral Veli Küçük ve Emekli Yarbay Korkut Eken.

Susurluk davasının sanıklardan biri Korkut Eken oldu. Eken 1974 Kıbrıs çıkartmasının 'efsane subayı' Emniyet Genel Müdürlüğü Müşaviri olarak anıldıysa da Susurluk davasından yargılandı ve çete oluşturmak suçundan 6 yıl ağır hapis cezasına mahkûm oldu. Mahkeme davayı tarihi bir sözleşmeyle kapattı:

“Suç işleyip de, bazı siyasi, sosyal, idari ve yasal koruma

kalkanlarının arkasına sığınanlar ile bu koruma kalkanlarını muhafaza edenler ya da kaldırmayanlar unutmamalıdır ki adalet bir gün onlara da lazım olacaktır.”

Eken cezasını çekmek için 1 Mart 2002’de polise giderek teslim olurken, 11 gün sonra yani tam 12 Mart 2002’de eski Genelkurmay Başkanı Emekli Orgeneral Doğan Güreş, aynı yıllarda Jandarma Bölge Asayiş Komutanlığı görevini yürüten Emekli Orgeneral Necati Özgen, Emekli Korgeneral Hasan Kundakçı ile Emekli Tümgeneral Cumhur Evcil, Korkut Eken’i savunmak için ortak bir açıklama yaptılar:

“Her şeyi bilgimiz dahilinde yaptı”

Eski Genelkurmay Başkanı Orgeneral Doğan Güreş’in, “Eken’in faaliyetleri yakın takibimiz altındaydı” ifadesi herkeste “şok” etkisi yarattı. Kafalar karışınca sorular da bir o kadar arttı. 1987 yılında yarbay rütbesindeyken ordudan emekli olan ve bu tarihten sonra Türk Silahlı Kuvvetleri’nin emir-komuta zincirinin dışına çıkan ve 1993’de Emniyet’te görev yapan Eken nasıl oluyordu da o sırada Güneydoğu’da PKK’ya karşı aktif bir mücadele içerisinde olan Güreş’in bu kadar yakın takibi altında olabiliyordu?

Üstelik 1994’de emekli olan Güreş’in bu tarihten sonraki dönemde Eken’in icraatlarından haberdar olması mümkün olabilir miydi?

1993-94 yıllarında Emniyet ile ordu arasında kurulan işbirliği Güreş’in, “Eken her şeyi bilgimiz dahilinde yaptı” sözünü açıklamaya yetmedi. Çünkü Abdullah Çatlı gibi ülkücüleri, Abuzer Uğurlu gibi uyuşturucu kaçakçılarını bünyesinde barındıran bir ‘Susurluk’ organizasyonu içerisinde yer aldığı için Eken yargılanıyordu.

Susurluk davasından mahkûm olan Eken’e destek veren emekli askerlerin hepsi sıcak dönem generalleriydi. Tümgeneral Cumhur Evcil, 1984-1986 yılları arasında Özel Harp Dairesi Başkanlığı yaptı. Orgeneral Doğan Güreş’in

Genelkurmay Başkanlığı yaptığı dönem ise 1993-1994 yılları. Orgeneral Necati Özgen ile yine Korgeneral Hasan Kundakçı, 1991-1995 arasında Jandarma Bölge Asayiş Kolordu Komutanı olarak PKK ile mücadele etti. Terörün tırmandığı 1991-1993 arasında Özgen birçok operasyona imza attı ve 1995'te orgeneralliğe terfi etti. 1993'te görevi devraldığında Kuzey Irak'ta gerçekleştirilen Çelik Harekâtı'na imza atan ise "Tamburalı Paşa" olarak da bilinen Hasan Kundakçı. O da 1997 yılında EDOK Komutanlığı'ndan TSK'ya veda etti. İki generalin döneminde de JİTEM ile ilgili birçok iddia ortaya atıldı. Peki ne olmuştu da emekli generaller, 1996'dan beri susup birden bire üstelik bir darbe hatırlatması yapar gibi 12 Mart tarihinde böyle bir açıklama yapmışlardı?

Emekli generallerin "Eken emirleri uyguladı" sözleri Türk halkının en çok güvendiği kurum olan Türk Silahlı Kuvvetlerini zan altında bırakmamalı düşüncesinde olanlar, "Susurluk dosyası yeniden açılmalı ve o dönemdeki en üst düzeydeki generaller yargılanmalı" yönündeki tartışmaların da önünü açtı.

Emekli generallerin Korkut Eken'i sahiplenmeleri

2002'de emekli komutanların, çetecilik suçundan mahkûm olan Korkut Eken'i sahiplenmeleri Genelkurmay'ı rahatsız edince komutanlar hakkında Bağcılar Cumhuriyet Başsavcılığı, Genelkurmay Eski Başkanı Orgeneral Doğan Güreş ve Jandarma Eski Genel Komutanı Teoman Koman'ın da aralarında bulunduğu 6 emekli general hakkında "Suç olan fiili övmek de suçtur" diyerek soruşturma başlattı.

Generaller savcıya övgüyü Eken'in eylemlerine değil, kişiliğine yaptıklarını söyleyince haklarında takipsizlik kararı verildi. Geriye açıklanmaya muhtaç bir tek söz kaldı: "Her şeyi bilgimiz dahilinde yaptı."

Şemdinli'deki gelişmeler

Yıl 2006. Değişen bir şey yok; Güneydoğu yine çatırıyor; terörist diye bir baba-oğlun öldürülmesi ile başlayan, Şem-

dinli olaylarıyla süren ‘yanlış’ tahliye hesaplarıyla tırmanan tartışmalar Özel Harp Dairesi’nin etrafında dönünce, Genelkurmay 16 Ocak 2006’da, son dönemde kontrgerilla, gladio, derin devlet gibi kavramların teşkilatla irtibatlandırılmasının kuruma zarar verebileceğini hatırlatarak uyardı. Bu tip yorumların bilgi eksikliğinden kaynaklandığı, bu gibi suçlayıcı ve amacını aşmış yazı ve yorumların Genelkurmay’a zarar verdiğini ve vatan savunması hazırlıklarında zafiyete sebep olduğunu söyledi. Özel Harp Dairesi hakkında da açıklamada bulundu:

“27 Eylül 1952 tarihinde 17 Sayılı ve Milli Savunma Yüksek Kurulu (Başbakan ve ilgili bakanların imzalarıyla) onaylı kararı ile kurulan bu teşkilatımızın, kurulduğu tarihten bugüne kadar söz konusu yazı ve yorumlarda bahsi geçen karanlık olaylarla hiçbir kurumsal ilişkisi olmamıştır. Tamamıyla yetkili makamların onayı ile teşkil edilen, ilgili yasal mevzuat ve emir komuta disiplini içinde Genelkurmay Başkanlığı’na bağlı olarak görev yapan Özel Kuvvetler Komutanlığı adının, bu tartışmalara karıştırılmasından üzüntü ve endişe duyulmakta, bu tür tartışmaların, resmi, yasal ve ülke güvenliği için çok gerekli olan birimimizi haksız ithamlarla yıpratacak seviyeye tırmandırılmamasının gereğine inanılmaktadır.”

Oysa 1996’da meydana gelen ve devlet-mafya-siyaset üçgenindeki kirli ilişkileri ortaya çıkaran Susurluk Kazası sayesinde öğrenilen “derin devlet”, Türk Dil Kurumu sözlüğünde de yer aldı. TDK derin devleti şöyle tanımladı:

“Devletin çıkarlarını gözetip kolladığı öne sürülen, göz önünde olmayan örtülü yasadışı güç.”

1996-1997’deki bir yıllık Erbakan-Çiller Hükümeti döneminin Başbakanı Tansu Çiller ise derin milleti, derin devlet

iradesi olarak açıkladı. Ve Susurluk Kazası'nda ölen bir katliam sanığına emanet ettikleri milletin iradesini, "Kurşun atan da yiye de şerefli" diyerek derin devlete monte etti.

Çiller'in 'şerefli' elemanları katiller olunca "Susurluk'u çözmezsem nağmertim" diyenin de Başbakan Mesut Yılmaz olması bir şey ifade etmedi. Çünkü derin devletin Yılmaz'a savurduğu yumruk sadece burnunu kırmakla kalmadı onu Yüce Divan'da yargılanmaya kadar götürdü.

Susurluk Kazası sonrası Mehmet Ağar istifa edince, yerine İçişleri Bakanı olan, DYP'ten ayrılıp, AKP'ye, AKP'den ayrılıp MHP'ye giden ve her dönem ülkücülerin 'Asena'sı olan Meral Akşener'in itiraf gibi açıklamasını belki daha çok ciddiye almak gerekiyor:

"Bizdeki, derin değil, çukur devletti! Kendi aralarında gruplar oluşturup siyasi iktidarın boşluğundan yararlanan bir derin devlet."

"DERİN DEVLET DEMİREL'DİR"

Susurluk Kazası öncesi Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök 14 Eylül 1996 tarihinde "Derin Devlet" başlıklı bir yazı kaleme aldı. Özkök yazısında Ankara'da hükümetin etkin bakanlarından birinin, 'kendisini şaşırtan' bir üslupla Demirel'i nasıl övdüğünü anlattı.

"Yatıyorum kalkıyorum devletin başında böyle bir insan olduğu için dua ediyorum."

Özkök'ün ismini vermediği bakan, toplumda temsil ettiği özelliğini vurgulamak amacıyla Demirel için şu tabiri kullanıyor:

"Derin devlet..."

Ertuğrul Özkök'e göre Türkiye'de "derin devlet" lafını ilk Mehmet Ağar kullandı.

Bugün DYP Genel Başkanı olan Ağar yıllar sonra bunu

kendisine hatırlatan gazetecilere, “Hayır derin devlet kelimesini o şekilde kullanmadım” dedi.

Sonra “Ben de kullanmış olabilirim. Çok da önemli değil” dedi.

Hangi anlamda kullandığını ise Doğru Yol Kongresi’nde yaptığı derin devlet tanımı ile açıkladı:

“Türk devleti en son Musul ve Kerkük’ten geri çekildi. O günden sonra geri çekilmeme iradesi teşekkül etti. Biz bu iradeye derin devlet diyoruz. Derin devlet, devletin derinliklerinde değil, milletin şuurundadır. Derin devlet bir daha geri çekilmeme iradesidir.”

Oysa Ağar’ın bir başka derin devlet tanımı daha var.

“Devletin başının sıkıştığı zamanlar vardır, devletin başı sıkıştığında birileri çıkar, o problemi halleder, devlette bunları bir derinden öper.”

Ağar’ın bu tanımını kendisine hatırlatan gazeteci yazar Faruk Mercan’a verdiği yanıt kayda değer;

“Orada espri yaptım...”

Ağar, derin devlet tanımını nasıl okumak gerektiğini ise bir başka söyleşisinde şöyle anlatacaktı:

“Böyle bir şey söz konusu olduğu vakit millet zorluyor zaten devleti bu yönde tedbir almaya. Türkiye’de terörün anarşinin en yoğun olduğu zamanda ne yapıyordu millet? ‘Bu işi çözün başka bir şey istemem! Bu kanı biri durdursun nasıl durduracaksa durdursun. ‘İşte bu derin millet iradesi bu.’

ATAÇ: “SİZİN GLADİO DEDİĞİNİZ YAPIYI 4 YIL YÖNETTİM”

Yavuz Ataç. 1946 İstanbul doğumlu. Asker çocuğu. 1966'da Kara Harp Okulu'ndan mezun oldu. Teğmen rütbesiyle orduya katıldı. Komando eğitimi aldı. Özel Harp Dairesi'nde bugün Bordo Bereliler adını alan birliğe katıldı. 1979'da Yüzbaşı rütbesiyle Brüksel'deki NATO Karargâhı'na güvenlik konularında hizmet etmek üzere tayin oldu. 1982'de tekrar Özel Harp Dairesi'ne döndü. Kıbrıs'ta Türk Mukavemet Teşkilatı bünyesinde görev yaptı.

Yavuz Ataç ile 11.5 saat süren görüşmede 75'in üzerinde soru sordum. Ortaya çıkan tablo şuydu; Türkiye'de kontrgerilla ya da gladio denen yapının içerisinde MİT'in kullandığı Alaattin Çakıcı, Abudullah Çatlı, Yeşil gibi adamlar sadece küçük bir ayrıntı. Bu nedenle daha 'derin' bir yapılanmanın sadece ipuçlarını görebiliyoruz. Gerçeğin önemli bir kısmı yine kendilerinde saklı...

– Asker kökenli biri olarak MİT'le tanışmanız nasıl oldu?

1984'de PKK olayları başladığında Özel Harp Dairesi'nde Silahlı Kuvvetler bünyesinde verilen görevler çerçevesinde PKK'ya karşı mücadele tekniklerini ilgili personele öğretmek tarzında bana da birtakım görevler düştü. 1986'da Gölbaşı'nda Polis Özel Harekât Timleri'ni eğitmek üzere görevlendirildim. Bu görev sırasında MİT mensubu Hiram Abas'tan görev teklifi geldi.

– Özellikle sizi istiyor. Neden?

O dönemin ihtiyaçları, MİT bünyesinde daha aktif istihbari çalışmalar yapacak bir birim kurulmasını gerekli kılmış. Ben ABD başta olmak üzere birçok ülkede antiterör, özel operasyon teknikleri, psikolojik operasyon ve güvenlik gibi konularda çeşitli eğitimlerden geçmiştim, dil biliyordum. Dolayısıyla bölümün kurulmasında bana da bir görev teklifi ya-

pıldı. Netice de kabul etmeme gibi bir durumum yoktu. Devlet hizmetidir. Ben de bu görevi isteyerek kabul ettim ve 13 Mayıs 1987 yılında MİT'e katıldım.

- *MİT'te nasıl bir görev sizi bekliyordu?*

Katıldığım daire münhasıran yurtdışında istihbarat ihtiyaçlarını aktif bir şekilde karşılayacak bir daireydi ve dairenin başkanı da o tarihte Mehmet Eymür'dü.

- *Çakıcı ile burada mı tanıştınız?*

Evet. 87 Mayıs'ta göreve başlamıştım. Bir buçuk ay sonra haziran ya da temmuzdu. Hiram Abas, Mehmet Eymür gibi yetkililerin huzurunda yurtdışında yürütülecek faaliyetlerin sorumluluğu sevk ve idaresi ve personelin eğitilmesiyle görevlendirilmiştim. Bu sebeble Çakıcı ve beraberinde olan birkaç kişiyle tanıştırıldım.

- *Daha öncesinden Çakıcı'yı hiç duymuş muydunuz?*

Çakıcı bana tanıştırıldığında zaten 5-6 suçtan aranan bir adammış. Bunu ben tanıştırıldığımda bilmiyordum. Ayrıca Çakıcı'yı kişisel olarak o tarihe kadar da duymamıştım.

- *Kamuoyunda küçük çek-senet mafyası vb olaylarda adıyla sıklıkla geçiyordu.*

İyi de bu benim işim değildi. TSK'da ben kendi işimi yapıyordum. Yurtdışında görevli olarak bulunduğum dönemlerim oldu. Basında kim kimi yaralamış, kim kimin senedini tahsil etmiş, yok kumarhaneler falan. Ben bunları bilmem. Bilmeye de ne ihtiyacım ne de zamanım vardı.

- *Peki, Çakıcı'nın yurtdışında tek bir operasyonda kullanıldığı ve onda da başarısız olduğu öne sürüldü!*

MİT'te göreve başladıktan hemen sonra aralarında Çakıcı'nın da olduğu birkaç kişiyle yurtdışında operasyona gönderildik. Bu görevi amir makam verdiği için hazırlığı yapıldı. Ancak o görev iptal edildi veya ertelendi.

– *Hangi sebeble?*

Bilinmeyen bir sebeble bir sızma oldu. Yani yapacağımız iş bir yerden deşifre olmuştu. Ben bu dönemde bu eylemin yapılamayacağını, yapılmasının uygun olmadığını yaptığım tetkiklerle tespit ettim ve ‘iptal edilsin’ teklifinde bulundum. Eymür de iptal etti. İsabetli bir karardı.

– *Bu işten sonra Çakıcı daha sonra hiç yurtdışında görevlendirildi mi?*

Benim dönemimde, 1994’de de birlikte yurtdışında bir operasyon işinde daha bulundu.

– *Sizin MİT’e katıldığınız dönemde Çakıcı’nın dışında MİT’e çalışan başka yeraltı dünyasından veya ülkücülerden kişiler var mıydı?*

Yeraltı dünyasından yakıştırmasını basın yapıyor. Yeraltı dünyası kadrolu bir kuruluş değil ki. Bir-iki suç işlemiş insan yani yeraltı dünyası ne demek, yeraltı dünyasını doğru tarif etmek lazım. İşte ismi biraz palazlanmış, insanlar bir-iki olayla adını duyuran insanlara hemen yeraltından falan deniliyor. O zaman bütün suçlular yeraltı. Yeraltı dünyası biraz organize bir iş olması gerekir. Mafya falan diyoruz ama bunların hiçbiri mafya değil. Bu etrafına üç beş kişi alıp, bir korku yaratıp o korkuyu kullanıp kendisine çıkar sağlayan veya Robin Hood misali halka insanlara hizmet eden bir konum. Ama o günün şartlarını biliyorsunuz. Çakıcı ülkücü kesimde yer almış, bana anlattığı kadarıyla, babasını Dev-Sol öldürmüş; amcasının dükkânını yakmışlar. Kız kardeşine bilmem ne olmuş. İşte bu hadiselerle bilenmiş bir insan. Dolayısıyla diğer insanlarla hasım olmuş. Bu Türkiye’nin genelinde yaşanan ve bu olaylardan kaynaklanan ve aynı olayların yarattığı bir insan Çakıcı. Gelelim bizle ilgisine. Ben Çakıcı’yla tanıştığım güne kadar bilmezdim. Ve o dünyayı da takip etmiyordum; çünkü benim işim değildi. Benle de ilgisi yoktu. Türkiye’nin meselesiydi ama ilgili polis adli makamlar bakıyor zaten. O tarih-

te gazetelerde de dikkati çeken bir insan değildi. Çakıcı o günlerde beş-altı suçtan aranan ama ufak tefek yaralamadan falan aranan bir insanmış, bunu ben bilmiyordum. Şimdi bana yönelik birtakım suçlamalar var; Alaattin Çakıcı'ya yardım ettin, kaç dedin, pasaport verdin gibi suçlamalar var. Bunları tek tek ele almak yerine bir bütün olarak ele aldığınızda suçlu bir insana yardım eden, biri gibi takdim ediliyorum.

– *Yargıda bu şekilde yargılanıyorsunuz.*

Evet. Peki beş-altı suçtan aranan adamı bana takdim eden amir makamlar bunu bilmiyorlar mıydı o tarihte? MİT'tin böyle bir engeli var mı acaba! Böyle beş altı suçtan aranan bir insan MİT'le bağlantı kurar mı kuramaz mı? Benim bildiğim kadarıyla MİT'te böyle bir kural yok. Ayrıca MİT yaptığı gizli faaliyet karakteri itibariyle de herhalde Berber Mehmet Efendi ile Bakkal Hasan Efendiyle değil bu dünya ile ilişkisi olan insanlarla ilişki kuracak.

– *Peki yurtdışında ertelenen operasyonundan döndükten sonra Çakıcı ile ilişkiniz sürdü mü?*

Tabii döndük ve ben Çakıcı'nın beş-altı suçtan arandığını öğrenince ona şunu tavsiye ettim; “Sen ömrünün sonuna kadar bu suçlardan kaçamazsın. Bunları halletmen lazım, teslim olacaksın ilgili makamlara” diyerek ikna ettim onu. O da kabul etti; teslim oldu Emniyet'e ve yargılandı. Bir sene civarında bir ceza aldı. Hapisten çıktıktan sonra sabıkalıydı ama isnat edilen bir suçu yoktu. Cezaevinden çıktı tahliye oldu, kız kardeşi bir üstteğmenle evlendi. Benle de bir tanışıklığı var. Benim de bir subaylığım var. O nedenle rica etti.

– *Alaattin Çakıcı'nın size ilgisi nereden geliyor?*

Alaattin Çakıcı'nın benimle ilgili esas şeyi şudur: Ben neticede subayım; bir komando subayıyım. Bordo Bereli Özel Kuvvetlerin subayıyım; orada ben paraşütçüyüm, su altı eğitimi yapmışım, dağcıyım. Böyle geç insanların özlemle ol-

mak istediği türde bir insanım. Arkasından Milli İstihbarat Teşkilatı'na girmişim, işte herkesin gizli ajan filmlerini seyrettiği bir tarzda, konumda bir insanım. Ben ona çok cazip geliyorum. Benle o münasebet... o bir yerde zaten subay olmak istemiş olamamış, polis olmak istemiş olamamış. Hayat onu işte o şekle sokmuş. Şimdi beni görünce, işte ister istemez bana karşı hayranlık tarzında bir duygusu vardı. Ben biraz okuyan yazan çizen de bir adamım. Eğitim sürecinde sürekli konuşuyorduk. Eğitim dışında onun kendi düşünceleri şunlar bunlar. Netice de böyle bir şey var. Benim onu ikna etmem zor olmadı. İşte bana duyduğu o saygıdan dolayı işte o kız kardeşinin üstteğmen ile evliliğinde de 'abi bize şeref verisin' falan dedi. Oğlu ile ilgili 'bana bir şey olursa oğlum sana emanet' gibi; işte bu tarz bir şey vardı aramızda. Yani görev nedeniyle başlayan ilişkinin yanında ister istemez insan ilişkileri itibarıyla böyle duygularda oluşuyor. Bu son derece doğal bir şey. Neticede düğünde de şahitlik yaptım. Hatta söylemesi ayıp ben eşimin kolundan bilezik çıkartıp taktım.

– Çakıcı gibi adamları görevleri bitince neden imha etmiyorsunuz da ilişkiyi buralara kadar taşıyorsunuz?

Şimdi bakın bir görevle ilgili eğitim yaptırdığım hazırladığım bir insan vardı. Ona bir şey verdim. İşte şuraya basacaksın şu düğmeyi çevireceksin filan. Aradan zaman geçti. O çocuk bana geldi "Abi sen bize yurtdışında bir görev vermiştin. Ben o düğmeye bastığımda gidecektim değil mi orada" dedi. Olur mu öyle, biz bir iş yapıyorsak mertçe yapıyoruz. İnsanları kandıracak halimiz yok. Bir işi yapacaksan sen gönüllü olarak yaparsan yaparsın. Seni tuzağa düşürecek kadar insafsız değiliz. Zaten öyle bir karakter zafiyetini de ben kabul etmem. Yani mücadeleyi de mertçe yürütmek lazım.

– Başka ülkelerin istihbaratları da bu adamları kullanıyor mu?

İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD ve İngiltere Sicilya

Adası'nda oradaki mafya ile işbirliği yapmıştır. Orada Alman feribotu Messina Boğazı'nda çalışıyor. Alman tugaylarını Sicilya'ya çıkartacak. O feribotların batırılması işinde Sicilya'daki yeraltı örgütünü kullanmıştır. Burada mafya örgütü bu hizmete karşılık, savaş sonrası Sicilya Belediye Başkanlığı'nı bize vereceksiniz, demiştir. Bunlar da kabul etmiştir. Bunun tarihte de örnekleri çok.

– *Bizimkilerin hiç pazarlık talebi oldu mu?*

Hayır öyle bir pazarlığımız asla olmaz. Biz bir şey yapıyorsak kendiliğimizden yapıyoruz. Onların talebi olduğu için diye değil. Çakıcı ve benzeri insanların suçları ile ilgili ne adli makamların nezlinde ne polis nezlinde aman bunları affedin, şunu yapın falan kesinlikle olmamıştır. Onun suçları tamamen kendini ilgilendirir. Yargıya hesabını verir. Bizim işimizle ilgisi yok. O tamamen birbirinden bağımsız iki durumdur. Bizim işimizi yapıyor diye kalkıp işlediği bir suçtan affedilmesini isteyemeyiz; çünkü o suçtan birileri bir zarar görmüştür.

– *Çakıcı ile ilgili konular da sık sık gündeme geldiğiniz halde 1998'den bu yana hiç konuşmadınız. Neden?*

Şimdi ben yaptığım hizmetleri anlatmak isteğinde olan bir insan değilim. Yaptığım hizmetleri anlatıp da kendime bir koruma kalkanı oluşturarak, 'işte ben şunu yaptım, bunu yaptım' değil. O zamanında bana verilmiş görevlerdir. Ben gönüllü olarak bunu yaptım. Şimdi de Çakıcı ile bu meseleden dolayı bir yargı aşaması oluştu. Hiçbir zaman yargıdan kaçmadım.

– *Sizi yargıya taşıyan kurum?*

Ben yargılanmayı gönüllü istedim. Beni yargılamak biraz mevzuata da bağlıydı. Mesela bir MİT mensubunun yargılanabilmesi için Başbakan'ın izin vermesi lazım. Ben gönüllü olarak o yargıya başvurdum. Müşteşarla da konuştum. MİT Hukuk Müşavirliği benim yargılanmamın doğru olmayacağı

yönünde kanaat ortaya koymasına rağmen, ben özellikle yargılanmayı istedim. Çünkü üzerimde böyle bir şey kalmaması lazımdı.

– *Ne gibi bir şeyin? Kırmızı pasaport gibi...*

Hayır kırmızı pasaport basit bir şey. Çakıcı ile olan bu münasebetimin ne olduğunun ortaya çıkmasını istedim; nedir bu yani? Kişisel bir münasebet mi? Bir çıkar münasebeti mi? Bir suç münasebeti mi? Yoksa benim görevle bağlantılı bir münasebet mi bu?

– *Nasıl bir münasebetti bu?*

Benim onunla münasebetim tamamen görevle bağlantılı bir münasebettir.

– *Kaç kez Çakıcı ile görev münasebetiniz oldu?*

Valla sayısını bilmiyorum. Çakıcı kendi konumu itibariyle yurtdışında çok fazla bağlantısı var. Nedir bu bağlantılar; işte zamanında yurtdışına kaçmış ülkücüler, şunlar bunlar. O ülkelerde yerleşmiş kendine bir muhit edinmiş. Orada bir ihtiyaç halinde o ihtiyacı karşılayabilecek imkân ve kabiliyetlere sahip insanlar. Yurtdışında yapılacak faaliyet gayet tabii o ülkenin kanunlarına filan aykırı bir faaliyettir. Bunun adı işte açıkça casusluk.

Casusluğun cezası da birçok ülkede idamdır. Bütün ülkelerin istihbaratları bu tür faaliyetleri yürütüyorlar. Dolayısıyla Türk istihbarat servislerinin bu faaliyetleri yürütmesi de doğal. Yapısına da menzuatına da uygun. Ancak suçlu insan ya da aranan bir insan engel midir değil midir, o ayrı bir konu!

– *Nasıl ayrı bir konu? Eymür biz bu adamları kullandık ama menzuatta damdan düşmedi dedi?*

Peki devlet diyelim herkesi kullanabilir, kullanıyor. Ama bu ilişkiler neden başka bir noktaya taşınıyor? Neden içinize bu kadar girmelerine izin veriyorsunuz?

Aslında bu tür insanların kullanılma ölçüsünün belirlenmesi lazım. Belli ölçülerin ötesine götürmemek lazım bu tür insanları. Örneğin Abdullah Çatlı, Alaattin Çakıcı, Mahmut Yıldırım (Yeşil) kullanıldı. Güneydoğu da itirafçılar falan var kullanılan. PKK meselesi, ister istemez devletin kurumlarını da zaman zaman mevzuatta olmayan, yeri olmayan davranışlara itiyor insanları. Bunu yapan da bunun bedelini öder. Bir bedeli varsa...

– *Siz de bir bedel ödediniz?*

Hem de ağır bir bedel. Sizin gibi basın mensupları sağ olsun zaman zaman hiç alakası olmayan durumlarda ismimi gündeme getirerek ailemi, çocuklarımı ve etrafımı yıpratıyorlar. Her şeyi döndürüp dolaştırıp bir pasaport verdin lafına getirmek...

– *Bu bedeli size basın mı Çakıcı ilişkisi mi ödetti?*

Tabii bu birbirine bağlı. Basın bu olayı olması gerekenden çok ileri boyutlara taşıdı. Aslında bu o kadar büyük bir olay değildi. Netice de Çakıcı hakkında birden fazla suç var; kimi-si mahkeme kararıyla kesinleşmiş, kimisi de iddia edilen suçlar. Bu bedele önce insanın kendisi sebep olmuştur; sonra içinde bulunduğu kurum, şartlar, daha sonra da basın. Bu işte müşterek bir suçluluk var. Yani konuya dahil olan her tarafın katkısı var. Ama bana göre en büyük katkı basının bu işi kamuoyuna nakletme şekli.

– *Basın sizinle ilgili nasıl bir yanlış yaptı?*

Benimle hiç görüşmeden haberler yaptılar. Bana hiç sormadılar. En azından mahkeme kayıtlarına baksalardı çok farklı olabilirdi. Bana sürekli olarak “kırmızı pasaport veren” deniliyor. Oysa bu bana yönelik bir iddia. Ve bu iddia hiçbir zaman kesinleşmedi.

– *Çakıcı'ya kırmızı pasaportu vermediniz mi?*

Vermedim.

– *Peki sizin görevli olduğunuz Çin Konsoloslugu'ndaki kayıp kırmızı pasaportu nasıl açıklıyorsunuz?*

Şimdi Türkiye'de her şeyin kaydı olduğu gibi bunların da birtakım kayıtları var. Ama bu kayıtların ne derece sağlıklı olduğunu ayrıca tetkik etmek lazım. Şimdi bunun sebebi şu: Alaattin Çakıcı ile benim münasebetim biliniyor...

– *Kim biliyor?*

Emniyet, MİT ve ayrıca bu konuyla ilgili başka insanlar da biliyor. Basından da bilenler var. Bu illegal pasaportu nereden temin etti? Ya devlet içinde bir bağlantısı vardır, pasaport vermeye yetkili yerlerde filan. O insanlar yetkilidir pasaport vermeye ve bu yetkisini kötüye kullanarak bu pasaportu verir o insanlara. Nitekim böyle insanlar var. Ya da sahtekârlık yoluyla bu işi yapanlar var o kanalları kullanırlar. Ve Çakıcı'nın tahminim 15-20 tane pasaportu vardır. Çakıcı'ya devlet hiçbir zaman pasaport vermemiştir.

– *Yönlendirilemezler mi?*

Şimdi bakın bazı faaliyetlerde insanlara siz görevleri verirsiniz. Onlara bu işin masrafını ödersiniz. O da sahtekâra bu işin bedelini öder ve bu pasaportu temin eder. Sahtekâr nereden temin eder bunu? Onun da kendi kanalları var. Benim de zamanında görevim gereği pasaport sahtekârlığı yapan bir insanla bir münasebetim vardı. Çok uzman bir adamdı bu ve her yaptığı sahte pasaportun bir örneğini de bana gönderirdi. Yurtdışına giden. Ben de onları ilgili birimin arşivine gönderirdim; kim hangi fotoğraf sahibi, hangi isimle çıkmış... çünkü birgün bir olayda karşımıza bir sürü şey çıkıyor. Biz de o olayı çözmek için o arşiv bilgilerinden istifade ederiz.

– *Ancak kırmızı pasaport sahte çıkmadı? Bilgiler sahteydi. Eksik pasaportu nasıl açıklıyorsunuz?*

O eksiklik her yerde olabilir. Kırmızı pasaportların kontrolü yıllarca beklemiştir, durmuştur. Mesela diyelim ki biri

pasaport hazırlıyor, yanlış yazıyor, eksik yazıyor. Onu iptal ediyorlar. Onun bedelini ödediğinizde o kayıttan düşüyor nitede. Pasaport çok sıkı kontrol edilen, kolaylıkla 'evet hem budur' denecek tarzda bir şey değil.

– *Yargıda size yapılan suçlama ne?*

Bana deniliyor ki sen Çakıcı'ya yönelik buradaki operasyonu haber aldın ve Çakıcı'nın yerini değiştirmesini sağladın "kaç" dedin. Bana yönelik esas suçlama bu. Pasaport basının ön plana aldığı bir şey. MİT'in yurtdışında kaçak bulunan adi suçluları yakalamak, bunlara operasyon düzenlemek gibi bir görevi yok. İkincisi zaten Türk emniyet birimlerinin kendi kendine yurt dışında bir operasyon düzenlemek gibi bir görevi ve yetkisi yok. Şimdi düşünün Bulgaristan polisi Türkiye'de yasal olarak operasyon düzenleyip bir Bulgar suçluyu yakalayabilir mi? Emniyet'in yapması gereken bu. Çakıcı'nın yakalanmasına hiçbir zaman karşı olmuş bir insan değilim. Çakıcı işlediği suçların bedelini adalet önünde kesinlikle vermesi gerekir. Hiçbir şekilde onu işlediği suçlardan dolayı savunmadım. Tam tersine ayrı bir şekilde o işlediği suçlardan dolayı da kınadım kendisini. O tarz suçlar olmamalıydı. Benimle ilişkisi olan bir adamın o suçları işlememesi gerekirdi. Onlara hoşgörü ile bakmam mümkün değil benim. Ama işin bir başka yönü var. Çakıcı yurtdışında ve zamanında devletle ilgili işleri olmuş bir insan. Dolayısıyla bizle ilgili yurtdışında bazı bilgilere sahip bir insan. MİT'in yurtdışındaki faaliyetleri konusunda bilgi sahibi olmuş.

– *Bunları hiçbir yerde açıklayamayacağına ilişkin bir de yemini olmalı.*

Evet, var ama insanı kendi arzusuna bırakmıyorlar ki. İşte insandır bu, konuşmayan insan da yoktur. Bir şekilde konuştururlar. Çakıcı'dan da bir başka ülke bu konudan istifade edip o bilgileri kalkıp Türkiye'nin aleyhine her şekilde kullanabilir. Benim burada düşüncem şuydu; Çakıcı devletin birta-

kım faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olan bir insan. Bu yakalanacaksa bunu Türk devleti Türk adli makamları yakalamalı ve Türkiye’de bunun her türlü yargılamasını yapmalı. Bir başka ülkenin gizli servislerinin eline düşmemesi gereken bir insandı. Dolayısıyla ben Çakıcı’ya yönelik Türk polisinin operasyonunu haber vermem. Ama bir yabancı ülkenin ona yönelik bir operasyonunu bilsem özellikle yakalamaya çalışıyorsa eğer ben de onu öğrenmiş olsaydım Çakıcı’yı bu durumdan kurtarmak için bir girişimde bulunurdum. Ama böyle bir şey yapmadım. Zaten bizim faaliyetlerimiz içinde suçluların yakalanması ve onlara yönelik operasyon yapmak gibi bir görevimiz yok. Böyle bir şey bana teklif edilseydi Çakıcı’yı biz yakalayacağız ihtiyacımız var denseydi. Ben belki de Çakıcı’yı yakalanmadan da teslim olmaya ikna ederdim. Hiç başka bir ülkenin eline geçmeden “gel kardeşim atla uçağa bin gel nasıl olsa yakalanacaksın sen, hiç değilse kendi ülkenin makamlarında bunun hesabını ver. Bu kadar Milliyetçisin. Vatanını milletini seven bir insansın gel burada teslim ol” derdim. Belki de iş o aşamaya gelecekti. O suçları hiçbir zaman savunmuyorum. O suçların hesabını vermeli. Adam adamsa bu işi yapıyorsa ‘evet ben bu işi yaptım’ deyip bu işlerin bedelini de ödemeli.

– *Sizin mesleki kariyerinizi bitiren nedir ya da kim oldu?*

Kimse bitirmedi. Ben kendi kararım ile emekli oldum. Kendi isteğimle emekli oldum. Sebep de şudur; öyle ya da böyle Çakıcı ile ismim olumsuz şekilde ortaya çıktı. İsmi bu şekilde çıkmış bir insanın artık istihbarat teşkilatında kalması sadece ona maaş sağlar, başka bir şey sağlamaz. Ben sırf maaşla çalışacak bir insan değilim. Bu nedenle ben kendi isteğimle emekli oldum. Hiç kimse beni emekliliğe falan zorlamadı. Ayrıca kendi isteğimle emekli olduğum için bir de teşekkür aldım. Zamanın Başbakanı müsteşar kanalıyla bana teşekkür etti. Hatta gerekirse ‘biz de ona yardımcı oluruz’ gibi şeyler de söylemiş.

Benim böyle bir şeye ihtiyacım yok. Çünkü benim yaptığım hiçbir şeyden hesabını veremeyeceğim, korktuğum kaçtığım endişe edeceğim hiçbir şeyim yok.

– *Siz nerede yanlış yaptınız? Pişman olduğunuz keşke bu adamları tanımasaydım...*

Yok öyle bir şey. Ben kendi anlayışıma göre yapılması gerekenleri yaptım. Suç teşkil edecek hiçbir şey yapmadım. Ülkeye zarar verecek insanlara zarar verecek hiçbir şey yapmadım. Çakıcı'ya isnat edilen hiçbir suçta benim yerim yoktur. Hiçbir şekilde. Ne dahilim vardır ne yerim vardır ne de habirim vardır. Önceden. Daha sonra herkes gibi ben de öğrendim.

– *Çakıcı'yı hiç cezaevinde ziyaret ettiniz mi?*
Hayır.

– *Çıktıktan sonra görüştünüz. Ne dedi size?*

Ne diyecek, bir şey demedi. Oturduk geçmişin muhasebesini yaptık biraz. Onun sonunda da benim söylediğim “Ben seninle görev sırasında görevle ilgili bir bağlantımız vardı. Şimdi görevde değilim. Senin dünyan ayrı bir dünya benim dünyam ayrı bir dünya. Artık merhabanın ötesinde hiçbir şekilde senin dünyanda benim işim olmaz. Sadece dost olarak bundan sonra devam ederiz. Dolayısıyla yurtdışına çıkma, yakalanma hiçbir şekilde benim ismim hiçbir şeyde geçmedi. Neden çünkü polis izledi kim kiminle ne yaptı etti. Benim zaten esas itibarıyla yeraltı dünyası falan hiçbir ilişkim yok. Ben tamamen devlette bana verilen görevleri; kendi birikimim, kendi düşüncem, yasaların, mevzuatın, çalıştığım yerin talimatlarının amir makamların verdiği emirlerin doğrultusunda yerine getirmiş bir insanım.

– *Sizce Çakıcı'nın MİT'le ilişkisi halen devam ediyor mu?*
Hayır.

– *Ne zaman kesilmiş olabilir?*

Fransa’da yakalandığında. Artık cezaevindeki bir adamla ilişkiyi nasıl sürdüreceksiniz, yani ilişki olmaz. Onun öncesindeki dönemde de benim kanalımla devam eden bir ilişkisi vardı. Ama artık o ilişkide kendisine yönelik suçlamalar iddialar birtakım olaylar başlayınca ister istemez kendiliğinden zaten bu işler biraz durulur. Belli ilişkiler biter. 1994’de yurtdışına çıkarken hiçbir suçtan aranmıyordu. Kendisine isnat edilen suçlar 1994’de kendisi yurtdışına çıktıktan sonra kurulmuştur. Ben 97’de Çin’e gittim. 94’de yurtdışındayken Çakıcı’ya pasaport verdiğim sanki onu ben suçtan kaçırmışım gibi bir durum oluştu. Halbuki öyle bir şey olmadı.

– *Hanefi Avcı, Tevfik Ağansoy’un da yurtdışına kaçmasına sizin yardım ettiğinizi öne sürmüştü.*

O Yavuzgil yardım ediyordu demiş, şimdi bu genel bir ifade. Bugün yurtdışına çıkmak kaçmak zor bir şey değil. Hâlâ dünya kadar adam kaçıyor. Ayrıca onların çıkışı için bana da ihtiyaçları yok. Ağansoy’u tanırım ama kişisel hiçbir irtibatım yok. Hanefi Avcı Yavuzgil diyor. Yavuzgil ne demek?

– *Çakıcı’nın size zararı olduğuna inanıyor musunuz?*

Tabii. Görev yaptığım için oldu. Ben hiçbir şey yapmasaydım, bunlarla hiç münasebette bulunmasaydım halen MİT’te çalışan üst düzeyde, iyi maaş alan bütün gün oturup gazetesi-ni okuyup bir-iki imza atan filan bir adam olacaktım.

– *Beni şu çok rahatsız ediyor; siz Dış Operasyonlardan Sorumlu Daire Başkanı iken Çakıcı ile Evcil sizi MİT’in başına getirmek için hükümete baskı yapıyor. Bu bir komedi değil mi? Doğru mu? Sizin buna ihtiyacınız var mıydı?*

Yanlış. Tabii son derece yanlış. Onların yaptığı kendi kendilerine gelin güvey olmaktır. Benim böyle bir şeye ihtiyacım yok ki. Zaten ben daire başkanı iken birden bire müsteşar olamam ki. Ben bunu bilmeyecek kadar aptal mıyım? Bir hiye-

rarşı vardır ve o hiyerarşı içerisinde insan yükselir gider. Bu-
nu atlamak mümkün mü?

– *MİT'te hiyerarşı atlama hiç oldu mu?*

Olmaz, genellikle olmaz. Çok müstesna bir-iki şey hari-
cinde olmaz.

– *Ama Evcil 'Ben Ataç' ı aldım Yılmaz' a götürdüm. İçerde
4-5 saat konuştular' diyor.*

Hayır Evcil götürmedi. Görüşme talebi onlardan geldi.
Mesut Yılmaz o tarihte bu Susurluk falan meselelerinin üze-
rine gidiyordu. İşte birileri de ona söylemiş benim de o konu-
da bilgi sahibi olduğumu. Bir eski başkan, eski Dışişleri Ba-
kanı. O Susurluk olayını da ben değerlendirebilecek bilgiye
sahip bir insandım. Ana muhalefet liderini yanlış istikamet-
lerden kurtarabilmek için o görüşmeyi kabul ettim. 4-5 saatte
oturup konuştuk. Mesut Yılmaz da son derece memnun oldu.
Ayrılırken sarılıp öptü. Gene görüşelim dedi. Beş saat ne ko-
nuşuldu? Ben de ona elimden geldiği kadar işin doğrusunu
anlattım.

– *Yumruklama olayından önce miydi?*

Sonra. Ama şimdi burada Mesut Yılmaz' ın falan beklenti-
leri farklı; bunlar içerde kendilerine bağlı hizmet eden adam-
lara ihtiyaç duyarlar. Ben hiçbir zaman hiç kimsenin hizmeti-
ne girmem. Yılmaz, Ecevit, Çiller, Demirel ben şahsa değil
devletin makamlarına hizmet ederim.

– *Çiller "MİT'ten bilgi alamıyorum, hatta bazen ben onla-
ra bilgi veriyorum" demişti...*

Diyebilir. Başbakan. Başbakan da olsa neticede o da bir
insan. Dört dörtlük herkesten her şeyi beklemek pek makul
değil. Bir kurumdan istifade edebilmek için o kurumu iyi ta-
nımak önemli. Hele hele gizli servisi tanımak kolay değil.
Yargı da bile hâkimler gizli servisle ilgili bir konuyu yargıla-

makta zorlanırlar. Yani adı üzerinde gizli servis. Siz bunun bütün faaliyetlerini yasaların içerisine sığdırabilir misiniz? Ben şimdi dost bir ülkeye ihtiyaç duyduğu askeri malzemeleri sevk ediyorum. Ben bunu öyle bir sevk ediyorum ki hiçbir gümrük kuralı uygulamadan falan sevk ediyorum. Ben şimdi kaçakçı mıyım! Ben kaçakçıyım o zaman! Çünkü hiçbir kurala uymuyorum. Mesela diyorum. Kendi kendini ihbar eden adam durumuna düşmeyelim. Yani bu işte her zaman bu tür şeyler olur ve insanlar da bedelini öder. Demirden korkan trene binmez.

– *Eymür, Yavuz Ataç Çakıcı için geldi beni tehdit etti hikâyesi nedir?*

Eymür ile aramızda geçen olayın Çakıcı ile hiç ilgisi yoktur. O başka bir konuda Eymür kendine has, her şeyi doğru yaptığını zanneden bir insan. Ama bu ülke zaten 20-30 yıldır yanlış bildiğini tecrübe zanneden insanlardan çekmiştir.

– *“Ataç bu nedenle kınama aldı, kayıtlar da bu olay mevcuttur” diyor.*

Asıl cezayı kendisi aldı. Bilmiyorum üzerinde durmadım belki ben de ceza almışımdır. Ama konu bambaşka bir olaydı. Çakıcı ile hiçbir ilgisi yoktu. Ama şeyden kaynaklanmıştır; Eymür hep masa başında çalışmış bir adamdır, ben yurtdışı operasyonlarında fiilen o görevleri yapan bir adamım. Diyorum ya; bu ülke yanlış bildiğini tecrübe zanneden insanlardan çekmiştir. Mehmet Eymür de bu insanlardan biridir. Eymür hakkında birgün konuşacağım, tam konuşacağım, yüzüne konuşacağım ben hiçbir şeyi kan davası haline getirmem. Bunlar benim için hayati öneme haiz değildir. O kişinin kendi kişiliğine aittir. Eymür onun bunun yatak odasını gözetleyen bir adamdır neticede. Bütün uğraştığı şeylere bakın; Eymür bunlarla uğraşmıştır. Bunlar acaba bir MİT mensubunun görevleri içinde midir! Değildir. Hiç alakası yoktur.

– *1. MİT Raporu'na gönderme mi yapıyorsunuz?*

1. MİT Raporu'nda Necdet Uruğ Emel Sayın'la, Mehmet Ağar dansöz bilmem kimle, Ünal Erkan, Necdet Ayaz'ın bilmem kimle. Herkesin belden aşağısı ile uğraşan bir adam. Bu mudur MİT'in görevi. MİT'in görevi bile olsa onun görevi değil.

– *Sizce ne yapmak istiyor?*

O zaman onun özel amacı var demektir. Onun özel amacının ne olduğunu tahkik etmek lazım. Kim bugüne kadar Ey-mür'ü inceledi. Ne yapmak istiyor? 87'de bir rapor yazdı o zaman kurulan bir birimi dağıttı. İnsanları birbirine düşürdü. Gitti döndü geldi 94-95'te oranın tekrar darmadağın olması-na neden oldu. Benim bunlarla kişisel hiçbir meselem yok.

– *MİT'te tekrar görev yapmak ister misiniz?*

Yok, hayır. Orada bir yaş hattı var. 60 yaşından sonra orada görev olmaz. Devlet bana yaptırdığı görevler sırasında birçok tecrübe kazandırdı. Silahlı Kuvvetler bünyesinde iken Kıbrıs'ta bir tecrübe kazandım. Sonra yurtdışında NATO bünyesinde bir tecrübe kazandım. MİT'e katıldığımda Sov-yetler Birliği'nin dağılışını, sorumlu ve yetkili olarak yaşadım. Daha sonra Kuzey Irak olayları, Saddam'ın Kuveyt'i iş-gali sırasında operasyon sorumlusu olarak tecrübe kazandım. Bosna Hersek olaylarında da operasyon sorumlusuydum.

– *MİT'in dış operasyonlar da başarısız olduğu yönünde haberler çıkmıştı.*

Ben de orada o kadar görev yaptım, yani biz başarısız mı olduk. Somut sonuçları var. Oranın adı bile yeter. MİT'in başarısını kimse ölçemez. MİT'in başarısı da zaten gözükmez. Yani göremezsiniz başarısını.

– *Ya da başarısızlığını?*

Tabii göremezsiniz. Başarılı olması demek Türkiye'ye

yansır neticede. Türkiye eğer diyelim ki Irak'ta başarısız ise bunda başarısızsa MİT'in de payı var. O faaliyetler çerçevesinde kendi üzerine düşeni yerine getiren bir kurumdur. MİT iyi bir kurumdur. MİT'te siyaset yoktur. MİT'e Korkut Eken ile benim transfer edilmemizin temel sebebi MİT bünyesinde olmayan bir faaliyeti veya bir kuruluşu gerçekleştirmek. Kendi bünyesinde böyle bir şeye sahip olsaydı bize zaten ihtiyaç duymazdı. Yani yurtdışında aktif bir birim.

– *Çakıcı gibi adamlara da ihtiyaç duymazlardı değil mi?*

Eğer onlara ihtiyaç duyuyorlarsa bize ihtiyaç duymamaları gerekirdi. O zaman kendileri onları sevk ve idare ederdi. Onların duyduğu ihtiyaç nedeniyle biz oraya geçtik. Biz orada bu işi, bilen insanların yapması gerektiği düşüncesiyle başlattık. Çakıcı vs gibi insanların kullanılması doğrudan bizim kararımız bizim seçimimiz, bizim kararımız bizim seçimimiz derken silahlı kuvvetlerden Bordo Berelilerden oraya transfer olanların seçeneği değildi. Bunlar bize hazır olarak sunuldu. Doğru eğri onların kendilerine göre gerekçeleri var, ama benim şahsi düşüncem, bir ülkenin bu tür ihtiyaçları varsa bu tür ihtiyaçları duyduğunda hemen buna reaksiyon gösterecek bir ekibinin kendi elinde hazır olması lazım. Eğitimli, hazır, o ülkeye yönelik bilgi sahibi o neyse konuya yönelik olması gerekir. Malesef Türkiye birçok olaya hazırlıksız.

– *MİT bunu neden gerçekleştiremiyor?*

MİT'te Türkiye'nin diğer kurumları gibi bir kurum neticede. Diğer kurumlar çok dört dörtlük her şeye hazırlık mı? Türkiye'nin spordaki düzeyi neyse hemen hemen aynı. Şimdi manşet atacaksanız insanların birden bire Yavuz Ataç Çakıcı, Çakıcı Yavuz Ataç... Benim hayatımın başlığı Çakıcı değil. Kamuoyu beni Çakıcı ile biliyor. Bu haksızlık. Basını suçlayamıyorum. Çünkü sebep olan benim.

– *Özellikle kırmızı pasaportun üzerinde durmamın neden-*

*lerinden biri tatmin edici bir yanıt alamadığımı düşündüğüm-
den. Siz vermediyseniz kim verdi?*

Türkiye’de pasaport vermeye yetkili makamlar bellidir. Ben hiçbir zaman pasaport vermeye yetkili bir makamda veya o görevde bulunmadım. Zaten MİT bünyesinde de pasaport vermeye yetkili bir görev kadrosu yok. MİT kendi bünyesinde istihdam ettiği, gerek kendi personeline gerekse böyle dışarıdan monte edilen insanlara bu tür ihtiyaçlarını başka yollardan karşılar. Bu yolların ne olduğunu ben size burada açık açık söylemeyeyim. Çünkü bunlar zaten yasal yollar, belli. Onun dışında olmuş. Onun adını ben koymayayım. Bu nasıl olur. Bu bir risktir. Riske girerler. Zaten görev bir risktir. O da görevin bir parçasıdır yani o kimlik neticede...

– Ama bu kırmızı-yeşil pasaport meselesi.

O da vize sorunu nedeniyle. Elinde kırmızı-yeşil pasaportun olması adamın devlete çalıştığının, devlet görevlisi olduğunun meselesi değildir. Adam mavi pasaportla vize almaya kalksa bir sürü şey istiyorlar. Zaten mavi pasaportu sahte. Yok sicil kâğıdı, tapu kaydı, ticaret odası kaydı nereden bulacak bunları...

– Uğur Mumcu suikastinde Alaattin Çakıcı Büyük Ankara Oteli’nde kalıyordu. Nurullah Tevfik Ağansoy’un Çakıcı’nın adamları tarafından öldürülmeden önce ‘Mumcu cinayeti dahil her şeyi anlatacağım’ ifadeleri basına yansımıştı. Sizce ne biliyordu da anlatamadı?

O tarihte Çakıcı, Büyük Ankara Oteli’nde kalabilir, olabilir. Ama Çakıcı ile Mumcu olayının alakası yok. Ağansoy bunu söylemişse başka bir şeyi kastetmiştir. Tamamen spekülatif sözler. Mumcu olayı dış kaynaklı bir olaydır.

– MİT Mumcu suikastini araştırdı mı?

Mumcu’ya suikast yapıldığı gün ben evdeydim. Mumcu’yu çok takdir eder ve severdim. Cesurdu, vatan evladıydı,

çıkar peşinde koşmayan iyi bir gazeteciydi. Ben patlayıcılar konusunda ileri derecede uzmanım. Amerika’da eğitim almıştım. Televizyonda alt yazıyı görünce evde duramadım çıktım. Arabama atladım. Yolda gördüğüm bir polise olay mahallini sordum.

– *Olaya müdahale ettiniz mi?*

O tarihte patlama sonrası araştırma yeterli düzeyde değildi. Bunu yapan polis bomba uzmanları, yeterli eğitim seviyesine sahip değildi. Cumhuriyet Savcısı tanıdığımdı ona bir-iki şey söyledim, yardımcı olmamı istedi, ama emniyet müdürlerinin görevine müdahale gibi olmasın diye gayri resmi olduğum ve amir makamların bilgisi olmadığı için karışmak istemedim. Sadece orada bulduğum bir bataryayı delil olarak dikkate alınsın diye uzmanlara verdim.

– *MIT’ten sizden başka kimse yok muydu orada?*

Yoktu. Ertesi gün Müşteşar Sönmez Köksal hemen Emniyet’e gidip, olayla ilgili bilgi getirmemi istedi. Ben de “Emniyete gitmeme gerek yok, ben gittim” dedim. O da “Keşke gayri resmi gitmeseydin, haber verseydin” dedi.

– *Neden haber vermediniz gerçekten?*

Bakın çok önemli bir olay olmuş, önemli bir gazetecinin arabası bombalanmış. MIT, ‘Bunu araştırmak bizim görevimiz değil’ diyor. Köksal da kendi kendine istemedi bu bilgiyi. Çünkü ondan da Başbakan, kamuoyu, basın istiyor. ‘Siz artık bu benim görevim değil’ diyebilir misiniz?

– *Şimdi bu olaylar çözüldü mü?*

Sizce çözüldü mü yani? Bunlar önemli olaylar. Bir tek Uğur Mumcu değil ki; Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Ahmet Taner Kışlalı... Çok değerli insanlardı. Ülkenin yazar çizer takımı. Bu olayları derin düşünmek lazım.

– *Siz daha sonra bu konuda ne yaptınız?*

Mumcu Araştırma Komisyonu, MİT'e geldi. Sönmez Köksal'ı komisyona davet etti. Ama konuyu bilmediği için “Uzmanım var o size anlatsın” diye beni işaret etti. Ben de patlayıcılar konusunda uzman olduğum için, “Burada şimdi çok iyi bir teknik değerlendirme yapacağım ama (tabii bu arada Çakıcı falan lafları da geçiyor) işte bu olayı düzenleyen adam karşımızda! Bu kadar ayrıntılı bildiğine göre, işi yapan da karşımızda diye düşünmesinler sonra” dedim.

– *Evet sizin yaptığınızı düşünebilirler.*

Düşünürler bizim insanımız böyle. Mesela benim orada verdiğim bilgiler vardı ‘bunlar basında çıkmasın’ dedim erte-si gün basına duyuruldu.

– *Sizin genel olarak siyasi kimliğiniz nedir?*

Bizdeki klasmanların hiçbirine girmez. Sosyal adalet taraftarıyım. Asla ırkçı değilim. Türk, Laz, Çerkez öyle bir şey yok. Kürtlere de acırım aslında. Telef olmuş bu insanlar. Benim siyasi kimliğim şu andaki mevcut görüşlerin hiçbirine girmez tam anlamıyla. Hepsinden parça parça şeyler vardır. Neticede Atatürk'ün askeriyim.

– *Çakıcı'nın adamları olduğu söylenen kişilerce Bebek'te öldürülen Tevfik Ağansoy, MİT'e çalıştı mı?*

İlk gittiğimde grubun içinde Ağansoy yoktu. Bu Çakıcı'nın arkadaşıydı. O da MİT'e Çakıcı ile gelip giderdi. Sonradan bunun yanında diğer bir sürü adamın arasında bu çıktı ortaya.

– *Yani MİT'e çalıştı diyebiliriz?*

Yani. Tabii bir şekilde dolaylı bir şeyi olmuştur. Tanırdım ama onunla benim kişisel hiçbir irtibatım olmadı.

– *Akın Birdal'a silahlı saldırı olayında yer alan Semih Gü-*

naltay, yine bu olayda azmettirici olarak bilinen ve Mikail Sarı ile yani gerçek adı Mehmet Cemal Kulaksızoğlu ile sizin çok samimi olduğunuz yönünde ifade verdi. Kulaksızoğlu ile ilişkiniz nedir?

Bu adam da bana çok zarar vermiştir. Birgün rahmetli müsteşarımız Fevzi İlkay beni çağırdı. Bu Kulaksızoğlu, çevre müsteşarının yeğeniymiş, yardım istemiş. “Bu kişide ayrıca bize yarar, çok bilgi varmış ilgilen” diye bir kart verdi. Ben de aradım bir yaralama olayı yaşamış ‘Ne istiyorsun doktor mu istiyorsun kanundan mı kaçırıyorsun nedir yardım dediğin’ dedim. Aslında bunlar tek taraflı, bizle kurdukları bu irtibatı geliştiren insanlar.

– Sizinle bu ilişkileri tek taraflı nasıl geliştiriyorlar?

Bunlar kendi aralarında konuşuyorlar; biri MİT’e çalışmak istediğini söylüyor. O da beni tanıdığını söylüyor. Böylece onlar nezdinde bir itibar kazanıp öyle bir statü elde ediyorlar. Benim ona iyilik olsun diye yaptığım bir-iki şey vardır. O da bana çok zarar vermiştir. Yok Türk İntikam Tugayı falan. Benim bu tür insanlarla bu tarzda hiçbir bağlantım yok.

– Şimdi siz en çok neye üzülüyorsunuz?

Şimdi devlet bana bu kadar yıl bilgi yükledi, tecrübe yükledi şimdi neden istifade etmiyorsun, “emekli oldun” diyerek kaldırıp atıyorsun. Devlet beni istese gönüllü görev yaparım. İlla makam mevki gerekmiyor. Şimdi bir Irak yaşanıyor, ‘Bu adamlarla sen o kadar zaman çalıştın’ diye görüş alabilir.

– Emekli oldunuz. Şimdi neyle uğraşıyorsunuz?

Daha önceden tanıdığım, bilgilerine birikimlerine becerilerine güvendiğim insanlarla birlikte meslek hayatımızda edindiğimiz bilgileri bu ülkenin özel güvenlik sektöründe o ihtiyaca bir katkıda bulunmak amacıyla bir araya geldik. Burada çok büyük bir sermayemiz yok bizim. Bu arada kitap yazmam gerektiğine inanıyorum. Bizden sonrakilere ders

olacak geçmişteki tecrübelerden istifa etmeleri için mutlaka geride kayıtlı bir şeyler bırakmak lazım.

– *Başbakanlık gezilerine hiç katıldınız mı?*

Evet başbakanların yurtdışı gezilerine MİT’ten de bir kişi katılır. O gezilerde gördüğüm şu: Heyetler hazırlıksız, işadamları bağlantıları kuramıyor. Bir işadamına, “MİT bu konuda bir hazırlık yapsa; bu ülkede kumaş konusunda şöyle potansiyel var, bu işin kilit adamları şunlar şunlar dese, böyle bir hazırlığın finansmanına katkıda bulunur musun” dedim. “Bulunurum” dedi. Bu ülkelere yönelik istihbarat teşkilatları sadece terör falan değil bu yönde de istihbarat yapabilmeli. O ülkeye bir heyeti önceden göndermeli, adamların zaaflarını, kişiliğini belirlemeli. Ve ona öyle bir yaklaşmalı ki bizim işadamlarımıza hazır bir şey sunmalı.

– *MİT bu fikrinizi değerlendirebildi mi?*

Hayır. Müsteşar Sönmez Köksal’a teklif ettim. “Böyle bir çalışma yapalım” dedim. “Başımıza iş çıkartıyorsun” dediler. Yani MİT’te iş yapmamak gibi bir durum var. Güçlü devletler niye güçlü işte bundan güçlü. Kendi içinde bulunduğum teşkilatın iyi tarafları var ama eksikleri de çok.

– *Siz yeniden MİT’e dönmeyi düşünüyor musunuz?*

Dönmem, dönersem de orayı bir şekilde düzeltmek için dönerim. Önüne gelen yeniden yapılandırmaya kalktı. Şimdi bu kişilerin işi değil, akademik bir mesele bu. Bir enstitü tarzında kurul oluşturulur. Ülkenin maruz kaldığı tehditler tetkik edilir. Bunlar yapılamıyor. Neden? Çünkü MİT de diğer kurumlarımız gibi bir kurum neticede. Diğer kurumlar çok dört dörtlük, her şeye hazırlık mı? Türkiye’nin spordaki düzeyi neyse hemen hemen aynı.*

*Röportajın bir bölümü *Milliyet* gazetesinde 10 Ağustos 2004’te yayımlandı. Röportaj 2004’te Gazeteciler Cemiyeti tarafından yılın en iyi röportajı dalında övgüye değer bulundu.

DERİN DEVLET NASIL MÜDAHALE EDER?

12 Eylül 1982 sabahı Türkiye'nin siyasal, ekonomik ve sosyal bunalımına en kestirme "çözüm" yolu askerden geldi; apoletleri, postalları, tankları ve anayasasıyla. Kendi "hukuku" ile gelen darbeden hemen sonra; önce siyaset yasaklandı, örgüt ve dernekler kapatıldı. 1 milyon 683 bin kişi fişlendi. 30 bin kişi sakıncalı bulundu, 9 bin 400 kamu görevlisi 1402'den işten atıldı. 650 bin kişi gözaltına alındı. 14 bin kişi vatandaşlıktan çıkartıldı. 210 bin dava açıldı. 49 kişi idam edildi.

Konuşmayı, düşünmeyi, toplu gezmeyi, örgütlenmeyi yazmayı, yasaklayan 12 Eylül zihniyeti, varlığını böylece yıllarca "ama" pozisyonunda sürdürdü; devlet ile vatandaş arasındaki sözleşmede devleti önemsedi ama insan onurunu yok saydı. Temel haklardan söz etti ama insan haklarını unuttu, özgürlüklere saygı duymadı.

Bugün sorun; hâlâ terör ve bölünme korkusu yüzünden anayasal değişikliklerde zorlanan Türkiye'nin neye ihtiyacı olduğu konusunda kilitleniyor.

12 Eylül uygulamalarını

Emekli Albay Ümit Kardaş anlatıyor:

– 12 Eylül askeri yönetimi kendi uygulamaları doğrultusunda yargıyı kullandı mı?

Evet, hatta o zamanki konsey üyeleri Diyarbakır Orduevi'nde hâkimleri toplayıp "Siz bu olaylara bir hukukçu gözüyle değil, başka bir gözle bakacaksınız. Çünkü memleket elden gidiyor. Hukuku bir tarafa koyun..." dediler. Bu yüzden 12 Eylül sonrası hiçbir askeri ve sivil hâkim ve savcı işkence üzerine gidemedi. Benim de bir işkence kararım nedeniyle üzerimde baskı kuruldu.

– Hukuku bir tarafa bırakmak insanlık onurunu da yok saymak değil midir?

Kesinlikle. Bakın Diyarbakır' da bir sabah hâkim savcılar oturuyoruz; tank biçimindeki panzerin kapısından iki büküm birbirlerine zincirlerle bağlı duruşmaya getirilen sanıklar marş söyletilerek dolaştırıldı. Bu sahneyi unutmam mümkün olmadı. Bunu ancak bir filmin karesinde görebilirsiniz. Çok utandım, çok ağır yaşadım, incindim çünkü hukukçusunuz ama buna müdahale edemiyorsunuz...

– *İşkence sonucu ölenlere tanık oldunuz mu savcı olarak ve bu dosyalara da mı müdahaleniz söz konusu olmadı?*

Diyarbakır Sıkıyönetim Savcılığı'na atandığımda 15 günlük savcıydım. 12 Eylül'den birkaç ay önce temmuzdu. Bir bayram günü savcı bir arkadaşla orduevinde otururken Mardin'de gözaltında bir gencin öldürüldüğü ve bunun Diyarbakır'a getirildiği söylendi. Çocuğun cenazesi 'böbrek yetmezliğinden öldü' gibi gayri resmi bir haberle geldi. Sağlık ocağından bir pratisyen hekim ile askeri hastaneden bir kadın doğum uzmanı alarak hastaneye gittim. Mardin Emniyet Müdürü ilçedeki polisler ve çocuğun ailesi hastane bahçesinde bekliyorlardı. Kötü bir manzaraydı; çocuğun boynu kırılmış, her tarafı kan revan içinde, vücudunda sigara yanıkları, morartılar. 48 saat gözaltında kalmış. Doktorları 'Ne görüyorsak onu yazacağız' diye uyardım.

– *Tabii sizi de uyarmışlardır. Bu tür davalarda ne görüyorsanız onu yazanı hiç görmedik çünkü.*

Beni de o sırada Kurmay Başkanı bir kaç kez kez aradı zaten. Ama ne söyleyeceğini bildiğim için görüşmedim. Türkiye'de işkence münferit bir olay değil çünkü. Kurumsal bir olay. Netice itibarıyla dedim ki, "Bunun sorumlularını mutlaka bulacağım." Komutanlığa bu işkencenin kurumsal olduğunu yazdım. Karşınızda derin devlet var. Her türlü tehlikeye açıksınız orada ama bir hukukçu namusum, vicdanım var. Otopsi ve soruşturmasını ben yaptım; orada bir dirençle karşılaştım.

– *Bu direnç kimden geldi askerden mi polisten mi?*

Bu çocuğu kim aldı diyorsunuz; bir grup aldı o grup başka bir gruba teslim etti, o ona, o da bir başkasına diye yazılar gönderiyorlar. Ben de bir baş komiserle iki polis memuru hakkında dava açtım. 12 Eylül olduktan sonra bir çocuğun daha böyle bir ölüm olayı geldi. Onunla da ilgili soruşturmaya başladım onda da bir astsubay ve iki polis memuru hakkında dava açtım. Beni oradan aldılar. Komutana gidip diyorlar ki; “bakın sorgulama olduğunda başımıza böyle bir iş geliyor. Biz bu durumda sorgulama yapamayız.”

– *12 Eylül bütün ülkeyi etkiledi ama Güneydoğu’da yaşananlar...*

Tarihsel sürecin tekrerrü. Yıllarca bu bölgelerde isyanlar yaşanmış ve bu isyanlar da hep baskı ve yıldırma politikalarıyla bastırılmaya çalışılmış. 12 Eylül yönetiminin örgüt üyesi ile halkı ayırt etmek, adaletin yerini bulması gibi bir niyet yoktu. Gücünü baskı ve şiddet üzerine kurdu. 12 Eylül’den önce sivil yargı da işlemez durumda olduğundan geçmiş olaylardan deliller falan sıkıyönetim mahkemelerine intikal etmemişti. Deliller henüz sıkıyönetim mahkemelerinin emanetine girmemişti. Kaotik bir durum vardı. 12 Eylül’de bu daha da arttı. Çünkü faili meçhul bırakmama eğilimi vardı. Artık bir kişiye bir eylemde bulunmuşsa üç-dört eylem yüklendi.

– *Dolayısıyla bu zihniyet sizin örgüt üyesi olup olmamanızın da önemini haliyle ortadan kaldırıyor.*

Kesinlikle. 12 Eylül askeri yönetimi özellikle o günkü uygulamaları ile Türkiye’nin Kürt sorununun çözülmez hale gelmesine küçük bir yaranın büyüyüp kangren hale gelmesine neden oldu. 12 Eylül’ün en büyük zararlarından biri de bence budur.

– *Peki devletin yıkılmasından endişe duyan derin devlet PKK’yı nasıl oldu da bitiremedi.*

O bölgede Sıkıyönetim ve OHAL yıllarca sürdü. 78’de doğan çocuklar 22 yaşına gelinceye kadar normal hukuku bir rejimden haberdar değildiler ve olağanüstü halde yaşadılar. O toplumda şu da önemlidir; eşkıyalık geleneği. Cumhuriyet ve Osmanlı döneminde de buralarda toplumsal başkaldırı hep dağa çıkma şeklinde ortaya çıkmıştır. 12 Eylül uygulamaları da bu dağa çıkan insan sayısını artırmıştır.

– *Bu durum sadece dağa çıkanlarla sınırlı görülebilir mi?*

Görülemez elbette. Bu çocukların aşağıda aileleri var. Bu uygulamalardan aileler de etkilendi. Siz silah ararken, örgüt üyesi birini ararken köylere gittiniz, köylerde insanları gözaltına aldınız, işkence yaptınız, dövdünüz, buğdayı mercimeğini döktünüz, ezdiniz. Onun çocuğu bunu gördüğü zaman dağa çıkacak orada kalanlar da ona sahip çıkacak hale getirildi. Elbette 12 Eylül Türkiye’nin genelinde geleceğinde etki yarattı ama akıl dışı uygulamalarıyla da Kürt sorununu müzminleştirdi. Kürt milliyetçiliğini kışkırtıp azdırdı. PKK gelmiş orada bir ölüm olayı için bu insanları yürütmüş. Müdür bile yürümüş korkudan çünkü devlet otoritesi o dönemde yok. Hepsini sıkıyönetime... Bu kadar haksızlığa uğrayan bu insanların dağa çıkması normal. Ben de o şartlar da yaşasam başka çareniz var mı? Bu yanlış giderek daha büyük yanlışlarla telafi edilmeye çalışıldı. Korumalık sistemiyle Jitemiyle...

– *Diyarbakır PKK’nın yaptığı eylemlerin soruşturmaları-na girdiniz mi?*

Girdim. Kanıtlarla kahve taramalarıyla, baristik raporlarıyla... Ben hepsinin gereğini yaptım. Oradan ayrılırken elimde dosya yoktu. İşimin gereğini yaptım. Bunlar niye günde me getiriliyor diye bir rahatsızlık bana karşı baş gösterildi. Ben de orda görev yapmanın artık imkânı yok diye 16 ay sonra ayrıldım. Lüleburgaz’a geldim ve bir daha Sıkıyönetim Mahkemeleri’nde görev almadım, vermediler.

– *Abdullah Öcalan ve PKK 12 Eylül uygulamalarının sonucudur demek mümkün mü?*

Öcalan'ı bu noktaya taşıyan da 12 Eylül'dür. Darbe öncesi Kürt derneklerinin şiddetle ilgisi yoktu. PKK'nın tek yayını yoktu, 'şunu öldürdük, bunu gaspettik' diye bir sayfa sarı kâğıta propagandalarını yazıyorlardı. 12 Eylül'de PKK hiçbir fikir beyan etmedi. 12 Eylül'de Apocular, ki bunlara provakasyon çetesi de deniyordu sayıları 1500 - 2000 kadardı. Ama bunlarla ilgisi olmayan insanlara da kırım yapıldığı için PKK'nın gerekçeleri orada adeta meşruiyet kazandı ve böylece bu 1500 - 2000 kadar PKK'lı daha sonra 20 bin oldu. Bu noktaya geldiyse bu uygulamalar nedeniyle geldi. Her şey gibi asker de 12 Eylül ile yüzleşmeli. O kadar insanı sakat bıraktınız, öldürdünüz, gereksiz yere cezaevinde yatırdınız, 17 yaşında bir çocuğun yaşını büyüttünüz astınız, bunların cezası yok mu?

– *12 Eylül'ü yapanlara değil ama yazanlara hâlâ davalar açılıyor. Askeri mahkemeler kendi yetki alanlarını genişletiyor. Siz askeri mahkemelerin kuruluşu ve yetkileri ile askeri ceza ve ceza yargısı üzerine kitaplar yazdınız. Yargılamanın askerlik mesleğine yabancı olduğunu belirterek Clamenceau 'Askeri müzik ne kadar müzikse askeri yargılama da o kadar yargılamadır' der diyorsunuz...*

Çünkü Askeri disiplinin dışındaki suçlar bakımından askeri yargılamaya bağlı kılmak doğru değil. Hele sivil kişilerin askeri yargılamaya bağlı kılınmaları askeri yargılamanın varoluşu nedeniyle asla açıklanamaz ve yargıç ilkesiyle de bağdaşmaz. 22 yıllık meslek hayatımdaki deneyimlerime dayanarak diyebilirim ki; askeri mahkemelerde görevlendirilen yargıçların idarece atanmaları, katı hiyerarşi bir yapı içinde yine idarece denetlenmeleri, mesleki yükselmelerinde idari sicilin etkili olması askeri yargıçların bağımsız olmadığı eleştirilerini haklı kılmakta. Çünkü askeri hâkimlere komutan sicil veriyor, izin veriyor baskı yapma gücüne olağanüstü dö-

nemler de daha çok sahip. Düşünün bir hâkime bir askeri bürokrat sicil veriyorsa o hâkim bağımsız olur mu?

– *Bağımsız hâkim savcılar da vardır.*

Elbette ama olmayanlar da var. Özellikle sıkıyönetim döneminde birkaç kişiyi tahliye edip sıkıyönetim komutanı tarafından çağrılıp kararını geri kalan hâkimler biliyorum.

– *Kurum yıpranmasın diye bazı olaylar kamuoyundan saklanır ya da üstü örtülür diyebiliriz.*

Doğru. Çünkü kendi birliğinde, kıtasında veya kurumunda olay çıkan komutan, kurum amiri terfisinde, görev yerinde, daha üst bir göreve gelmesinde bunun olumsuz etkisi olacağını düşünür. Büyük bir yolsuzluk olmuşsa bunlar hep zaafiyet olarak görüldüğü için öncelikle bunun yansımaması için ne yapılabilir diye düşünülür hep. Oramiral İlhami Erdil olayında 132 trilyonluk kışla yolsuzluğu olayları mızrak çuvala sığmadığı için intikal etmiştir. Sığabilenler kalıyor.

– *12 Eylül'de Time dergisine kapak olan askerin rüşvet meselesi gibi mi?*

Evet bu olayın üzerini örttüler. Uluslararası uçak alımıyla ilgili rüşvet konusu ilgili ülkelerde soruşturmalara sebep oldu, biz de gene yapılamadı. Biz böyle işlerin üstünü örtüyoruz. Sorumlular hakkında hiçbir şey yapmıyoruz ama yapıyormuşuz gibi görünüyoruz hep.

– *Sizce askerin profilinde bir değişiklik oldu mu? Ya da şöyle sorayım; bir daha darbe olur mu?*

Askerin profilinde bir değişiklik olduğunu sanmıyorum. Bir daha darbe olacağını da sanmam. Bütün kurumlarına zihniyetini yerleştirmiş, neden olsun ki... Türkiye'de asker hâlâ kendini ülkenin asli sahibi görüyor, hâlâ sivilleri yetersiz buluyor, hâlâ halkı reşit görmüyor. Eskiden de böyleydi bugün de böyle. Düşünün ki bütün sivil kurumlara saygısını kaybet-

miş bir kurumu tartışamıyorsak hiçbir şeyi tartışmamak lazım...*

*Ümit Kardaş. Emekli Hâkim Albay. 22 yıl askeri mahkemelerde savcı, kıdemli hâkim ve kolorduda adli müşavirlik yaptı. Hâkim bağımsızlığı açısından askeri mahkemelerin kuruluşu ve yetkileri ile askeri ceza ve ceza yargısı üzerine kitaplar yazdı. *Türkiye'nin Demokratikleşmesinde Öncelikler* adlı kitabıyla Bülent Tanör birincilik ödölünü aldı.

İKİNCİ BÖLÜM

**“DERİN DEVLET EŞİTTİR
MEHMET AĞAR...”**

DİPTEN GELEN DALGA: MEHMET AĞAR

Derin devleti meşrulaştıran Kenan Evren, Süleyman Demirel ve Tansu Çiller'den sonra Mehmet Ağar olunca insan ister istemez soruyor: Kim bu Mehmet Ağar?

Herkesin derin devlet dediği şeye "milletin iradesi" diyen Ağar aslında kendi payına düşenleri söyledi. Sadece dili farklıydı. Üstelik diyordu ki, "Sanki Türkiye'yi tek başına ben idare etmişim. Bu olaylardan kimsenin haberi yok..."

Ağar her dönemde emniyetçi kimliğiyle gündeme geldi. Hakkındaki 'çete' iddialarını 'Bizim hayatımızda kan, kurşun ve gözyaşı var' sözleriyle yanıtladı. Bin operasyonun altına imza attı. "Susurluk Çetesi" olarak onu Meclis'te fezlekelerle harcayanlara "Bu hesaplaşma sürecektir", "Beni en iyi DGM'ler anlar" dedi. DGM onu çete kurmakla suçladı. Böylece İçişleri ve Adalet Bakanı, Milletvekili Emniyet Müdürü olarak Ağar, devletin yargı organlarının karşısında durdu ve bitiş müziğini çaldı:

'Her şey MGK'nın bilgisi dahilinde'.

Ağar'ın seveni, tapanı, onun için öleni, hatırına susanı, onun vatan millet aşkını devlet sırrı gibi koruyan çok. Yine de o devletin 'derin devlet şiddeti' ile beslenmiş, büyümüş dal budak olmuş Yüksekova Çetesi'nden, Susurluk Çetesi'ne ve Uluslararası Uyuşturucu Raporları'na adını yazdırmaktan kurtulamadı.

Bilerek, isteyerek, ya da kerhen herkesin ucunu kaçırdığı Susurluk. Çetesi'nin 'ipini elinde tutan adam' görüntüsüne rağmen, deklanşöre her basıldığında, çeteyi içine alan karenin hep dışında kaldı.

Ne zaman ifade verse geçmişini anlattı, geçmişi herkesin 'bildiği' kadardı. Geriye kalan bütün iddiaları da, birer cümleyle 'bilmiyorum' 'görmedim' 'tanımam bile' diyerek yalanladı. Tanımadığı bilmediği bütün çete mensupları ise gerçekte kimsenin 'anlayamadığı' kadar çoklardı.

Dokunulmazlığı kaldırıp, yargının karşısına çıktığında

onun hâlâ en güçlüyü oynadığı fotoğraf dili ise müthiş; Mehmet Ağar ve Sedat Bucak DGM’de yan yana...

Ağar başını alabildiğine vakur bir edayla kaldırmış, ‘çete’ iddialarını, devletin koruması, valisi, adaleti, yasası, vekili ve polisi olarak, hakkındaki menfaat, kayırma, hesaplaşma türünden iddiaları ise kanun hükmündeki duruşuyla açıklamaktaydı.

Bir aşiret reisinin yanında ruhunu devlete kaptırmış bir emniyetçi izlenimi yaratsa da, milli entelektüel tavırlarıyla bakımlı ama yorgun, itirafsız ve sözsüzdü. Söyleyecek çok sözü olup da söylememesi gereken insanlar gibi durdu. Yargıya savunmasını verirken, her dönemin emniyetçisi olarak varlığını açıklıyordu: “Terör örgütlerine karşı verdiğimiz mücadele yasa dışı eylemler olarak takdim ediliyor.”

Ağar’ın ‘yasadışı eylemler olarak takdim ediliyor’ dediği şey; mevzuat dışı silah taşıma belgesi vermek, öldürülen Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfü Topal’ın özel timci ve mafya zanlılarını Ankara’ya getirterek, serbest bırakmak, uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Öz’ün silahlarla yakalanmasını örtbas etmek, MİT’çi Tarık Ümit’in kaçırılmasına karışmak, kayıp Uzi silahları Emniyet Genel Müdürlüğü Müşaviri Emekli Yarbay ve Susurluk Çetesi’nin sevk ve idaresini üstlendiği iddia edilen Korkut Eken’e vermektir...

Ağar hakkında kendi deyimiyle bu “münasebetsiz ilişkiler” yüzünden beş fezleke düzenlendi. İki kez dokunulmazlığı kaldırıldı. Mahkemede sanık sıfatıyla ifade verdi.

Hakkındaki iddialar sürerken, tekrar milletvekili oldu. Alaattin Çakıcı’nın arkadaşı, Tefeci Nesim Malki Cinayeti’nin zanlısı işadamı Erol Evcil’in uçağını kullandığı iddiasıyla dokunulmazlığı yine tehlikeye girdi.

Çete kurma iddialarından oluşan dosyaları adliye ve TBMM koridorlarında yıllarca gidip geldiyse de “ona” kimse dokunamadı.

Türkiye’de bir devlet düşmanlığı yaratılması çok yanlış olduğunu söyleyen Ağar bir kesimin aleyhinde olmasının da

kendisine büyük puan kazandırdığını söyledi.

Belki Türkiye gibi bir ülkede derin devlet ilişkilerinin kara kutusu gibi muamele görmenin insana nasıl puan kazandırdığını anlamak mümkün ama “Demokrat Parti’nin emniyet müdürü” diye darbeden zulüm görmüş Zülfi Ağar’ın oğlu olarak anlamak zor.

Üstelik “...1960 müdahalesinde on yaşındaydım. O zaman Adana’da sefer taşıyla askeri hapishaneye yemek götürdüm. Uzun yıllar bende etkisi devam etmiştir” diyen ve belli ki incinerek büyüyen birinin, bu iki çizgi arasında nasıl durduğunu anlamak ise daha da zor...

Bütün hayatını devlet işine veren tek bürokrat

Mehmet Ağar’ın devlet terbiyesiyle örülmüş duruşundaki nezaket, konuştuğunda her on kelimesinden beşi devlete bağlılık, beşi de yargının adaleti üslubuna dönüşünce, insan sormadan edemiyor. Peki nasıl olurda bir insan bütün meslek hayatı boyunca bu kadar ağır ithamlar altında kalabilir? Ve nasıl olurda hayatı boyunca itham altında kalmış bir kişi mesleğinde başarı grafiğini her defasında daha da yükseltir?

Ağar hakkındaki ithamlara yanıt vermek yerine çok bağlı olduğunu söylediği devlete karşılık geldiği noktayı hatırlatıyor: “Ben bütün hayatımı devlet işlerine verdim. Bu uğurda özel hayatımı, ailemi çocuğumu ihmal ettim. Bugün geldiğim nokta’ya bakın!..”

Bakıyoruz; yıl 1980... Türkiye, kumar, fuhuş, ihale yolsuzluğu, usulsüzlük, Kapıkule olayları, Maliye ve Gümrük Bakanı Vural Arıkan’ın istifası, faili meçhul cinayetler, hayali ihracat iddialarıyla çalkalanıyor... Sonraki yıllarda gittikçe büyüyen, palazlanan organize olmuş çeteleşmenin kapılarını da yavaş yavaş araladığı bir dönem. Mehmet Ağar İstanbul Siyasi Şube Müdür Muaviniği ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü Personel ve Asayiş Şube Müdürlüğü’nde... Mehmet Ağar, Şükrü Balcı, Ahmet Ateşli, Ünal Erkan 1987’lere kadar emniyetçi kimlikleriyle; sol ‘vuran’, sağ ‘kaçıran’, mafya ‘tu-

tan' zihniyetlerin, devletin istihbarat birimi MİT'de onların peşinde...

Milli İstihbarat Teşkilatı'ndan Mehmet Eymür'ün 1987'de kaleme aldığı 1. MİT Raporu'ndan bu ekibi tanıyoruz.

Bu dönemde Ağar'ın içinde bulunduğu ve Emniyet teşkilatı içerisinde 'ağabey' diye tanıyıp örnek aldığı kişilerin başında Ahmet Ateşli geliyor. Ateşli'nin mafya tarafından işlenen çok sayıda cinayeti kapattığı ya da faillerini değiştirdiği ileri sürüldü. Tarkan Ümit'in vurulması, Ofly İsmail'in yurtdışına kaçırılması, eroinle yakalanan Kürt İdris'in salıverilmesi, Banker Servet'in kaybolması, Şarkıcı Esengül'ün şüpheli ölümü, İbrahim Telemen'in öldürülmesi, Beyoğlu İtalyan Oteli'ndeki Kesikbaş cinayeti, Baybaşı tarafından vurulan İbrahim Çalışkan olayı, Ziya Kalkavan'ın kızının ölümü... Ateşli, hakkında MİT raporunda yer alan bu iddialar şöfürü Mümin Mandil'in ifadesine dayandırıldı. İddialar MİT raporunda kaldı. Ağar ile dostluğu hiç bozulmadı. Ağar'ın oğlunun düğününe 'giderek 'geçmiş zaman olur ki' nüansıylA Ağar'ın yanında, emekli bir polis olarak da davetlilerin arasındaki yerini aldı.

Ağar'a örnek teşkil edecek diğerk 'ortak' Şükrü Balcı'ydı. Eski İstanbul Emniyet Müdürü Balcı'nın da poliste rüşveti organize hale getirdiği ileri sürüldü. MİT raporundaki iddiaların aslında Balcı için bir öncesi vardı; 1984'te Mülkiye Müfettişleri; Fahrettin Aslan, Hüseyin Cevahiroğlu ve Dündar Kılıç'la birlikte azınlıklardan haraç alınması olayını organize ettiği için hakkında rapor hazırladı. Yargılandı. Tanıkları Tayyar Sever, Orhan Uzeller, Mehmet Ağar ve Nihat Camadan'ın ifadeleri sayesinde 1986'da beraat etti. Hüseyin Baybaşı'nın 70'li yıllarda devlet eliyle yapılan uyuşturucu kaçakçılığının başında Balcı'nın bulunduğunu ileri sürdü. Balcı, polis teşkilatı içerisinde ABD'de Uluslararası Polis Akademisi, Panama School ve Askeri İstihbarat Okulu mezunu olarak en 'eğitilmiş', 12 Mart'ta Siyasi Şube Müdürü olarak da en 'deneyimli,' 12 Eylül sonrasında ise darbenin dinlenmeye

çektiği ABD’de askeri ateşe olarak görev yaptı. 1993’de ABD’de bir otel odasında ölü bulundu.

Ağar TBMM’nin kapılarını ise Ünal Erkan ile zorladı; Eski İstanbul ve Ankara Emniyet Müdürü, Olağanüstü Hal Bölge Valisi ve DYP Milletvekili Erkan da 1987’deki MİT raporunda Şükrü Balcı ekibinde Mehmet Ağar’la birlikte yer aldı. Onun da yeraltı dünyasıyla yakın ilişkileri olduğu iddia edildi. 1995 seçimlerinde Mehmet Ağar ile birlikte Doğru Yol Partisi’nden milletvekili seçildi. Susurluk Çetesi bağlantısı yönündeki iddialar yüzünden dokunulmazlığı tehlikeye giren ‘yol’ arkadaşı Ağar’a sahip çıktı ve “Şimdi oldu mu bu?” dedi. Çünkü ona göre Ağar’ın dokunulmazlık fezlekesinin önünde bekleyen daha 80 milletvekilinin şaibeli dosyaları duruyordu. Ama Ağar’ı önce görüşüyorlardı. Niye?

‘Banker Bako olayı, polis içindeki çekişme ve yeraltı-polis-kamu görevlileri ilişkileri’ başlıklı raporda sadece (Daha sonra benzer ilişkilerin yer aldığı hemen her raporda adına rastlayacağımız) Mehmet Ağar ayağına bakalım. Ağar ilk rapora ‘yeraltı dünyasıyla menfaat ilişkisi’ içinde olduğu, 18 tane evi olduğu, bu evlerin dayısının boşandığı karısının üzerine yaptırıldığı, kadınları emniyet birimine karşı şantaj ve ajan unsuru olarak kullandığı, mafyayı kendisine bağlama yöntemleri türünden iddialarla girdi.

1. MİT Raporu’nda Mehmet Ağar

- Tahsin Şahinkaya’nın İstanbul Emniyet Müdür Muavini Mehmet Ağar ile yakın irtibatı olup Mehmet Ağar adı geçenin terzi, elbise temizliği dahil her nevi özel işiyle uğraşmaktadır.
- Mehmet Ağar Süleymançı Kemal Kaçar’ın koordinatörlük yaptığı şirketin sahipleri İbrahim Arslan ve Mahmut Şahin ile yakın temas halinde olup, bu şahıslara gizli kalması icap eden soruşturma ve tahkikatlarla ilgili bilgi vermektedir. İb-

rahim Aslan'a ait Aslan Nakliyat Tır Taşımacılığı yapmakta. 160 Tır'a sahip bulunmaktadır. İbrahim Arslan Malatya vali şoförlüğü sırasında uyuşturucu ve silah ticareti yapmıştır.

- Mehmet Ağar Fındık Kralı diye bilenen Lokman Kondakçı'yı bir yeraltı grubuna dövdürmek ve sonra himayesine almak suretiyle Lokman'la yakınlık kurmuş, keza hayali ihracatın büyük ismi Turan Çevik'e de baskı kurdurarak aynı yakınlığı sağlamıştır.
- Yeraltı dünyasını Ankara'daki üst düzey bürokratlara da Mehmet Ağar empoze etmekte ve Turan Çevik, Fevzi Öz, Necdet Ulucan gibi ünlü isimleri üst düzey bürokratlarla ve hatta bakanlarla tanıştırtarak bağlantılarını sağlamlaştırmakta faaliyetlerini legalize etmektedir.
- Mehmet Ağar, Nihat Camadan, İsmail Taşkafa, Ziver Öktem ve Necati Altuntaş'ın gayri meşru paraları Mehmet Ağar'ın dayısı Yılmaz Akçadağ ve ortağı Ekrem Gocay'a verilmekte, bu şahıslar da paraları büyük işadamlarına vererek faiz almaktadırlar. Mehmet Ağar'a ait 18 adet ev ve arsa tapusu dayısı Yılmaz Akçadağ'ın boşanmış olan eşi Şükran Akçadağ'ın üzerindedir. Dayısının eski eşi bu tapuların üzerinde gözükmemesinden rahatsızdır.
- Ünal Erkan ve Mehmet Ağar'ın bazı yurtdışı bağlantılarını özellikle Arap ülke'lerinde dansözlük yapan dostu Yonca Yücel yürütmektedir. Yonca Yücel'in İstanbul adresi Teşvikiye caddesi 66/8 Celal Apt. olup telefonu 141 70 08'dir. Mehmet Ağar Ankara'ya geldiğinde Yonca Yücel ile 127 58 82 telefonlu konsomatris Nur'un evinde buluşmakta ve kalmaktadır.
- Turan Çevik Mehmet Ağar'a 5 milyon değerinde bir saat, Lunaparkçı Osman Kavran 86 yılbaşında 5 adet beşibiryerde, Aşçıoğlu grubunun adamı kaçakçı ve kuyumcu Cavit de Mehmet Ağar'ın eşi Emel'e bir Renault 5 almıştır. Mehmet Ağar İstanbul'da 131 19 10 nolu telefonda bulunan Pınar isimli bir kadını Emniyet Genel Müdürlüğü'nde üst rütbede bir kişiye sürmüş ve şahsın Pınar ile olan ilişkileri Emniyet

Müdürlüğü'nce şantaj olarak kullanılmıştır.

- Mehmet Ağar'ın Turan Çevik, Burak Sağman ve bazı bürokratlarla ortak hayali ihracat işleri vardır. Mehmet Ağar'ın bu işlerini Ankara'ya sık sık gelip giden şoförü polis memuru Necdet takip etmektedir. Necdet'in hakkındaki söylentilerin açığa çıkması karşısında yakın tarihte polislikten ayrıldığı ve Ayvalık'ta belediyeye ait 160 yataklı bir oteli kiraladığı belirtilmektedir.
- 5 Ağustos 1985 tarihinde Milano'da Bülent Gökmen, Mehmet Serdar, Fikri Parparoğlu ile Fahrettin Özdemir isimli şahıslar 10 kilo 230 gram eroinle yakalanmışlardır. İtalyan polisi yakalananların üzerinde bulunan 528 28 14 ve 172 08 08 telefonlarını vermişlerdir. Kaçakçılık Daire Başkanlığı bu telefonların nerelere ait olduğunu sormuş, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ise genel bir cevapla olayı geçiştirmiştir. Esasın da her iki telefon da Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Ağar'ın makam telefonlarıdır.

MİT raporunda yer alan iddialar Turgut Özal'ın talimatıyla dönemin Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş tarafından incelendi 'doğru' olduğu kanaatine varıldığı belirtildi...

Kutlu Savaş hazırladığı raporda mafya-polis bağlantısına ilişkin bilgileri "Önemle belirtilmelidir ki bu konudaki iddiaların mesnedi vardır ve MİT ilgilileri bu konuyu etütlerine derc ederken genel olarak konu hakkında doğru enformasyona dayanmışlardır" sözlerine yer verdi.

Sonuçta 1. MİT Raporu her dönem bir vesileyle gündeme getirildiyse de çıkardığı ses 'adalet' etkisi yapmadı. İddialar sonuçsuz kaldı Ağar da Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne tenzil rütbesi ile atandı.

Ağar, MİT'in müfettiş raporundan nasıl çıktı?

Aslında Mehmet Ağar ilk kez bir MİT raporuna konu edilmiyordu. MİT'in 1983'deki bir başka raporunda da Ağar'ın adı

bildik iddialarla yer aldı. Kemal Derinkök'le ilgili bir infaz işinin savsaklanması için Ağar'ın Derinkök'e aracılık eden Berker İnanoğlu'ndan rüşvet aldığı iddia ediliyordu.

Rapordan nasıl çıktığını o tarihlerde MİT mensubu olan Mehmet Eymür anlatıyor:

“1983 yılında Kaçakçılık Şubesi'nde görevime başladıktan sonra bir gün eskiden yanımda çalışan ve bilahare teşkilattan ayrılan A.T. isimli sevdiğim bir arkadaşım beni aradı. İkinci şube Müdürü Mehmet Ağar kendisinin çocukluk ve mahalle arkadaşıydı. Mehmet Ağar'ın MİT'in bir raporundan dolayı tahkikata maruz kaldığını Ağar'ın İstanbul MİT'e çok yakın olduğunu ve her türlü faaliyetine yardımcı olduğunu, MİT'ten böyle bir darbe gelmesinin kendisini çok üzdüğünü söyledi. Mehmet Ağar'a benim telefon numaramı verip veremeyeceğimi sordu. Verebileceğini ifade ettim. Beni arayan Mehmet Ağar da aşağı yukarı aynı şeyleri söyledi. Müfettişlerden kendisine yakın biri MİT'in hakkında rapor verdiğini bildirmişti. Tetkik edeceğimi söyledim. Araştırmam sonucunda İstanbul Bölge Daire Başkanı Nuri Gündeş imzasıyla resmi bir yazının müsteşarlığa gönderildiğini saptadım. Bu yazıda yanlış hatırlamıyorsam, Kemal Derinkök'le ilgili bir infaz işinin savsaklanması için Mehmet Ağar'ın Kemal Derinkök'e aracılık eden Berker İnanoğlu'ndan rüşvet aldığı hususu bulunuyordu. Müsteşarlıkta bu hususu Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve Genelkurmay Başkanlığına yazmış, bu yazı üzerine müfettişler soruşturmaya başlamışlardı. Birkaç ay sonra bir başka sebeple İstanbul'a gittim. İstanbul Bölge Daire Başkanı Nuri Gündeş beni öğlen yemeğine davet etti. Burada Mehmet Ağar'ın konusunu açtım. İlk önce bana İstanbul'dan böyle bir yazı gönderilmediği konusunda belirtti. Kendisinin imzasıyla gönderildiğini ısrarla belirtmem üzerine yemekten sonra yazıyı buldurttu. Ben bunu okumadan imzalamışım, diyerek büyük üzüntü gösterdi. Mehmet Ağar'a telefon ederek özür diledi ve bir yanlışlık ol-

duğunu belirtti. Kendisinin bizzat müfettişlerle görüşeceğini söyleyerek müfettişlerin ismini aldı...”

Bu tarihten sonra Mehmet Ağar ile Mehmet Eymür arasında sıkı bir dostluk başlar. Eymür’ün ifadesiyle Ağar sempatik, modern ve kültürlüdür. Telefonlarda sürekli hal hatır sorar. Eymür’ün İstanbul’a geliş ve gidişlerinin yakın takipçisi olur.

Ağar Ankara’ya gidişlerinde Eymür’ün evinde kalır. Bu süre içerisinde Eymür Ağar’ı birçok kez kulağına gelen ve bizzat tanık olduğu yanlışları için dostça ikaz eder, samimiyetini azaltır...

Ağar, Eymür’e yanıtını yıllar sonra verdi

1993’de dönemin başbakanı Tansu Çiller, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar, MİT’ten Mehmet Eymür, eski ülkücüler, Cem Ersever’in başında bulunduğu JİTEM, ‘Türkiye’yi kurtarmak’ için bir araya geldi. Kamu Güvenliği Birimi (KGB) adıyla. Bir-iki yıl vatan millet aşkıyla Güneydoğu’da süren ilişkiler ağı, PKK’nın kara para ve uyuşturucu trafiğiyle altüst olunca menfaat ilişkileri, iş ilişkilerini aştı, Mehmet Eymür de, Mehmet Ağar’ı ve beraberindeki ekibi Susurluk Kazası’yla bir kez daha gündemine aldı.

Ağar ise Susurluk Komisyonu’nda “Şimdi bakan ben devlet hizmetinde hiç kin tutmam. Husumet de beslemem. Kimseyle de uğraşmam. Uğraşmış olsaydım konum itibarıyla ben ondan (Mehmet Eymür) daha ilerdeydim, bu konularda her zaman sıkıntı yarattırdım. Hiç öyle bir sıkıntı yaratmadım. Herkesin işi ayrı gücü ayrı dairesi ayrı” diyecekti.

Ya 1. MİT Raporu? Ona da Ağar’ın yanıtı var...

“O tarihlerde bu rapor bizim elimize posta yoluyla geçmişti. Zamanın İstanbul Emniyet Müdürü Ünal Erkan ile beraber ben de Emniyet Müdür Muavini’ydim. Hemen bundan bir fotokopi çekip zamanın Emniyet Genel Müdürü Saffet An-

kan Bedük'e müracat ettik, derhal hakkımızda tahkikat açıl-
sın diye. Ondan sonra zamanın Başbakan'ı sayın Özal'a git-
tik. 'Tahkikat açılın dava açacağız' dedik. Kendisi 'Devlete
dava açılmaz, devlette çalışan insan devlete dava açmaz' de-
di. Başbakanlık Teftiş Kurulu'nda tahkikat yapıldı. Tahkikat
hitabında iddiaların aslı çıkmadı ki..."

Ama Başbakanlık Teftiş Kurulu öyle demedi. Bunu Susur-
luk Komisyonu'nda dönemin CHP Milletvekili Fikri Sağlar
hatırlattı, Ağar'a: Kutlu Savaş tahkikat raporundaki bilgi for-
munun doğru olduğunu bunların belgelendiğini ama bir daha
araştırılması gerektiğini...

Ağar ise ısrarlıydı; "bunlar onlarla ilgisi olmayan bir sürü
yanlışlıklar, duyum, dedikodu!..."

Özalların 'papatya' bürokrati

I. MİT Raporu'nda yer alan Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun
neye dayanarak Ağar hakkındaki iddiaları doğruladığını anla-
mak mümkün olmadı. Ama bu 'dedikodular' Ağar'ın rapor-
dan hemen sonra tenzil rütbesiyle Ankara Emniyet Müdürlü-
ğü'ne atanmasına neden oldu.

Ağar Ankara Emniyet Müdürü olarak o dönemde Özalla-
rın, Özallar da daha büyük işlerin peşindeydi; kaçakçılık suç-
larının affedilmesinden, kara para aklanması ve hayali ihraca-
ta kadar daha sonra açığa çıkacak olaylar zincirinin halkaları
bir bir sisteme monte edilirken, Ağar'ın Semra Özal'ın prog-
ramlarına titizlik göstermesi basının dikkatinden kaçmayınca
"Papatya Bürokrat" olarak anıldı.

Özal'ın KGB'si Çiller'in 'Susurluk Çetesi' mi oldu?

"Kaçakçıları ihracatçı yaptım" diyen Başbakan Turgut Özal
dışarıdan aldığı Amerikan desteğini içerde MİT istihbaratıyla
güçlendirmeye çalıştı, ama Necdet Üruğ ve ekibinin Özallara
istihbarat vermediği biliniyordu; Özal'ın da, MİT'i aile şirke-
ti haline getirmek için kolları sıvadığı...

Özal'ın Hiram Abas'ı MİT Müsteşarlığı'na getirmek istemesine karşın MİT'in başına Teoman Koman'ın getirilmesiyle MİT'i sivilleştirme planları suya düştü. Bunun üzerine Özal Kamu Güvenliği Bakanlığı (KGB) kurmak istedi; Özal'ın bu hayali için gerekli etüt çalışmaları yapıldı, kurulacak olan bakanlığın organizasyonu hazırlandı, bakanlığa bağlı birim oluşturuldu, hatta bu iş için eski katil ülkücüler, uyuşturucu kaçakçıları da görevlendirildi...

Bu konuda her kafadan bir ses çıkıyordu; bu isimler arasında Abdullah Çatlı ve arkadaşları da vardı. Bu fikir Orgeneral Eşref Bitlis'in devletin resmi olmayan kişilerle işbirliğine şiddetle muhalefet etmesi sonucu düşüncede kaldı...

Böyle bir yapılanmaya büyük engel olarak görülen Eşref Bitlis'in şüpheli ölümü sonrasında Kamu Güvenliği Bakanlığı'nı bu kez Tansu Çiller gündemine aldı. Konu MGK'ya kadar getirildi. Bir farkla; adı Kamu Güvenliği Bakanlığı yerine Kamu Güvenliği Birimi olacaktı.

KGB diye adlandırılan birim her türlü yurtiçi istihbarattan sorumlu olurken, MİT ile Emniyet arasında tartışma konusu olan yetki karmaşası da ortadan kalkacaktı.

Tansu Çiller böyle bir birimi oluşturacaklarını basına anlattıysa da hiçbir zaman hükümetin önüne gelmedi, ama KGB projesinin yürütüldüğü iddia edilecekti.

Özal: Ağır suikasti kimin yaptığını biliyor

13 Temmuz 1988... Başbakan Turgut Özal ANAP Kongresi'nde kürsüden konuşuyor. Kendisine yönelen bir kişi iki el ateş ediyor. Özal suikastten parmağında aldığı yara ile kurtuluyor.

1989'da Özal'ın affettiği suikastçi Turgut Özal'a suikast yapan Kartal Demirağ adında bir ülkücü. Olaydan altı ay kadar önce Hayati İpek sahte kimliği ile Dalaman yarı açık cezaevinden kaçan Demirağ'a cezaevindeyken Kemal Horzum'un, adamı Osman Atay aracılığıyla para gönderdiği ortaya çıktı. Böylece Turgut Özal'a yönelik başarısız suikast giri-

şiminde gözler hayali İhracatçı Kemal Horzum'a çevrilince Mehmet Ağar da, Horzum'un video kasete alındığı öne sürülen sorgulamasını yaptı.

Aradan yıllar geçtikten sonra Korkut Özal bu suikast girişiminin o kadar basit olmadığını fark etmiş olmalı ki birden bire ortaya çıkıp üstü örtülmüş suikasti yeniden kurcaladı. Üstelik Ağar'ın suikastın arkasındaki isimleri bildiğini ileri sürdü.

Kemal Horzum davasına bakan Yargıtay Emekli Üyesi Uğur Tönük, Horzum Komisyonu'nda, Özal suikastını araştırırken, Kartal Demirağ'ın Dazkırı'da kurulu bir kontrgerilla teşkilatının üyesi olduğunu tespit ettiklerini açıkladı.

Tönük, daha sonra yaptığı açıklamalarda da bu kişilerin arkasının çok güçlü olduğunu bu nedenle kimsenin üzerine gidemediğini söyledi. Özal'a suikasti düzenleyen Demirağ da MİT'le ilişkisinin olduğunu öne sürdü. Özal suikastiyle ilgili olarak bugüne kadar derinlemesine herhangi bir soruşturma yapılamadı.

Yüz seksen dokuz silah ruhsat dosyası kayboldu

Ağar yıllarca görev yaptığı ve görevini kötüye kullandığı iddia edilen İstanbul Emniyeti'ne yeniden döndü. Bu kez İstanbul Emniyet Müdürü olarak. Yıl 1990. Mehmet Ağar, Bir yandan mafya üyelerinin ruhsat sıkıntısına çözüm bulduğu yönündeki iddialarla, diğer yandan terör odaklarına operasyon düzenlerken 'dikkatli' davranmamakla suçlanıyordu; çünkü uyuşturucu ve silah mafyası, silah ruhsatı edinme becerisi gösterirken, teröristler de "hücre evleri" baskınlarında ölme becerisi gösteriyordu.

Ağar'ın İstanbul Emniyet Müdürü olduğu dönemde ise mafya üyelerine rüşvet karşılığı silah ruhsatı verildiği yolundaki iddialar ayağına takıldı.

Başbakanlık Teftiş Kurulu Müfettişleri yaptıkları incelemelerde 189 silah ruhsat dosyasının kaybolduğunu ortaya çıkardı. Ancak Mehmet Ağar'ın dönemin Teftiş Kurulu Başka-

nı Halit Karabulut'u arayarak soruşturmayı sözlü emir üzerine durdurduğu da iddia edildi. Ağar ise "Durdurma yok inceleme sürüyor" diyordu...

Üstelik müfettişlerin soruşturmayı yürütmesi için mülkiye müfettişlerinin de işe bakması gerekiyordu. O tarihte Silah Ruhsat Mühimmat Şube Müdürü, daha sonra 1993'de Tokat Emniyet Müdürü olan Nejat Güngör'dü. Müfettişlere verdiği ifadede Güngör, usulüne göre hazırlanmış dosyaları Emniyet Müdürüne sunduğunu ancak dosyalarının tümünü hatırlamasının mümkün olamayacağını söyledi.

Bunlar da birer iddia olarak kaldı. Mülkiye müfettişlerinin incelemesiyle yıllar sonra ortaya çıkan bu skandal da kimi sabıkalı mafya üyelerine yasalara aykırı bir biçimde iki binin üzerinde silah ruhsatı verildiği anlaşıldı. Başlangıçta kendisi hakkındaki iddialara "Soruşturma sürüyor, açıklamayı soruşturma bitince yapacağım" diyen Ağar, daha sonra bu soruşturma için "kendisi hakkında yapılmış bir işlem olmadığını" belirtti. Üstelik de kayıp dosya olmadığını söyleyerek...

Emniyet mafyanın komşusu

Mehmet Ağar'ın İstanbul'daki 'sıkıntılı' günleri 1992'de Erzurum Valisi olunca da sürdü. İstanbul'da kalacak olan ailesi için Ağar Yeşilköy'deki lojmanı boşaltarak çok yakında olan Dilkum Sitesi'ne taşındı.

Susurluk Kazası'ndan sonra Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfi Topal ile Ağar'ın o dönemde Dilkum Sitesi'nde komşu olduğu ortaya çıktı. Ağar'ın diğer komşusu ise Yeşilköy'deki Çınar Oteli önünden kaçırılan ve Düzce yakınlarında öldürülen Kürt mafyasından Savaş Buldan'dı.

Susurluk Kazası'ndan hemen sonra bu bilgi basına 'Emniyet Müdürü Mehmet Ağar ile Kumarhaneciler Kralı Ömer Lütfi Topal'ın iki blokun üst katlarında 1996 Susurluk Kazası'na kadar komşu oldukları ortaya çıktı' şeklinde yansıdı.

Ağar, Topal'ın komşusu olma işini ciddiye alan basına iki günde üç açıklama yaptı:

Ağar, birinci açıklamayı 14 Aralık 1996 tarihinde Veysi Şahin'e yaptı.

Ben Erzurum valiliğine tayinim çıktığında o ev Emniyet Müdürlüğü'nün lojmanına yakın olduğu için korunan bir yerde; o yüzden arkadaşım 'gel otur' dedi. Kızımın rahatsızlığı yüzünden İstanbul'da kalmak zorunda olduğumuz için orada oturduk. Sonra Ankara'ya tayinim çıktığında yine kızım yüzünden gidemedik. Fakat artık kullanmıyoruz... Buldan'ın öldürülmesinden sonra Topal'ın orada oturduğunu öğrendim...

Ağar ikinci açıklamayı Gülgün Feyman'a yaptı:

Ben Erzurum Valiliği'ne tayin olduğum zaman arkadaşım bana teklif etti. Çocuklarımın okulunun bölünmemesi açısından bu evde masraflarını ödeyerek oturduk. Ev, şerefli ve itibarlı bir arkadaşımın ait üstelik bu insanlar buradan taşınmış ve mesele de kapanmıştır. Bunu haber yapmadan önce araştırmalıydınız...

Mehmet Ağar'ın Topal'ın komşusu olma 'şanssızlığı'na ilişkin üçüncü açıklaması *Hürriyet* gazetesinde Fatih Altay'lıya yaptığı açıklamaydı:

Biz kim? Bir evi almak kim? Bizim hayatımızda böyle paralar yok. Kan var, gözyaşı var, kurşun var.

Oysa Savaş Buldan 1994 öldürüldü Ağar Topal'ın kim olduğunu Buldan'ın ölümünden sonra öğrendiyse neden 1996'ya kadar orda oturmayı sürdürdü?

Hikmet Babataş cinayetinden aranan birinin kendisine komşu olduğunu Emniyet nasıl oldu da gözden kaçırdı?

Dilkum Sitesi'nde oturan Savaş Buldan'ın Tansu Çiller'in "Kürt işadamlarının listesi elimizde" dedikten kısa bir süre

sonra 1994 yılında öldürüldü. İki yıl sonra 28 Temmuz 1996'da da Hikmet Babataş'ın öldürülmesi olayında aranan Kumarhaneciler Kralı Ömer Lütfi Topal öldürüldü.

Daha da önemlisi Topal'ın cenaze arabası Mehmet Ağar'ın taşınmışlardı dediği Bilkum Sitesi'nde, Ağar'ın evinin önünden kalktı. Yani bu olayın basında yer almasından ve Susurluk Kazası'ndan yaklaşık dört ay önce.

Hatırlayalım: Eymür'ün ifadesiyle Ağar'ın 'tosunları' olan üç özel Timci Ayhan Çarkın, Ercan Aksoy, Oğuz Yorulmaz 28 Temmuz 1996'da Susurluk Kazası'ndan üç ay önce Topal'ı öldürdükleri iddiasıyla aranıyordu.

DYP Milletvekili Sedat Bucak'a koruma olarak verilen timciler 27 Ağustos'ta Arnavut Sami kod adlı Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir ile birlikte gözaltına alındılar.

36 saat süren sorguda Behçet Cantürk, Savaş Buldan ve Topal'ı öldürdüğünü itiraf ettikleri, Cumhurbaşkanı'na Yazıcıoğlu tarafından bildirildi. Mesut Yılmaz tarafından sorgunun kaseti olduğu öne sürüldü, ancak Yazıcıoğlu bunları yalanladı. Mehmet Ağar'ın olaya el koyduğu, özel timcilerle birlikte mafyayı Ankara'ya getirttiği ve serbest bırakılmalarını sağladığı öne sürüldü. Ama Ağar Topal'ı tanıımıyordu, Emniyet Müdürü'ydü, ancak arandığını da bilmiyordu!..

Mehmet Ağar'ın oturduğu ev kebab ve tatlılarıyla ünlü Hacı Bozanoğulları'nın sahibi Ali Bozanoğlu'na aitti. Dilkum Sitesi evleri ise kumarda kaybettiği trilyonlarla adını duyuran Boğaziçi İplik Fabrikası'nın sahibi Davut Kölük'ün.

Davut Kölük adı, 1994 yılında Ömer Lütfi Topal ile 'Arnavut Sami lakaplı 'Sami Hoştan'ın ortak çalıştırdıkları Sheraton Oteli'nin kumarhanesinde kaybettiği 90 milyon dolarla gündeme gelmişti. Daha sonra bu para araya girenlerin çabasıyla 70 milyon dolara indirilerek Kölük'e ödettirildiği öne sürüldü. Olay Susurluk Kazası'ndan sonra basına yansırken Ağar açıklama yapmak zorunda kaldı. "Ev için önceden araştırma yapılmış, sakıncalı bir isme rastlanmamıştı" dedi.

Daha sonra Ağar'ın Topal ve Buldan komşuluğunun ne ol-

duğunu açıklama görevini Ali Bozanoğlu üstlendi: “Ağar Topal’la karşılıklı dairelerde oturduğunu bilmiyordu.”

Ağar Kırıcı’yı neden tanımadı!

Mehmet Ağar’ın Erzurum Valiliği meslek hayatının neredeyse en kısa görevi oldu ama orada bile, bu görevi sırasında 1 Ağustos 1992’de giyabi tutuklu olarak aranan Bahçelievler Katliamı zanlısı Haluk Kırıcı’nın nikahında, gelin Vesile Erzincanlı’nın şahitliğini yaparak yeni bir olay yarattı.

Karşılıklı dairelerde oturduğu halde öldürülen Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfi Topal’ı tanımadığını söyleyen Ağar, Bahçelievler Katliamı sanığı Haluk Kırıcı’yı da tanımadı. Ağar Kırıcı gibileri niçin tanımadığını Susurluk Komisyonu’na verdiği ifadede açıklıyordu: “Ben sadece solcu teröristleri tanıdım. Sağcı teröristleri tanıma şansım olmadı.”

Üstelik Ağar’ın sağcı teröristlerin hiçbir şeyden haberi olmadığını söyleyecek yine biri vardı. Nasıl ki Topal’ ile komşu olduğunu Ağar’ın bilmediğini evin sahibi Ali Bozanoğlu açıklamışsa, Kırıcı’yı tanımadığını da Susurluk Kazası’nda ölen Abdullah Çatlı’nın ve Kırıcı’nın yakın arkadaşı yeraltı dünyasının ünlü ismi Feridun Öncel açıkladı:

“Vicdanen rahatsızım. Ağar Erzurum Valisi iken, ben MHP İl Başkanımız Cezmi Konak ve Muharrem Cıngıllı ile kendisini ziyaret ettik. Haluk Kırıcı’nın nikah şahiti olması için ricacı olduk. Hatta Kırıcı’nın geçmişte sabıkası olduğunu arkadaşlar hatırlatsalar da, Ağar, ‘Kendisi cezaevinden çıktı mı, benim için bir sakıncası yok’ dedi.”

Haluk Kırıcı’yı Türkiye’nin, Emniyet Genel Müdürü, İçişleri ve Adalet Bakanı olarak Ağar tanımıyordu ama Bahçelievler Katliamı soruşturması sırasında görev alan çok sayıda ünlü emniyetçi Kırıcı’yı tanıyordu. Ankara Emniyet Müdürlüğü’nde kurulan Derin Araştırma Laboratuvarı’nın (DAL) başında Kemal Yazıcıoğlu ve Asayiş Şube Müdürlüğü’nde gö-

revli Ünal Erkan, Kırıcı'yı DAL'daki sorgulamadan biliyorlardı.

Ağar, Kırıcı'nın nikah şahitliğini yapmasının normal karşılanmasını istedi. Ancak Kırıcı'nın Ağar'la yakınlığı bu şahitlikle sınırlı olmadığı iddia edildi.

Kırıcı, 25 Ocak 1996 günü İstanbul Asayiş Şubesi ekiple-
rince şüphe üzerine yakalandığında üzerinde Ağar imzalı
"Şahsın emniyet camiasına yardımcı olduğu ve herhangi bir
olay'a kendisine yardımcı olunması" yazısı çıktı. Yazıya rağ-
men Kırıcı hakkında işlem yapmak istenince savcılığın aran-
makta olan Kırıcı ile ilgili yazısına yanıt geciktirildi. Savcının
ısrarı üzerine de Kırıcı'nın nezaretten kaçtığı açıklandı. Bu şa-
ibeli kaçma (!) nedeniyle savcılık dönemin Asayiş Şube Mü-
dürü Sedat Demir hakkında suç duyurusunda bulundu. Bunun
üzerine Demir hakkında İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkeme-
si'nde 'tutuklu ya da hükümlünün kaçmasını hazırlamak ve
kolaylaştırmak' suçundan dava açıldı, ancak yargılama so-
nunda suçsuz bulundu.

Üstelik Kırıcı'nın polise düşme hikâyesi yeni değildi. Dö-
nemin sıkıyönetim Askeri Savcısı Albay Nurettin Soyer, Ga-
zeteci Yazar Uğur Mumcu'ya Kırıcı'nın emniyet'e gelen tali-
mat nedeniyle hiç sorgulanmadan kendilerine nasıl sevk edil-
diğini anlatıyordu...

Susurluk Raporu'nda Kırıcı

Kırıcı ismi Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun Susurluk Rapo-
ru'nun basına açıklanmayan bölümünde de şöyle geçiyordu:

"Ermeni terörüne karşı 12 Eylül'den sonra arayışların başla-
dığı tarihte Hiram Abas; Abdullah Çatlı, Haluk Kırıcı ve bir
kısmı ülkücüleri organize etmiştir. Bu çalışmalar o tarihte
Cumhurbaşkanlığı bünyesinde yürütülmüştü. Fakat, muhte-
mel ve menfi bir gelişme olması ihtimaline binaen çalışma-
lar MİT'e devredilmiştir... Çatlı ve arkadaşlarının hayati teh-
like arzeden bu görevi ücretsiz kabul etmeleri bu grubun ka-

muoyunun kabullerinden farklı kişiliklerinin olduğunu da ispata vesiledir.”

Kahramanmaraş Katliamı’ndan, Bahçelievler’de yedi genç insanın kafasına kurşun sıkıp telle boğmasıyla başlayan ülkücülüğünü, Susurluk Çetesi’nin kara paralarını Meral Çatlı ve Aydın İpekli’nin de ortak olduğu Sultan Tekstil* üzerinden aklamasından, Gaziantep’li işadamı M. Ali Yaprak’ın kaçırılmasına, Ömer Lütfi Topal’ın öldürülmesinden, Bankacı Sema Adan’ın fidye için kaçırılıp öldürülmesine adını karıştırarak sürdüren Kırcı’yı, Emniyet Genel Müdürlüğü Müşaviri Emekli Yarbay Korkut Eken de tanıyordu. 1996’da şüphe üzerine gözaltına alındığı sırada karakoldan kendisinin nasıl tüydüğünü, Korkut Eken’in kendisine telefonla ulaşım yardımcı olacağını ima eden bir konuşma yaptığını açıkladı.

Ağar’ın ‘tanımadığı’ Kırcı’yı Demirel de tanıyordu. Bahçelievler Katliamı’nı “Bu bir vahşet” sözleriyle tanımlayan Demirel (ki daha sonra bana sağcılar suç işliyor dedirtemezsiniz derken bu olayı unutmuş olmalı) bile Kırcı’nın yakalanmasından son derece memnun kaldığını söyleyecekti...

Ağar’ın planı

Mehmet Ağar’ın meslek hayatı boyunca hep çetelerle menfaat ilişkisine girdiği iddia edildi. O da bütün bu iddialara Emniyet Genel Müdürü, Adalet Bakanı, İçişleri Bakanı olarak yanıt verdi. Dokunulmazlığının kaldırıldığı gün kürsüden, “Bu hesaplaşma bitmeyecek... Burada bir dönem yargılanmak isteniyor” dedi.

Ağar’ın sözünü ettiği dönem 1993 Temmuz ayında Tansu Çiller’in DYP Genel Başkanı ve Başbakan olmasından sonra

*Sultan Tekstil, şirket ortakları dışında, yurtdışından giriş çıkışlarında kurye de kullanıyordu. Bu kuryelerden biri de, “TEM katliamı”nda öldürülen altı kişiden biri Ayhan Fındık. Eski İçişleri Bakanı Mehmet Ağar’ın eski koruması polis memuru Cemil Andırmak’ın da aralarında bulunduğu kişiler TEM katliamı davasından yargılandı.

Emniyet Genel Müdürlüğü'ne getirilmesiyle başlar.

Aslında hikâye uzun... 1980'lere kadar uzanan, 1993'de de Çiller'e anahtarını teslim eden bir süreç bu... Biz anahtar tesliminden başlayalım.

Ağar göreve gelir gelmez, Milli Güvenlik Kurulu'na 'Özel Tim'in güçlendirilmesi ve PKK'nın büyük şehirlerdeki finans kaynaklarını kurutmak gibi önlemler içeren 'terörü bir yılda yok edecek' bir plan sundu. Harekât Timi'nin PKK'yı bir yılda sileceğini söyledi. 'PKK'ya karşı ülkücü ordusu kurulduğu' yönündeki iddiaları önemsemedi ve 'Özel ordu çok yakında hazır' demekle yetindi.

Telekulağın mucidi Ağar

Türkiye 1994'de cep telefonuyla tanıştı. Cep telefonu kullanımına ilgi büyük. Uyuşturucu ve silah kaçakçıları ile organize suç örgütleri cep telefonlarıyla Emniyet'i uyuşturucu, terörist ve silah avında devre dışı bırakınca Ağar bu durumdan rahatsız oldu ve 1995'te suç örgütlerinin tespiti ve ortaya çıkarılması için DGM'den telefonları dinleme kararı çıkarttı.

"Mobil, GSM ve diğer telefon santrallerinden sorumlu PTT ile özel şirketler veya PTT'ce sistemin ana merkezinin bulunduğu illerdeki santralleri ile transmisyon hatlarına tarafımızdan temin edilecek özel cihaz ve ekipmanlarının bağlanması PTT'ce yazılıp donanım düzenlemelerinin yapılabilmesi ile transmisyon hatlarına yönlendirme ve bağlantıların yapılması Genel Müdürlüğümüzce tespit edilen yerlerden geçirilmesi ve sonuçlandırılması için gerekli yasal iznin verilmesini arz ederim."

DGM'den bu karar Hâkim Ülkü Çoşkun başkanlığında çıktı. Karar uzundu: Dinlemenin Anayasaya aykırı olmadığını, suç odaklarının terör faaliyetlerinin önlenmesi konusunda görevli ve yetkili İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bu konuda gerekli tertip ve düzenlemeleri almaya

yetkili olacağını hatta TC Anayasası ve DGM kanunu gereğince itiraz yolu açık olmak üzere karar verdiklerini...

Yine de konuya ilişkin tartışmalar büyüdü. Anayasa'da belirtilen haberleşme hürriyetini düzenleyen maddenin ihlal edildiği hukukçular tarafından dile getirildi. Bu arada İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü gerekli tertip ve düzenlemeleri sağlayamamış olmalı ki telefon dinlemelerin ucu kaçtı: Ağar'la başlayan telekulak hikâyesi Emniyet'in 9. Katına yerleşen 'Telekulak Çetesi'ne kadar uzandı.

Yaşar Öz ve Abdullah Çatlı gibi ülkücüler, mafya, Emniyet'in kapısından ayrılmaz olunca uyuşturucu kaçakçılarıyla teröristlere karşı daha etkin mücadele vermek amacıyla başlatılan telefon dinleme işinin de cazip bir yanı kalmamış, dinlenme işi çetelerden çıkmış, *Hürriyet* gazetesinin telefonlarına yönelmişti. Oradan da kamuya. Böylece Sibel Can da, boşandığı eşi Hakan Ural ile kayınpederi Selçuk Ural'ın telefonlarını dinletme şansına sahip oldu. Bazı üst düzey bürokratlarla ünlü gazetecilerin telefonlarının da dinlendiği iddia edildi, derken Emniyet Genel Müdürlüğü'nün, içinde özel bir dinleme bürosu olduğu ortaya çıktı.

Emniyet'in içerisinde telekulak iddialarını araştıran Mülkiye müfettişleri hazırladığı raporla Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü'nde bir gizli dinleme odası olduğunu ve bu işi yapan 25 kişiyi belirledi. Yasal telefon dinleme faaliyetleri Emniyet Müdürlüğü'nün 8. katında yapılırken, gizli dinleme odası 9. kata kuruldu.

Kimleri dinlememişlerdi yalnız gazeteci ve bürokratlar değil, Bülent Ecevit, Tansu Çiller, Tuğrul Türkeş, Süleyman Demirel... Sadece 1999 Şubat ve Haziran aylarında dört ayda 1160 kişinin telefonu dinlendi. Olay ortaya çıkartıldığında ise skandala adı karışan polisler kanıtları yok etmek için disketlerin içine virüs yerleştirerek yetkililere teslim etti.

Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde ortaya çıkan bazı kayıtlar, siyasilerin bile özel telefonlarının dinlendiğini gözler önüne serince Emniyet Genel Müdürü Necati Bilican acilen

izne ayrıldı. Ankara Emniyet Müdürü ve 11 polis görevden alındı. Ankara DGM Savcılığı da konuyla ilgili olarak “cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak” suçundan soruşturma başlattı.

Bu işin perde arkası ise Ankara Emniyeti ile İstanbul Emniyeti. Ankara Emniyeti polis teşkilatına Fethullahçılar’ın sızdığı yönünde İstanbul Emniyeti’ni hedef alan bir rapor hazırladı. Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından DGM’ye suç duyurusunda bulunuldu. DGM Savcılığı, TCK’nın 163. maddesi kaldırılmış olduğu için raporla ilgili olarak takipsizlik kararı verdi. Bunun üzerine Emniyet’teki ‘Fethullahçılar’ da ‘telekulak skandalı’ nı ortaya çıkarttı.

Bu işten Ankara Emniyeti’ndeki telekulakçılara DGM, İstanbul Emniyeti’ndeki Fethullahçılar dosyasına ise MGK el koydu. Ankara Emniyet Müdürü Cevdet Saral, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanı Sabri Uzun, Ankara Emniyet Müdür Yardımcısı Osman Ak ve Terörle Mücadele Şube Müdürü Ersan Dalman’ın da aralarında bulunduğu 11 Emniyet mensubunu görevden uzaklaştırdı.

Bu davadan sanıklar daha sonra beraat etti. Ancak 2005’de AİHM, bir başka telekulak davasında Türkiye’yi mahkûm edecekti.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), uyuşturucu kaçakçılığı yaptığı gerekçesiyle yargılanan Mehmet Şirin Ağaoğlu’nun telefon görüşmelerine ilişkin kayıtlara dayanan mahkûmiyeti, ihlal saydı. Telefon dinlemelerin delil kabul edilerek verilen mahkûmiyet kararında Türkiye’yi haksız bulduğu yargılama ise şöyle gelişti.

Ağaoğlu, 20 Ocak 1994’te İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi’nce (DGM) örgütlü uyuşturucu madde kaçakçılığı suçundan 18 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Mahkeme, kararını, Ağaoğlu ile B.Ç. adlı bir kişi arasındaki telefon görüşmelerinin kayıtlarına dayanarak verdi. DGM başsavcısının, telefon görüşmesi kayıtlarının yasal ve güvenilir olmadığını belirterek Ağaoğlu’nun beraatını istemesine karşın Yargıtay da, alt

mahkeme kararını onayladı.

Ağaoğlu'nun 1995 yılında yaptığı başvuru üzerine açılan davayı sonuçlandıran AİHM, Ağaoğlu'nun yargılandığı dönemde Türkiye'nin telefon görüşmelerinin dinlenmesine ilişkin bir yasa bulunmadığına dikkat çekti. Telekulak nedeniyle ilk niteliği taşıyan kararında AİHM, yargı kararının, sanıklara gönderilen mektup, telgraf ve diğer mesajlara el konulmasına ilişkin yasal düzenlemelere dayandırılması gerektiğine vurgu yaptı ve dinlemenin bir yasaya dayandırılmadığını belirtti.

Dönemin İçişleri Bakanı Sadettin Tantan Almanya'da 1968, Avusturya'da 1974, İsviçre'de 1979, Danimarka'da 1984, İngiltere'de 1985 ve Fransa'da da 1991 yılından beri kovuşturma organlarına iletişim araçlarıyla yapılan haberleşmeyi denetleme yetkisi veren kanun hükümleri bulunduğunu hatırlattı; Türkiye'de telekomünikasyon araçlarının denetlenmesi, koruma tedbiri hakkında açık yasal bir düzenleme bulunmadığını söyledi.

Bu durumun bazı görevlilere yetkinin kötüyü kullanılması için müsait bir ortam sağladığını da söyleyen Tantan'a göre, bu konuya çağdaş ve yararlı bir düzenleme getiren 'Bazı Örgütlü Suçlarla Mücadele Kanunu Tasarısı'nın acilen yasalaşması şarttı. Tantan'ın dediği oldu. Çıkar Amaçlı Organize Suçlarla Mücadele Yasası hükümetten sessiz sedasız geçti!.. Yani aslında Ağar'ın dediği oldu.

Polis sicil numarasını niye takmıyor!

15 Kasım 1995...

Resmi giysili polislerin kol armalarında sicil numaralarının yazılmasının zorunlu kılındığı ve uymayanların disiplin cezasına çarptırılacağını yönünde hazırlanan yönetmelik resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giriyor.

Tabii bu yürürlüğü takan yok.

Dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanındaki polis üniformalarının hiçbirinde sicil numarası da yok.

Ancak niye takılmadığını merak eden bir kişi var. O da İzmir Barosu avukatlarında Rıfat Bozkurt. Rıfat Bozkurt Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bir başvuruda bulunarak polislerimizin sicil numaralarını neden takmadıklarını soruyor.

Emniyet de bu soruyu takmıyor ya da dikkate almıyor.

Bunun üzerine Bozkurt Danıştay'a dava açıyor; kolluk kuvvetlerinin denetlenmesini, çünkü bu kurumda suç işlenmesi ve işlenen suçların yaygın hale gelmesi halinde suçun mağdurlarından daha çok kamuya zarar vereceği...

Danıştay, davayı Ankara İdare Mahkemesi'ne gönderiyor. İdare Mahkemesi zaten bu konuda bir mevzuat olduğunu söylüyor. Yani bizim yukarıda anlattığımız şeyi, takmalarının zorunlu olduğunu, takmayanların cezalandırılacağını...

Bunun üzerine Bozkurt şansını bir kez daha ama bu kez Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nde deniyor. Evet yürürlükteki yönetmeliği geçersiz kılan geçerli bir Emniyet Müdürü'nün bu işin arkasında Mehmet Ağar'ın olduğunu öğreniyor. Polislerin sicil numaralarını takmalarını zorunlu kılan yönetmeliğin Mehmet Ağar'ın emriyle kaldırıldığı iddia ediyor.

Avukat Rıfat Bozkurt Ankara Cumhuriyet Savcılığı'na Ağar hakkında suç duyurusunda bulunuyor görevi suiistimal suçunu düzenleyen eski TCK'nın 240. maddesi gereğince...

Ağar kumarhanelere de el attı

Susurluk Çetesi'nin karapara aklama sektörü haline getirilen kumarhanelerle bir ilişkisi var mı?

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'a göre var.

14 Kasım 1996'da Mesut Yılmaz *Arena* programına katılarak gelişmeleri kumarhane pazarıyla ilişkilendirdi. Susurluk olayının kumarhanelere ilişkin gelişmelerle bağlantısına dikkat çeken Yılmaz'a göre Türkiye'de üç önemli olay oldu:

Birincisi, 28 Temmuz 1996'da Kumarhaneler Kralı olarak bilinen Ömer Lütfi Topal öldürüldü.

İkincisi, 20 Eylül 1996'da İçişleri Bakanlığı (o tarihte İçiş-

leri Bakanı Mehmet Ağar) Türklerin kumarhanelere girmesini yasakladı.

Üçüncüsü, bu yasak kaldırıldı. Ve 3 Kasım 1996'da da Susurluk Kazası meydana geldi.

Emniyet Genel Müdürü olduğu dönemde cep telefonlarının dinlenmesi için karar çıkartan Ağar, İçişleri Bakanı olduğu dönemde de yetkisi olmadığı halde Ömer Lütfi Topal'ın öldürülmesinden hemen sonra Türklerin kumarhanelere girişini yasaklayan bir genelge çıkarttı. Bu genelgeyi de tüm valiliklere gönderdi.

Neden?

İddialara göre genelgeden önce 1 trilyon lira olan casino gelirleri bu genelgeyle sıfırlanacak böylece vergi borçlarını ödemekte zorlanan gazinolar yok pahasına tek tek satılacaktı. Yani tek elde toplanacaktı.

O tarihte Turizm Bakanı Bahattin Yücel genelgeyle kendisini aşan bu kararı "kamu güvenliğinin sarsıldığı gerekçesiyle alınmış bir karardır" diyerek geçiştirdi. Ancak Ağar'ın kaygı duyup çıkarttığı genelge, kamu güvenliğini yeniden sağlamış olmalı ki yeni genelge ile bu yasak kalktı. Ancak 'hesapta' olmayan Susurluk Kazası'yla kumarhanelerin kaderi de böylece değişti.

Kumarhaneler 4302 sayılı Turizmi Teşvik Yasası'nın Turizm Bakanlığı'nın izin verdiği talih oyunları işletmelerinin izinlerini iptal eden yasal değişiklikle 10 Şubat 1998'de kapatıldı. Üstelik Turizmi Teşvik Yasası'nda değişiklik yapılarak talih oyunları salonlarının kapatılacağını belirleyen yasa değişikliği daha önce Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından önce veto edilip, daha sonra yeniden kabul edildi gibi bir süreçten de geçerek...

Oluşturduğu katrilyonluk rant, bu rantın paylaşılması yolunda işlenen cinayetler, sektörün turizm gelirleri açısından önemi ve toplumda yarattığı ahlaki çöküntü gibi nedenlerde kapatılan kumarhaneler, Türkiye'nin turizmde tepe taklak oluşu nedeniyle de tekrar tekrar gündeme getirildi.

Türk turizmi ve ekonomisine katkısı dikkate alınarak casinoların kapatılması yerine pek çok ülkede olduğu gibi belli merkezlerde toplanabilir. Gerekirse casinolara Türk vatandaşlarının girişi yasaklanabilir, diyenler oldu. Bu düşünce zaten ‘Susurluk Çetesi’nin de düşüncesiydi.

Kuşadası da bunun için harika bir yerdi. ‘Susurluk Çetesi’ Kıbrıs, Bakü kumarhanelerini incelemeye almış, işi organize etmişti bile.

O talihsiz ‘Susurluk Kazası’ olmasaydı hayallerindeki kumarhaneleri de görmüş olacaktık.

Kumarhanelerin aslında Türkiye’de ciddi olarak sorun haline gelmesi 1990 yılında ortaya çıkan Körfez bunalımının hemen ardından başlayan bir yaygınlaştırma. Yani 1990’da ortaya çıkan Körfez Krizi, Türk vatandaşlarının da kumarhanelere diledikleri gibi girebilecekleri bir ortamı kullanmalarına neden oldu. Ama uygulama göstermiştir ki, kumarhanelere oyun amacıyla gelenlerin yüzde 95’i Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları.

Türkiye’de Anayasa’ya göre Türk vatandaşlarına yasaklanan hiçbir faaliyeti yabancılara serbest bırakamazsınız. Burada ince hukuksal bir oyun var. Kamuoyunu yabancılara baha ne ederek yönlendirmek, ardından yabancılara açık bir kumarhane olgusu yaratarak, mahkeme kararlarıyla hukuka başvurup bunu yaygınlaştırma çabası var.

Mülkiyeliler Birliği’nden ihraç edildi

Mehmet Ağar 1994’de “Bizim kadar kabul gören bir mülkiye mezunu Emniyet’te hiç olmadı” dedi.

“... Adı yargısız infazlardan, eroin kaçakçılığıyla ilişkiye kadar her türlü ‘birlik’le anılan ve bir karamizah örneği olan Mehmet Ağar üyelikten çıkartılmak amacıyla Onur Kurulu’na sevk edilmiştir.”

Mülkiyeliler Birliği Mehmet Ağar’ın üyeliğine bu açıkla-

mayla son verdi. Susurluk Kazası'ndan önce, Temmuz 1996'da dönemin İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ı üyelikten çıkarma kararı alan Mülkiyeliler Birliği ne olmuştu da bu zehir zemberek açıklamayla birlikte böyle bir karar almıştı.

Mülkiyeliler Birliği'ni bu kararı almaya iten nedenlerin başında o tarihlerde İçişleri Bakanı olan Mehmet Ağar hakkında uyuşturucu kaçakçısı Hüseyin Baybaşı'nın suçlamaları geliyordu.

Akdeniz'de tonlarca uyuşturucuyla ele geçirilen Lucky-S gemisi operasyonuna adı karışan ve 1995 yılının aralık ayında da Hollanda'da yakalanarak tutuklanan Baybaşı (ki bütün aile Avrupa'da uyuşturucu kaçakçılığından yatıyor) yıllarca Mehmet Ağar'ın adını her uyuşturucu olayında zikretti.

(Yalnız belirtmekte yarar var; bir zamanların mafyası Dündar Kılıç nasıl ki MİT'ten Mehmet Eymür'ü, Alaattin Çakıcı'da Mesut Yılmaz ile Cavit Çağlar'ı takıntı haline getirmişse, uyuşturucu kaçakçısı Baybaşı de Mehmet Ağar'a takmış durumda...)

18 Mayıs 1996'da *Aydınlık*'ta çıkan bir söyleşisinde Mehmet Ağar'ı dayısı ile birlikte uyuşturucu kaçakçılığı yapmakla suçladı. Daha sonraki açıklamalarında da Baybaşı yine basına Ağar'ın kendisiyle anlaşmaya çalıştığını iddia edecekti:

“... Ağar bana gönderdiği elçiyle, Baybaşı yaptığı açıklamaları geri alsın. Kızgınlık öfke anında söyledim şeklinde açıklama yapsın. Ben de onunla ilgili tutuklama kararını ve Türkiye'ye iade kararını kaldırayım.”

Tabii sözler hiç etki yaratmadı. Bir uyuşturucu kaçakçısının ısrarla ve yıllarca Emniyet'in kalesi, devletin gözbebeği bir siyasetçiye böylesine hedef almasının altında bir iş olmalıydı.

Baybaşı Ağar'ı hedef alan açıklamaları ısrarla sürdürdü:

“1991 yılıydı. İnangöz İnşaat Limited Şirketi'nden Mehmet

Ağar'ın 300 küsur bin mark alacağı vardı. Bunu benden tahsil etmemi istedi. Ben de şirket yöneticileriyle görüştim. Soy ismini hatırlamıyorum ama Kemal Bey diye ortaklarından biri vardı. Onunla görüştim. Bu olayı bütün şirket yöneticileri bilir. Ağar'ın alacağına karşılık şirket bana Çınarçık Yalova'daki Paskal Dere Mevkii, Pafta 7, Taksim 1 Parsel 3836 adresindeki Villayı benim üzerime tapuladı. İsteyen herkes tapu kayıtları üzerinden villanın şirketten benim üzerime nakledildiğini görebilir. Ben de bu villanın karşılığında Ağar'a 360 bin mark ödedim. Hatta bu villayı görmek için Yunus Ağar ve dayısı Yalçın Akçadağ ile gittik gördük. Daha sonra ben bu villayı Hayri Kozakçıoğlu'na satacaktım. Nedim Özer, ben Hayri Kozakçıoğlu hep birlikte gidip villayı gördük. Hoşuna gitti ama basına yansır diye çekinip almadı. Mehmet Ağar bu şirketten alacağının nereden doğduğunu açıklasın. Aldığı maaş ile kime nasıl 360 bin mark verebiliyor. Açıklasın da herkes bilsin..."

Ağar Başbaşın'e bir de çağrı cihazı vermiş. Bu çağrı cihazıyla bana ulaşırdı diyor ve tanık olarak da Ağar'ın dayısını gösteriyor.

Mülkiyeliler Birliği bu iddialardan yola çıkarak Ağar'ın üyeliğine son verdi. Ancak Ağar Mülkiyeliler Lokali'ne ihraç edildikten sonra da gitti. Mülkiyeli olmayı her zaman sevdi. İhraç edildiğini hatırlatan *Vatan* gazetesinden Devrim Demiray'a verdiği yanıt da ilginçti:

"Mülkiyenin tamamını temsil etmiyordu o yönetim. Edemez. Bir kere dünyanın en önemli şeyi savunma hakkıdır. Savunma almaksızın, ideolojik bir gösteriyle bunu yapmanın modası bana göre geçti artık..."

Ağar: "İşkenceci değilim"

Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi. Konuşmacı Uluslararası İşkence Kurbanlarının Rehabilitasyonu Merkezi

Direktörü İğne Kenette.

Kongre’de söz alan Kenette dünyada insan hakları ihlallerini anlatırken sözü Türkiye’ye getiriyor ve “Mehmet Ağar Türkiye’nin süper işkencecisidir” diyor. Mehmet Ağar Adalet Bakanı. Türkiye’de bu tür iddialara yanıt bile vermeyen Ağar’ın bir yabancının kendisi hakkındaki bu iddialarına çok üzülüyor. En çok da bunun basında yer almasına.

“Türkiye’yi dışarıya şikâyet etmeyi marifet sanan birtakım kuruluşlarımızın bu ve buna benzer şikâyetleri zaman zaman oluyor. Bütün olay orada yetkisi olmayan siyasi hüviyete sahip bulunmayan bir kişinin konuşmasından ibarettir.”

Hatta Ağar’a göre bu ‘iş’ Türkiye’de büyütülüyor:

“Biz bu ülkenin bütün insanlarını seviyoruz. Milli olmak ve ülkenin bütün menfaatlerini düşünmek kaydıyla problemi olanlar Türkiye’de her türlü platformda dile getirebilir. Ama Türkiye’yi yabancılara şikâyet etmeyi meslek haline getiren kuruluşların iddialarını ciddiye almamız mümkün değildir. Bu tür iddiaları şiddetle reddederim. Üzülüğüm diğer bir nokta da bu konunun basında yer alması.”

Bugüne kadar sayısız belge bilgi doküman, çeşitli tarihlerde çeşitli kuruluşlar Türkiye’de işkenceyi dile getirdi zaten.. İşkenceden yargılanan polis davalarının en az 2.5 yıl sürmesi ve polislerin dışarıda dosyaların o şehirden o şehirde olmasının hesabını kim verecek diye sorulduğunda da kimse yanıt vermedi. Ağar işkence iddialarının yabancılar tarafından dile getirilmesine basının yer vermesine üzülürken, Türk basını da kendisini polis örgütüne MHP yanlılarını hâkim kılmakla, buna göz yummakla suçlayan iddialara yer veriyordu. Hatta dönem dönem operasyonlarda yargısız infaz suçlamalarının hedefi oluyordu. “Bin tane operasyon yaptık” dedi ama ‘Uğur Mumcu, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok’lar, gibi suikastle-

rin hiçbirisi çözemedik demedi. Ağar sayıları 1750'lere varan faili meçhul cinayetlerden 893'ünün ortaya çıkartıldığını söylerken, DGM'de zaman aşımı gerekçesiyle birçok faili meçhul cinayet dosyaları da bir bir kapatıldı.

Ağar işkence iddialarına bir kez daha MGK'da 26 Nisan 1995'te Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'nin Türkiye Raporu görüşülürken yanıt verdi ve "Türkiye'de işkence yok" dedi. Bu sözleri Demirel'in "İşkence, yok demekle yok olmuyor" sözleriyle karşılık bulunca siyaset dünyasında işkence-nin resmi adı kötü muamele, faili meçhul cinayetler ve kayıplar ise 'münferit olaylar' olarak kaldı.

AĞAR VE YARGI

Aralık 1995'de, mafyayla menfaat ilişkisi, sol örgütlere yönelik yargısız infazları ve ülkücülerden oluşturduğu ordu türünden iddiaları arkasında bırakan Mehmet Ağar, 1993'te birlikte yola çıktığı; usulsüzlük, evrakta tahrifat, malvarlığındaki şaibeli artış iddialarıyla komisyon komisyon dolaşan Tansu Çiller'in en yakınına düştü. Seçimlerinden önce 28 ay sürdürdüğü Emniyet Genel Müdürlüğü görevinden de böylece ayrıldı.

İstifa ederek politikaya atılan ve DYP çatısı altında bir araya gelme kararı alan Emniyet kökenli milletvekili aday adaylarına kamuoyu o dönemde yoğun tepki gösterdi. Tepkiler sürerken bundan en büyük nasibi de Ağar aldı. Çağdaş Hukukçular Derneği, Eski Emniyet Müdürü Mehmet Ağar hakkında 1 Kasım'da düzenlenen veda töreni sırasında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'nı ihlal ettiği gerekçesiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusunda Ağar'ın bütün Emniyet teşkilatını seferber ederek gövde gösterisinin dikkat çekici olduğu belirtiliyordu.

Emniyet Eski Genel Müdürü Mehmet Ağar 'kendi yasala-

n'yla TBMM'ye girdi. Çiller'in A takımı içinde yer aldı ve 1996 Mart'ında Adalet Bakanı oldu. Ağar'ın Seyfi Oktay'dan boşalan Adalet Bakanlığı koltuğuna oturması sivil toplum örgütleri tarafından tepkiyle karşılandı. İnsan hakları ve demokratikleşme konusunda sıkıntılar çekildiği bir dönemde bir polisin böyle bir göreve getirilmesi talihsizlik olarak değerlendirildi. Ağar “biz bunlara kulak asmayız” dedi ve bakan olarak ilk sözü “62 DGM daha istiyorum” oldu. DGM'ler için yaptığı bu matematiksel hesabı ise şöyle açıklıyordu:

“Terör olaylarında devletimizin mücadeleyi etkinleştirmesi nedeniyle 1991 yılı sonu itibariyle 900 civarında olan tutuklu sayısı 1996 itibariyle 5 bin 600 civarına gelmiştir. DGM Cumhuriyet Başsavcılıklarında halen 34 bin 37 hazırlık evrakının bulunduğu göz önüne alındığında önümüzdeki kısa sürede bu mahkemelerde en az bugünkü kadar dava açılacağı anlaşılmaktadır. Bu durumda mevcut 18 DGM'ye ek olarak 62 mahkemenin daha kurulması gerekmektedir.”

DGM'ler, 82 bin kişiyi mahkûm etti!

1982 Anayasası'nın 143. maddesine dayandırılarak 1984 yılında kurulan Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM), 1999'a kadar 'terör' sonrasında ağırlıklı olarak 'çete' davalarına baktı. DGM'lerde 1986-2002 yılları arasında toplam 73 bin 936 dosya işleme kondu. 1990-2002 yılları arasında 214 bin 885 kişi yargılandı. Bu sürede 82 bin 95 kişi hakkında mahkûmiyet kararı verirken, 82 bin 465 kişiyi beraat ettirdi. 50 binin üzerinde kişiye de ya görevsizlik kararı verdi ya da başka mahkemelere sevk etti. DGM'ler, mahkûm ettiği sanıklardan 32 bin 876 kişiye “hürriyeti bağlayıcı” ceza, 33 bin 409 kişiye “hürriyeti bağlayıcı ve para cezası” verdi. 4 bin 541 kişi hakkında ise sadece para cezası verdi. 2002'de en çok ceza uyuşturucu kaçakçılığına ilişkin TCK'nın 403. maddesinden oldu. Bu madde uyarınca 4 bin 351 kişi ceza aldı. Eski TCK'nın 169. maddesinden 3 bin 951, TCK'nın 168. madde-

sinden ise 3 bin 949 kişiye mahkûmiyet verildi. 2002 yılında İstanbul DGM 4 bin 219 kişiyi mahkûm ederken, sadece bin 688 kişiye beraat verdi. İkinci sırada bulunan Diyarbakır DGM’de ise 4 bin 101 dosya görüldü. Bunlardan bin 390 kişi beraat ederken, bin 40 kişi de ceza aldı.

DGM’nin sadece ismi değişti

Ancak Abdullah Öcalan’ın yakalanması ve yargılanması sırasında uluslararası düzeyde başlayan tartışmalara son vermek amacıyla Devlet Güvenlik Mahkemeleri 17 yıl sonra sivilleşti... DGM’lerin bünyesinde askeri yargıç bulundurarak tarafsız olmadığı yönündeki tartışmalar, bu yargıçların çekilmesi yönünde Anayasa değişikliği gerektiren kararlar sona erdi. DGM’lerin sivilleştirilmesi kararını Genelkurmay Başkanlığı DGM’lerin sıkıyönetim mahkemelerine dönüşmesini öngören maddenin kalmasına karar vererek seçimlerden önce planladı.

57. Hükümet bu doğrultuda hazırladığı taslağı imzaya açtı. Muhalefet kerhen desteklediğini belirterek kaldırılması yönünde de çalışmalara başlayacaklarını açıkladı. Hukukçuların ise yetersiz bulunduğu ‘Sivil DGM Planı’ ile DGM’leri yeniden masaya yatırdı.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri’nin sivilleşmesi, ortadan kaldırılması, ihtisas mahkemelerine dönüşmesi yönünde başlatılan tartışmalar, Türkiye için yeni değildi. DGM’ler, 12 Mart ve 12 Eylül askeri darbeleri sonrası, Türk adalet sistemine iki kez tartışmalı olarak girdi. Kaynağını, Mussolini’nin Faşist İtalya’sında bir süre varlık gösteren özel mahkemelerden aldı. Askeri darbelerle beslendi. Anayasal ve meşru zeminine rağmen tarafsızlığını koruyamadığı gerekçesiyle kaldırılması yönünde görüş oluştu. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin kararlarıyla Türkiye’nin maddi tazminat ödemesine ve Avrupa nezdinde prestij kaybetmesine neden oldu. Hukuku tartışılır hale getirdiği için de demokrasiye uyumlu olmadığı ortaya çıktı.

9 Haziran 1998’de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi AİHM’de DGM’lerin tarafsız olmadığı yönünde çıkan karar, DGM’lerde yargılanmakta olan binlerce kişiye dava açma ve tazminat isteme hakkı doğurdu.

DGM’lerin kapatılması da Türkiye için yeni değil. 12 Mart sonrası 1971-1973 yılları arasında tam 35 kez değişen Anayasa’nın 136. Maddesi uyarınca kurulan DGM’ler, 1975 yılında Anayasa Mahkemesi’nin kararıyla sivil siyaset gereği kapatılmıştı. DGM’ler 12 Eylül askeri yönetiminin anayasaya eklediği maddeyle yeniden hayatımıza girdiyse de Avrupa Uyum Yasaları’yla 2005’te hayatımızdan “adını” değiştirerek çıktı.

Türkiye’de yargının bağımsızlığı her dönem tartışma konusu oldu. Adaletin yavaşlığı, adil olmayan yargılamalar, sürgün niteliği taşıyan atamalar... Bir yandan da kamuoyuna mal olmuş davalar oradan oraya sürüklendi. Polisin yargıdaki korkutucu gücünün ne olduğunu ise bizzat yargıdan dinleyerek gördük. Ama Mehmet Ağar düzelmek için Yargıtay’ın da kendisini beklediğini söylüyordu. “Gidin bakın Yargıtay’da, diğer yüksek mahkemelerde Adalet mekanizmasında bayram havası var. Yargıtay mekanizmasının hızlandırılması en büyük hedefimiz... Herkes görecektir” dedi.

“Beni Ağar’dan koruyun” diyen Yargıtay üyesi

Tarih 1996. Devlete suç duyurusu;

Beni ailemi ve mesai arkadaşlarımı Adalet Bakanı Mehmet Ağar’dan koruyun!

İmza: Adalet Bakanı Müsteşarı Yargıtay Üyesi

Yusuf Kenan Doğan.

Yusuf Kenan Doğan basına 5 Nisan 1996 tarihinde gerçekleşen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Toplantısı’nda Ağar’ın kendisini tehdit ettiğini açıkladı.

Doğan, Ağar’ın görevden alınma karamnamelerinin hukuka aykırı olduğunu, bunların geçmeyeceğini anlayınca kendi-

sini tehdit ettiğini öne sürüyor, devletten mesai arkadaşlarının, ailesinin ve kendisinin Adalet Bakanı'ndan korunmasını, koruma altına alınmalarını istiyordu.

Ağar'ın Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda 16 Yargıtay ve 3 Danıştay üyesinin seçiminde etkili olmak istediği öne sürülüyordu. Müsteşarın buradaki rolü neydi peki? Müsteşar olmadan kurul toplanamazdı çünkü. Doğan'a göre üzerinde etkili olunamadığı için yerine yeni bir müsteşar atandı.

O tarihlerde Ağar'ın Doğan'la birlikte 8 üst düzey yöneticiyi görevinden alması, karamamenin altında da dönemin Başbakan'ı Mesut Yılmaz'ın imzasının bulunması CHP kanadında da tepkilere yol açtı.

Doğan bu tür atamalara yabancı değildi. 24 Aralık seçimlerinden önce azınlık hükümetinin Adalet Bakanı Bekir Sami Daçe, Müsteşar Doğan için ikili kararname çıkartmış o dönemde Tansu Çiller de ikinci imzayı atmıştı. Ancak Doğan hukuka aykırı olan bu işlem için Danıştay'a başvurmuş, kararname yasalara aykırı olduğu gerekçesiyle geri dönmüştü. Doğan, Adalet Bakanlığı ve Ağar hakkında açtığı davaları da kazandı...

Devletin adalet mekanizmasının içinde yer alan bir kişi olarak mağdur duruma düşürülmüş, bir Yargıtay üyesi bile yargıya yapılan haksız müdahaleyi ancak zorlu ve ağır bir hukuk savaşı vererek kazanınca, insan sormadan edemiyor bu nasıl bir ülke?

Ağar Göktepe davasıyla niçin ilgilendi?

Mehmet Ağar'ın adı Metin Göktepe'nin gözaltında öldürülmesi davasına da karıştı. Yargıtay'dan Emekli Ceza Dairesi Başkanı Hamdi Doğan'ın Gazeteci Adnan Keskin'e yaptığı açıklamalar hayli ilginçti; Ağar'ın Göktepe Davası'nın Ankara'ya alınması için ricacı olduğunu anlatan Doğan, "Kendisinden direkt talep gelmedi. Biri aracılığıyla istekte bulundu" diyordu.

Doğan, cinayet davalarına bakan 1. Ceza Dairesi'nde gö-

revliyen, Ağar'ın dosyalara müdahalesini ise mesleki gayret olarak değerlendiriyor.

Yargıtay'dan emekli Doğan'a göre Ağar'ın müdahale ettiği dosya da asker öldürmekten yargılanan Jirki aşireti reisi Tahir Adıyaman'a ait. Hakkari'den Isparta'ya nakledilen bu davada Ağar, Şırnak il olduktan sonra devreye girdi ve dosyanın Şırnak'a verilmesini istedi. Doğan, gazeteci Adnan Keskin'e anlatıyor:

“Eski İçişleri Bakanı Ağar'ın bir ricası olmuştu, dava nakliyle ilgili. Metin Göktepe Davası'nın Ankara'ya alınmasını istemişti. ‘Alın da ne olursa olsun’ demiş galiba. Bana direk gelmedi, biri vasıtasıyla iletti. ‘Bunu galiba başka yere alacakmışsınız’ dediler. Ben de ‘daha dosya gelmedi’ dedim. Onlar da ‘Ağar bey böyle düşünüyor, Ankara'ya alınmasını istiyor’ dediler. Ben hiç tepki göstermedim ama kafama da koydum. Ben bu işlere yatkın da değildim. Onun dediğini yapmadık. Aslında Ankara olabilirdi. Ama araya girip kimse bir şey demeseydi. Buraya alabilirdim.

İlk önce Aydın'a vermekle hata yapmışız. Şimdi pişmanım. Oradaki ortamı, göç nedeniyle oluşan terörü bilemedim. İkinci başvuru üzerine Afyon'a verdik dosyayı. Ya bunları korumak istedi, ya da ‘gözümün önünde olurlar ilgilenirim’ diye düşündü... Ben Göktepe Davası'nı Ankara'ya verirdim aslında. Çünkü Ankara'nın konumu da iyi. Ama müdahale olunca iş değişti, valilikten rapor geldi, ‘nereye alalım’ dedik. Ya Kütahya olacaktı ya Afyon. Seçim yaptık. Göktepe davası ortada. Keşke şimdi diyorum Ağar'ın söylediğini hiç kaale almasaydım da davayı Ankara'ya alsaydım. Ağar'ın müdahalesini de meslek gayreti olarak görüyorum, kişisel kanaatim böyle.”

Susurluk Kazası'ndan sonra yargıda sürgün niteliğindeki atamalar dikkat çektiğinde gözler yine Mehmet Ağar'a çevrildi. Ağar dönemi bürokratlarının, çete aleyhine karar çıkar-

tanlardan “öç” aldığı öne sürüldü. Çeteye dokunan savcı atamalarının altında yargı çevrelerinin ‘kutsal ittifak’ dediği ülkücü ve şeriatçı görüşlere yakın bürokratların etkisinin olduğu düşünüldü.

Çetenin boy hedefi haline gelen Sarıyer Cumhuriyet Başsavcısı Veli Engin Arslan ve Sedat Peker’i mahkûm eden, Karadeniz mafyasının ‘belalı’ diye tanınan Rize Başsavcısı Hamdi Yaver Aktan’ın düz savcı olarak atanmasıyla da bu görüş ağırlık kazanmıştı.

Refahyol’un mimarı

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz DYP Genel Başkanı Tansu Çiller’e Söylemezler Çetesi operasyonu ile savaş açtığına, yolsuzluk soruşturmalarından kurtulmanın yollarını arayan Çiller’e çözümün Ağar’dan geldiği iddia edildi.

Ağar’ın Refahyol’un kurulmasının mimarı olduğu ve Refahyol Hükümeti’nin de önce Mehmet Ağar’ın kardeşinin bürosunda kurulduğu iddia edildi. O dönemin DYP kurmaylarından Yalım Erez ile Mehmet Ağar, RP adına ise Şevket Kazan ve Fehim Adak bir araya gelmiş, bu gizli toplantıyı izlemek isteyen basın mensupları ise gözaltına alınmıştı. DYP ve Refah birleşmesi Şevket Kazan’ı Adalet Bakanı, Ağar’ı da İçişleri Bakanı yaptı. Peki ne olmuştu da Anayol Hükümeti bozulmuştu. 2 Temmuz 1996’da Mesut Yılmaz ANAP’lı kurmaylarına durumu şöyle açıkladı:

“Anayol hükümetini Emniyet ve kamu bankaları soruşturmaları bozdu... Devletle yolsuzluklar olduğunu biliyorum. Ama bu boyutta olduğunu tahmin etmiyordum. Tahminimin beş katı yolsuzluk var. Hepsini araştırtım. Artık Erbakan örtülü ödenekle ilgili her şeyi biliyor. Pat diye açıklayabilir. DYP’nin bu yüzden direnişi kalmadı.”

Daha sonra Mesut Yılmaz’ın direnişini de Alaattin Çakıcı ve banka soruşturmaları bozacaktı...

Menzir ve Sezgin istifa etti

Mehmet Ağar'ın Necdet Menzir ile çekişmesi eski yıllara dayanır. Emmniyet yıllarından gelen ekişme DYP çatısı altında da sürdü. Necdet Menzir mafya operasyonları sürerken, Ağar'ın İçişleri Bakanlığı'na getirilmesine tepki gösterdi. Böyle bir dönemde İçişleri Bakanlığı gibi bir makama Ağar'ın getirilmesinin ne kadar doğru olduğunu kamuoyunun değerlendirmesine bıraktı. DYP'den istifa etti. İsmet Sezgin de, "Mehmet Ağar oraya belli maksatlarla getiriliyor" diyerek Menzir'e eşlik etti. Basına, "Soruşturmalar tam başlamışken, insanlar açığa alınmışken, bu koalisyonun kurulmasında birisi Adalet, diğeri İçişleri Bakanlığı'nı istiyordu. İkiisi de çok önemliydi, istediklerini yaptılar paylaşım sağlandı" diye konuştu. Ağar ise bundan hiç alınmadı.

Ağar, Başbakan Necmettin Erbakan'ın Libya gezisine karşı çıkışıyla tarihi fırsatı yakaladı. Bakanlar Kurulu toplantısında bu geziye karşı çıkan tek isim olan Ağar, Erbakan'ın karamnamesini de imzalamayarak, direnişini sürdürdü.

Ağar'ı 10 Kasım törenlerine katılmayı içine sindiremeyen, 'şeriati' kadrolarla büyüyen, TC'yi tehdit eden dili uzun söylevleri ile şeriat istemlerini sık sık dile getiren Refah'a kapıları aanın o olduğunu iddia edenler bile, bu davranışından dolayı onu alkışladı.

Ağar görevinden istifa edene kadar da bu tutumunu sürdürdü. Mehmet Ağar'ın bu tutumunu sürdürmesi üzerine azledilmesi gündeme gelmişti ki tarih onun için yeniden tekerr etti ve Susurluk Kazası oldu.

2. MİT Raporu: Ağar'la ilgili deliller var

Aslında Ağar'a yönelik iddialar Susurluk Kazası ncesi ortaya atılmıştı; kazadan yaklaşık iki ay kadar önce, 1996 Eylül ayında *Aydınlık* dergisi tarafından açıklanan 2. MİT Raporu'nda Ağar'ın yeşil pasaportlar ve silah taşıma belgeleriyle özel bir örgüt kurduğu, bu örgütün adam kaçırma, uyuşturucu kaaklığı gibi işlere bulaştığı ileri sürüldü.

İkinci MİT Raporu da Mehmet Ağar'ın Emniyet Genel Müdürü olduğu 1995 Mart'ı ve öncesindeki olayları kapsıyordu. Raporda Ağar şu ifadelerle yer aldı:

“Grup doğrudan Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar’a bağlı olup, Emniyet Genel Müdür Müşaviri Korkut Eken tarafından sevk ve idare edilmektedir. Grup üyelerine Emniyet Genel Müdürlüğü’nce polis hüviyeti ve yeşil pasaport verilmiştir...”

“Tehdit gasp haraç uyuşturucu kaçakçılığı cinayet gibi suçların içinde olan bu grup, genellikle eski ülkücülerden teşekkül etmiştir...”

“Bu grup tarafından gerçekleştirilen faili meçhul olaylardan biri Askar Simitko ve Lazun Esmaeili olayı, diğeri de Tarık Ümit olayıdır...”

“Grup teröristlere karşı faaliyette bulunma görünümünde, Almanya, Hollanda, Belçika, Macaristan ve Azerbaycan’a gidip gelmekte, uyuşturucu kaçakçılığı yapmaktadırlar...”

“Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar’a bağlı özel ekip, çoğunluğu kaçakçılardan oluşan 50 kişilik bir liste hazırlamış, listedeki bu şahıslardan muhtelif tarihlerde 30-40 milyon doları bulan para almışlardır. Bazı uyuşturucu kaçakçıları öldürülme tehdidi ile haraca bağlanmış, böylece bunların uyuşturucu kaçakçılığına da göz yumulmuştur.”

Susurluk sonrası bu iddiaların hepsi ortalık yere saçıldığına TBMM’de kendisine sataşan milletvekillerine Mehmet Ağar şu sözlerle karşılık verecekti;

“İster yeşil ister kırmızı pasaport verimiz...”

Ağar niçin istifa ediyor?

Mehmet Ağar'ın o vakur kendinden emin, soğukkanlı görüntü Susurluk olayında çözüldü. Başlangıçta olayın bir özelliği yok dediği Susurluk Kazası'nın hem önemli hem de özellikli olduğu anlaşıncı, “Bize gelen duyumlara göre DYP Millet-

vekili Sedat Bucak ve Polis Müdürü Hüseyin Kocadağ, İnterpol'ün aradığı Abdullah Çatlı'yı teslim etmeye götürüyorlarmış" dedi.

Daha sonra bu sözlerinin Bucak Ailesi'nden aldığı duyumlar olduğunu ve sözlerinin yanlış anlaşıldığını açıkladıysa da herkesin aklında bu ilk açıklaması yer etti.

Bir gün sonra İnterpol'ün aradığı Çatlı'nın üzerinden çıkan sahte kimlikler ve silah ruhsatındaki imzanın Ağar'a ait olduğu anlaşıncı da "Olur böyle vakalar" türünden olaya hâkim olmaya çalıştı. Susurluk Kazası'ndan sonra yapılan incelemelerde Çatlı'nın üzerinde çıkan silah taşıma belgesindeki imzanın Ağar'a ait olduğu Jandarma Kriminal Laboratuvarı tarafından tespit edildi.

Çiller fırsatı kaçırmadı ve Mehmet Ağar'ın Susurluk Kazası'na ilişkin İçişleri Bakanı olarak ne hukuki ne de siyasal bir sorumluluğu olmadığı halde istifa etmesini istedi.

Çiller'in istifa talebine Ağar başlangıçta sert bir yanıt verdi: "İstifam istenirse söyleyecek bir çift lafım olur."

8 Kasım 1996'da Ağar Çiller'le görüştü ve bir çift lafını edemeden istifa etti, yerine ise Meral Akşener getirildi. Akşener 5 Aralık 1996 tarihinde Ömer Lütfü Topal'ın öldürülmesi olayıyla ilgili soruşturmanın selameti açısından İstanbul Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu, Yardımcısı Bilgi Ünal, Özel Harekât Dairesi Başkan Vekili İbrahim Şahin ile soruşturma kapsamında adları geçen Özel Timci polis memurlarının görevden uzaklaştırıldıklarını açıkladı. O sırada bazı medya kuruluşlarına açıklamalarda bulunan ve verdiği bilgilerle Susurluk perdesini aralayan Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkan Vekili Hanefi Avcı da görevinden alındı.

Susurluk Kazası'yla ilgili iddialar çeteleşmeye doğru yol alınca Başbakan Necmettin Erbakan'ın talimatıyla Milli İstihbarat Teşkilatı bir rapor hazırladı. MİT'in hazırladığı ve dönemin Başbakan Necmettin Erbakan'a sunduğu raporda Mehmet Ağar'ın çeşitli olayların bir kısmında "bilgi sahibi ve

müdahil” olduğu belirtildi.

Raporu hazırlayan MİT, MİT’in “hayal mahsulü, yasadışı faaliyet senaryolarını şekillendiren bir kuruluş olmadığı” ve “yasadışı hiçbir çalışmayla bağlantısı bulunmadığının” altını da çizdi. Ancak diğerk güvenlik kuruluşlarının görev çerçeveleriyle bağlantılı olan istihbarat çalışmalarının sınırlarının belirlenmemiş olmasından kaynaklanan sorunlara dikkat çekti.

Raporda MİT değerlendirmesinin “güvenilir kaynaklara” dayalı “yorumsuz” olarak rapora yansıdığı, söz konusu ilişkilerin Başbakanlık görevleri sırasında hem Çiller’e hem de Mesut Yılmaz’a verilen raporlarda da dile getirildiğı ifade ediliyordu.

Susurluk Kazası öncesi Mülkiyeliler Birliğı Mehmet Ağar’ın üyeliğine son verirken, aynı tarihlerde DYP Genel Başkanı Tansu Çiller’de Mehmet Ağar’ın İçişleri Bakanlığı’ndan istifa etmesi için baskı kuruyordu.

Çiller’in kulislerde birinci nedeni olarak Mehmet Ağar ve Yalım Erez’in koltuğuna göz dikerek DYP’liler arasında kendisine karşı bir tezgâh yapıldığı yönünde bilgilendirilmesi gösterildi.

Erbakan’ın Libya gezisini imzalamaması istifasının istenmesi için bir başka nedendi. Bir diğerk neden ise Emniyet Müdürlüğü’nden alıp, İçişleri Bakanlığı’na kadar taşıdığı Ağar’ın, Susurluk Kazası sonrası kullandığı “devlet çökmüştür” sözlerini eleştirerek Çiller’e “politik bir hata yapıyorsunuz” demesiydi.

Susurluk Kazası sonrası “Devlet çökmüştür” diyen Tansu Çiller ortaya çıkan ilişkiler ağı içerisinde nasıl bir rol oynadığına ilişkin hakkındaki iddiaları ise unutmüş gibiydi.

Ağar Çiller’i değil ama kendi durumunu özetledi: “İstifa etmeye bin kere hazırım. Ama; istifa edersem üzerime atılan pislikleri kabul etmiş olmaz mıyım? Buna karşılık devam edersem sanki pislikleri gizliyorum zannedecekler.”

Ve Ağar istifa etti. İstifasını da Libya kararnamesini imzalamamış olmaya bağladı ve “Kaddafi de memnun olmuştur

herhalde” dedi.

Mehmet Ağar’ın, istifadan önce Tansu Çiller’le yaptığı konuşma basında da yer alacaktı:

– *Çiller: Libya kararnamesi konusunda tutumunuzda bir değişiklik olmadığı anlaşılıyor. Bu durumda istifa etmeyi düşünür müsünüz?*

Ağar: Biliyorsunuz ben istifayı zaten daha önceden düşünüyordum. İmzalamadığım sürece bu bir problem olarak karşımızda duracak. Doğalı imzalamam. Madem hükümetteyim, herkes imzalıyorsa benim de imzalamam gerekir. Ama o zaman koltuk uğruna kararname imzalayan bakan konumuna düşerim. Bu bana ters geliyor. Ben istifamı veriyorum.

– *Çiller: Trafik kazasından sonra ortaya atılan iddialarla senin bir ilgin olmadığını biliyorum.*

Ağar: Benim veremeyecek bir hesabım yok. Benim içim rahat. Hayatımı bu işlere koymuşum. Allahtan başka hiçbir şeyden korkum yok.

– *Çiller: Bakanlığın döneminde çok büyük hizmetler verdin. Terörle mücadelede çok büyük işler yaptın. Kahramanca işler yaptın.*

Ağar: Estağfurullah. Millet takdir eder.

Devlet nasıl müdahale eder?

Devlet çetelerle nasıl mücadele eder, işin peşini nasıl bırakmaz, işin peşini nasıl bıraktırır?..

Susurluk Kazası sonrası devletin hazırladığı raporların hangi aşamalardan geçtiğini, hangi bürokratik engellere takıldığını devlet müdahalesinin devletin ‘işin peşini bırakmaması’nın ne olduğunu adım adım inceleyerek netleştirelim.

Susurluk Kazası’ndan beş gün sonra...

8 Kasım 1996’da Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel kendisine sunulan bir ihbar dosyasıyla 17 Kasım 1996 tarihinde

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'dan aldığı bilgileri Başbakanlığa gönderdi. Dönemin Başbakanı Necmettin Erbakan da ihbar konularının incelenmesi, araştırılması ve soruşturulması için 18 Kasım 1996 günü Başbakanlık Teftiş Kurulu'na talimat verdi.

Kurulun hazırladığı aslı 57, ekleri ise 4 bin 132 sayfadan oluşan rapor 10 Ocak 1997 günü dönemin Adalet Bakanı Şevket Kazan tarafından kamuoyuna açıklandı: Suç teşkil eden 21 konu vardı. Bunlar inceleme ve araştırmaya alınmış, bu olaylarla ilgili 35 kişi hakkında da adli mercilerce soruşturma açılması, 85 kişinin de tanık olarak dinlenmesinin istendiğini bildirmişti. Raporda yer alan bilgi ve belgeler 13 Ocak 1997 günü ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına gönderildi.

Böylece İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı, 4 Şubat 1997 günü DYP Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar ile Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak hakkında "Cürüm işlemek amacıyla teşekkül oluşturmak", "Haklarında yakalama ve gıyabi tutuklama kararı bulunan kişileri yetkili mercilere haber vermemek" ve "6136 sayılı Ateşli Silahlar Kanunu'na muhalefet" suçlarından dokunulmazlıklarının kaldırılması için hazırladığı fezlekeleri Adalet Bakanlığı'na gönderdi.

İlk fezlekeye genelge engeli

Eski İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın hakkında ilk fezlekeyi Cumhuriyet Savcısı Nihat Artıran hazırladı. Adalet Bakanlığı da aceyle bir genelge yayınladı. Adalet Bakanlığı'nın 10 Aralık 1996 tarihli genelgesinde, soruşturmanın Cumhuriyet Savcısı tarafından, fezlekenin ise bizzat Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanacağını belirtilmesi üzerine Cumhuriyet Savcısı Nihat Artıran görevden çekildi.

Peki ne olmuştu da Artıran, Mehmet Ağar hakkında görevi kötüye kullandığı gerekçesiyle hazırladığı fezlekeden hemen sonra görevden alınmıştı? Artıran hazırladığı fezlekenin önce Adalet Bakanlığı tarafından iade edilmesini, "Yasal prosedüre uygun işlem yapılmadı" şeklinde yorumlayacak ve

yayınlanan genelgeden 10 Aralık tarihli genelgenin yayımlanmasına kadar nelerin değiştiğini bilemediğini söyleyecekti.

Ancak Artıran, görevden çekildiğini açıklarken “İade kararının siyasi olup olmadığına kamuoyu karar versin” diyerek olayı başka bir noktaya çekmeyi de başardı. Nihat Artıran’ın görevinden çekilmesine neden olan genelgeyi bazı Cumhuriyet Savcıları ise “Yargıya siyasetin karışması” şeklinde yorumladı.

Ancak Susurluk Kazası’nda ölen eski ülkücü ve ‘Susurluk Çetesi’ bağlantılı Abdullah Çatlı’nın da katıldığı, 7 TİP’linin öldürülmesiyle ilgili davanın da Nihat Artıran’a verildiği öğrenildiğinde ise Savcı Artıran’ın TİP davası soruşturmasını bir müddet yürüttüğü ve Susurluk davasıyla ilgili olmadığı gerekçesiyle, geri gönderme kararını çoktan aldığı ortaya çıkacaktı.

Fezlekelerin dönemin Adalet Bakanı Şevket Kazan tarafından sumen altı edildiği iddia edildi. Kazan basına 35 kişi hakkında soruşturma açılması gerektiğini bildirmiş ancak Bucak ile Ağar’ın fezlekelerini niçin masasında unuttuğunu açıklamamıştı. Siyasiler fezlekelerle ilgili raporun bir an önce yazılması için karma komisyon başkanlığına başvurduklarını, iki milletvekilinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin oylamanın da bir an önce TBMM Genel Kurulu’na getirilmesini istediklerini açıklarken, Ağar hakkında hazırlanan birinci fezleke geri gönderiliyordu, resmi açıklamasını Adalet Bakanlığı Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’nın İçişleri Eski Bakanı Mehmet Ağar’ın yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin fezlekenin iade kararının gerekçelerini açıklayarak yaptı.

- Silah taşınmasına izin verilmesine ilişkin belgenin Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile diğer aletler hakkındaki Yönetmelik’e göre, ancak İçişleri Bakanı tarafından verilmesi gerekirken, Emniyet Genel Müdürü tarafından verilip verilmeyeceğinin araştırılması;

- İstanbul Valiliği'nce silah ruhsatı verilip verilmediğinin adı geçen valilik makamından sorulmadığı;
- Mehmet Ağar'ın silah taşıma izin belgesinin verilmesi sırasında Emniyet Genel Müdürü görevini ifa edip edilmediğinin araştırılmadığı;
- Jandarma Genel komutanlığı Kriminal Dairesi Başkanlığı'nca düzenlenen ... ekspertiz raporunda silah taşıma izin belgesinin iğfal kabiliyetine haiz olup olmadığı hususunda bir mütalaa beyan edilmediği ve bu noksanlığında hazırlık tahkikatı sırasında Cumhuriyet Savcısınca giderilmediği tespit edilmiştir.

Ağar'ın fezleke savunması

Ağar Anayasa Adalet Karma Komisyonu'na savunmasını yazılı yaptı. İstanbul DGM tarafından hazırlanan fezlekenin hükuken “yok hükmünde” olduğunu savundu. Ağar, daha önce komisyonca kovuşturmanın dönem sonuna ertelenmesi yönünde karar alındığını anımsatarak, iadei muhakeme şartları gerçekleşmeden dokunulmazlığın kaldırılması talebinin komisyon tarafından yeniden ele alınamayacağına dikkat çekiyordu. Ağar Komisyona yaptığı yazılı savunmasında şöyle diyordu:

“Komisyonumuzca daha evvel karara bağlanmış olan dokunulmazlığın kaldırılması talebinin yeniden görüşmeye açılması ve aynı konuda tekrar savunmamın istenmesi açıkça hukuka aykırıdır. Evvelce verilmiş olan karardan bu yana değişen tek şey, karma komisyonun siyasi kompozisyonunun değişmiş olmasıdır ki, bu durum hukuk düzenimizde bir iadei muhakeme şartı olarak düzenlenmemiştir. Esasa ilişkin savunmamı usule ilişkin sorunlar çözümlenip karara bağlanıncaya kadar saklı tutuyorum. Fezlekede iddia edilen suçların hiçbirini işlemiş değilim. Suç sayılacak başkaca bir fiilim de mevcut değildir.”

Hakkında hazırlanan fezlekelerin ardı arkası ise kesilmedi. TBMM Genel Kurulu'nda iki dosyasından dolayı dokunulmazlığı kaldırılan, iki dosyası da Anayasa Adalet Karma Komisyonu'nda karara bağlanmayı bekleyen Ağar hakkındaki beşinci fezleke de "görevi kötüye kullanma" yönünde oldu.

Dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz tarafından TBMM'ye gönderilen ve Emniyet Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Adalet Bakanlığı ve Başbakanlığın Teftiş Kurulları tarafından hazırlanan beşinci fezlekede ve Emniyet Genel Müdürlüğü döneminde görevini kötüye kullandığı gerekçesiyle hazırlanan dosyada Ağar'ın birden fazla olayla ilgili görevini kötüye kullandığı iddia ediliyordu.

Yine de komisyonda Ağar'ın dokunulmazlığının kaldırılması yönünde karar çıktı. Anayasa ve Adalet Karma Komisyonu'nda oluşturulan hazırlık komisyonu DYP Genel Başkanı Tansu Çiller'in dokunulmazlığının kaldırılmasını dönem sonuna bırakırken, DYP'li Mehmet Ağar'a üçüncü kez dokunma kararı alması siyasiler arasında çeşitli tartışmalara yoll açtı ise de komisyon, karma komisyona Abdullah Çatlı'ya sahte silah ruhsatı verilmesinden dolayı açılan dava dolayısıyla Ağar'ın dokunulmazlığının kaldırılmasını önermeyi kararlaştırdı. Yapılan oylama sonucunda, Ağar'ın dokunulmazlığının kaldırılması görüşü 2'ye karşı 3 oyla kabul edildi. "Çete" suçlamasıyla daha önce dokunulmazlığı kaldırılarak yargılanması yolu açılan Ağar hakkında, karma komisyonun aldığı bir başka dokunulmazlığının kaldırılması kararı da, TBMM Genel Kurul gündeminde görüşülmeyi bekledi.

Ağar 'usul' bulmakta zorlanınca, "Karar çıksın ki. Kim ak kim kara belli olsun. Genel Kurul'da konuşacağım. Ama bu savunma olmayacak. Çünkü ben suçlu değilim" diyerek rest çekti. Ağar, dokunulmazlığının kaldırılmasının kendisi için sürpriz olmadığını vurgulayarak, "Önceden tespit edilmiş bir karardır. Benim için sürpriz tarafı yok. Olayların gelişimini ağırbaşlı takip edeceğim" dedi.

TBMM kulisleri Ağar ve Bucak'ı konuşuyordu. Onların

dokunulmazlıklarının kalması yönündeki çalışmalar ise gündemi oluşturunuyordu. İktidar partilerine mensup milletvekilleri, sonuçtan memnuniyetlerini gizlemezken DYP'liler üzülyordu. DYP Ankara Milletvekili Ünal Erkan, dokunulmazlıkların kaldırılmasına sert tepki göstererek, "Şimdi oldu mu bu? Susurluk konusundaki fezlekeler TBMM'ye en son geldi. Ondan önce 80'e yakın milletvekilinin dosyası var. Neden onlar değil de bu iki arkadaş. Bu son derece subjektif bir karar. Hiç değilse diğer suçlarla ilgili bir paket yapılabilir, bu iki arkadaşın dosyası da bunun içine konabilirdi. Bu tamamen siyasadır" diye konuşacaktı. DYP Şanlıurfa milletvekili Sedat Bucak ise tutuklanan eski DEP milletvekillerinin faaliyetleri ile ilgili bilgileri devlete kendisinin verdiğini belirterek Leyla Zana'nın tahliyesi için kendisinin feda edildiğini iddia edecekti. Bucak'ın devlete muhbirliğini anlamıştık ama devletin Zana'nın niçin tahliye edilmesini istediğini anlayamamıştık.

Bu arada kapatılan dönemin Refah Partisi'nde de ciddi bir Ağar krizi baş gösterdi. TBMM kulislerinde bazı DYP ve RP'li milletvekilleri Mehmet Ağar'ın dokunulmazlıklarının kaldırılmasına tepki gösterecekti. Kapatılan RP'li Kürt kökenli milletvekillerinin Ağar ve Bucak'ın dokunulmazlıklarının kaldırılması yönünde oy kullanacakları kulislerde dolaşırken, Refahyol'un Kürt kökenli milletvekilleri uzun süre sumen altı edilen bu dosyalarla ilgili izlenen politika nedeniyle bölgelerinde yaşadıkları sıkıntıları şöyle dile getiriyordu:

"Susurluk'la ilgisi olmayan tek parti olmamıza rağmen Susurluk'u örtbas eden parti konumuna düştük. 'Bir dakika karanlık eylemi' bize karşı olmamasına rağmen karşı çıktık. Çiller'i koruduk. Eğer iktidarımız döneminde Susurluk'un üstüne daha kararlı gidebilseydik, bizi iktidardan düşürmeleri de zor olurdu. Susurluk'la direk ilgisi olan Ağar ve Bucak'ın dokunulmazlıklarının kaldırılmasını isteyen parti biz olmalıyız. İnsan hakları ve demokrasi diyorsak bunu yapmalıyız. Oylamada dokunulmazlığının düşmesine karşı çıkar-

sak demokrasi ve insan hakları konusunda inandırıcılığımızı yitiririz.”

13 Aralık 1996’da Adalet Bakanlığı’na gönderilen ancak dönemin Başbakanı Necmettin Erbakan’ın 74 gün, Adalet Bakanı Şevket Kazan’ın ise 22 gün beklettiği Mehmet Ağar’a ilişkin ‘çete’ fezlekesi artık TBMM’deydi.

Komisyon yazılı savunma yapan Ağar’ı bazı DYP’liler de usul tartışması açarak savundu. Memurun Muhakeme Yasası’na göre fezlekenin yanlış düzenlendiğini söyleyen DYP’liler göre fezlekeler Adalet Bakanlığı’na iade edilmeli, Bakanlık yeniden fezleke düzenlemeliydi. DYP’nin bu görüşüne RP’lilerin yanı sıra DTP’li üye Mahmut Yılbaş’ın da destek vermesi dikkat çekti. Ancak bu görüş iktidar ortakları ve CHP’liler tarafından reddedildi. Komisyon toplantısına DYP’den Denizli Milletvekili Kemal Aykurt katılmazken, Kapatılan RP’li Milletvekili Şevket Kazan ise fezlekeleri uzun süre sumen altı ettiği yetmiyormuş gibi TBMM’de olmasına rağmen oylamaya girmede. Yapılan oylama sonucu Ağar ve Bucak’ın dokunulmazlıklarının kaldırılmasına oy çokluğu ile karar verildi.

Ağar’ın dokunulmazlığı tartışmalarına Susurluk Kazası’ndan tam bir yıl sonra, uzun mücadelelerden sonra nokta kondu. Milletvekili dokunulmazlığını sınırlandırılması konusunda kamu vicdanını rahatlatamayan TBMM de Susurluk olayının çözümü için böylece 11 Aralık 1997’de ilk adımı attı ve Susurluk olayının kilit ismi DYP’li Mehmet Ağar’ın dokunulmazlığı Karma Komisyonu’nda Refahiyol ortaklarının muhalefetine rağmen kaldırıldı. Karma Komisyon’da, Ağar’ın dokunulmazlığı 16 oya karşılık 27 oyla kaldırılırken aynı gün Sedat Bucak’ın dokunulmazlığı ise 7 oya karşılık 32 oyla kaldırıldı. ‘Susurluk Çetesi’yle mücadelenin başını çektiğini iddia eden ANAP’lılar o gün yok denecek kadar azdı. ANAP Grubu’ndan az sayıda milletvekilinin katıldığı oylamada, salonda bulunan ANAP’lılardan bir bölümü de Ağar’ın doku-

nulmazlığının kaldırılmaması yönünde oy kullandı.

DYP'li Ağar'ın dokunulmazlığı, CHP ve DSP milletvekilleri ile bazı ANAP'lıların oylarıyla kaldırıldı. Oylamanın ardından, DYP Bolu Milletvekili Necmit Hoşver, sonuca itiraz etti. Hoşver'in "Biz de saydık. Bu karar nasıl çıktı?" diye bağırmasına Başkanvekili Uluç Gürkan da "İstediğiniz kararın çıkmaması, size ölçsüzlük hakkını vermez" diyerek tepki gösterecekti.

Vatan savunması

... Ve Ağar kendini savundu. Her devletin, kendisine yönelik saldırıları "defetme hakkına" sahip olduğuna dikkati çeken Ağar, Türkiye'de teröre karşı verilen mücadelenin bir vatan savunmasına dönüştüğünü söylüyordu ama bu vatan millet mücadelesinin bir süre sonra çete mücadelesine nasıl dönüştüğü yönündeki iddiaları yanıtızsız bırakıyordu. Ağar, bu mücadelenin devletin meşru müdafaası anlamına geldiğine işaret ediyordu ama sırf imtiyazlar sağlanan çete ve mafyanın devlet içindeki gücünü görmemezliğe geliyordu. En fazla bunun "Bu mücadele, hukuka aykırı davranmak değil, hukukun egemen olmasını sağlama mücadelesi" cümlesini kurabiliyordu. Herkesin terörle mücadele konusunda yaptıklarını unutmamasını ise hiç affetmedi ve uyardı: "Güvenlik güçlerinin meşruyet içinde yaptığı mücadele, yasadışı örgütlenme biçiminde takdim edilmeye çalışılıyor... Bilerek ya da bilmeyerek bu işi yanlış yöne çekenler kendine gelmelidir. Burada bir dönem yargılanmak isteniyor" sözlerinin altını çiziyordu.

Ağar kürsüden konuşmasını hakkındaki bütün suçlamaların, "uydurma ve senaryo" olduğunu öne sürerek sürdürüyor, bu hesaplaşmanın süreceğini söylüyordu. "Zamanı, mekânı vardır. Bu çatı altındaki bazı insanların, bu hesaplaşmada ne tarafta olduğunu tespit etmekte de güçlük çekiyorum" diyerek.

21 Temmuz 1998. Çete dosyaları yüzünden 'iş' yapamaz hale gelen TBMM Genel Kurulu. "Uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Öz ile ilgili soruşturmaya müdahale ederek, soruşturma-

nın durdurulmasını, Öz'ün serbest bırakılmasını ve ele geçen silahlarla hizmet pasaportlarının Emniyet Genel Müdürlüğü'ne teslimini sağlayarak, görevini kötüye kullanmak" suçlamalarına DYP'li Ağar ağır bir tahrik altında yanıt veriyordu. İnatla Emniyet Genel Müdürlüğü döneminde, teröre kaynak sağlayan uyuşturucu ağını ortaya çıkarmak amacıyla, bir canlı haber ağı oluşturmaya çalıştıklarını anlatıyor; bu çalışmaların, bugün de büyük başarıyla sürdüğünü... Gözaltına alınan bir kişinin, hukuk dışı biçimde serbest bırakılmasının mümkün olmadığını, bu yönde bir emir verilemeyeceğini ifade ediyordu, "Böyle gayri kanuni bir emri kimse yerine de getiremez" şeklinde süren konuşmasında Ağar, İstanbul'da aynı konuda bir dava görüldüğünü ve bir kişi dışında hiç kimsenin kusurlu bulunmadığının altını çiziyordu. Susurluk bağlantılı hem Baretta silahların kaybolması hem de sahte pasaport düzenleyen iki ayrı davada ise yargılanan polislerin ifadeleri zabıtlara geçiyordu: "Emri Ağar'dan aldık."

Mehmet Ağar ilk kez açıkça Çiller'i dokunulmazlığının kaldırılmasında DYP Genel Başkanı Tansu Çiller ve 35 milletvekilinin oylamaya katılmamasının etkili olduğunu söyleyerek suçladı. Ağar DYP grubunun basına kapalı bölümünde dokunulmazlığının kaldırılmasında oylamaya katılımın az olmasının etkili olduğunu söyleyedi ve Tansu Çiller'e şu sözlerle bir hatırlatma yaptı, "Biz terörle mücadele ederken ateş çemberinden geçtik, kor üzerinde de yürürüz. Dokunulmazlığımızın kaldırılması önemli değil. Önemli olan partinin birlik ve beraberliğidir. Bir kader birliği yaptık. Onun için arkadaşlarımız oylamaya katılmalıydı."

Aslında bu dönem en çok çete kurmakla suçlanan Ağar'a yaradı. Son dönemde birçok şeyi daha açık görme fırsatına kavuştuğunu söyleyecekti Ağar, "Bu dönemde milliyetçi olanların ne yaptığını gördük. Kimin devletin yanında olup olmadığını gördük. Devleti kimlerin savunup savunmadığını gördük." Böylece Ağar yoluna kimlerle devam edeceğine karar vermiş, ancak kamuoyu devletin içindeki ilişkiler ağına bakıp

kimlerle yürüyeceğine bir türlü karar verememişti...

DGM: “Ağar görevini suiistimal etmiştir”

Dokunulmazlığının kaldırılmasından sonra “Beni en iyi DGM’ler anlar” diyen Mehmet Ağar’ı 40 sayfalık iddianame-siyle DGM de yorumladı:

- 1- Cürüm işlemek için teşekkül oluşturdu.
- 2 -Aranan kişileri yetkili mercilere bildirmedi.
- 3- Görevi kötüye kullandı.

Bu iddia edilen suçların kanıtlanması DGM için 7 ile 15 yıl arasında ağır hapis cezası demekti.

Peki Susurluk Kazası sonrası DGM Savcılığı neye dayanaarak bu suçlamalarda bulunuyordu?

İddianame öncelikle Susurluk’ta kaza yapan araçta bulunanların saldırı ve suikast silahlarıyla yasadışı bir eylem hazırlığı içinde olduğunun altını çizdi. Ve İddia olunan hususu, “Adı geçenlerin kaza yapan araçta bulunan saldırı ve suikast silahlarıyla yasadışı bir eylem hazırlığında olduğu yönündedir. Böyle bir düşünceyle hareket eden kişinin kendi adına kayıtlı ve seri numaraları belli olan silahları kullanması düşünülemez” şeklinde açıkladı.

Ancak olayın tek şahidi Sedat Bucak bu konuda en küçük bir açıklama yapmıyordu ve ‘hafızasını yitirdiği’ konusunda ısrarlıydı. Yasadışı eylemin nerede kime karşı olacağına ilişkin yapılan araştırmalar ise sonuçsuz kaldı. Bu durumda Susurluk’tan geriye kalan sorulardan birinin, yani eylem hazırlığı iddiasının aydınlığa kavuşması sadece Sedat Bucak’ın ‘insafına’ kalmıştı.

Bu silah ve mermilerin genel müdürlükte bulunması gereken dönemde, Özel Harekât Dairesi Başkan Vekili’nin İbrahim Şahin, Emniyet Genel Müdürü’nün de Mehmet Ağar olduğu da hatırlatılıyor iddianamede. Ertaç Tinar’ın sahibi olduğu Hospro adlı şirketin 80-100 milyar değerindeki silah ve malzemeyi Emniyet’e hibe etmesinin mümkün olmadığı ve

yasal prosedürün işlemediği kaydedilerek, Ağar'ın DGM'ye verdiği ifadede, bu silahların alımı, kayıtları ve depolanması gibi konularda bilgi ve sorumluluğu bulunmadığını söylediği ifade ediliyordu.

Araçtaki silahların Özel Harekât Dairesi kaynaklı oldukları ve 93-94 yılları itibariyle Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarında bulunmaları gerekirken, Susurluk'ta kaza yapan araç içinde ve orada bulunan kişilerin elinde olmalarını, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün cevabi yazısında da izah edilemediği ortaya çıkıyordu. İddianame bu durumda, silah ve mermilerin Mehmet Ağar ve İbrahim Şahin'in bilgisi dahilinde adı geçen kişilere verildiğini belirtecekti.

İddianamede, bu konuda araştırma yapan Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun raporunda bu konudaki tüm işlemlerin Mehmet Ağar ve İbrahim Şahin'in bilgi ve talimatları doğrultusunda yapıldığının görüldüğü anlatılıyor. Ayrıca, Tarkan Ümit'in kaçırılması olayına Mehmet Ağar'ın fiilen iştirak etmediği veya olayın öncesinden haberdar olmadığı belirtilen iddianamede, Ağar'ın, olayda adı geçen herkesi tanıdığı ve onlarla ilişkisi bulunduğu için gerçekleştirilen eylem ve faaliyetlerden haberdar olduğu sonucuna ulaşılmıştı.

İddianamede, Yaşar Öz'ün, Emniyet Genel Müdürlüğü ve devletin hiçbir kurumunda resmi bir görevinin olmadığı kaydedilerek, uyuşturucu ticareti yapan Öz'ün bu durumunun, Ağar tarafından bilinmemesine fiilen ve hukuken imkân olmadığı da anlatılıyor.

Öz'ün yurtdışında TC devleti yararına istihbarat çalışmalarında bulunduğu dair yasal dayanak olmadığının anlatıldığı iddianamede, "Böyle bir görevlendirme, yasadışılığın devlete hâkim olmasına fırsat vererek, uyuşturucu ve kanun kaçakçılarının kişisel menfaat sağlamada devletten güç almalarına imkân tanıyacaktır" deniliyor. İddianamede, Öz ve Çatlı gibi kişilere, yasalara aykırı olarak yeşil pasaport ve silah taşıma izin belgeleri temin eden ve onları hakları olmayan imtiyazlarla donatan, istedikleri miktar ve mahiyette silah taşımalarına

ve kolaylıkla yurtdışına çıkış ve dönüşlerine imkân sağlayan dönemin Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'ın bu suretle görevi suiistimal ettiğinin anlaşıldığı belirtiliyor.

Ama hiç öyle olmadı. Basının çarşaf çarşaf yayınladığı iddiaların hiçbirisi sonuç vermedi. Silahlar kaybolmamış, imzalar ve belgeler sahte çıkmıştı... Ağar'ın savunmaları hep bu yönde oldu. “Belgeler sahte ise imza nasıl gerçek olur” dedi. İddialar belgesiz, bilgisiz kalınca savunmalar da belgesiz bilgisiz açıklamalar üzerine kuruldu... Ve tabii bir de “devlet sırrı” savunması vardı!..

Devlet sırrı nedir?

Türk hukukunda devlet sırrının ‘resmi’ bir tanımı hiç olmadı. Ama durmadan devlet sırrı ile ilgili kanun taslakları hazırlandı. Son olarak 2005’de konuya ilişkin hazırlanan taslakla nihayet devlet sırrının tanımı yapıldı:

“Açıklanması veya öğrenilmesi, devletin dış ilişkilerine, milli savunmasına ve milli güvenliğine zarar verebilecek; anayasal düzeni ve dış ilişkilerinde tehlike yaratabilecek ve bu nedenlerle niteliği itibarıyla gizli kalması gereken bilgi ve belgeler.”

Buna göre; tüm kamu kurum ve kuruluşları yasa yürürlüğe girdikten sonraki 1 yıl içinde yeni sır tanımlarına uymayan ve bugüne kadar “sır” olarak saklanan tüm bilgileri de bu tanımlamaya göre ayıklayacak. Böylece sır niteliğinden çıkacak olan birçok bilgi de kamuoyuna Bilgi Edinme Kanunu kapsamında açıklanabilecek.

Başbakan'ın başkanlığında oluşturulacak Devlet Sırrı Kurulu, ayda bir defa toplanarak, “devlet sırrı” sayılması teklif edilen belge ve bilgileri karara bağlayacak.

Cumhurbaşkanlığı ise neyin “sır” olduğunu kendisi belirleyecek.

TÜRKİYE’NİN EN ‘KOMİK’ DAVASI

1996’da ‘Susurluk’ zinciri; Alaattin Çakıcı’nın dosyası için Yargıtay’a etki etmeye çalışan MİT’çiler, Hakkari Şemdinli’de bir kitabevine bomba attığı iddia edilen JİTEM’ciler, JİTEM’e çalıştığını söyleyen itirafçılar, Türkiye’nin ilk hayali ihraçatçısını bir davadan kurtardığı iddiasıyla soruşturmaya uğrayan Başsavcılar, siyasilerin mal varlığının dökümünü çıkartıp onu bunu tehdit eden bir çetenin mensubu olmaktan tutuklanan Emniyetçilerle sürüyor...

Hepsi Susurluk Kazası’nda çözölen ilişkilerin bir devamı niteliğinde. Dolayısıyla benzer olaylar, olaylara karşı takınılan tutumu da kaçınılmaz olarak aynı kılıyor. Sonuçları aynı mı olur bilemiyoruz...

Susurluk Kazası’yla başlayalım:

3 Kasım 1996’da Susurluk’ta meydana gelen trafik kazasında İstanbul yönüne giden 06 AC 600 plakalı Mercedes marka otomobil, 3 Kasım 1996 tarihinde, Susurluk’ta, akar-yakıt istasyonundan çıkan Hasan Gökçe yönetimindeki 20 RC 721 plakalı kamyonu arkadan çarptı. Kazada, özel otomobildeki eski İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ, “katliam sanığı” Abdullah Çatlı ve sevgilisi Gonca Us öldü; DYP Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak’da yaralandı.

İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı, 11 Kasım 1996’da soruşturma başlatınca Susurluk bağlantılı sayısız davada kamuoyunun gündemine düşecekti...

Bu kaza yargının, 1980’lerden itibaren kapanmaya yüz tutmuş dosyaları raflardan indirmesine neden oldu.

Kaza sonrası ortaya çıkan ilişkiler ağı örgüt içi hesaplaşmalar dahil, geriye dönük Susurluk bağlantılı cinayetleri de gündeme aldı;

Bu cinayetlerin bazılarını hatırlayalım:

- 10 Kasım 1993’de JİTEM’in başında bulunan Binbaşı Cem Ersever öldüröldü.

- 3 Haziran 1994'de Buldan Aşireti'nden Savaş Buldan İstanbul Yeşilköy'de Çınar Otel'inden çıkarken, arkadaşları Hacı Karay ve Adnan Yıldırım'la birlikte, ellerinde polis telsizi bulunan iki kişi tarafından kaçırılıp cesetleri, 4 Haziran 1994'de Bolu Yığılca'da bulundu.
- Kaçırılarak öldürülen yeraltı dünyasının ünlü ismi Behçet Cantürk'ün cesedi 15 Ocak 1994'de Sapanca'da ortaya çıktı.
- 25 Aralık 1992'de, uyuşturucu kaçakçısı Şehmus Daş, Drej Ali'nin kardeşinin düğününe giderken, beş gün sonra 31 Aralık 1992 tarihinde ortağı Osman Ayanoglu öldürüldü.
- 16 Mayıs 1995'de Kuşadası eski Belediye Başkanı Lütfi Suyolcu, evinin önünde pusuya düşürüldü.
- 12 Mart 1996'da Nasır Söylemez ve kardeşi Resul Söylemez, Eskişehir Cezaevi'nde bulunan kardeşleri Ahmet Söylemez'i ziyaretten dönerken öldürüldüler.
- 28 Kasım 1995'de tefeci Nesim Malki, Bursa Özdilek tesisleri önünde trafik ışıklarında uğradığı silahlı saldırıda hayatını kaybetti.
- 28 Nisan 1996'da Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfü Topal ortağı Hikmet Babataş, öldürüldü.
- 28 Temmuz 1996'da Sarıyer'de, doğum yapan eşini ziyaretten dönen Topal, otomobilinin içinde çapraz ateşe tutuldu. Topal olay yerinde hayatını kaybetti.
- 28 Ağustos 1996'da, Alaattin Çakıcı'yla yolları ayrılan Tevfik Nurullah Ağansoy, dönemin Başbakanı Tansu Çiller'in korumalarıyla birlikte Bebek'te otururken uğradığı silahlı saldırıda öldürüldü.
- 22 Aralık 1997'de Edirne-İstanbul otoyolunun 17. kilometresindeki park alanında Avar Turizm'e ait otobüste 6 kişi öldürüldü. Öldürülenlerin Topal davasının sanığı Sami Hoştan'ın adamları olduğu ortaya çıktı.

Susurluk davasında mahkeme 17 klasör dosya inceledi, 14

kişinin ‘tanık’, 16 kişinin de ‘sanık’ sıfatıyla ifadesine başvurdu. Susurluk davası sanıkları; bütün duruşmalarda her şeyin ‘milli’ olanını anlattı. ‘Vatan aşkı’ hikâyelerinin arkasına saklanıp, iddiaları ‘devlet sırrı’ diye açıkladı. Devlet’e sayısız ‘yararlı’ iş yaptıklarını söyleyip, mağdur kahramanları oynadı. Davalar Türkiye’de çete ilişkileri üzerine oturdulduysa da karaparayı, faili meçhul cinayetleri çete içi hesaplaşmaları yönünde gelişen iddialar “delilsiz” kaldı...

Birer ikiye teslim olup, topluca tahliye oldular. Tahliye sırasında kurbanlar kesildi, kornalar çalındı. Sonraki duruşmalara kelepçesiz, bol kahkahalı, üzerlerinde takım elbise, altlarında pahalı arabalarla geldiler. Duruşmalar seminer havasında geçti. Diyaloglar ortalığı kıldı geçirdi.

Çete Davası’nın bazı sanıkları arazi mafyasına dışardan el atınca başka davalara gidip gelir oldular. Davaların peşini ilk kamuoyu bıraktı. İbrahim Şahin’ nin de yol parası bulamadığı için gelemmediği dava “zaman”la unutuldu.

Kısacası; çok renkli, en trajik, en komik, en gösterişli, ‘kamu vicdanı’ gibi saplantıları olmayan en vahim, dava Susurluk Çetesi Davası oldu.

Nasıl mı?

Yer: İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi. Ülkücü Bahçelievler Katliamı zanlısı kırmızı bültenle aranan Abdullah Çatlı, DYP milletvekili ve aşiret reisi Sedat Bucak, Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ’ın Susurluk’ta geçirdiği kaza, Susurluk Çetesi’ne doğru yol almaya başlayınca ortaya çıkan ilişkiler ağı ‘çete’ kapsamında ele alındı. İstanbul 6 No’lu DGM suç işlemek amacıyla çete oluşturmak ve devlet tarafından aranan kişileri yetkili mercilere haber vermemek suçundan dava açtı.

Davahılar; DYP Şanlıurfa Milletvekili Sedat Bucak, DYP eski Elazığ Milletvekili Mehmet Açar, Özel Harekât Dairesi Eski Başkan Vekili İbrahim Şahin, Eski MİT’çi Korkut Eken, Özel Timci Polisler Ayhan Çarkın, Ercan Ersoy, Oğuz Yorulmaz, Enver Ulu, Mustafa Altınok, Ayhan Akça, Ziya Bandır-

malioğlu, Abdülğani Kızılkaya ve uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Öz ve son olarak Bahçelievler Katliamı sanığı Haluk Kırıcı.

En komik davanın anekdotları

1. Duruşma: Ne yaptıysak ‘devlet’ için yaptık

Duruşma ‘Türkiye’nin Çete Tarihi’ üzerine oturtuldu. Bu nedenle duruşmada ilk ‘dersi’ Özel Harekât Dairesi Eski Başkan Vekili İbrahim Şahin verdi: “Ermeni militanların saldırılarına karşı, Özel Harekât’ı Korkut Eken ile birlikte kurduk.”

Mahkeme sordu: Yetkileriniz var mıydı? Yetkilerinizi hangi konularda aştınız? Bu sorulara sanıkların verdiği ‘aynı’ yanıt iki gün sürdü. Onlar dediler ki; “Ne yaptıysak devlet için yaptık.” 17 klasör dosyada yer alan iddiaları tek tek soran mahkeme Enver Ulu ile Mustafa Altınok’un tahliyesine karar verdi. İkisi de o günden sonra bir daha duruşmalara katılmadı.

2. Duruşma: Böyle olmasını istemezdim, ama...”

Mahkeme sanıkların ne yaptılarsa ‘devlet’ için yapıp yapmadığını anlamak için ‘Susurluk Çetesi’nin MİT kanadını oluşturan MİT Kontrterör Dairesi Başkanı Mehmet Eymür ile Eski Emniyet İstihbarat Dairesi Başkan Vekili Hanefi Avcı’yı ‘tanık’, eski MİT’çi sonrasında emniyetçi Korkut Eken’i ise ‘sanık’ olarak mahkemeye çağırdı. Tanık Mehmet Eymür sanıklarla arasının niçin bozulduğunu anlatmadı ama duruşmada ‘böyle olmasını istemezdim...” diyerek kendisini de aşan olaylar zincirini anlattı. Hatta Abdullah Çatlı’nın devlet katında kendi yerine oynamaya kalktığını bile söyledi. Mahkemenin birinci duruşmada sorduğu “Yetkilerini aştılar mı?” sorusuna ise Hanefi Avcı’dan yanıt geldi. Devletin bazı görevlilerinin yasadışı işler yaptığını, bunu da sanıklardan İbrahim Şahin’in adamlarının yaptığını iddia etmesi sanıkları çok üzdü. Sanık Eken durumu düzeltti; Çatlı’yı tanıyordu ama arandığını bilmiyordu.

3. Duruşma: Türkiye onlarla gurur duydu!..

Çete ilişkilerini çözmekte zorlanan mahkeme, Tarık Ümit’in ortağı Hakkı Yaman, Ümit’in kayboluşunu araştıran

Astsubay Ahmet Altıntaş, Ümit'in kızı Hande Birinci, Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfi Topal'ın avukatı Ekrem Marakoğlu'nu tanık olarak dinleyip, Mehmet Ağar ve Sedat Bucak olmayınca olmuyor deyip 12 Eylül tarihli duruşmada tüm sanıklar için tahliye kararı aldı. Ve gerekçelendirdi; "Siyasiler duruşmaya getirilemediğinden tüm sanıkların tahliyesine..." Mahkeme, delillerin toplanamamasından 'şikâyetçi' olarak sanıkları tahliye edince dışardan duyulan "Türkiye sizinle gurur duyuyor" sözleri daha bir anlam kazandı. O gün Ayhan Çarkın, Ercan Ersoy, Oğuz Yorulmaz aynı zamanda Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfi Topal'ı öldürdükleri iddiasıyla Beyoğlu 1'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'idam' cezası istemiyle de yargılandıkları için tekrar cezaevine döndülerse de, daha sonra bu davadan da tahliye edildiler.

4. Duruşma: Stres yok artık

Traşlar olunmuş, şık takım elbiselerin içerisinde kelepçesiz, askersiz ve cezaevi aracı olmadan geldiler. Bu kez mahkemenin tanığı Çete'nin olmayan sanığı Abdullah Çatlı'nın eşi Meral Çatlı idi. Çatlı kocasının kazada ölmediğini, bir suikaste kurban gittiği gibi daha anlamlı bir ölüm yakıştırmak istediye de bilgi, belge kanıt sunamadı. Mahkeme Çatlı'nın bu iddiasının üstünde durmadı ve İstanbul Eski Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu'nu dinlemeye karar verdi. Ancak başından beri "kasetler" "bilgiler" diye konuşan Yazıcıoğlu bu kez konuşmamaya kararlıydı. Çatlı'yı tanımadığını iddia etti.

5. Duruşma: Kime şikâyet edecektim

Sanıklar devletin itibarını kurtarmak için yargılandıklarını söyledilerse de artık kurbanlar kesilmiyor, kapılarda karşılanmıyorlardı. Kamuoyu davadan umutsuzluğa düşüp ilgi göstermez olunca sanıklar da duruşmalara ilgi göstermez oldu. Mahkeme de rutin işlerine devam etti; hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan ve Kumarhaneci Ömer Lütfi Topal'ın ortağı Ali Fevzi Bir'in Topal'ın öldürülmesine ilişkin dava dosyasını Susurluk Çetesi dava sanıklarının dosyasına ekledi. Bir'in, "Aranan bir şahsı niçin ilgili mercilere bildirmedi?"

sorusuna verdiği yanıt, çetenin adaletten ne anladığını da ortaya çıkarttı: “Abdullah Çatlı’yı tanıyorum ama Çatlı’yı kime şikâyet edecektim ki? Kamyon çarpınca mı ortaya çıktı her şey. Zaten Onu tanımayan mı var?”

6. Duruşma: Hoştan adalete güvenip teslim oldu

Tahliye kararları kamu vicdanında güven tazeleyemediyse de mahkeme davadaki gelişmeler açısından epey yol almıştı. Bu nedenledir ki gıyabi tutuklu olarak aranan ve Kumarhaneler Kralı, uyuşturucu kaçakçısı Ömer Lütfi Topal’ın ortağı Sami Hoştan adalete ‘güven’ duyup ancak altıncı duruşmada teslim oldu. Hoştan’ın Ömer Lütfi Topal’ın öldürülmesi davasıyla ilgili dosyası ‘çete’ davası sanıklarının dosyasıyla birleştirildi. ‘Susurluk Çetesi’ sanıklarına ilgi azalınca ‘tanıdık’, ‘bildik’ tanıklarla renklendirilmeye çalışılan davada 6. duruşmanın tanığı öldürülen Topal’ın gayri resmi eşi Hilal Altıntaş’dı ve önemli açıklamalarda bulunarak; Özer Çiller vs... falan diyordu.

7. Duruşma: Tarık Ümit’in kaseti tek delil

Sami Hoştan, 6 duruşmada teslim olup, yedinci duruşmada tahliye edildi. Duruşmada uzun süreden beri gündeme gelmeyen kayıp Tarık Ümit olayı üzerinde duruldu. Ümit’in kaçırılmadan önce kendi ağzından doldurduğu ve dava sanıkları ile ilgili önemli bilgilerin yer aldığı kaset, mahkeme tarafından incelemeye alındı. Bir sonraki duruşmada da kasetin montaj olabileceği iddiasıyla soruşturulamayacağı açıklandı. Davanın bugüne kadarki tek delili Eymür’den gelen Ümit kasetiydi.

8. Duruşma: Ağar ve Bucak duruşmada

Duruşmalar boyunca ‘kilit’ isim olan ve bir türlü ‘ulaşılmayan’, hatta tahliyelerin gerekçesi olarak gösterilen Ağar ve Bucak, 8’inci duruşmada hâkim karşısına getirildiklerinde neredeyse aradan bir yıla yakın bir zaman geçmişti. Ağar’ın ifadesi kimlik tesbiti ile sınırlı kaldı. Mahkeme Ağar dosyasının Yargıtay’a gönderilmesine karar verdi. Çünkü işlediği iddia edilen suçlar Ağar’ın İçişleri Bakanlığı döneminde ger-

çekleşmişti. Bucak ise, Susurluk Kazası'ndan kurtulduğu halde 'Susurluk Çetesi'nin tek görgü tanığı olarak hafızasını yitirmesine karşın iki saate yakın konuştu. Her zamanki gibi konuştu; Çatlı'yı tanırım. Çocuklar (özel timci polisler) suçsuz... dostluk, kardeşlik, vatan, ülke, kahrolsun PKK...

Davalar sonraki günlerde Mehmet Ağar'a verilen görevsizlikle devam etti. İbrahim Şahin ise mahkemeye gönderdiği dilekçe de 'güvenliklerinin sağlanamadığı' gerekçesiyle duruşmaya gelmedi. Sonraki duruşmalara da "otobüs param yok" diyerek gelmedi. Kaza geçirip hafızasını yitirdi. Duruşmalarda sanıklar, bir daha katılmamaları yönünde karar verilmesini, mahkeme ise Başbakanlık Teftiş Kurulu Raporu'nu ısrarla istedi. Mahkeme sanıkların talebini reddetti, ilgili makamlarda raporu göndermedi. Ve nihayet gazetelerin ek olarak verdiği, kamuoyunun cebinde gezdirdiği Başbakanlık Teftiş Kurulu Raporu'nu avukatlar kendi elleriyle mahkemeye ulaştırdı. Mehmet Eymür'ü ikinci kez tanık olarak dinledi.

Susurluk Davası 2 Haziran 1997 tarihinde kapatılan İstanbul 6 No'lu DGM'de görüldü.

Kendilerine belge bilgi verilmemesinden yakınap ve Susurluk olaylarını basından 'takip' eden mahkeme karar verdi; Özel Harekât Dairesi Eski Başkan Vekili İbrahim Şahin ve MİT eski görevlisi Korkut Eken'in 6'şar yıl, diğer 12 sanığa da 4'er yıllık ağır hapis cezası. Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nce onanan yargı süreci, yaklaşık 4 yıl 7 ay sürdü.

Susurluk ve Susurluk bağlantılı davaların hepsi 'zaman aşımı' ve beraatlerle sonuçlandı.

Susurluk davasının mahkûm olan tek sanığı Korkut Eken oldu. İbrahim Şahin, hafıza kaybı raporlarıyla cezasını çekmekten kurtuldu.

DYP eski Milletveki Sedat Bucak'ın dosyası Yargıtay'dan 'yeniden yargılanması' gerekçesiyle döndü. Bucak da yıllar sonra 2005'te, Susurluk Kazası'nda ölen Abdullah Çatlı'nın çantasının içinden çıktığını iddia ettiği belgeleri mahkemeye

sundu...

Bucak'ın mahkemeye getirdiği çanta Susurluk Kazası'ndan sonra ortadan yok edilen çantaydı.

Ama Bucak'ın sunduğu belgeler arasında kayıp çantada olduğu öne sürülen 'Mirko Uzi marka silah' ile 'Mehmet Ağar imzalı gizli görev belgesi' yoktu.

Oysa bugüne kadar çeşitli spekülasyonlara yol açan 'kayıp çanta'ya ilişkin en önemli bilgiler Mesut Yılmaz ile Çatlı'nın en yakın arkadaşı Haluk Kırcı'dan gelmişti. Kırcı yakalandıktan sonra Emniyet ifadesinde "kayıp çanta" konusunda şunları söylemişti:

"Çatlı'nın tüm ilişkilerini kaydettiği bir defter ile rehberi bu çantadaydı. Mirko Uzi marka silahı da bu çantada taşırdı. Açık renkli, şifreli ve deri bir çantaydı. Çatlı bu çantayı devamlı yanında taşırdı. Ancak kazadan sonra bu çanta kayboldu. Bu çantanın akıbetini bilmiyorum. Ancak bulunursa birçok konunun aydınlanacağına inanıyorum."

Dönemin Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz ise Dönemin İçişleri Eski Bakanı Mehmet Ağar'ın Çatlı için gizli görev belgesi imzaladığını, bu belgenin ise kayıp çantada olduğunu öne sürmüştü, "Çantadaki evrak Türkiye'yi sarsar" demişti.

Topal cinayeti kaseti

Kumarhaneciler Kralı Ömer Lütfi Topal cinayetine ilişkin itiraf bandının da Çatlı'nın kaybolan çantasında olduğu iddialar arasındaydı. Mesut Yılmaz'ın Susurluk Komisyonu'na, Ömer Lütfü Topal cinayetiyle ilgili olarak özel timcilerin ifadelerinin kasede alındığını; bu kasetin dönemin Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu'nun çantasında olduğu açıklamasında bulunmuş; Yazıcıoğlu ise bu ifadelerin video kasede alındığı iddialarını reddetmişti. Ancak daha sonra bu kasetin Çatlı'da olduğu, hatta kayıp çantanın içerisinde bu kasetin de olabile-

ceği iddiaları ortaya atılmıştı.

Gaziantep'te, hemofili hastalarının sağlık karnelerini kullanarak, Bağ-Kur'u zarara uğrattıkları gerekçesiyle gözaltına alınanlardan tutuklanan Hüseyin Sakınmaz ise Emniyet'teki sorgusunda 1996 yılında Susurluk'ta meydana gelen kazada Mercedes'ten kaybolduğu öne sürülen çantayı kendisinin alarak Antalya'da toprağa gömdüğünü 'itiraf' etmiş; ancak, Antalya'nın Finike ilçesinde toprağa gömdüğünü öne sürdüğü çanta bulunamamıştı.

Kısacası Türkiye'de devlet-mafya-siyasetçi ilişkilerine damgasını vuran 'Susurluk' yine sobelenemedi. Susurluk Kazası'ndan sonra ortaya çıkan ilişkiler ağı çetelere doğru yol alınca DGM "çete vardır ve cezasız kalmamalıdır" yorumunu yaptıysa da Susurluk Çetesi kendisini "her şeyi devlet için yaptık" diyerek 'affa' uğrattı.

Susurluk bağlantılı bütün davalar da 'zamanaşımı' ve be-
raatle sonuçlandı.

Hepsi dışarıda!..

Bucak hafızası

Şanlıurfa DYP Milletvekili Sedat Bucak. Susurluk Kazası'nın 'tek' görgü tanığı. Önce içinden geldiği gibi konuştu. Bunları da hafızasının netliğine bağladı. Susurluk Kazası 'Susurluk Çetesi'ne doğru yol almaya başlayınca, ifadelerini değiştirdi. Çelişkili açıklamalarıyla yargıyı yanıltma yoluna gitti. Sıkıştırıldı; "Bunları ben mi söylemişim inanmıyorum!" diyerek bütün söylediklerini bu kez de hafıza kaybına bağladı.

"Cürüm işlemek için silahlı teşekkül meydana getirme, gıyabi tutuklu sanığın gizlenmesine yardım ve 6136 sayılı kanuna muhalefet suçlarından eski TCK'nın 313 / 2-3 296 ve 240." maddelerinden yargılandı. Mercedes'in içinde kaza geçirenleri çete olarak nitelendirenleri 'geri zekâlı olmakla' suçlayan Bucak, savcının 'Susurluk Çetesi' dediği devlet-mafya-polis ilişkisinin içinde olduğunu dolaylı olarak kabul etti.

İlgili birimlerin talimatla görevlendirdiği şahıslarla birlik-

te, devlet düşmanlarına karşı mücadele ettiğini söyledi. “Bu suçsa bu suçu kabul ediyorum” dedi. Susurluk Kazası’nın ‘tek’ tanığı olarak daha sonra kazayla ve Abdullah Çatlı ile ilgili söyledikleri tam bir çelişkiler yumağına döndü.

25 Aralık 1996’da, “Çatlı ile benim arkadaşlık ve dostluğun dışında bir ilişkim yok. Bu insanlar benim legal bir ilişkimi ortaya koysunlar, yaptığı öne sürülen illegal tüm faaliyetlerin içinde olduğumu kabul edeceğim...” dedi. Anayasa ve Adalet Karma Komisyonu’na verdiği yazılı ifadesinde; “Gerekli birimlerin, talimatla görevlendirdiği şahıslarla birlikte, devlet düşmanlarına karşı devlet mensubu insanlarla birlikte mücadele etmek suçsa bu suçu kabul ediyorum” ifadelerini kullandı.

Bucak Çatlı’nın gerçek kimliğini biliyor muydu?

21 Kasım 1996’da *Gözcü* gazetesinin “Abdullah Çatlı’yı Abdullah Çatlı olarak mı tanıyordunuz...” sorusuna, “Evet Çatlı’yı Çatlı olarak tanıyordum. Ve onu tanımakla gurur duyuyorum” dedi.

Bu demeçten yaklaşık 15 gün sonra 4 Aralık 1996’da Meclis Lojmanları’nda resmi makamlara verdiği ifade ise şöyle: “Abdullah Çatlı’nın gerçek adını kazadan yaklaşık bir yıl önce öğrenmiştim.” Bucak bu açıklamasını unutup daha sonra basına verdiği bir demeçte bu bir yılı altı ay olarak değiştirecek ve “Kazadan altı ay önce gerçek ismiyle tanıdım” diyecekti.

Bucak her ne kadar 21 Kasım 1996’da basına yaptığı açıklamada, “Hafızamla ilgili herhangi bir kayıp yok” dediyse de yine aynı tarihlerde HBB televizyonunda “Abdullah Çatlı’yı Mehmet Özbay olarak tanıdım. Gerçek kimliğini üç yıl önce öğrendim” şeklinde yine ifadesini değiştirecekti. Oysa zaten yine kendi beyanlarına göre üç yıllık bir tanışmaları vardı.

Şubat 1997’de ise HBB’de yaptığı bu konuşmayı inkâr ediyor ve şöyle diyordu. “HBB’deki konuşmamın ilk on dakikasından sonra ne söylediğimi hatırlayamıyorum.”

Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadede atlı'nın gerçek kimliğini sonradan öğrendiğini söyleyerek bu oyunu hafıza kaybıyla destekli sürdürdü.

Bucak atlı ile ilişkisini hiç inkâr etmedi. Ama bu ilişkinin nasıl bir ilişki olduğunu hep kamuoyunu 'yanıltarak' açıkladı. İşin başında Abdullah atlı'yı atlı olarak tanıdığını, 'Reis' olarak hitap ettiğini ve atlı ile gurur duyduğunu söyleyen Bucak, daha sonra 9 şubat 1997'de basına verdiği bir demecinde atlı'nın geçmişini bilmediğini söyleyerek "Geçmişi ile ilgili özelliklerini bilmişi olsaydım kendisiyle arkadaşlık kurmazdım" diyecekti.

Mercedes'teki silahlar için ne dedi?

Bucak silahlar konusunda bilgisi olduğunu önce reddetti, sonra ruhsatlı olanları kabul edip susturucunun olmadığını, susturucuya uygun silahın da arabada olmadığını söyledi. Ancak Emniyet'ten bir polis şefi "Kriminal laboratuvara gndirilen silahlardan 22 kalibrelik Baretta ile susturucunun uyumlu olduğu ortaya çıktı" açıklamasını yapınca Bucak susturucunun atlı'ya ait olduğunu söyledi.

Gözcü gazetesi 22 Kasım 1996'da Bucak'a susturuculardan bahsedince Mercedes'te bulunan MP-5 tüfekler ve silahların kendisine ait olduğunu sylemişi, ancak susturucular için "Peki bunlar nereden ıkmışi, bunun hesabını kim verecek" demişi. Ve hesabı bir başka demecinde basına ve komisyona verdiği ifadede yine kendisi verdi: Televizyonda ise yalnızca ruhsatlı silahları kabul etti.

"Benim, atlı'nın ve Kocadağ'ın ruhsatlı silahı vardı. Susturucular bulunmuşi. Bunların takılabileceği silah yok arabada."

20 Ocak 1997'de Susurluk Komisyonu'na ise Mercedes'te bulunan susturucularla ilgili şu açıklamayı yapıyordu: "Benim değildi. Ya Kocadağ'ın ya da (atlı ile Us'u kastederek) arkada oturan iki kişinindi." Susturucuların arabaya polis tarafından koyulmuşi olabileceğini söyleyen ve bunu yaptığını

iddia ettiği kişiler için de “acemi komplocular” diyen Bucak, arabada bulunan susturucuların da byylee atlı’ya ait olduğunu kabul ediyordu.

Ve son olarak Anayasa Karma Komisyonu’na verdiği ifade de yine başa döndü ve dedi ki: “Arabamda ele geçen silahlardan haberdar değilim. Bu silahların bana ait olduğuna dair delil de bulunmamaktadır. Arabamdaki silahların nasıl konulduğunu kimin olduğunu kesin bilemiyorum.”

Bucak’tan diğer çelişkili ifadeler

Bucak kazada len Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ’ın atlı’yı tanıyıp tanımadığına ilişkin soruya da iki ayrı tarihte iki farklı yanıt veriyordu.

21 Kasım 1996’da, “Malesef bilmiyordu. Kocadağ onu benim arkadaşım Mehmet zbay olarak tanıyordu” sözlerinin yerini bu kez Susurluk Komisyonu’na verdiği ifadeyle değiştiriyordu: “Kocadağ onu Abdullah atlı olarak tanırdı herhalde. Çünkü gittiğimizde orada tanıştırılmadılar. Ama biz ona hep Mehmet derdik.” önce “Kocadağ ile İzmir’de karşılaştık” dedi. Sonra da “Kocadağ beni aradı, ‘abi hiç görüşemiyoruz’ dedi. Ben de kendisine İzmir’e gidiyoruz sen de gel istersen dedim. Kocadağ da uçakla İzmir’e geldi.” açıklamasını yaptı.

Kaza anını hatırlamadığı doktorları tarafından açıklanan Bucak kaza anını şöyle anlatıyordu: “Kamyona vurma anını bile gördüm. Kendimi arabadan aşağı attım. En az 180 Kilo-metre hızla gidiyorduk” diyerek kafaları karma karışık etti. Çünkü Bucak arabanın içerisinden güçlükle çıkartılmıştı.

Gazeteye verdiği bir demeçte hiçbir zaman hafıza kaybına uğramadığını söyledi. Sonra televizyonda yaptığı açıklamalar nedeniyle kendisine yöneltilen sorulara, “Ben de kendi kendime ‘ben neler demişim’ diye şaşırdım” açıklamasını yaptı. Yıllar sonra 2005’te elinde kaybolan çanta tekrar yargı karşısına ıktı. Davası hâlâ sürüyor...

2000’li yılların Türkiye’sinde Ağar

Hemen herkesin yeni bir sayfa açmaktan, Türkiye’nin beyaz bir sayfaya ihtiyacı olduğundan söz ettiği bir dönem. Seçimler yaklaşırken siyasiler yolsuzluklar ve çetelerle geçen son yıllarımızı unutturmaya çalışıyorlardı bize... Siyaset kabuk değiştirmeye çalışırken, Demirel’in desteğini alan Mehmet Ağar, kamuoyunun nabzını şu sözlerle yokluyordu:

“Son zamanlarda moda olan bir sözcük var, beyaz sayfa açmak. Bizde sayfa tek. Geçmişinden korkmadan, geçmişinden hesap veren insan olduk. Ne yaptıksa devletimiz, milletimiz için yaptık. Yeni sayfalar açmıyoruz. Bizim tek bir sayfamız var.”

2001’de yeni bir parti için Anadolu’da nabız yoklaması yaparken bunun tepeden inme değil, dipten geleceğini de söyleyen Ağar her fırsatta aynı sözleri tekrarlıyordu: “Milliyetçiyiz ırkçı, ayrılıkçı değil, bütünleştiriciyiz. Muhafazakârlar ama taassup yoktur.”

Yeni bir parti kurmadı ama 15 Aralık 2002’de hakkındaki bütün iddiaları arkasında bırakarak DYP Kongre Salonu’na girdiği gün yeni bir sayfa açmaya niyetli olmayanın sadece kendisi olmadığı da anlaşıldı.

“İktidarlar bizi inek gibi sağar/Kurtar bizi Mehmet Ağar” pankartı altında oturan bin 258 delegenin 815’nin oyunu alarak genel başkan seçildi. Kendisini “Komiser Şekspir’i mi oynayacaklar” diyerek eleştiren Menderes ise adaylıktan çekildi.

Asker ve polis kökenli bir aileden gelen Ağar siyasetteki yükselişini DYP’nin başına geçerek sürdürüyor...

13 Şubat 2000. *Hürriyet* gazetesinden Ayşe Arman “Derin devlet eşittir Mehmet Ağar deniyor. Siz ne diyorsunuz?” diye soruyor kendisine.

Ağar’ın yanıtı, “Mehmet Ağar eşittir devlet, denirse daha mutlu olurum” oluyor.

Ağar derin devletin, güçlü bir devletin var olduğunu insanlara hissettirmek için olması gerektiğine inanan olunca, derin devlette operasyon gücü olan devlet, kalıcı devlet oluyor. Dolayısıyla kendisine derin devlet denmesinden de rahatsızlık duymuyor. Ve diyor ki: “Bu devletin, varlığını tehlikeye düşürecek hareketlere karşı bir refleksi olmalıdır. Bu refleksin içerisinde bazı insanlara görevler düşer. Kimileri bu görevleri alır.

Arman’ın “Abdullah Çatlı gibi mi?” sorusuna, “Daha birçok insan var. Biz öne çıkmış gibi görünüyoruz. Oysa, çok üstümüzde büyük görevler yapmış insanlar var. Burada şu karıştırıldı: Böylesine önemli mücadelelerde, büyük streslerde, hatta yapanlar, kişisel çıkar sağlama çabası içine girenler olabilir. Sorunun altından kalkarken, evet, birtakım arzular olmuştur. Yine de Türkiye’de bu asgaridedir. Halen bu görüşü savunan, hizmet vermeye devam eden çok sayıda insan var (...)”

Susurluk’tan Şemdinli’ye

3 Kasım 1996’dan 9 Kasım 2005’e uzanan Türkiye aynı Türkiye!

“9 Kasım 2005. O akşam... Saat 16.29.40, sekiz-on arkadaş ile partide beraberiz... ‘Efendim biz sıkıştırıldık. Her tarafımızdan kurşun yağıyor yardım gelmiyor bize’ dedi. ‘Sakin olun. Telefonla da konuşmayın kendinizi koruyun. Gelir her türlü yardım. Sakin olun bir şey olmaz’ diye telkin etmeye çalıştım. ‘Bizi vuracaklar öleceğiz burada. Cenazemizi kaldırın, cenazemize sahip çıkın’ dedi.

‘Üzülme, telefonu kapa ve kendini koru’ dedim. Hemen Hakkari Valisi, Emniyet Müdürü, ilgili makamları aradık. Makamlara ulaştık. Onlar da konuyu takip ediyorlarmış zaten. Aradan yarım saat 40 dakika geçtikten sonra tekrar görüştüğümüzde yardımcı zırhlı araçların, komandoların geldiğini söylediler ve bir problem olmadığını söylediler. Olay bu. Bize intikal eden. Elektronik kayda da aldık sonradan

dedikodulara sebebiyet vermeyelim diye...”

Mehmet Ağar Demirel’li yıllarda halkın “Kurtar bizi baba” sözünün 2005 itibariyle “Kurtar bizi Ağar” olarak kendisine monte edilmesinden memnun olmalı.

Aynı gün 9 Kasım 2005 Hakkari Şemdinli’de öğlen saatleri...

Bir araç Şemdinli’de bir pasajın önüne yaklaşır. Bir kişi araçtan iner, pasajdaki bir dükkâna poşet içinde bombayı atar ve kaçmaya çalışır.

Kaçmaya çalışan şahıs, diğer iki kişiyle birlikte halk tarafından yakalanır ve itişme kakışma, derken güvenlik güçlerinin ateş açması sonucu üç fail, güvenlik güçlerine teslim edilir.

Yakalananlardan ikisi astsubay...

Bomba bir kitabevine atılmıştır ve o gün bir kişi ölmüş birkaç kişi yaralanmıştır.

Kimler olduğu konusunda isim olarak bir bilgi yoktur. Emniyet’e sorulur, bir kişinin gözaltında olduğu, diğer ikisinin olmadığı söylenir.

Vatandaşlar ısrarla, “Tanıklar var, diğer iki kişi nerede? Neden bir kişiyi gözaltında tutuyorsunuz?...” dediğinde Susurluk ilişkilerini hatırlatan için ilk soru buydu...

Teslim ettiğimiz iki kişi nerede?

Çünkü yakalananlardan ikisi astsubay biri itirafçı...

Aynı gün, aynı şehirden birkaç saat sonra Ağar’ı “kurtar bizi” diye arayan da bir polis...

Aynı gün yaşanan bu iki olay Susurluk benzeri bir olay mı yaşıyor acaba, sorusunu da gündeme getiriyordu.

Önce neden Şemdinli sorusuna yanıt arandı.

PKK’nın 15 Ağustos 1984’te Eruh ve Şemdinli’yi basarak başlattığı terör nedeniyle bölgenin stratejik önemi var. Irak, İran sınırının birleştiği bu bölgede PKK’nın hâlâ varlık göstermeye çalıştığı bilinen bir gerçek. Bu nedenle 2005 Temmuz itibariyle ajanslardan geçen haberler kimsenin başlan-

gıçta dikkatini çekmedi.

Hakkari merkezde dört, Şemdinli’de iki, Yüksekova da sekiz, toplam 14 patlama meydana geldi. Bu patlamalar da sekiz askerimiz hayatını kaybetti. Onlarca sivil vatandaşımız da yaralandı.

Bu arada kimliği belirsiz kişilerce dağıtılan bildiriler gerginliği doruğa çıkardı; “5 Ağustos’ta beş kardeşimizin şehit olmasına sebep olan patlama olayını yapanlar, bunlara yardım ve yataklık edenler kısa sürede cezalarını kendisi ve aile fertlerinin canlarını kaybetmek suretiyle ödeyeceklerdir. Bundan sonra bu çapulculara yardım ve yataklık eden her şahıs aynı cezayı görecektir!”

9 Kasım Şemdinli’de bir pasajın içerisinde bulunan ve eski PKK itirafçısı Sefer Yılmaz’a ait Umut Kitapevi’ne atılan bomba sonucu Mehmet Zahir Korkmaz adlı bir kişinin ölmesi 6 kişinin de yaralanması sonrası meydana gelen gelişmeler kafaları karıştırdı.

Olaydan hemen sonra bölge halkı pasajdan çıkarken görülen ‘bombacı’ şüphesiyle kovalandığı bir kişiyi içinde iki kişinin bulunduğu beyaz bir otomobile binmek üzereyken yakaladı.

Yakalananlardan ikisi Astsubay Ali Kaya ve Özcan İldeniz diğeri PKK itirafçısı Veysel Ateş...

Patlama yerinde bulunan bir araçta üç Kalaşnikof, 10 şarjör, bomba malzemesi, polis ve asker teçhizatı çıktı.

Bagajda dosyalar bulundu.

Bu dosyalarda bombalanan kitabevi de olmak üzere bazı yerlere düzenlenecek saldırı planlarına ilişkin krokiler, üstü çizili isimlerin olduğu iddia edildi.

Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt Ali Kaya’yı tanıdı ve “iyi çocuktur” dedi.

AKP’li Cevat Torun da Astsubay Ali Kaya ve Özcan İldeniz’in Diyarbakır’a Bolu Komando Tugayı’ndan geldiğini hatırlatarak Diyarbakır’da Söz gazetesine konuşuyordu: “94 yılından itibaren Bolu Komando Dağ Tugayı’nın bu bölgede

yapmış oldukları eylemler ve o birlik içerisinde görev alan kişilerin bugüne kadar yapmış oldukları faaliyetler var. Birebir araştırılıp incelenerek ortaya koyulduğu takdirde biz bazı şeylere ulaşabiliriz” dediyse de daha sonra sessiz kaldı.

Olay yeri incelemeleri sırasında CHP Hakkâri Milletvekili Esat Canan ve orada bulunan insanların üzerine resmi bir araçtan ateş açıldı, savcı ve emniyet müdürü olay yerinden kaçtı, bir kişi öldü ve olay yeri keşfi tamamlanamadı. Bölge halkı olayı protesto etti.

Plakalı, kayıtlı bir araba, içinde bulunan malzeme ve bilgiler, patlamaya hazır bombalı bir başka araç ve sürücüsü, iki kişinin serbest bırakılması akıllara, ‘Yeni bir Susurluk mu?’ ‘JİTEM var mı, hâlâ devam ediyor mu?’ ‘Neden korunuyorlar?’ ‘Neden önce serbest bırakıldılar sonra tutuklandılar’ gibi yığınla soruyu da beraberinde getirdi. İstihbaratçılara göre olay PKK komplosuydu.

Sonraki bütün açıklamalar aynı filmin durmadan tekrarı gibiydi.

Başbakan Tayyip Erdoğan olayın üzerine, “Sonuna kadar gidileceği”, “Kim yaptıysa bedelini ödeyeceği” ve “Nereden gelirse gelsin, kayırma yapılmayacağı”nı söyledi.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök “İdari soruşturma yürütüyoruz, ayrıca adli soruşturma yürüyor. Ben personelimi ne suçlarım, ne korurum. Soruşturmanın sonucunu bekleyelim. Yargıya güveniyoruz” dedi.

Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt da soruşturmanın devam ettiği gerekçesiyle soruları yanıtlamadı. Ancak Büyükanıt, “Gazetelerde resmi çıkan astsubay benim yanımda görev yaptı. Çelik operasyonunda peşmergeler bizimle işbirliği yaparken yanımdaydı, çok iyi Kürtçe konuşur. Suç işleyecek biri olduğunu sanmıyorum, ama soruşturmada meydana çıkar” ifadelerini kullandı.

Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Fevzi Türkeri, “Soruşturma sonuçlanana kadar yorumda bulunmak doğru değil. Güvenlik kuvvetlerinin mücadele gücünü düşünmek lazım.

Soğukkanlı olmak lazım” diye konuştu. Yakalanan kişilerin üzerinden jandarma belgeleri çıkmış olması konusuna da girmek istemeyen Türkeri, Susurluk benzetmelerinden rahatsızlığını da gizlemedi ve “Doğru değil, bu lokal bir olay” yorumunda bulundu.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer; “Henüz ayrıntılı bilgi almadım, alınca gerekli açıklamayı tabii ki yaparım” yanıtı vermekle yetindi.

Ana muhalefet partisi CHP lideri Deniz Baykal, “Tatsız bir olay. İnceleme amacıyla ilçeye ciddi bir heyet gönderdik. Olayın izahı gerekiyor. Yargıya büyük görev düşüyor” diyerek saldırganların kamu kuruluşlarından destek almış olabileceği kuşkusunu dile getirdi. Baykal daha sonraki açıklamalarında da “Bazı kişilerin, kamu otoritesini kullanarak, kamu kurumlarından destek alarak yetkisiz bazı işler yaptığı izlenimi var. Bazı kişiler, devlet içindeki konumlarından güç alarak, devlet dışı işler çeviriyor olabilir. Bir ‘Susurluk sendromu’ görüntüsü var” diyecekti.

Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt’ın Ali Kaya için “iyi çocuktur” yönündeki ifadeleri Şemdinli Komisyon Raporu’ndan çıkartıldıysa da savcı iddianamesine girdi, mahkeme iddianameyi kabul etti ve ortalık toz duman oldu....

Çünkü Van Cumhuriyet Savcısı Ferhat Sarıkaya’nın Şemdinli’deki bombalı saldırılar üzerine hazırladığı iddianamede tutuklu astsubaylar Ali Kaya, Özcan İl Deniz ile PKK itirafçısı Veysel Ateş’in müebbet hapisle cezalandırılmasını istemesi bir tarafa, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt’ı ‘örgüt kurmak, sahte belge düzenlemek ve görevi kötüye kullanmak’la suçluyordu... Baykal bu kez de şöyle diyecekti: “Ortada TSK’ya dönük ciddi bir darbe girişimi var diye düşünüyorum. Kim yaptırıyor? Asıl soru budur. Buna bakalım.”

Tabii Ağar’da konuştu: “Bu gidişle terörle mücadele edecek adam bulamazsınız.”

Sonuç Adalet Bakanı Şemdinli Raporu’nda adı geçen po-

lisler hakkında soruşturma izni vermedi. Genelkurmay Başkanı Kõřke ıktı. Savcı hakkında inceleme başlatıldı...

Belki de doğru bir iş ilk defa ‘yanlış’ adamların elinde gme gitti...

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

**DERİN POLİSİN
DERİN KORUMASINDA
DERİN CAN VE
MAL GÜVENLİĞİ...**

POLİSİN HALİ PÜRMELALİ...

“Önüme yüz tane dosya çıkarttım;

Üç kardeş; birisi Bayrampaşa Cezaevinde hırsızlıktan yatıyor. İkinci kardeşi Ümraniye Cezaevi’nde hırsızlıktan yatıyor. Üçüncü kardeşi almış polis yapmışız.

Bir kardeş Sivas’ta otel yakma olayında dört yıl ceza almış, öbür kardeş bir başka suçtan üç yıl ceza almış, üçüncü kardeşi polis yapmışız.

Annesi fuhuştan kayıtlı, babası 17 yıldır cezaevinde, oğlunu sokakta kalmasın diye polis yapmışız.

Ve aldığımız bu adam üç gün sonra devriye görevi verdiği niz caddede kesiyor camı, kotları çalıyor gidiyor. Sizi durduruyor yolda ‘ceza yazdıracaksınız beyefendi’ diyor. Sizi arabadan uzaklaştırıyor, arabanızın minderine bıraktığınız telefonunu alıyor cebine, üç gün sonra evinde yapılan aramada yakalılıyorsunuz.

Öyle zamanlar olmuş ki askerliğini yapmayan ve tamamen sokakta istihdam amacıyla onar bin kişilik insanlar alınmış. Onar bin, onar bin...

Bunları alıp dört ay sonra sokağa salmışsınız nereye Kızılay Meydanı’na, Taksim Meydanı’na sizinle benimle onunla bununla karşılaştırmışız. Yozgat’ın Van’ın köyünden alıp getirmişiz.

Bakınız gittiğim yerlerde soruyordum arkadaşlara; ‘Ne iş yapıyordun?’ ‘Fırında hamur kardım.’ ‘Ne iş yapıyordun?’ ‘Topkapı minibüslerinde minibüs muaviniği yapıyordum. ‘Ya da ‘Aksaray’da bir barda fedailik yapıyordum.’

Türk polisi olarak içim kan ağlıyor. Her olayda ilk gelen bilgilerde; ‘İki arkadaşımız biri mal götürüyormuş, öbürü malı getiriyormuş, aldık tutukladık’ lafını duyduğum zaman başımdan aşağı kaynar sular dökülüyor. Ama bir bakıma da seviniyorum, diyorum ki kötüye istidatlı olan bir kişiyi daha içimizden attık. Ve atacağız bunları atmalıyız...

Eğer bunu yapamazsak ne olur? On sene sonra bir Susurluk

Komisyonu daha oluşur... Bunları açık yüreklilikle herkesle paylaşmak durumundayım. Biz bu ülkenin bağından çıkan bir teşkilatız... Bunları önümüzdeki yıllarda yaşamak istemiyorsak çok acele bu teşkilatın yapılandırılması gerekiyor... Bunun içerisinde herkesin, hepimizin suçu var.”

Eski Emniyet Genel Müdürü Alaattin Yüksel Türk Polisi’nin profilini Susurluk Komisyonu’na son derece çarpıcı örneklerle böyle çiziyordu.

Müdürü suçun başını çekiyor

Bilirsiniz, halk ne zaman bir milletvekili, bakan, başbakan hatta cumhurbaşkanı görse hiç şaşmaz sorar; ‘Devlet nerede?’ Onlarda her defasında aynı yanıtı verir: ‘Devlet burada’... Ama nerede? Tarihteki yerini ‘hiç değişmeme’ başarısını göstererek alan halk, yine devleti arıyor, sobelemek için. Bir devlet büyüğümüz de halka yanındaki polisi gösterip, işte devlet!’ diyor, o da sobelenmemek için.

Mahalle aralarında çocukluğumuzun en renkli, en heyecanlı oyununu oynardık; ‘Kaçarsa kaçır Türk polisi yakalar...’ Yine de kimse polis olmak istemezdi. İçimizdeki en iriyarı olan çocuğa ‘Sen polis olacaksın, biz de hırsız tamam mı?’ derdik. Kaçmak daha keyifliydi çünkü. ‘Kanun namına teslim ol!’ demezdik, ama bilirdik ki hırsız kaçır polis de yakalardı.

Mahalle aralarından alanlara taşıtığımızda Türk polis profilini çıkartmanın sanıldığı kadar kolay bir iş olmadığını gördük. Basit bir tanımlamayla şöyle dedik ve hâlâ deriz; polis, dünyanın her yerinde aynı polis; devlet otoritesinin en sert, en acımasız yüzü. İsterse karakola çeker, döver, işkence eder. Hatta o devlet adına üniformanın içerisindeki duruşuyla adalet duygusunu yitirirken, siz de belki bütün hayatınızı...

Siyasilerin kurnaz, polisin sinsî, adaletin ürkek olduğı bir döneme tanıklık ettiğimizde de gördük ki polisin çete-hırsız-kaçakçılık-uyuşturucu bağlantıları ve birbirleriyle olan he-

saplaşmaları ‘poliste işkence’yi çoktan aşmış, ‘Olursa olur Türk polisi bulur’ söylemini ise yerle bir etmişti. Dolayısıyla mafya-siyasetçi-emniyet ilişkileri içinde ‘Susurluk polisi’ Türk sinemasında izlediğimiz, babacan, kadir kıymet bilen, namuslu, şerefli polis tiplemesinden çok uzakta. Olay yerine geç gelseler de...

Dolayısıyla ortaya çıkan polis profili üç boyutlu: Olay yerine önceden gelen, hatta olayı çıkartan, örtbas eden, çete suçlamalarıyla karşı karşıya kalan, yargılanan ve bütün bu iddialara karşın halen kilit noktalarda duran, terfi eden, ettiren polisler. Gazetelerin satır aralarında ekonomik sosyal nedenlerle, çocuğuna bayram ayakkabısı alamadığı için ve sistemin şiddetiyle intihar eden, cinnet geçiren ve olay yerine bir türlü varamayan polisler ve olay yerine, olay bittikten sonra varıp hiçbir şey yapamayan yaptırılmayan polisler...

Polisin suç dosyası uyuşturucudan, silah kaçakçılığına, hırsızlık ve zimmete para geçirmekten, çetelere kadar uzanınca polis için iç denetim mekanizması oluşturuldu.

1999 itibarıyla son 11 yılda çeşitli suçlara karıştıkları iddiasıyla 14 bin 141 polis soruşturmaya uğradı. Bunların 6 bin 655’i polis, bin 832’si emniyet müdürü, bin 387’si baş komiser, bin 119’u komiser, bin 18’i komiser yardımcısı, 970’i ise memur polisler. Bu 14 bin 141 polisten 8 bin 729’una ise ceza verildi.

Emniyet Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre, sadece 1999’da polis memurundan emniyet müdürüne kadar emniyet mensuplarının karıştığı olaylara ilişkin bin 465 soruşturma dosyası hazırlandı. Bu dosyalardan bin 304’ü karara bağlandı. Cezalandırılan polislerin 124’ünün emniyet müdürü olması dikkat çekti.

Soruşturmalar sonucu yedi Emniyet mensubu memuriyetten men edilirken, 205’i meslekten çıkarıldı. 192 Emniyet mensubu uzun süreli kıdem tenzili, 98 personel ise kısa süreli kıdem tenzili ile cezalandırıldı. 255 personele maaş kesme, 96’sına kınama, 49’una uyarma cezası verildi. 902 personelin

içerisinde cezalandırılan diğer polislerin kıdem durumları şöyle: 36'sı Emniyet amiri, 67'si baş komiser, 21'i komiser, 23'ü komiser yardımcısı, 102'si de diğer hizmetlerde görev yapan Emniyet mensupları, 509'u da polis memuru.

2000 yılında Türkiye Avrupa Birliği'nin kapısında insan haklarına ilişkin uygulamaları nedeniyle tökezlerken, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, bir hukuk devletinde "Polis Devleti"ni çağrıştıran uygulamalara son verilmesi yönünde açıklamalarda bulunurken, Emniyet Genel Müdürlüğü de, yolsuzluk ve çete olaylarında suçun başını çeken müdürü için soruşturma açıyor, intihar eden memurunun ekonomik ve ağır iş koşullarını gündeme getiriyor, toplumsal olaylarda cop kullanan polise toplantı ve gösterilerin bir tür hak arama biçimi olduğunu anlatıyordu...

Çünkü Türkiye değişiyordu; polis içerisinde de bu değişime direnen ve bu değişimi isteyenler vardı. İnsan hakları konusunda ipin ucunu kaçıran polise, "Copu doğru kullan, kafa-ya, göze vurma. Kola bacağa çalış. Kelepçeyi usulüne göre tak, bilmiyorsan öğretelim, yere düşen göstericiye tekme atma" diyerek ardı arkası kesilmeyen genelgeler yayınlanıyordu...

AB uyum yasalarından polisler de etkilenince 2005 itibarıyla son beş yıl içerisinde polis hakkında açılan dava sayısı düştü. Kurum içi cezalarda ise artış oldu.

Bu şu demekti; bir dönem işkence, kötü muamele gibi insan hakları ihlalleriyle Türkiye'yi Avrupa Birliği (AB) karşısında zor durumda bırakan polisin kurumu gölgeleyecek davranışına artık polisin kendisi izin vermiyordu.

Kendi sicilini düzeltmek için kurum içi disiplin mekanizmasını işletiyor.

83 bin polise iç disiplin cezası

Emniyet Genel Müdürlüğü son beş yıl içerisinde kendi bünyesinde yaptığı soruşturmalarla 83 bin 529 polis hakkında iç disiplin cezası verdi.

Buna göre, 62 polis devlet memurluğundan, 1436 polis meslekten çıkartıldı. 4 bin 436 uzun, 10 bin 533 polis memuru kısa süreli kıdem durdurma cezası aldı. 16 bin 044'nün aylığı kesilirken, 9 bin 285 polis kınama, 1971 polis de uyarı cezası aldı. 133'ünün suçu zaman aşımına, 1691'i ise affa uğrarken 29 bini hakkında da ceza tayinine mahal olmadığına karar verdi. 8 bin 938'i hakkında ise resen ceza var.

01 Ocak 2000-31 Ocak 2005 tarihleri arasında adli yönden işlem gören polis hakkında ise şu bilgiler mevcut:

2000 yılında 134 ceza alan 137 mahkemesi süren, 493'ü beraat, 428 takipsizlik 24 meni muhakeme olmak üzere 1216 polis hakkında adli işlem yapıldı.

Hakkında akli işlem yapılan polis sayısı; 2001'de 1018, 2002'de 1386, 2003'de 1131, 2004'de 420'ye düştü.

2005'in ilk bir ayında ise 457 polis hakkında meslekten çıkartma da dahil idari iç disiplin cezası verilirken bir polis hakkında adli yargıya gidildi.

Ancak değişen Türkiye'de polis içerisinde de bu değişime direnen ve bu değişimi isteyenler vardı.

Bir yanda hâlâ insan hakları konusunda ipin ucunu kaçıran polise, "Cocu doğru kullan, kafaya, göze vurma, kola bacağa çalış, kelepçeyi usulüne göre tak, yere düşen göstericiye tekme atma" diyen müdürler, diğer yanda copu hâlâ istediği gibi kullanan, ekonomik, sosyal sorunlarla boğuşan ve "ya benim haklarım" diyen polisler...

Nedeni basit; polis halkın kendisinden hoşlanmadığını, işinin ne kadar zor olduğunu, kimse tarafından taktir edilmediğini, çok çalışıp az kazandığını düşünür. Bu da polisliği yanlış davranış fırsatlarıyla dolu bir meslek haline getirir. Lawrance Sherman'a göre birçok polis ahlaki kariyer geliştirir. İnsan bir kez ahlaki krizi atlatırsa etik olmayan davranışları daha kolaylıkla rasyonalize edebilirler. Bu durumda önceki davranışlar farklı etik standartlara temel teşkil eder.

21. yüzyılda Türk polisinin profili

Türkiye’de polisin sosyo-kültürel durumu üzerine çeşitli anket çalışmaları yapıldı.

1998’de 9 bin 19 polis adayı ile yapılan çalışmanın sonuçları polisin değer yargılarını mesleklerine taşıdığını,

2004’de 170 polis akademisi öğrencilerine yapılan anketin sonuçları polis adaylarının polislik mesleğine yabancılık çektiğini,

2004’de 17 bin 997 polis akademisi öğrencisi ile yapılan üçüncü bir başka çalışmada ise polislerin çocuklarının da polis olmasını istemediğini ortaya koydu.

Üç anketin sonuçları açısından ise durum şu:

- Hemen hepsi ekonomik ve sosyal yapıları kötü, eğitim düzeyi düşük kalabalık ailelerden geliyor.
- Eğitim düzeyi yüksek aileler çocuklarının polis olmasını istemiyor.
- 1998’de çoğunluk eşinin çalışmasını istemezken, 2004 de eşlerinin memurluk yapmasını isteyenler çoğunlukta.
- 1998’de polis adaylarının yüzde 82’si taşra kökenli 2004 araştırmalarında 70.37 taşra kökenli
- Son araştırmada en çarpıcı sonuç polisin kendi mesleğine uyum sağlamaya çalışması. ‘İlk geldiğinizde neler hissettiniz’ yönündeki bir soruya kendini çok yalnız hisseden ve geldiğine pişman olan öğrencilerin toplamı yüzde 21. Yeni ve farklı bir hayata başlayacağını, iyi eğitim alacağını ve güzel arkadaşlıkların başlayacağını düşünenlerin toplamı ise yüzde 79...

‘Polislik mesleğine ilginiz hangi düzeydedir?’ sorusuna ise yüzde 35’i mesleğe uyum sağlamaya çalıştığı, yüzde 22’si bu mesleği yeterince tanıyamadığını, yüzde 7’si belli bir süre geçtikten sonra bu meslekten ayrılmak istediğini, yüzde 4’ü ise meslekle ilgili tereddütleri olduğunu söylerken, mesleğin tam anlamıyla kendisine uyduğunu söyleyen polis sayısı ise

sadece yüzde 32. ‘Çocuğunuzun polis olmasını ister misiniz?’ yönündeki soruya ise ‘istemem’ ya da ‘düşünürüm’ diyenlerin toplamı yüzde 66.07. ‘İsterim’ diyenlerin oranı ise yüzde 33.93...

Polis de karakola kötü gözle bakıyor

Yapılan araştırmalar Türkiye’de toplam polisin yüzde 25’inin karakollarda çalıştığını ortaya koyunca karakollarda çalışan polisler için de bir başka anket çalışması yapıldı.

Karakol polisinin yüzde 90’ı karakolda çalışmaktan memnun olmadığını, karakolda çalışmaların yeterince takdir görmediğini, ellerinde imkân olsa karakoldan ayrılmak istediklerini söyledi. En fazla disiplin cezası alan ve adli merciler önüne karakol polislerinin çıktığı anlaşıldı.

İnsan Hakları dersinde polis soruyor...

TBMM İnsan Hakları Eski Danışma Kurulu Başkanı Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu dönem dönem polislerle insan hakları konusunda dersler verdi. Türkiye’de polisin 2005 itibariyle geldiği noktayı görmek açısından ilginç tespitlerde bulunuyor:

- Polis hâlâ kendisini devletin bekçisi olarak kabul etmekte. Bu nedenle polisin insan güvenliğini koruma görevi kolayca özgürlükleri hedef alan bir faaliyete dönüşebilmekte.
- Polisin toplantı gösteri ve yürüyüşlerde ölçülülük ilkesini hâlâ ihlal etmekte. Nedeni kolluk gücü özgürlüklerin demokrasinin temel vazgeçilmezleri arasında yer aldığını ya özümseyememiş olmasından ya da bir türlü kabullenememiş olmasından kaynaklanıyor.
- Şiddeti polisin ne mali durumu, ne eğitimi, ne de görev sırasındaki psikolojik durumuyla açıklamak mümkün değil. Ama ne zaman polislerin şiddeti kötü muamelesi gündeme gelse polisler stres, ekonomik sosyal koşullarından bahsediyor. ‘İnsan hakları tamam da ya benim haklarım’ diyor.
- Bu polisin kullanılan özgürlüğün özünü kavrayamamış olma-

sı, özgürlük ile demokrasi arasındaki ayrılmaz bağı kuramamış olması ve dolayısıyla kendi asli görevinin kendi konumunun bilincine varamamış olmasından kaynaklıyor.

- Halk çevik kuvvete 'polisın copu' diyor. Demokrasi ile özgürlükler arasındaki bağı kuramayan tek başına polis mi? Bu olaylar sık sık tekrar ediyorsa, olayların sonunda yasadışı uygulamaların ortaya çıkışının sonucunda yaptırım mekanizmaları açık bir irade ile harekete geçirilmiyorsa, yeni toplantılar için bu tür kötüye kullanımların meydana gelmemesi için önlem alınmıyorsa o zaman da devletin copunun da polis olması mümkündür.
- Dolayısıyla alttaki polis insan hakları dersinde hep kendi sorunlarını ve haklarını soruyor. Bu dört sene önce de böyleydi şimdi de böyle. Görev yerleri amirlerin tutumu kendi özgürlük hakları iş bulmak için polis olmaları olayını kırmak lazım.

Polisin insan hakları çalışmaları kısmi yapıldı ve yetersiz kaldı. Meslek içi eğitimlerin yaygınlaştırılarak sürekli olarak yukarıdan aşağı doğru yapılması için akademisyenlerin uyarısı ise dikkate alınmadı. Yani amirden önce polisin eğitilmesi sonuç vermedi.

Oysa irade tepeden kaynaklanmadığı sürece de herkes bilir ki bu konuda bir silkinme bir özeleştirici kendine çeki düzen verme şansı yakalanamaz...

Halk polise güveniyor mu?

Vatandaşın desteğinden yoksun bir şekilde çalışan polis teşkilatlarının suçlar üzerinde etkili olması ve kendini kabul ettirmesi zor, diye bilinir. İngiltere'de yapılan bir araştırmada, polisin, suçların yüzde 90'ına halkın haber vermesiyle, yüzde 10'una ise kendi çalışmalarıyla ulaştığı tespit edildi. Yine İngiltere'de yapılan bir başka araştırma, bir polis memurunun görev esnasında işlenmekte olan bir suça rastgelme ihtimalinin sekiz senede bir olduğunu ortaya koydu.

Türkiye’de İnsan hakları uzmanları kahvehanelere giderek halka insan haklarını anlattı.

Bu çalışmalardan da gördük ki halkın polise güvensizliği- nin nedeni, polisin kendi görevi dışında geçen on yıllarda bir misyon altına sokulması. Bu misyonunu da üzerinden atamamış olması, halkta yılgınlık yaratmış.

Karakola gidip şikâyet ederse bir biçimde kendisinin sor- gulanacağı kendi hakkında verdiği bilgilerin de kötüye kulla- nılacağı kaygısını taşıyor.

Bu güvensizlik Güneydoğu da çok farklı biçimler de orta- ya çıkıyor. Orada da polisin halka bakışı halkın polise bakışı- na asimetri oluşturacak boyutta.

Cinnetin öteki yüzü: Polis intiharları

Öfke gözbebeklerine vurduğunda kalbinin hüznü tetiğe çok- tan basmıştı...

Yorgundu. “Ölümümden kimse sorumlu değildir” diye kı- sacık bir not düşmüştü, gündelik yaşamın ezici ağırlığına. Belki ömürlerinin baharında, belki de sonbaharında kendi ya- şamlarına ilişkin ne varsa her şeyi yanlarına aldılar. Bütün “bilinmeyenler” gibi. Onlar da gazete manşetlerinde yerlerini aldılar: “Genç polis intihar etti.”

İstanbul Emniyet Müdürlüğü’ne bağlı Çevik Kuvvet Şu- besı’nde görevli polis memuru Hakan Yiğit... Eski sözlüsü- nün “barışma” teklifini reddetmesi üzerine intihar etti. Bili- nen barışmayan nişanlıydı.” Oysa neyle “barışık” olmadığını kimse bilemedi.

Aralık ayının kasveti Anadolu Hisarı Polis Karakolu’na düşmüş. “Genç polis İsmail Menteş karakolda intihar etti.” Kendini, “olmayan” kendini taşıyamadı ya da artık taşımak istemedi. Belki de hayatının meşru yanı kalmamıştı... Ve hak- kında bütün yazılanlar bize anlatılacak olan kadardı.

Ankara-Dikmen’de genç polis memuru Murat Aygar, gir- diği bunalım sonucu silahını, kalbinin üstüne, 24 yıllık yaşa- mına dayayıp intihar etti. “Ölümümden kimse sorumlu de-

ğil!” Bu yazıldı. Ailemi çok seviyorum bu da bütün bilinenler kadardı. Bilinmeyen ise “ölümümden kimse sorumlu değildir” sözünün arkasına saklanan “sorumlu”ydu... belki de...

Kocaeli Emniyet Müdürlüğü Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü’nde “boş sandığı” bir tabancayı şakağına dayayan Murat Gürbüz... Bilinen son, dolu dolmadığı “sanılan” bir tabanca kadar bile ses çıkartmamıştı...

Belki de “sonbahar’da intihar ettiler” demek yeterliydi. Artık adının da bir önemi yoktu... Çünkü bütün adların arkasına saklanmış en bilinen kimlikleriyle duruyorlardı. Sertleşen yüzleri önce ellerine, sonra ayaklarına vurduğunda ölüyorlardı... 1984-1995 yılları arasında 299 polis intihar etti. Polis intiharlarının başında ekonomik nedenler ve çalışma şartlarının yarattığı stres geliyor. Emniyet Genel Müdürlüğü Araştırma Planlama ve Koordinasyon biriminin yaptığı araştırmada 11 yılda intihar eden polislerin 57’si ekonomik ve sosyal, 38’i stres, 35’i çalışma şartlarının ağırlığı, 25’i ailevi nedenler, 20’si sıkı otorite nedeniyle intihar ediyor.

Siyasi baskıdan intihar edenler de var!

11 yılı kapsayan araştırmaya göre polis intiharlarına ilişkin sıralamanın nedenleri şöyle devam ediyor: sekizi alt kültür gruplarıyla temas halinde olma, sekizi dinlenememe, sekizi ailesine yeterince zaman ayırmama, sekizi siyasi baskı, yedisi sosyal faaliyette bulunamama, yedisi bayram tatillerinde bile çalışma, beşi mesleki eğitimsiz, dördü askerlik yapmadan mesleğe alınmanın yarattığı sorun, dördü amirleri tarafından takdir edilmeme, dördü yeterli silah eğitimi verilmemesi, ikisi alkol bağımlılığı, ikisi de amirlerinin yeteri kadar ilgilenmemesi, birer polis kötü alışkanlık ve bazı kişilere özenme, özlük haklarının yetersizliği, 12 saat görev yapılması sorunlu evlilik, amirlerin sertliği, uyumsuz kişilerle ilişki, malzeme eksikliği, karşılıklı sevgisizlik gibi nedenlerle intihar etti.

Polisin işkence savunmaları hep aynı...

Düştü çarptı vurdu!..

Türkiye’de işkence suçundan hakkında soruşturma açılan polislerin dava konusu olaylarda meydana gelen darp ve şiddetin boyutu ne olursa olsun hep “aynı” tarz ifadeler verdi.

İşkence iddiasıyla açılan davalarda sanıkların “kolları, kafası, kemikleri, kaburgaları kırılmış, kulağı, burnu patlamış, vücudunun çeşitli bölgelerinde ekimozlara, yara bere izlerine rastlanmış...” ifadelerinin yer aldığı raporlara rastlanırken, ölüme sebebiyet vermek, kötü muamele ve darp gibi suçlardan yargılanan polislerin savunmalarında “kaçarken düştü, duvara çarptı, kapıya vurdu, kendisi yaptı” ifadelerini sıklıkla kullandığı görülmekte.

- *Metin Göktepe Davası:* Dövülerek öldürülen gazeteci **Metin Göktepe**’nin davasında yargılanan polisler **Göktepe**’nin duvardan düşerek öldüğünü iddia etti.

- *Süleyman Yeter Davası:* Gözaltında öldürülen Sendikacı **Süleyman Yeter**’in davasından yargılanan polisler **Yeter**’in sandalyeden düştüğünü öne sürdü.

- *Metin Yurtsever Davası:* Öğretmen **Metin Yurtsever** davasından yargılanan polisler **Yurtsever**’in işkence raporlarına ve video kayıtlarına rağmen kalp krizi geçirerek öldüğünü öne sürdü.

- *Sinan Demirtaş Davası:* Elazığ’da **Uludağ Üniversitesi** öğrencisiyken **Elazığ Emniyeti**’nde işkence sonucu öldüğü iddiasıyla açılan davada yargılanan polisler önce ‘merdivenden düştü’ dedilerse de sonraki ifadelerinde ‘başına telsizle vurulması sonucu öldüğünü’ kabul ettiler.

- *Baki Erdoğan Davası:* Gözaltında işkence sonucu hayatını kaybeden **Baki Erdoğan**’ın davasında polisler sanığın sara geçirdiği için öldüğünü öne sürdüler.

- *Alpaslan Yelden Davası:* İçişleri Bakanlığı, **İzmir**’de gözaltına alınan **Alpaslan Yelden**’in 15 Temmuz 1999 tarihinde işkence sonucu ölümü nedeniyle ailesinin **İzmir 4. İdare Mahkemesi**’nde açtığı 45 milyar liralık tazminat davasına

gönderdiği savunmada, Yelden'in "sandalyeden düşerek" öldüğü görüşünde ısrar etti. Davanın ilk duruşmasında da Bakanlık, Yelden'in işkence sonucu değil yere düştükten sonra meydana gelen beyin kanamasından öldüğünü savunmuştu.

- *Nazlı Top Davası*: Polis savunmasında Nazlı Top'un sırf polisten kaçmak kastıyla serbest kaldıktan bir hafta sonra işkence gördüğünü beyan ettiğini, kendisinin de bırakabileceği izlerle ya da sağlık personeli olduğu için hatırlı raporı almak suretiyle haklarında suç isnadında bulunduğunu öne sürdü.

- *Devrim Öktem Davası*: Sanık polisler savunmalarında Öktem'in hücre evinde kalıp bakımsız ortamlarda bulunduğunu için bebeğini düşürdüğünü öne sürdü.

- *Gülderen Baran*: Kolları sakatlandı, yıllarca tedavi gördü. Dava zaman aşımından düştü. Sanık polisler, Baran'ın Cudi Dağı'nda eğitim alırken kollarını sakatlamış olacağını öne sürdü.

- *Meytullah Getiren*: Üniversite öğrencisi, kulak zarı, patlamış kemikleri kırılmış vücudunun çeşitli yerlerinde yara bere izlerine rağmen mahkeme işkence gören kişinin 'susma hakkını' kullanması karşısında cürüm söyletmek amacıyla yapıldığına kanaat getirip sanık polisleri beraat ettirdi.

- *Gülhanım Recber Darp Davası*: Sultanahmet Adliyesi'nin yanında eşarp satarken yanına gelen polislerin satmakta olduğu eşarpları elinden aldığını, karakola götürüp birinin dövüp bir başka polisin de tokatlandığını öne sürdü. Açılan ön soruşturmada polisler mallarını almaya çalışırken düştüğünü öne sürdü.

POLİSİN AYAK İZLERİ

Birbirlerini tanımıyorlar, göz göze gelmiyorlar ve hiç konuşmuyorlar ama hepsi birbirinin aynı gibi. Çoğu ileri yaşıta... Hepsi aynı trenin içinde; 1980'lerde bindikleri treni 2006'lı yıllarda hâlâ aynı istikamete doğru götürüyorlar...

Affan Keçeçi. Kocaeli Emniyet Müdürü'yken Kocaeli Çetesi'nin lideri Mehmet Hadi Özcan'ı yakalama başarısını gösterdi. Özcan'ın Abdullah Çatlı ve Kod adı Yeşil olan Mahmut Yıldırım'a kadar uzanan 300 sayfalık ifadesini aldı. 2005 haziranında Beşiktaş Kulübü'nün başkan adayları arasında görüldü ve ticari faaliyeti olmayan en mütevazı başkan adayı olarak dikkat çekti.

Ahmet Demir. Adı önce 'Yeşil' sonra 'Malki cinayeti'yle gündeme geldi. Tunceli Emniyet Müdürü olduğu dönemde 'Yeşil' ile çete bağlantısı olduğu iddia edildi. O da 'Yeşil'in Jitem'den olduğunu ve adını bölge halkının gasp, cinayet gibi 'şikâyetleri' üzerine duyduğunu ama ilgilenmediğini çünkü olayların jandarma bölgesinde olduğunu söyledi. Adı Nesim Malki cinayetinde Bursa Emniyet Müdürü olduğu ve cinayeti örtbas ettiği iddiasıyla bir kez daha gündeme geldi. Hakkında soruşturma açıldı. Hakkındaki iddiaları yine reddetti. Malki cinayetiyle ilgili araştırmayı da yine bölge nedeniyle jandarmanın yaptığını söyledi. Bu arada İzmir Emniyet Müdürü olarak görev yaptığı dönemde otel sahiplerini bağış yapmaya zorladığı iddiasıyla hakkında bir suç duyurusu daha olduğu ve soruşturma dosyasının Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü'nde olduğu belirlendi. Çeşme'de 'Bursa'daki ekibiyle' birlikte '150 bin markın üzerinde villalara sahip oldukları' iddia edildi. Malki cinayetinde Erol Evcil'e 'olayı örtbas ederek' yardım ettiği gibi Evcil'in yurtdışına çıkışını da onun sağladığı öne sürüldü. Alaattin Çakıcı ilişkisinin ise çok eskiye dayandığı belirtildi. Çakıcı'nın hemşerisi, Trabzonlu. İzmir Emniyet Müdürü olarak açığa alındı. Soruşturmalar sonunda İçişleri Bakanlığı, Demir için ihraç kararı verdi. İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin hazırladığı 'Malki cinayeti' raporunda, Ahmet Demir'in meslekten ihracına uzanan olaylar zinciri tek tek sıralandı. Raporda, Demir'in Malki'yi öldürtmeye azmettirmekten hakkında giyabi tutuklama kararı çıkarılan Bursalı işadamı Erol Evcil'le olan yakınlığına yer veril-

di. Buna göre Evcil, Demir'in Bilkent Üniversitesi'nden bu yıl mezun olan kızına her ay para gönderdi. Demir İzmir'e atandıktan sonra da adına değişik tarihlerde 3 milyar yatırıldı. Tüm bunlara karşılık Demir de, hem cinayetle ilgili delilleri sakladı, hem de 'asker kaçağı' olarak aranan Evcil'in kaçmasına göz yumdu. Raporda dikkat çekici bir nokta da Evcil'in yurtdışına kaçaşı. Demir'in İzmir Emniyet Müdürlüğü yaptığı dönemde Evcil'in İzmir'den yurtdışına kaçtığı yolunda müfettişlerin 'kanaati' olduğu da raporlara yansdı. Bu tarihte Demir'in izinli olarak yurtdışına gitmesi de 'dikkate değer' olarak yorumlandı. Meslekten ihraç edildi.

Ali Birincioğlu. Bayrampaşa Özel Tip Cezaevi Müdürü. Susurluk Çetesi'yle bağlantılı 'tek kişilik' çete olarak bilinen Osman Gürbüz'den rüşvet aldığı iddiasıyla açığa alındı. Hakkında ise rüşvet almak, mahkûmlara ayrıcalıklı davranmak, yasadışı örgüte yardım ve yataklık etmek suçlarından dava açıldı. Bakanlık müfettişleri tarafından açığa alınan Birincioğlu, dava sonuçlanmadan görevine iade edildi.

Alper Tektemir. Özel Harekât Daire Başkanvekili İbrahim Şahin ve Özel Timci Ayhan Akça'nın eski koruması. Ağabeyi Şahin Tekdemir, Kocaeli Çetesi davasından yargılandı. Abisinin Kocaeli Çetesi ile olan ilişkisi onun da işine yaradı. Kocaeli Çetesi'nden Hadi Özcan ile Abdullah Çatlı'yı o tanıştırdı. Hadi Özcan Emniyet ifadesinde Abdullah Çatlı'nın Bostancı'daki evine kendisini Tekdemir'in götürdüğünü söyledi. Çatlı ve ile olan ilişkisinden dolayı polislikten uzaklaştırıldı.

Ayhan Akça. İbrahim Şahin'in koruması. Tarık Ümit'in ortadan kaybolmadan önce yine Özel Timci olan Ziya Bandırmalıoğlu ile birlikte görüştüğü polis memuru. Kurye Dilek'in paraları teslim edeceği kişi olduğu öne sürüldü. 'Susurluk Çetesi Davası' sanıkları olarak, yargı önüne çıktı. Tarık Ümit'in

telefonunu son arayan kişi olduğu da tespit edilen Akça, Dilek Örnek'le birlikte karapara aklamak ve suç işlemek için çete oluşturmak suçlamasıyla iki ayrı davadan yargılandı. O da tahliye oldu. Şimdi dışarıda ve ticaretle uğraşıyor.

Babür Ünsal. Mafya, uyuşturucu ve silah kaçakçılarıyla devlet adamı sıfatıyla aynı masada oturmanın önünü ilk o açmadı ama Kayseri Valisi olduğu dönemde ünlü kaçakçılardan Hacı Mirza ile içki masasında birlikte fotoğrafı yayınlanınca kıyamet koptu. 12 Eylül 1980'den sonra valilik görevinden alındı.

Bülent Orakoğlu. adını 1997'de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkan Vekili olduğu dönemde Genelkurmaydaki Batı Çalışma Grubunu deşifre ettiği ve Genelkurmay'ı telefonlarını dinlediği yönündeki iddialarla duyurdu. Bu iddialardan rahatsızlık duyan Genelkurmay Başkanı'nın isteği üzerine görevden alınarak ABD'ye gönderildi. Dinleme olayı bir skandala dönüşünce geri çağrıldı ve açığa alındı. Genelkurmay'da İstihbaratçı polis Kadir Sarmusak'ın elde ettiği belgeleri Orakoğlu'na verdiği, daha sonra söz konusu belgelerin Akşener, Çiller ve Erbakan aracılığıyla Cumhurbaşkanına verildiği iddia edildi. Orakoğlu hakkındaki iddialar yeni değildi. 1980 yılında Hatay'da Siyasi Şube Müdürü ve Emniyet Müdürü olarak görev yaptığı dönemde Narkotik Şube'nin ele geçirdiği eroinde büyük bir artış olması, eroinci ihbar edenlerin Coptagon kaçırılmasına göz yumulması olarak değerlendirildiğinde de adı gündeme gelmişti. 1996 Mart ayında Milli Güvenlik Kurulu'na sunulan ve Hatay'da yaşayan Arap Alevilerin Suriye'nin verdiği parayla arazi aldığını ileri süren tartışmalı raporu hazırlayan isimlerden olduğu ileri sürüldü.

Cemil Andırmak. Özel timci ve Mehmet Ağar'ın eski koruması olarak bilindi. TEM Otoyolu'nda, 21 Aralık 1997'de

bir yolcu otobüsünün içirisinde, Ömer Balaban, oğlu Murat Balaban, Nedim Sevim, Bedri Kara, Halil Altınsoy ve Ayhan Fındık başlarından tabancayla vurularak öldürülmesi olayına adı karıştı. İçeri girdi tahliye oldu mahkenin ömür boyu hapis cezasını Yargıtay bozdu. Dava 2005 yılında hâlâ sürüyor.

Cevdet Kamah. Söylemezler çetesi birçok polisin başını yaktığı gibi Cevdet Kamah'ın da başını yaktı. Kamah'ın Söylemezler ile ilişkili olduğu iddia edildi. Emniyet Müdürlüğü Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'ndan Emniyet amiri olarak Erzincan'a sürüldü.

Cevdet Saral. İstanbul Mali Şube Eski Müdürü. MİT'in 1987 yılında 'Banker bako olayı, polis içindeki çekişme ve yeraltı-polis-kamu görevlileri ilişkileri' başlıklı raporunda Fevzi Öz, Necdet Ulucan, Yaşar Aktürk, Mehmet Ali Yılmaz gibi isimlerle 17 milyar liralık hayali ihracat işi yaptığı iddia edildi. Yine aynı raporda Aycevren imzalı *Kalın Kara İnce Beyaz* adlı kitabın onun tarafından kaleme alındığı ileri sürüldü. MİT raporuyla görevinden alındı. Susurluk Kazası'ndan sonra Mehmet Ağar İçişleri Bakanlığın'dan istifa edince o da Ocak 1997'de hazırlanan kararname ile Emniyet Genel Müdür Yardımcısı görevinden alınıp tenzili rütbe ile polis müdürü yapıldı. Yılmaz hükümeti tenzili rütbe işini sürdürünce de Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne getirildi. Adı Emniyet teşkilatı içerisinde 'telekulak' çetesi kurmak gibi bir suça karıştı.

Doğan Şimşek. Mecidiye Polis Karakolu Amiri. Başkomiser. Susurluk Kazası'nda ölen ülkücü Bahçelievler Katliamı mahkûmu Abdullah Çatlı'ya "Mehmet Özbay" sahte kimliği ile silah ruhsatı alabilmesi için gerçek dışı rapor ve ikametgah belgesi düzenlediği iddiasıyla yargılandı. Açılan davada suçlu bulundu. Fatih 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nce 14 ekim 1998 günü yapılan duruşmada TCK'nın 352. maddesi uyarınca 2 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Ancak iyi halden

cezası 1 yıl 8'er ay hapis cezasına indirildi.

Erdem Acar. Özel harekâtçı. Bursa Emniyet Müdürlüğü cinayet bürosunda görevliydi. Malki cinayetinde olay yerine gidip inceleme yaptığı öne sürüldü. Tetikçilere cinayetten sonra yardım ve yataklık yapmakla suçlandı. Meslekten ayrılp Evcil ile çalışmak onun da adını bitirdi.

Eyüp Garih. Nesim Malki öldürüldüğünde Bursa Emniyet Müdürlüğü Cinayet Bürosu'nda görevliydi. Tetikçilere yardım ve yataklık etmekle suçlandı. Cinayetten sonra polislikten ayrılp Erol Evcil'in koruması oldu. Gözaltına alındı.

Fatih Özhan. Yüksekova Özel Harekât Şubesi'nde görevli polis memuru. Necip Baskın'ın kaçırılması ve fidye istenmesi olayında yer aldığı iddiasıyla tutuklandı. 8 Ekim 1997'deki duruşmada cezaevinde can güvenliğinin olmadığını söyleyerek "Yüksekova gerçeğini anlatırsam, hiçbir ana buraya evladını askere göndermez" dedi. Kimse gerçeği merak etmeyince Yüksekova'da olup bitenler de onda bir sır olarak kaldı.

Fatih Özkan. İstanbul Asayiş Şube Müdürlüğü'nde görevli başkomiser. Adı Kumarhaneler Kralı ve Ömer Lütfi Topal cinayeti zanlısı özel timci polisleri sorgulayan isimler arasında geçti. Sorgulama başını ağırttı. Özel timci polisleri, Mehmet Ağar'ın emriyle Ankara'ya gönderince yargıdan kaçamadı.

Fesih Güven. Bayrampaşa Cezaevi Birinci Müdürü. 1995'te cinayet amacıyla cezaevine sokulan silahı, tetikçinin başka bir cezaevine nakledilmesinden sonra dışarı çıkarmak isterken yakalandı ve 5.5 yıl hapse mahkûm oldu.

Hakkında yakalama kararı çıkartılırken, Adalet Bakanlığı'nca göreve iade edilmesi tartışma yarattı. Ceza ve Tevkif

Evleri Genel Müdürlüğü, daha sonra gazete ilanıyla Güven'i görevden azlettiğini bildirdi o da firar etti.

Hadi Özcan. Çetesi ile yargılanan polisler: Kocaeli eski Emniyet Müdürü Nihat Camadan, Kocaeli eski Asayiş Şube Müdürü Cemal Şencan, Emniyet Amiri Sezai Konuklar, Ekipler Amiri Başkomiser Oktay Durmuş, polis memurları Namık Kemal Kara, Latif Özdemir ve Özel Harekât Dairesi'nde görevli Alper Tekdemir'in bu çeteye ilişkili olduğu ileri sürüldü.

Halim Apaydın. Eski Ahlak Masası Amiri. Söylemezler Çetesi ile ilişkili olduğu ileri sürüldü. Söylemezler davasında gıyabi tutuklu olarak aranırken 17 Ocak 1997'de Florya'da yakalandı. Söylemezler soruşturması sırasında verdiği ifade- de, İstanbul Emniyeti'nde havuz sistemiyle yasadışı iş yapan- lardan para toplayan bir mekanizma olduğunu, bu paradan sa- dece kumar ahlak masasına 20 milyar lira düştüğünü ve bu paranın üst düzey polislere dağıtıldığını ileri sürdü. Bu ifade- si Susurluk Raporunda da yer aldı. 12 Ağustos 1997'de tahli- ye edildi.

Hasan Adak. Türkiye'nin ilk hayali ihracat sanıklarından Turan Çevik'in oğlu ve damadının bir kişinin ölümüyle so- nuçlandırdıkları çatışmada, olay yeri inceleme ekibinin ba- şındaki polis müdürü. Çatışma öncesi Turan Çevik'in kızının düğününde nikah şahidi olduğu ortaya çıktı. Üç mahkeme ka- rarına rağmen Çevik ve adamlarını re'sen serbest bırakan ise Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcısı Ünal Canpolat. Adak olay ortaya çıktıktan sonra "Turan Çevik'i, tanımıyorum. Başsav- cım devletin başsavcısı. Başsavcım orada olduğu için gittim," dediyse de hakkında soruşturma başlatıldı. Böylece Türkiye 2006'ya yeni bir Susurluk olayıyla adım attı...

Hayrettin Gökdemir. Elazığlı emekli polis memuru.

Cumhurbaşkanı Demirel'e başkanışman olduktan sonra hakkındaki iddialar çek senet tahsilatına aracı olmaktan, Susurluk Çetesi'ne kadar dayandı.'Yeşil' Kod adlı Mahmut Yıldırım' la olan bağlantısı Kutlu Savaş'ın raporuyla ortaya çıktı. Savaş'ın Susurluk Raporu'nda 1995'in başında Ankara'da yakalanan 'Yeşil'in üzerinden Cumhurbaşkanlığının 440 72 12 numaralı telefonunun 'Hayri Baba' adıyla çıktığı açıklanmıştı. Hakkında herhangi bir işlem yapılmadı. Yeraltı dünyasının ünlü isimlerinden Kürşat Yılmaz' ı kaçmadan önce Burdur Cezaevi'nde ziyaret etti ve Kürşat Yılmaz'ın eski dostu olduğunu, Burdur'dan geçerken uğrayıp ziyaret ettiğini söyledi. 8 Ekim 1997'de Avukat Sadık Tokuçluoğlu'nun öldürülmesinde azmettirici olan Halil Hikmet Karabacak'ın 1996'da İstanbul'da Fors Döviz şirketindeki ortağı Musevi işadamı Matio Almazino'ya kaptırdığı paraları kurtarmak için devreye girdiği ileri sürüldü. Karabacak, Hayati Baran ve Ertuğrul Özgül Almazino'dan tehditle 1.2 milyon dolarlık çek alarak Fors Döviz'in kendine devredilmesini sağladı. Abdullah Çatlı'nın da karıştığı ileri sürülen bu olayla ilgili dava İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Hayrettin Gökdemir, olayı yalanladı.

Hayri Kozakçioğlu. Gazeteci Abdi İpekçi suikastının soruşturmasında polis müdürü olarak görev yaptı. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği yaptığı dönemde, Kuzey Irak'tan göç eden Kürtler için yurtdışından gönderilen örtülü ödenekteki paraları hesabına geçirmekle suçlandı. Parayı dönemin İçişleri Bakanı Mustafa Kalemli'nin onayı ile aldığını söylediye de Kalemli, olaydan haberi olmadığını söyledi. İstanbul'a vali olarak atanmasında Mehmet Ağar'ın etkili olduğu öne sürüldü. Ancak Vakıfbank'taki kişisel hesabında 7 milyar lira olduğu ortaya çıktığında, kafaları karıştırıp, olayı Ünal Erkan ve Mehmet Ağar'ın komplosu olarak nitelendirdi. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel Kozakçioğlu'nun kendisi adına açılan hesaplardan kimlere ödeme yaptığını açıklaması halin-

de devletin sıkıntıya gireceğini söyledi ve paranın örtülü faaliyetlerde kullanıldığını ima ederek olayı kapattı. Sonraki yıllarda Korkmaz Yiğit'in Platin konutlarından o da yararlandı. Son olarak adını Korkmaz Yiğit'in Nesim Malki'yi 'çete'den nasıl korunacağı konusunda ona götürmesi ve Yiğit'in 'bu gizli' görüşmeden hemen sonra Alaattin Çakıcı tarafından uyarılmasıyla duyurdu.

Hüseyin Kocadağ. Susurluk Kazası'nda ölen polis şefi. İranlı bir kadın ve yeraltı dünyasının önde gelen isimlerinden Behçet Cantürk'le ilişkili olduğu iddiasıyla 1985'te polislikten uzaklaştırıldı. Mahkeme kararıyla geri döndü. Susurluk Kazası'ndan sonra Sedat Bucak ve Abudllah Çatlı ile birlikte olmasının nedeni önce büyük bir ilin emniyet müdürlüğüne atanmak için kulis yapması şeklinde yorumlandı. Sonra kumar borcunu sildirmek istediği iddia edildi. Çetelerden rüşvet almakla suçlanan Polis Sedat Demir de bir ifadesinde Öldürülen Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfi Topal'ın Yeşilköy'deki evinin anahtarını Kocadağ'dan aldığını iddia etti. Sabancı suikasti sanığı Fehriye Erdal'a nasıl ki referans olduysa, Çatlı'nın İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden aldığı silah ruhsatına da referansının olması, onun Çatlı'yı gerçek kimliği ile tanıdığını ortaya çıkardı.

İbrahim Şahin. Özel Harekât Dairesi eski Başkan Vekili. Biz onu eski ülkücü, uyuşturucu mahkûmu Abdullah Çatlı ile göbek atarken çekilen fotoğraflarının basında yer almasıyla tanıdık. Susurluk Davası'nda DGM onu 'çete kurmak' suçundan tutuklayıp cezaevine gönderdi. Ömer Lütfi Topal ve Tarrık Ümit'in öldürülmesinde rol oynadığı öne sürüldü. Susurluk Komisyonu'na ifade veren Astsubay Ahmet Altıntaş, Tarrık Ümit cinayetini soruşturduğu sırada İbrahim Şahin tarafından engellendiğini ileri sürdü.

Bir başka suçlama Kocaeli Çetesi'nin başı Mehmet Hadi Özcan'dan geldi. Abdullah Çatlı ve Kürşat Yılmaz'ı öldürme-

si için kendisiyle anlaşma yapmaya çalıştıklarını bunun için kendisine Musavvat Dervişoğlu'nu gönderdiklerini söyledi. Dervişoğlu'nun iddiasına göre de öldürülecek olan kişilerin yerlerini Şahin tespit edecekti. Şahin'in adı, Mehmet Ali Yaprak'ın birinci kaçırılmasına da karıştı. Kumarhaneci Ömer Lütfi Topal'ın öldürülmesine adları karışan Özel Timcileri Ankara'ya götürmek suçundan yargılandığı sırada bir bavul içinde 27 milyar TL ile yakalanan kurye Dilek Önder'in paraları, Şahin'in şoförü Ayhan Akça'ya götürdüğü ve Özel Timcilerin arandığı dönemde onları Ankara'da Eryaman'da bir evde topladığı, ortak ifadeler kararlaştırıldığı öne sürüldü. Tutukluysen duruşmalarda hep asabı bozuktu. Söylenen her şeye itiraz etti. Her iddiayı 'devlet için yaptık' sözleriyle bağladı. Tahliye oldu ve duruşmalara yol parası bulamadığı için katılamadığını avukatı aracılığıyla açıkladı. O da Eken gibi 6 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldıysa da geçirdiği bir trafik kazasında hafızasını yitirdiği yönünde haberler çıktı ve sağlık nedenleriyle 2002'de cezası ertelendi. Cezası ertelendikten sonra hafızası yerine gelmiş olmalı ki; 2005'te "AB ve ABD kısılcacında Türkiye" adlı bir kitap yazdı ve siyaset yapmaya karar verdi.

Kemal Yazıcıoğlu. Eski İstanbul Emniyet Müdürü. Derin Araştırma Labortuarı (DAL) adındaki işkence birimini yönettiği öne sürüldü. Kumarhaneciler Kralı Ömer Lütfi Topal'ın cinayeti soruşturmasında, savcılığa zanlı polislerin ifadelerini ve Çatlı'nın daha sonra ortaya çıkan parmak izlerini bildirmediği, hatta parmak izlerini hasır altı ettiği ileri sürüldü. O ise üç özel tim görevlisinin Kumarhaneciler Kralı Ömer Lütfi Topal cinayetini 'itiraf ettiklerini' Cumhurbaşkanı'na bildirdiğini açıkladı. "Yetki verin bu işi 10 günde çözerim" dedi. DGM'ye verdiği ifade de ise Özel Timcilerin "Topal'ı öldürdüklerine dair ellerinde yeterli kanıt olmadığını" söyledi. 'Yeterli bilgi vermediği' gerekçesiyle dönemin İçişleri Bakanı Meral Akşener tarafından bir geceyarısı makamı basılarak

açığa alındı. Topal cinayeti zanlıları olan polisleri Mehmet Ağar'ın talimatıyla Ankara'ya gönderdiği için dönemin polis şefleri Fatih Özkan, Ahmet Duran Alp ve Bilgi Ünal'la birlikte görevi ihmal iddiasıyla suçlandı.

Korkut Eken. Emniyet Genel Müdürlüğü Müşaviri Emekli Yarbay. 1974 Kıbrıs çıkartmasında gösterdiği başarı nedeniyle efsane subayı' olarak tanındı. Birinci MİT Raporu'nun ardından görevden uzaklaştırıldı. 'Susurluk Çetesi'nin "sevk ve idare"sini üstlendiği iddia edildi. Uzun yıllar MİT'ten Mehmet Eymür ile Emniyet'ten Mehmet Ağar'ın arasında gidip geldi. Eymür ile bir buz fabrikasına ortak olduğu, daha sonra Eymür'ün hisselerini kendisine devrettiği ve aralarının bozulduğu yönündeki iddiaları yalanladı. Mehmet Ağar'ın Emniyet Genel Müdürlüğü döneminde yeniden etkin göreve getirildi. BOTAŞ'da kendi deyimi ile "Hiçbir iş yapmadan" yıllarca çalıştı. Susurluk Kazası'nda ölen Abdullah Çatlı'nın BOTAŞ ihalesini almasında rol oynadığı öne sürüldü. Mehmet Ağar Susurluk Komisyonu'nda 'kendisinden son derece istifade ettik' derken, Drej Ali, Sedat Peker, gibi çek senet mafyasına bulaşmış isimlerden de onun "yararlandığı" iddia edildi. Eymür Uğur Mumcu ve Tarkan Ümit'in öldürülmesinden onu sorumlu tuttu. Birbirlerini hedef alan suçlamalar yargıya intikal edince DGM'de 'çete' sanığı oldu. Daha sonra hakkında duruşmalara katılıp katılmaması kendi isteğine bırakılarak 'vareste' kararı alındı. Susurluk davasının ceza alan tek sanığı olunca 1990-1994 yılları arasında Genelkurmay Başkanlığı yapan Doğan Güreş ile bu yıllar arasında Jandarma Bölge Asayiş Komutanlığı yapan Emekli Orgeneral Necati Özgen ve emekli Korgeneral Hasan Kundakçı'nın 13 Mart 2002 tarihinde "Korkut Eken her şeyi bizim bilgimiz dahilinde yaptı" ifadelerine karşın "cürüm işlemek amacıyla teşekkül oluşturmak ve bu teşekkülü yönetmek" suçundan 6 yıl hapse mahkûm edildi. 1 Mart 2002 tarihinde girdiği cezaevinden 2.5 yıl sonra çıktı ve "gururluyum,

onurluyum ve vicdanen rahatım” dedi.

Mahir Özdağ. Bayrampaşa Özel Tip Cezaevi Müdürü. Çakıcı’nın yeğeni Kenan Ali Gürsel ile telefon konuşması yaptığı, bazı mahkûmlara ayrıcalıklı davrandığı iddia edildi. Gürsel’in öldürülmesiyle ilgili sanık olarak yargılandığıysa da o tarihlerde Kırklareli E Tipi Cezaevi’ne ikinci müdür olarak atandı.

Mahmut Önder Topbaş. Edirne-İstanbul TEM Otoyolu-nun 17. kilometresindeki park alanında Avar Turizm’e ait otobüste 6 kişinin öldürülmesi olayında o da Cemil Andırmak ile birlikte yargılanıyor.

Mehmet Aslan. Ünal Orhan Taşanlar’ın İstanbul Emniyet Müdürü olduğu sırada Özel Kalem Müdürü iken Bursa Narkotik Şube Müdürü oldu. Söylemezler Çetesi’nin üç milyar liralık çekini tahsil ettiği ileri sürüldü. O da ifadesinde masraflar için vatandaşlardan toplanan paraların deftere kaydedildiğini ve bu durumdan bütün amirlerin haberdar olduğunu söyledi. Firardayken yakalanan polis müdürleri Deniz Gökçetin, Sedat Demir ve Erdal Durmaz ‘ın izlenmesiyle O da yakalandı.

Mestan Şener. Eski İstanbul Narkotik Şube Müdürü. Hüseyin Baybaşı’nın tarafından uyuşturucu dağıtımında fiilen yer almakla suçlandı. Yaşar Öz’ün gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılmasını sağladığı için yargılandı.

Mehmet Tokuş. İstanbul Gazi Mahallesi’nde 12 Mart 1995 gecesi başlayan olaylarda Gaziosmanpaşa Emniyet Amiri. Meslek hayatı işkence ve tehdit iddialarıyla dolu. 1975-77 yılları arasında görev yaptığı Kırşehir’de Kemal Köksal ve Mehmet Karakaya’ya işkence yaptırdığı gerekçeyle 2 Kasım 1982’de 2.5 ay hapis ve memuriyetten men ce-

zasına çarptırıldı. İşkence davası sürerken 1980 öncesinde Vize’de solcu bir öğrencinin sırtından vurularak öldürülmesine karıştığı için Çorlu’ya sürüldü. Çorlu’da da Vefalı Hikmet adındaki şahsı polis otosuyla ezerek öldürdü. Sarhoş olduğu gerekçesiyle bu olaydan da ‘kıdem indirme cezası’ alarak kurtuldu. Bu davada avukat olan CHP eski Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan’ı tehdit ettiği öne sürüldü. İstanbul’da Asayiş Şubesi Yankesicilik ve Dolandırıcılık Masası Amiri iken Neriman Papiş’i işkenceyle öldürmek suçundan yargılandı. Savunmasında Emniyet Müdürü Basri Çiftçi’den izin aldığını ve Erdek’de olduğunu söyledi. Şahitleri yoktu. Ülkücülerin avukatı Necdet Küçüktaşkın tarafından savunuldu ve delil yetersizliğinden beraat etti. Mesleğini Bayrampaşa Gazi Mahallesi Karakolu’nda öldürülen Simitçi olayını araştıran *Tempo* dergisinin muhabirine ‘burada siz de ölebilirsiniz’ sözleriyle sürdürdü.

Mehmet Türker. İzmir Emniyet Müdür Yardımcısı. Ahmet Demir, Yusuf İlhan ve Erol Evcil’in Çeşme’deki villalarından birine de onun “talip” olduğu iddia edildi. 1. sınıf Emniyet görevlisi olarak atamasına uygun kadro bulunamayınca emekliye ayrıldı.

Muammer Seyidoğlu. Cezaevi Müdürü. Bayrampaşa Cezaevi’nde tutuklu bulunan Alaattin Çakıcı’nın yeğeni Kenan Ali Gürsel’den aldığı para karşılığı mahkûmların sevklerini yaptığı iddiasıyla açığa alındı; yargılanması sürerken Eskişehir Açık Cezaevi’ne ikinci müdür olarak tayin edildi.

Muhlis Yılmaz. İstanbul Mali ve Narkotik Şube’den sorumlu eski Müdür Yardımcısı. Söylemezler Çetesi’nin dağıttığı rüşvetten onun da pay aldığı ileri sürüldü. O da herkes gibi kabul etmedi.

Mustafa Altınok. Sedat Bucak’ın koruması. Önce İstan-

bul Devlet Güvenlik Mahkemesinde süren çete davası sanığı olarak aranırken saklandı. Sonra 7 Ocak 1997’de İstanbul DGM’ye teslim oldu. Bir hafta sonra tutuklandı. 2 Haziran 1997’deki duruşmada tutuksuz yargılanmasına karar verildi. 24 Haziranda Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından sürdürülen Ömer Lütfü Topal cinayeti soruşturmasından dolayı tutuklandı.

Mustafa Aydın: Özel Timci. Susurluk Çetesi’nin ‘muhasibecisi’ Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım’ın yanında ‘ulak’ olarak görev yaptığı; Abdullah Çatlı, Haluk Kırıcı ve İbrahim Şahin gibi isimler arasında bağlantı kurduğu ileri sürüldü. Güneydoğu’da Kürt İşadamı Mehmet Ali Yaprak’ın kaçırılmasına karıştığı iddialarından sonra “terfi” etmiş gibi mesleki hayatının önemli bir bölümünü Urfa Siverek civarında sürdürdü.

Mustafa Doğan: Eski polis memuru 16 Mart 1978’de İstanbul Üniversitesi’nde yedi öğrencinin ölümüne yol açan saldırının azmettiricisi ve planlayıcısı iddiasıyla arandı. Bulunamadığı için hiç sanık sandalyesine oturmadi. 1997’de de aslında hakkında hiç arama emrinin çıkartılmadığı ortaya çıktı.

Mustafa Türkay. Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Daire Başkanı iken Emniyet’ten kaybolan silahlarla ilgili soruşturma geçirdi. Delil yetersizliğinden beraat etti. Emekli olup bir nakliyat şirketine girdi. Devlete ilişkin bazı belgeler ele geçirilip casusluk yapmak suçundan 1987’de tutuklandı. Elinde bulunan dosyalarda Kırıkkale Silah Fabrikası’nın sattığı mallar, Doğu ve Güneydoğu Anadolu’daki önemli tesisler, Türkiye’deki İranlılara ait örgütlere ilişkin belgeler, 1986’da öldürülen Ürdün Ankara Büyükelçiliği Başkatibi Ziat Sati’nin ölümüne ilişkin kupürler, ayrıca köstebek adıyla tanınan Musa Süleyman Amer ile İran ve Irak’a ait bilgiler ele geçirildi.

Mümin Mandil. İstanbul İkinci Şube Müdürlüğünde görevliyken 7 Ekim 1987’de Kaçakçılık ve İstihbarat Dairesi görevlilerine verdiği ayrıntılı ifade MİT Raporu’nda yer alan bilgilere kaynaklık etti. Mandil, ifadesinde başta Ahmet Ateşli olmak üzere dönemin üst düzey polis müdürlerinin yeraltı dünyası ile ilişkilerini anlattı.

Necati Altuntaş. Emniyet Genel Müdürlüğü Eski Trafik Daire Başkanları’ndan. PKK itirafçısı Murat İpek’i DEHA TV istasyonunu kurşunlamaya azmettirdiği ortaya çıktı. Murat İpek iki kez intihara kalkışarak Cezaevi - Adliye ve hastane arasında gidip gelirken, O da İzmir DGM’de Murat İpek’le birlikte çete oluşturmak suçundan yargılandı.

Necdet Menzir. İstanbul Eski Emniyet Müdürü. Susurluk Çetesi sanığı Yaşar Öz olayında yakalanan belge ve silahların, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı’na ulaştırılmasını önlemek amacıyla Ankara’ya celbini isteyerek görevini kötüye kullandığı iddiasıyla yargılandı. Mehmet Ağar’ın emriyle bunu yaptıklarını bildirdi. Bu dava Menzir için yeni değildi. Daha öncede İstanbul Emniyet Müdürlüğü yaptığı dönemde, Danıştay 2. Dairesi’nin kararıyla Vali Yardımcısı Nihat Kemal Eren, Vali Yardımcısı Hakan Kanal, Emniyet Müdür Yardımcısı Osman Çapalı, Ruhsat İşleri Şube Müdürü Metin Ömeroğlu, Ruhsat İşleri Şube Müdürü Ahmet Köse, Büro Amiri Abdullah Çelik, Komiser Alaattin Aydınar, polis memurları Şaban Kırbaçoğlu, M. Emin Pamukçuoğlu, Aziz Ulutaş ve Erdinç Bezgen’le birlikte hareket ederek Selçuk Alan ve Zakir Yıldırım’lı adli kişilere usulsüz silah ruhsatı verilmesinden dolayı yargılanmasına karar verilmişti. Tansu Çiller’in DYP kurmayları arasına katıldı. Ulaştırma Bakanı oldu. Mafya operasyonları sürerken Çiller’in Ağar’ı İçişleri Bakanlığına getirmesine kızıp DTP’nin yanında yer aldı. DTP’den de ayrılıp ANAP’a geçti ise de 1998 seçimlerinde tekrar seçilmeyince siyasi hayatı bitti.

Okyar Pergünt. Emekli Emniyet Müdürü. Hayali ihracat yapmakla suçlandı. Kemal Horzum bağlantısı Sepertekstil adıyla kurduğu şirketin, Kemal Horzum'un Hortaş şirketine fason olarak hayali ihracat yapmasıyla ortaya çıktı. Oktay inkâr etmedi. Hatta Kemal Horzum'un kendisine bu işte kazık attığını bile ileri sürdü.

Orhan Taşanlar. Bursa Valisi'yken Merkez Valiliğine getirildi. Emniyet Müdürü olarak Ankara, İzmir, İstanbul'da görev yaptı. Mehmet Ağar'ın yakın arkadaşı. Haluk Kırıcı'nın kaçması ve Dedeman'ların torunun öldürülmesi olayında adı geçen Sedat Demir ile bağı kuvvetli. Tefeci Nesim Malki cinayetinden üç yıl sonra 'cinayeti çözdüm' sözleriyle tekrar gündeme geldi. Tabii cinayeti çözemedi.

Orhan Uzeler. Eski İstanbul Mali Şube Müdürü. Behçet Cantürk'ten rüşvet aldığı için soruşturma geçirdiği halde İstanbul'a Mali Şube Müdürü yapıldığı eski MİT raporunda ileri sürüldü. Rapora göre Mehmet Ağar ve Ünal Erkan tarafından müfettişlere karşı korundu. Söylemezler soruşturması sırasında Emniyet Müdürlüğü Bilgi İşlem Daire Başkanı olduğu dönemde Söylemezler Çetesi ile ilişkili olduğu gerekçeyle soruşturmaya uğrayan Nazif Yavuz'un eşi Fatma Yavuz'un bir dönem sekreterliğini yaptığı öne sürüldü.

Önder Topbaş. Polis memuru. Susurluk sonrası dört kişinin ölümünden sorumlu tutulunca Edirne Katliamı'nın zanlısı olarak yakalandı. Hakkında, Susurluk Çetesi sanığı özel timciler gibi, 'yargısız infaz' davası sürdüğü ortaya çıktı; 1994 yılında Bağcılar'da bir eve düzenlenen ve 3 kişinin öldürülmesiyle ilgili olarak açılan davadan yargılandı ve beraat etti.

Reşat Altay. Emniyet Müdürü. 1978'de 16 Mart Katliamı'nı gerçekleştirenlerin peşinden koşan polislere "dur" em-

rini verdiği, olay sırasında görevli olan polis memuru Yahya Gergin'in ifadelerine dayandırıldı. Katliamda kullanılan TNT bomba kalıplarını temin ettiği öne sürölen Abdullah Çatlı ile Susurluk Kazası öncesinde görüştüğü telefon kayıtlarından anlaşıldı.

Sabahattin Şen. Ankara Emniyet Müdürlüğü Foto Film Şube Müdürü iken Sedat Bucak'la bağlantılı olduğu ve Urfa üzerinden silah kaçakçılığını organize ettiği ileri sürölen Ankara Çetesi'nin üyesi olarak suçlandı. Başkomiser Vahap Yılmaz, polis memurları Mehmet Vural, Süleyman Kayışlı, Erol Akkaya, Emrah Demir, Emrah Temel, Semih Manap, Enver Kara, Meryem Kılıç, Üstteğmen Ömer Gümüş, astsubaylar Arif Kan ve Hakan Işıksal'ın da aralarında bulunduğu 39 kişi gözaltına alındı. DGM polis memurlarının tutuklu yargılanmasına karar vermişti...

Saim Kahveci. Sakarya Karasu eski Emniyet Amiri. Susurluk Kazası'ndan bir ay kadar sonra 16 Aralık 1996'da Atatürk Havaalanı'nda döviz dolu bir çantayla yakalanan Susurluk Çetesi'nin 'kurye'si Dilek Örnök'i Ahmet Bıyıköğü, Numan Turhan, Sinan Gürdüğan'la birlikte karşıladığı iddiasıyla haklarında 5 yıla kadar hapis cezasıyla soruşturma açıldı.

Sebahattin Artun. Emniyet Müdürlüğü Bilgi İşlem Dairesinde Emniyet Amiri. Söylemezler çetesine yardım ettiği için Bayburt'a tayin edildi.

Seçkin Hayyam. 12 Ekim 1995'te DYP Edirne İl Başkanı İzzet Arseven'in öldürölmesi olayının tanıklarından. İskenderköy'de meydana gelden olayda lokantada Başkomiser Seçkin Hayman ile aynı masada oturan Abdullah Sarıkeçe'nin kardeşleri Süleyman ve Hasan Sarıkeçe, İl Başkanı Arseven'in masasına giderek bir ihale nedeniyle tartışmaya başladı. Bir süre sonra silahlı çatışmaya dönuşen tartışmada Ar-

seven başından tek kurşunla vurularak öldürüldü. Abdullah Sarıkeçe, Meriç Nehri'nin kıyısındaki Söğütlük piknik alanının işletmesini 17 Mayıs 1995'teki ihalede ortak olduğu şirket vasıtasıyla aylık 301 milyon liraya aldı. Edirneliler ücretsiz piknik alanın kiralanmasına sert tepki göstermiş ve İl Başkanı Arseven de ihalenin iptalini istemiş, Edirne Valiliği ihaleyi iptal etmişti. İzzet Arseven'i Abdullah Sarıkeçe'nin azmettirmesiyle öldürenin Topuk Kemal lakabıyla tanınan Kemal Arabacı olduğu ileri sürüldü. Kemal Arabacı'nın 1986'da Enis Sülün'e de silahlı saldırıda bulunduğu ileri sürüldü. Abdullah Sarıkeçe 24 Ekim 1995'te teslim oldu ve jandarmaya verdiği ifadede cinayet gecesi Keşan'da bir polisle birlikte olduğunu söyledi.

Sedat Demir. Eski Emniyet Müdür Yardımcısı. Söylemezler Çetesi ile ilişki kuran polislerin başını çekti. Söylemezler Çetesi'nin DYP Milletvekili Sedat Bucak'ın adamlarını bir milyar karşılığında pusuya düşürmesine yardımcı olduğu müfettiş raporlarında yer aldı. Emniyet Müdür Yardımcısı Deniz Gökçetin, Cinayet Büro Amiri Erdal Durmaz ve Bursa Narkotik Şube Müdürü Mehmet Arslan Ünal ile birlikte Söylemezler Çetesi davasında sanık oldu. Serbest kaldı. Söylemezler cezaevine düşünce adı bu kez öldürülen Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfi Topal'dan ev ve araba sağladığı yolundaki iddialara karıştı. Bu iddia üzerine hakkında soruşturma açıldı. O da "Kalacak bir yere ihtiyacım vardı. Hüseyin Kocadağ bana bu evi sağladı. Ev sahibi Ömer Lütfi Topal'ı tanımam" dedi. Müfettişler de hazırladıkları raporda "Şube Müdürü Sedat Demir'in geçici olarak 2,5-3 ay kaldığı tanık ifadelerinden anlaşılan evin sahibini tanımadığını beyan etmesi her ne kadar biraz tuhaf gelmekte ise normal karşılanabilir" diyerek onu suçsuz bulmuştu. Ancak *Arena* programında ortaya çıkan Demir'in rüşvet hikâyesi Topal'ın muhasebe işlerini yapan Aliye Kara tarafından de dile getirilince hakkında bu kez dava açıldı. İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkeme-

si'nde hakkında hazırlanan iddianamede Topal'ın bir Toyota marka araba, 20 bin dolar ve Yeşilköy'de bir ev armağan ettiği belirtildi. Ayrıca Bursa Valisi Orhan Taşanlar tarafından Dedeman'ların torunu Kürt Ahmet'in evinde öldürülmesi olayını araştırmakla görevlendirdiği ortaya çıktı. Tabii Dedemanlar acılarıyla kaldılar. Susurluk Komisyonu'nun yaptığı araştırmalarda ise Sedat Demir'in kredi kartları borçlarının cinayet zanlısı olarak sorguladığı İbrahim Gencer'e ödettiği ileri sürülecekti. 13 kişinin katili Tefvîk Ağansoy'un korumalarının kaldırılmasında da rol oynadığı iddia edildi. Aranan ülkücü katil Haluk Kırcı'nın yakalandığı gün bırakılmasındaki önemini ve iddiaları ise Kırcı'nın kendisi doğruladı. Kırcı'nın karakoldan kaçırılması yüzünden Komiser Servet Atan ve polis memurları Cevat Yanar, Nihat Demiray ile birlikte yargılandıysa da davadan beraat etti.

Seydi Battal Köse. Metin Göktepe cinayetine karışan Emniyet amiri. Tutuklu olarak yargılandı. Duruşmada tutuksuz sanık polisler Metin Küşat, Fedai Korkmaz, Burhan Koç, Tuncay Uzun, Fikret Kayacan ve tutuklu sanık polis Şuayip Mutluer'i suçladı. Göktepe'nin Eyüp Kapalı Spor Salonu'nda Göktepe'nin 8 Ocak 1996 tarihinde saat 19.00'da öldürüldüğünü ve bunun salonda görevli başkomiserler ve Eyüp Emniyet Amirliği tarafından bilindiğini açıkladı.

Süleyman Ulusoy. Güneydoğu'da Özel Harekât'ta görev yaptı. 1992'de Beyoğlu Ekipler Amiri olarak travesti ve eşcinsel düşmanı olarak tanındı. 'hortumcu Süleyman' lakabını almasına neden olan uygulamaları yargıya taşındıysa da o önce AKP'den olmayınca ANAP'tan siyasete girmek istedi, kazanamadı. Son olarak *Aksiyon*'dan Faruk Mercan'a konuştu; hiç kimseye işkence yapmadığını ve işkenceye karşı olduğunu televizyonda yayınlanan hortumla sanık dövme görüntüsünün kendisine ait olup olmadığının belli olmadığı yönünde gereksiz laflar etti. "O lakap bana Beyoğlu'nda takıldı. Tür-

kiye’de herkese bir lakap takarlar. Bana hortum dediler, birine balyoz derler, diğetine beton derler. Çok fazla olayların içinde yer aldığımdan ön plana çıktım. Zor kullanma, olaya o anki müdahaleye, olayın psikolojisine bağlı olarak ortaya çıkıyor. Biz hiç kimseye durup dururken bir şey yapmadık. Ben bu insanlara cami avlusunda mı müdahale etmişim? Devlet gittiği yerden eli boş dönemez. Devletin ‘Psikopatla, esrar-cıyla, travestiyle, homoseksüelle baş edemedim’ deme lüksü yok. Evet zor kullandım. Ama birisi bıçakla, elindeki şişeyle, sopayla bize saldırmışsa zor kullandık. Devlet bana niye cop, kelepçe, tabanca vermiş?”

Şevki Dinçal. Bilecik Emniyet Müdürü. Nesim Malki cinayetini örtbas ettiği iddiasıyla açığa alınan İzmir Emniyet Müdürü Ahmet Demir’in şaibeli villasına onun da komşu olduğu öne sürüldü.

Yesugay Aksakal. Başkomiser. Adını Ömer Lütfü Topal cinayeti zanlısı polislerden Oğuz Yorulmaz’dan duyduk. Yorulmaz, Topal’ın öldürüldüğü saatlerde Bakırköy’deki Rıfat Usta Lokantasında Başkomiser Yesugay Aksakal ve bir jandarma üsteğmen ile yemek yediğini ileri sürdü. Yorulmaz’ın tanık olarak gösterdiği Aksakal ve Ankara’da görevli olan ve olay günü izinli olarak İstanbul’a geldiğini ileri süren jandarma üsteğmen çelişkili ifadeler verdi. Lokanta sahibi bile baskı altında Oğuz Yorulmaz’ı gördüğü yönünde ifade verdiğini ancak söylediklerinin doğru olmadığını açıkladı.

Yılmaz Barut. Bayrampaşa Özel Tip Cezaevi Birinci Müdürü olduğu dönemde 1993 sonunda, bir dergideki haberi değerlendiren bakanlık müfettişleri hakkında soruşturma başlattı. Mahkûmlara ayrıcalıklı davrandığı, rüşvet aldığı gerekçeyle açığa alınan Barut, daha sonra Buca Cezaevi’ne ikinci müdür olarak atandı.

Yılmaz Keskin. Başkomiser. 16 Mart 2004'de Bursa Karacabey Bölge Trafik İstasyonu'nda milyonluk yolsuzluk iddiasıyla ilgili yürütülen idari soruşturma sonunda 17 polisle birlikte meslekten ihraç edildi.

Yusuf İlhan. Bursa Emniyet Müdür Yardımcısı. 1995 yılının kasım ayında iş görüşmesi yapmak için geldiği Bursa'da, yayılım ateşine tutularak öldürülen Nesim Malki ve üç gün sonra Malki'nin mali işlerini yapan Borsacı Yener Kaya cinayetine adı karıştı. Olaydan kısa bir süre sonra cinayetin azmettiricisi olduğu iddiasıyla aranan Erol Evcil'in şirketine girdiği ve Çeşme'de villa yaptırdığı ortaya çıktı. İstanbul Organize Suçlar ve Kaçakçılık Şube Müdürlüğü'nde sorguya alınarak tutuklandı. 31 Aralık 1994'de emekli olarak Erol Evcil'in yayında çalışmaya başladı. Eze Zeytincilik AŞ'nin Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı'na getirildi. Bursa'da görevli sekiz polisi istifa ettirip yüksek maaşlarla yanına aldı. Beş kişiyi şirketin kilit noktalarına getirip üçünü de Evcil'e koruma yaptı. Malki'nin kaldırıldığı hastaneye jandarmadan önce gitti. Olayı jandarmadan önce nasıl duyduğu araştırıldı. Cinayeti planlamak ve tetikçilerin kullandığı otomobili bulmakla suçlandı ve bu suçtan hüküm giydi.

Özel Tim görevlileri (Ayhan Çarkın, Ercan Aksoy, Oğuz Yorulmaz): Hücre evi baskınları ve Güneydoğu'da PKK'ya yönelik eylemlerde gösterdikleri başarıyla tanındılar. DYP Milletvekili Sedat Bucak'a koruma olarak verildiler. Susurluk Kazası öncesi 27 Ağustos'ta Türk mafyası olarak bilinen Arnavut Sami kod adlı Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir ile birlikte gözaltına alındılar. 36 saat süren sorguda Behçet Cantürk, Savaş Buldan ve Ömer Lütfi Topal'ı öldürdüklerini itiraf ettikleri yönünde bir açıklama Cumhurbaşkanı Demirel'e Emniyet Genel Müdürü Kemal Yazıcıoğlu tarafından bildirildiği, Mesut Yılmaz tarafından sorgunun kaseti olduğu öne sürüldü ise de Yazıcıoğlu bunu yalanladı. Ağar'ın emriy-

le Ankara'ya getirilip serbest bırakılan Özel Timciler Susurluk Kazası'ndan sonra 'Susurluk Çetesi sanıkları' olarak İstanbul DGM'de yargılandılar. Tahliye oldular. Özel Timcilerden İstanbul Terörle Mücadele Şubesi'nde çalıştıkları dönemde katıldıkları 5 ayrı ev baskınında, toplam 13 kişinin öldürülmesiyle ilgili olarak açılan davalardan da yargılanan Ayhan Çarkın "kafadan cezayı bize kesmişler" dedi... "15 gün verin Topal cinayetini çözeyim" dediyse de 2004'de bu kez 5 kişi hakkında, 2 ile 6 yıl arasında değişen hapis cezası istemiyle açılan dava da adına yine rastladık. 20 Ağustos 2004 tarihinde polisi telefonla arayan bir kişinin, "bir çay bahçesindeki 7-8 kişi arasında silahlı çatışma çıkabileceği" ihbarında bulunması üzerine...

Bursa Cinayet Bürosu eski Büro Amiri Başkomiser Sebahattin Şeker - Bursa Terörle Mücadele'de görevli eski polis memurları Galip Kolçak - Esat Çoşkun: Nesim Malki ve üç gün sonra Malki'nin malî işlerini yapan Borsacı Yener Kaya cinayetine adları karıştı. İstanbul Organize Suçlar ve Kaçakçılık Şube Müdürlüğü'nde sorgulanıp serbest bırakıldılar.

Polis yargılamaları ve terfiler

1 Kasım 2002 Emniyet Genel Müdürlüğü polisin neden olduğu insan hakları ihlalleri konusunda bir rapor yayımladı. İnsan hakları ihlallerine ilişkin en yoğun eleştirilerin 1990 ile 1993 yılları arasında yaşandığına dikkat çekilen raporda, bu yıllarda 'kontrol dışı birtakım ferdi suiistimaller görüldüğü' belirtildi. Rapora göre, son 7 yılda kötü muamele suçundan toplam 9 bin 104 personel, işkence suçundan toplam 975 personel hakkında da işlem yapıldı.

Raporda, Emniyet teşkilatında insan hakları konusunda 'zaman zaman münferit' tutum ve davranışlardan kaynaklanan sıkıntıların bulunduğu aktarıldı.

Raporda, bu suiistimallere gerekçe olarak, "Gerek toplum-

sal, gerekse mesleki bilincin tam olarak oluşmaması, suçluların tespiti ve yakalanmasında kullanılan teknolojik koşulların yetersizliği istenmeyen durumlara sebebiyet vermiştir” denildi.

Rapora göre, 1 Ocak 1995 tarihinden 31 Ocak 2002 tarihine kadar hakkında, efrada kötü muamele suçundan 9 bin 104 personel hakkında adli soruşturma, 4 bin 68 personel hakkında da idari soruşturma açıldı. Bu suçtan hakkında dava açılıp da hüküm giyen personel sayısı da 210 oldu. Yine son 7 yılda işkence yapma suçundan hakkında işlem yapılan toplam 975 personelden 609’u hakkında adli, 356’sı hakkında idari soruşturma açıldı. İşkence suçundan hakkında adli soruşturma açılan personelden 31’i hüküm giydi, 168’i ise yargılandı.

Hacettepe Üniversitesi öğrencisi Birtan Altunbaş 1991’de gözaltında öldürüldü. 7 yıl sonra olaydan sorumlu 10 polise Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde dava açıldı. Polislerin, Birtan Altunbaş’ın kendisini duvarlara vurarak, yerlere atarak yaraladığını ve bu şekilde ölümüne sebebiyet verdiğini iddia etti. Tıbbi raporlar bu iddiayı çürüttü. Zaman aşımına az kaldı. Davada, dört polis hakkında “İşkence ile adam öldürme” suçundan 18 Temmuz 2001’de 4 yıl 5 ay 10 gün ağır hapis cezası verildi. Yargıtay’ın kararı bozması üzerine dava sil baştan görülmeye başlandı. Avukat Oya Aydın, sanıklardan İbrahim Dedeoğlu ve Sadi Çaylı’nın duruşmalara hiç katılmadıklarını, Dedeoğlu’nun emekli olduğunu ve 1999 genel seçimlerinde MHP Karaman Milletvekili adayı olduğunu ancak seçilememesi üzerine MHP’li Devlet Bakanı Faruk Bal’ın danışmanlığına atandığını, Sadi Çaylı’nın da Siirt Özel Harekât Müdürü yapıldığını söylüyordu.

AB Uyumu Yasaları, işkenceye sıfır tolerans diyen AKP Hükümeti döneminde de değişen bir şey olmadı... Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla 6 Mart’ta Beyazıt’ta düzenlenen gösteride yaşanan dayak olayının ardından ‘kınama cezası’ verilerek görev yeri değiştirilen Çevik Kuvvet Şube Müdürü Mustafa Kızılgüneş, Asayiş Şube Müdürlüğü’ne getirildi. Asayiş Şube Müdürü Halil Karataş da Zeytinburnu Emniyet

Müdürlüğü'ne atandı.

Mardin Kızıltepe'de Ahmet Kaymaz ve 12 yaşındaki oğlu Uğur'un öldürülmesi olayında açığa alınan Kemal Dönmez, 1. Sınıf Emniyet Müdürlüğü'ne terfi etti. Mardin Emniyet Müdür Yardımcısı olarak görev yapan Dönmez, Kızıltepe'deki olayın ardından dört özel harekât polisiyle birlikte açığa alındı; ancak Dönmez için daha sonra takipsizlik kararı verilmişti.

Fethullah Gülen'in elini öperken çekilmiş fotoğrafıyla tanınan Erzurum Emniyet Müdür Yardımcısı Kemal Sonunur 1. Sınıf Emniyet Müdürlüğü'ne terfi etti.

2006 sonu... Değişen hiçbir şey yok

Ertuğrul Çakır. Eski Emniyet Genel Müdür Yardımcısı 'Küre Operasyonu' adıyla başlatılan soruşturmanın ilk aşaması önemli tutuklama kararlarıyla sonuçlandı. İlk kez bir dönem Emniyet'in ikinci adamı çete sanığı oldu. Gözaltındaki zanlılardan aralarında eski Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Çakır'ın da bulunduğu sekiz kişi 'çete kurmak, çete üyeliği-çete yardımı ve çete adına eylemlerde bulunma' suçlarından tutuklandı.

Bir parantez: Hanefi Avcı. Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Eski Başkan Yardımcısı. O Susurluk Çetesi'nin tanığı rolünü üstlendi. Susurluk Komisyonu'na en ayrıntılı bilgiyi o verdi. Ağar, Şahin ve Eken'in çete oluşturduğunu iddia ederek 'çete sanıklarını, çetenin ordu içindeki uzantısının Tuğgeneral Veli Küçük olduğunu öne sürerek de orduyu kızdırdı. Cem Ersever cinayetine ilişkin ipuçları verdi. Çakıcı-Evcil ilişkisini ilk o komisyona anlattı. Daha sonra ortaya çıkan 'Çakıcı kasetleri' Avcı'yı doğruladı. 'Köstebek Skandalı'na adı karışınca pasif göreve atandı. Çete ilişkilerini açığa çıkartmanın bedelini; MİT'in operasyonel faaliyetlerde kullandığı bazı telefon numaralarını elde ettiği ve bunları açıkladığı gerekçesiyle ağır hapis cezası istemiyle yargılanıp Beypazarı Cezaevi'ne girerek ödedi. Yargı ise Hanefi Av-

cı'nın, "suç işleme kastı ile hareket etmediği ve suçun yasal unsurları oluşmadığı" gerekçesiyle beraatine karar verdi. Avcı -2 operasyonu ile son olarak 2006'ya girdiğimizde "Kapıkule Çetesi'nin ilişkilerini ortaya çıkartmakla meşguldü.

Kapıkule'de gerçekleştirilen en büyük rüşvet operasyonu 'Avcı- 2' operasyonu adını aldı. Kapıkule'de görevli pasaport polislerine yönelik bir rüşvet operasyonu düzenlendi. 28 polis gözaltına alındı. 19 polis de çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı.

Kapıkule operasyonu kapsamında pasaport işlemlerinde görevli olan ve gözaltına alınan 1'i komiser toplam 27 polis memurunun da rüşvet çarkında yer aldığı ortaya çıktı.

Polislerin, sigara kaçakçılığı yapmak üzere Kapıkule'ye gelenlerin önce pasaport polisine uğrayarak yurtdışına çıkış işlemi yaptırdığı daha sonra gümrük sahasındaki free-shoplara giderek burada işlerini organize etmesine göz yumdukları belirlendi.

Bu kişilerin Bulgaristan'a geçmeden yine Türkiye'ye giriş yaptığı da tespit edildi. Yurtdışına çıkışlarda alınan 70 YTL konut fonu harcını ödemesi gereken yolculardan tahsilat yapılmadığı ve bunun karşılığında polislerin rüşvet aldığı belirlendi. Kapıkule'de, elektrik sobalarının içine konulan gizli kameralarla rüşvet aldıkları belirlenen ve Edirne Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatı ile gözaltına alınan 27 polis memurunun, 19'u hakkındaki suçlama 'örgütlü irtikap ve rüşvet' suçlaması.

Gizli kamera görüntülerinde Kapıkule'de çalışan görevlilerin nöbet süresince topladıkları rüşvetleri önce YTL, dolar, avro olarak ayırıp tam 18 dakika boyunca saydıklarına ilişkin görüntüler olduğu saptandı...

“İSTANBUL’DA 9 MİLYON FİŞLENEN İNSAN VAR”

Doktor Erdoğan Yağız.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Eski Başhekim, Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü Sağlık Tesisleri’nin fikir babası, İstanbul Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü’nün ilk hekimi.

2002’de Türkiye’de mafya-emniyet ilişkisi üzerine tanınmış bir gazeteciyle proje hazırlığı içerisindeyken gözaltına alındı. Dört gün boyunca Organize Suçlar Şube Müdürlüğü’nde psikolojik işkence gördüğü iddiasıyla Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi’nde “psikolojik travma” teşhisi ile tedavi gördü.

Dört gün boyunca gözaltında tutulduysa da ne savcılığa ne de hâkim karşısına çıkartılmadı. Yağma, görevi suiistimal, yol kesme, nüfus kullanma, kendine emniyet müdürü süsü verme gibi beş ayrı suçtan hakkında evrak hazırlandı, sürgün ve açığa alınmalar sonrasında emekli edildi.

Dönemin Emniyet Müdürü Hasan Özdemir hakkında suç duyurusunda bulundu. 1.5 yıl bekledikten sonra takipsizlik kararı verildi. Bunun üzerine 40 belge ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne başvurdu ve AİHM’de Türkiye’de ilk kez bir başvuruyu 20 gün içerisinde değerlendirdi ve davayı kabul etti.

On dört yıl polis hekimliği ve Emniyet teşkilatının fişleme yaptığı İmtihan komisyonu’nda görev yapan ve bugün kendisi de fişlenen 48 yaşındaki Erdoğan Yağız, açtığı davayla hakkındaki fişlenmeyi yasal yollardan kaldırırsa da Emniyet’in hâlâ kaldırmamış olmasından kuşkulu...

Yağız ile Türkiye’deki fişleme üzerine konuştuk

–Siz fişlendiğinizi nasıl anladınız?

Teşkilattan olduğumuz için üst düzeyde bir kişi telefon açtı söyledi. “Dilekçe ver. Ben reddedeyim. İdari Mahkemesi’ne götür biz de bu mahkeme kararıyla kaldırırız” dedi.

–Hakkınızdaki fişleme silindi mi?

Beni gözaltındayken fişlediler. Bundan ben ve yakınlarım, çocuklarım çok zarar göreceği için dava açtım. Böylece suç sicil tescilimin polisteki suç sicil odasından çıkartılması davasını kazandım ama yinede suç sicil tescilimin kaldırıldığından emin değilim...

–Siz Türkiye’de fişlenme olduğunu bu olaydan sonra mı öğrendiniz?

Hayır, fişlenmenin varlığını ben zaten biliyordum; çünkü sürekli olarak imtihan komisyonlarında görev yaptım. Fişlemeden İmtihan Komisyonu üyesi arkadaşlar arasında rahatsızlık duyan akli selim insanlar vardı. Eğitim Şube Müdürü Ayşe Ok fişlenmeden rahatsızlık duyduğunu söyleyen çok nezaketli bir hanımefendi idi.

–O halde Türkiye’de ne kadar insanın fişlendiğini de biliyorsunuzdur?

İstanbul’da vasıflı, eğitimli ve eğitimsizler de dahil 9 milyon fişlenmiş insan var. Devlet işlerinde hiçbir şekilde iş bulamayacak, hâkim olamayacak, savcı olamayacak kaymakam olamayacak, devlet kapısından içeri girip de bir masada herhangi bir imza yetkisi kullanamayacak sadece birinci dereceden etkilenmiş 9 milyon insanımız var.

–Ve siz fişlenen 599 bin 108 sıradasınız bu nasıl oluyor?

Evet, 5 Şubat 2000’e göre. Bu ne demektir biliyor musunuz? Bir tek kişinin birinci dereceden fişlenmesi en az 15 yakınına daha ilgilendirir. Ben sürekli olarak imtihan komisyonlarında bulundum. Bu ortalama olarak en iyimser rakamla İstanbul’un nüfusunun 9 milyonuna tekabül ediyor. Bunların çoğu daha devlet kapısına girmeden kovuluyor. Türk insanına yapılacak en büyük kötülüklerden bir tanesi bu fişlenmedir.

–Hep konuşuluyor, ama bu fişleme nasıl yapılır?

Kendi fişimi kitapta yayımladım. Suç sicil tescil odaları

vardır. Bunlar kartonlar şeklindedir. Suç sicil tescil odalarına konulur ve zaten kişi hakkında araştırma yapıldığı zaman bu odada böyle fişlenmiş bir kişisi var mı yok mu, diye gelir hemen onu araştırırlar. Eğer fişlenmesi gelmişse kesinlikle imtihandan elenir veya o güvenlik soruşturması henüz bitmemişse, şimdi kazanmış ve çalışmaya başlar; arkasından güvenlik soruşturması sonucu fişlenmesi varsa işten el çektirilir. İşin acı tarafı fişlenme hadiseleri daha yeni doğmuş çocuklarımıza kadar indirgenmiş vaziyette.

–Çok alakasız tipler de var mı fişlenen?

Evet çok önemli kişilerimiz dahi fişlenmiş. Mesela bunlardan bir tanesi bunu kaldırmış. İbrahim Cevahir. Türkiye'nin en önemli işadamlarından biri. Bu kişinin dahi bu fişlenmeden dolayı başına gelmedik kalmamış. En sonunda çabalamış öğrenmiş ve yasal yolunu bulmuş ve fişlenmeyi usulsüz olduğu için mahkemeye vererek kaldırtmış.

–Mahkemeye başvuramıyorsanız fişlenme nasıl kalkar?

75 yaşına gelince fişlenmeniz kalkıyor. Kaldırmanın birinci şartı. İkinci kaldırma yöntemi eğer ölmüşseniz iki şahit huzurunda öldüğünüze dair doktor raporunu götürüyorsunuz orada bir tutnak tutuyorlar. Suç sicil odanızdaki kartınız normal odalara götürülüyor. Ama ölümünden iki sene sonra.

–Türkiye de sicil affı öngören son düzenleme 1994 yılında yapıldı ve 4045 sayılı yasayla, kişiler hakkında mahkemece verilen cezalara ilişkin adli sicil kayıtları dışındaki kayıtlara ait fişlerin imhası benimsendi. Emniyet neden bunları imha etmiyor?

Emniyet Teşkilatı'nda normalde hukuki işlem çok az yapılır. Bunu hepimiz biliyoruz, bu gerçek zaten. Polis ne isterse onu yapıyor. Orman kanunu!.. Ben polisin rüşvet almasını o kadar basit buluyorum ki bu fişlenme çok tehlikeli. Bu fişlenmeyi kaldıramıyorsunuz. Bu çamuru kaldırma şansınız hiç yok.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DERİN MİT'İN
DERİN YANILGILARI
DERİN İFŞAATLARI

MİT'İN YANLIŞ İSTİHBARATI

Milli İstihbarat Teşkilatı'nı Eski Türkiye İşçi Partisi (TİP) Genel Sekreteri Nihat Sargın'dan ilk kez dinliyorum; "MİT'in benim hakkımdaki raporu tamamen yanlış çıktı" diyor.

Nasıl yani?

"Fuat Doğu'nun müsteşarlığı döneminde Milli İstihbarat Teşkilatı hakkımda çifte aylı, 'çok gizli' damgalı 10 paragraf halindeki on cümlelik bir belge hazırlamış. Belgeyi mahkemeye sundular. Güya objektif bilgi verilirken sekiz yanlış, iki eksik vardı. Ve neredeyse her cümlesi yanlıştı.

MİT, Zeki Başımar'ın kardeşi ile evli olduğumu söylemiş, değildim. Zaten olsaydım da herhangi bir suç unsuru teşkil etmezdi.

Askerlik hizmetimi er olarak yaptığım bilgisini vermiş. Bu da yanlıştı çünkü teğmen olarak terhis edildim. Üstelik nüfus cüzdanımda terhisten sonra gelmiş ve tebliğ edilmiş bulunan üsteğmenliğim de resmen kayıtlı bulunmaktaydı.

İstanbul Yüksek Tahsil Derneği 1949'da değil, 1946'da kurulmuştu.

Komünizm propagandasından dolayı mahkûm olduğumu iddia etmişlerdi. Bu da yanlıştı; çünkü böyle bir mahkûmiyetim yoktu..."

Eskilerin anılarını dinlerken, insan gülmekle hüznün arasında sıkışıp kalır.

Hayatım boyunca denetlenemeyen kurumlardan hep 'ödüm' koptu; Özel Harp Dairesi, MİT, Dışişleri Bakanlığı, Emniyet, Jandarma Genel Komutanlığı, MGK...

Ve hep sorarım; TBMM bünyesinde oluşturulacak daimi bir komisyon bunların istihbarat faaliyetleri ve bütçelerini denetleyemez mi diye...

Yanıt hiç değişmez; lafı bile edilemez!

Lafını bile edilemeyenlerden biri de MİT.

Milli İstihbarat Teşkilatı'nın görevinin ne olduğunu bugüne kadar bu yüzden olsa gerek anlayabilmiş değilim.

MİT neredeyse her dönem bir "aile şirketi" görüntüsü çizdi. İşime 'kimseyi karıştırmam' tarzını sürdürdü. Kurumu zaafa uğratan bazı mensupları hakkındaki iddialar yüzünden hemen her dönem çeşitli suçlamalarla karşı karşıya kaldı.

Başbakanlığa bağlı bir kurum olsa da gelen her hükümet, asker kökenli müsteşarlar yüzünden MİT'in kendilerine yeterince bilgi aktarmadığından şikâyetçi oldu.

Özel hayatın ihlali anlamına gelen telefon dinlemeleri her dönem kulaktan kulağa fısıldandı.

Ülkücüleri, uyuşturucu ve silah kaçakçılarını operasyonlarda kullandı. Bazı MİT mensuplarının ise bu karanlık kirli adamlarla kurumsal ilişki kesildiği halde ilişkilerini sürdürdüğü iddia edildi.

MİT'in ilkleri

Sabahattin Savaşman. MİT İstihbarat Dairesi Başkan Yardımcısı Emekli Kurmay Albay. Jusmat'ta çalışan bir Amerikalının evinde CIA'nin MİT ile ilişkilerini sağlayan Williams adlı bir başka Amerikalı'ya "gizli" bazı belgeler verirken yakalandı. İzmit Cezaevi'nde 8 yıl hapis yattı, çıktı ve bir dönem ABD'de izine rastlandıysa daha sonra ortadan kayboldu.

Hamza Görgüç. Sabahattin Savaşman'ın CIA için çalıştığına başlangıçta inanmak istemediyse de, "izleyin" talimatını ilk o verdi. 1977'de Savaşman olayından hemen sonra İngiliz gizli servisleri ve CIA çok ağır bir mektup yazdı. CIA'dan da özür dileyen bir yanıt alınca 'CIA'nin özür dilediği ilk MİT Müsteşarı' olarak tanındı.

Turan Çağlar. 1978'de *Aydınlık*'taki "Kontrgerilla" dizisine bilgi sızdırmakla suçlandı. 1983'te bu kez "Amerikalılar"a bilgi sattığı gerekçesiyle yakalandı. Sorgusu ve doktor muayeneleri videoya kaydedildi. Mektuplarında, kendisine komplo kurulduğunu savundu. Mamak Cezaevi'nde kalp kri-

zi geçirerek öldü. Çağlar'ın, ilacını almayarak ölümü seçtiği öne sürüldü.

MİT'in imajını 1980'li yıllarda kökten bozan ise MİT'in görüntüsünün değiştirilmesi gerektiğini söyleyen Hiram Abas oldu. Kenan Evren'in Cumhurbaşkanı olduğu dönemde köşkte Kenan Evren'in damadı Erkan Gürvit ile bir araya gelerek ülkücülerin de bazı operasyonlarda kullanılmasına karar verdikleri ilk operasyonları onların başlattığı öne sürüldü. Çağlar MİT'e ilk sivil Müsteşar olmaya adaydı ki Mehmet Ey-mür'ün kaleme aldığı 1. MİT Raporu'yla MİT defteri kapandı. İşadamı Halit Narin'in şirketinde çalıştı. Turan Çağlar, 26 Eylül 1990'da bir suikaste kurban gitti. Failleri bulunamadı.

MİT'in raporla bizzat deşifre ettiği kurum çalışanı ise İstanbul MİT Bölge Müdürü Nuri Gündeş oldu. Yeraltı dünyasından birçok kişiyle ilişki kurduğu; Fahrettin Arslan'la gayri Müslimlerden haraç alınması işine karıştığı, hayali İhracatçı Turan Çevik'i himaye ettiği öne sürüldü.

Bu iddialar arasında Nuri Gündeş'e yeraltı dünyası, Metin Günyol'un payına da ülkücüler düşmüştü. ASALA'ya karşı Oral Çelik, Abdullah Çatlı gibi ülkücülere ilk teklifin Gündeş'ten geldiği öne sürüldü. Susurluk Kazası'ndan sonra İstanbul DGM Savcılığı'nın Abdullah Çatlı'nın kendisiyle üç kez cep telefonundan konuştuğu belgelendi. Olaylardan sorumlu tutulmasını anlayamadığını söyledi. Emekli oldu.

Ertuğrul Güven. MİT eski Müsteşarı. Teoman Koman ayrılmadan önce onu MİT'e Müsteşar adayı olarak gösterdiyse de Bakü'ye gönderildi. Azerbaycan darbesine karıştığı gerekçesiyle merkeze alındı. Emekli oldu.

Köksal Sönmez. MİT'in en 'apolitik' Müsteşarı. 2. Susurluk Raporu'nda adı sıkça geçen Abdullah Çatlı'nın adını hiç duymadığını söyledi. Bütün cinayetlerin faillerinin bilindiğini söylediye de kimse merak edip 'kimler' diye sormadı. MİT'e çalışan Alaattin Çakıcı Fransa'da fink atarken, o da gidip Fransa'ya ateşe oldu. Döndü şimdi üniversitelerde ders veriyor.

Yavuz Ataç. MİT'in Dış Operasyonlardan Sorumlu Eski Daire Başkan Yardımcılarından. Hanefi Avcı, Ataç'ın Tevfik Ağansoy'u polis tarafından aranırken yurtdışına kaçırıldığını, Çakıcı'yı koruduğunu ve yurtdışına giriş çıkışlarını organize ettiğini ileri sürdü. Akın Birdal'a düzenlenen suikastte adı geçen Mikail Sarı'nın Yavuz Ataç'la yakın ilişki içinde olduğu belirtildi. Çakıcı'nın üzerinden çıkan diplomatik pasaportun Ataç tarafından verildiği ileri sürüldü. 27 Eylül 1998'te kendi isteğiyle MİT'ten emekli oldu.

Tarık Ümit. MİT ajanı. Yaşar Öz'ün evinde mesleği mühendis yazılı yeşil pasaport bulundu. Mehmet Ağar'ın şoförünün kardeşiyle KKTC'deki First Merchant Bank'a ortak. Banka aracılığıyla Kazakistan üzerinden gelen uyuşturucu parasını akladıkları öne sürüldü. Ümit kimliği belirsiz kişilerce kaçırıldı ve halen kayıp. Kaybolmasının ardından Mehmet Eymür, kızı Hande Birinci'yi arayıp babasının Korkut Eken tarafından kaçırıldığını belirtti. Ümit'in, son görüldüğü kişiler Özel Timci polisler Ayhan Akça ve Ziya Bandırmalıoğlu'ydu.

Şenkal Atasagun. Eski MİT Müsteşarı. MİT'i şeffaflaştırdığı, Apo'nun yakalanmasında rol oynadığı öne sürüldü. "Parlamento denetimine tâbi olmak istiyoruz. Batı'nın gelişmiş ülkelerinde, bu tür yapılanmalar, parlamentoların denetimi altındadır. Yasal düzenlemeye gidilirse, buna açığız" sözlerine karşın Yargıtay-Çakıcı ve Kozinoğlu ilişkisindeki iddialar inandırıcılığını yitirmesine neden oldu. 2004'te Çakıcı-Yargıtay-MİT ilişkisindeki tutumu ve çelişkili açıklamaları ile MİT'i yeniden tartışılır hale getirdi.

Kaşif Kozinoğlu. Özel Kuvvetler Komutanlığı'ndan binbaşı rütbesinden emekli. Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) Dış Operasyonlar Dairesi Başkan Yardımcısı. MİT Operasyon Başkanlığı Asya Ülkeleri Daire Başkanı Vekili olduğu dönemde Afganistan'da görev yaptı. General Dostum'la 'yakın ilişkiler' kurdu.

Eski Yargıtay Başkanı Eraslan Özkaya, Alaattin Çakıcı ve

bunlarla irtibatlı işadamı Hakkı Süha Şen arasında bir süre mekik dokudu.

Özkaya'ya göre görüşme talebi MİT'ten geldi; MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun'a göre ise Özkaya'dan.

Özkaya Kozinoğlu kendisine Çakıcı dosyası için geldi derken Atasagun'a göre görüşme bilgisi dahilindeydi ama bu görüşme Yargıtay'daki Çakıcı davasıyla ilgili değildi.

Atasagun'a göre Kozinoğlu "Çakıcı'nın adının karıştığı bir suikast olayını araştırmak üzere" Özkaya ile görüşmüştü ama Özkaya'ya göre Kozinoğlu Yargıtay'da Çakıcı lehine karar verilmesi için gelmişti...

Kozinoğlu'nun Çakıcı'nın yargıdaki 'işlerinin' takipçisi mi değil mi sorusuna yargı yanıt bulamadı. Akıllar da tek bir şey kaldı; "Acaba MİT yargıya dava açtırıp dava mı kapattırıyor, kararları etkilemek için baskı mı yapıyor?"

Kozinoğlu'nun diploması

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), 2003 Mayıs-Haziran aylarında aralarında Kozinoğlu'nun da bulunduğu 20 kişinin diplomalarının sahte olup olmadığının araştırılması için Taşkent Büyükelçiliği'ne sorulmasını istedi. Ancak YÖK, Dışişleri Bakanlığı'ndan 2 yıl yanıt alamadı. 2005'te CHP Konya Milletvekili Atilla Kart, Dışişleri Bakanlığı'na soru önergesi vererek adı Alaattin Çakıcı ile anılan Kozinoğlu'nun yurtdışından temin ettiği diplomanın sahte olup olmadığını sordu. Dışişleri Bakanlığı, soru önergesine Nisan 2005'te şu yanıtı verdi:

"Özbekistan Dışişleri Bakanları aracılığıyla alınan yanıtta Kaşif Kozinoğlu'nun Taşkent Devlet Teknik Üniversitesi'nde öğrenim görmediği, adı geçen Yüksek Lisans Diploması verilmediği ve Kozinoğlu tarafından belirtildiği gibi D1 NO 000521 sayılı bir diplomanın üniversite kayıtlarında bulunmadığı belirtilmiştir."

MİT gibi önemli bir kurumun başkan seviyesinde olan

mensubunun, mafya örgüt liderinin hukuki sürecine müdahale adına yargının başındaki insanla görüşmesi, perde gerisinde cereyan eden olaylar, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın personelinin ve icraatlarının sorgulanmasının zorunluluğunu doğurduysa da Kozinoğlu 2006'da aralarında emniyet müdür yardımcılarının da olduğu Sauna Çetesi ilişkileriyle kamuoyuna adını bir kez daha ezberletmekle meşguldü.

MİT ise hâlâ mensubu yanlış bir iş yapmış mı yapmamış mı onu soruşturuyor.

Batı nasıl denetliyor?

Bize en tanıdık skandallarıyla ünlü İtalya'dan başlayalım; İtalya'da Askeri İstihbarat Servisi (SISMI), Demokratik Güvenlik ve Haber alma Servisi (SISDE), Askeri İstihbarat Hizmet Birimlerinden oluşan istihbarat kuruluşları başbakan tarafından denetleniyor. Ancak bu kurumlar gerektiği zaman kabine denetimine de açık.

Bütçesi ve bazı operasyonları hakkında bilgi vermekle mükellef olan İtalyan istihbarat örgütleri yasayla bazı konularda bilgi vermeme hakkına sahip kınıyor. İstihbarat ve Güvenlik Komitesi adını taşıyan özel bir komite ise başbakan ve altı bakanın başkanlığında istihbarat birimlerinin eşgüdümlü hareket etmesinden sorumlu.

İngiltere parlamentosunun ise istihbarat örgütü üzerinde ciddi yaptırımları var. Kamuoyu ve parlamento, "tartışma" yaratan herhangi bir istihbarat faaliyeti konusunda özel komisyonlar vasıtasıyla bilgilendiriliyor. Bir İngiliz vatandaşı istihbarat servislerinin operasyonları sırasında bir zarara uğrarsa o'da mahkeme yoluyla tazmin ediliyor.

İsveç istihbarat örgütlerinin faaliyetlerinin denetimi daha da ilginç. Onların faaliyetleri başbakan tarafından değil, Adalet Bakanı tarafından yürütülüyor. İstihbarat örgütlerinin kişisel hak ve özgürlükler için tehdit teşkil etmemesi için gereken yasal düzenlemeleri yapan İsveç bu alanda farklı bir örnek oluşturuyor.

Almanya. Federal İstihbarat Servisi (BND), Anayasayı Koruma Örgütü (BFV) ve Askeri İstihbarat Servisi (MAD) var. Bu kurumlarının denetimleri Başbakanlık ve bakanlıklar arası grup ve komiteler tarafından yürütülüyor.

Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) yurtiçinde bilgi almak amacıyla kanun dışı örgütlenmelerin içine mensuplarının sızmalarına izin verir, yurtdışında yürütülen operasyonlarında ise sakıncalı kişilerin kullanılmasını mümkün kılar. Bu kişilerle kurulan ilişkilerin yürütülen operasyonlarla sınırlı kalması ise şarttır.

MİT operasyon sonrası bu insanlarla ilişkinin kesilmesini, kesilmemesi halinde de bu ilişkileri sürdürenlerin üst makamlara rapor edilmesini “zorunluluk” sayar...

Milli İstihbarat Teşkilatı’nın 26. maddesi şöyle der: “MİT mensuplarının görevlerini yerine getirirken, görevin niteliğinden doğan veya görevin ifası sırasında işledikleri iddia olunan suçlardan ötürü haklarında cezai takibat yapılması Başbakan’ın iznine bağlıdır.”

Ancak bugüne kadar yeraltı dünyası ile ilişkileri olan, bu ilişkileri çıkar amaçlı yürütenlerin teşkilatla ilişkilerinin kesilmesi sadece ‘emekli’ edilmeleri şeklinde gündeme geldi.

Abdullah Çatlı, Mahmut Yıldırım, Alaattin Çakıcı gibi kişilerle sürdürdükleri ilişkilerle kamuoyunun gündemine gelen bazı MİT mensupları hakkındaki soruşturmalarda büyük ölçüde Başbakanlık Teftiş Kurulu eski Başkanı Kutlu Savaş’ın hazırladığı Susurluk Raporu’nda yer alan tavsiyelerin bir uzantısı olarak ortaya çıktı.

Bu soruşturmalarda MİT görevlilerinin yeraltı dünyası ile ilişkilerinde teşkilatın kurallarının dışına çıkıp çıkmadıkları haksız kazanç elde etme, maddi menfaat sağlama gibi kusurlarının bulunmadığı, sorularına yanıt arandı. Hemen hepsi parasal soruşturmadan “aklanarak” çıktılarsa da yeraltı dünyası ile ilişkilerinde kusurlu bulundu.

MİT’in 19. maddesinin işletilmesi yoluna gidildi. Yani bu yasaya göre teşkilata intibak edemedikleri üstlerince tescil

edilenler, MİT Müsteşarının teklifi ve Başbakan'ın uygun görmesi üzerine genel hükümlere göre başka bir kurum veya kuruluşa atanır. Bu madde 1997'de Mesut Yılmaz'ın başbakanlığı, Şenkal Atasagun'un MİT Müsteşarı olduğu dönemde bu madde Azerbaycan'da darbe girişiminde kusurlu bulunan eski Bakü Temsilcisi Ertuğrul Güven'in kadrosunu Diyanet İşleri Başkanlığı'na, Mehmet Eymür'ün kadrosunu da Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü'ne vererek işletildi.

2005'de ise Alaattin Çakıcı ile ilişkisini sürdüren MİT'çi Kaşif Kozinoğlu hakkında MİT 'soruşturma yapıyoruz'un ötesinde bir tutum sergileyememişti.

Başbakanlık MİT'den yasadışı özel örgütlenmelerle ilgili bir açıklama istiyor. Müsteşar Sönmez Köksal imzasıyla Başbakanlığa giden yazı şöyle:

“Sayın Başbakanımızın, devlet içinde yasadışı özel örgütlenmeye gidilmesi ve bunlar aracılığı ile yasadışı eylemler yaptırılması konusundaki ilgi (a) emirlerinin alınmasını müteakip gerekli araştırmalara başlanılmıştır.

Takdir buyrulacağı gibi MİT Müsteşarlığı'nın, vuku bulmuş, kamuoyuna mal olmuş ve yargı organlarına intikal etmiş olay ve iddiaları, diğer yetkili, görevli ve sorumlu kuruluşların bir kenara iterek araştırma ve soruşturma yetkisi bulunmamaktadır.

Esasen açığa çıkmış bu tür olay ve iddiaların kovuşturulması, güvenlik kuvvetlerimizin (emniyet ve jandarma) ve ilgili yargı organının görev alanında bulunmaktadır. Doğal olarak araştırmaya müstenit bilgi, belge ve ipuçlarının da anılan kuruluşlarda bulunması esasen yasal bir zorunluluktur...”

Oysa Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) Türkiye gündemini zaman zaman kaçakçılık, uyuşturucu ve terör olaylarını yönlendiren yeraltı dünyası ile onların emniyet içerisindeki uzantılarını rapor ederek altüst etti. Ancak 1.MİT ve 2.MİT raporları aynı zamanda MİT'in kendisini de altüst etti.

Abdullah Çatlı, Abuzer Uğurlu, Alaattin Çakıcı, Mahmut Yıldırım(Yeşil) gibi 'karanlık' adamları kullanarak...

Nasıl kullandığını hangi işlerde Çatlı, Çakıcı, Yeşil gibi adamlara ihtiyaç duyduğunu bugüne kadar öğrenmek mümkün olmadı. Ama hangi operasyonlar başarısız olmuşsa o operasyonlarda bu 'karanlık' adamların olduğunu öğreniyoruz.

Hatta 1 Ekim 1993'de MGK toplantısında Tansu Çiller bu başarısızlığı bizzat açıklıyordu:

"Bize İran ve Irak'tan hiçbir istihbarat gelmiyor. Teşkilatın beş bin çalışanı var, ama elimizde doğru dürüst hiçbir bilgi yok. Bazen ben onlara bilgi veriyorum."

EYMÜR: "YAPTIĞIM İŞTEN TİKSİNTİ GELDİ"

Mehmet Eymür; Eski Kontr-Terör Daire Başkanı. 70'li yılların başında MİT'e girdi. Susurluk bağlantılı bazı teşkilat mensupları ve 'Susurluk Çetesi'nden hemen herkes onunla "küs" durumunda. Abdullah Çatlı'nın istihbarat amaçlı kullanıldığını ancak daha sonra kontrolden çıkıp kendisini bile görevden aldırarak istediğini söyledi. Tarık Ümit'in kaçırılmasının ardından Mehmet Ağar'ı aradığını ve serbest bırakılmasını söylediğini açıkladı.

Mesut Yılmaz kendisini Tansu Çiller'in emriyle Eymür'ü evini dinletmekle suçladı. Çakıcı'nın yakalanmasından sonra Washington'dan merkeze çağırıldı. Emeklilik kararına direnince MİT yasasının 19. maddesi işletildi ve Mesut Yılmaz'ın onayıyla Şeker Fabrikaları'na müşavir olarak atandı.

Eymür'ün Yeşil'i, Abdullah Öcalan'ın öldürülmesine yönelik 6 Mayıs 1996 tarihli operasyonda kullandığı ileri sürüldü. Susurluk konusunda "az" konuşmasını "Teşkilatın verdiği talimata uymak zorundayım" sözleri ile gerekçelendirdi.

MİT'in Yeşil, Çatlı, Çakıcı gibi adamları kullanmasını

doğru bulmadığını söylediyse de onları kullanmayı “mevzuat damdan düşmedi” diyerek açıkladı.

Belli bir sistemle çalışırken, her şeyin birbirine karıştırılmasını “hainlik” olarak niteledi. Bir dönem MİT’in bazı gazetecileri kullandığı yönündeki açıklamalarıyla da tartışma yarattı.

Mumcu suikasti sonrası kurulan komisyonda Mumcu ve Bahriye Üçok cinayetlerinin kullanılan teknik ve kişilikler bakımından birbirine benzediğini, bu cinayet teknolojisinin ancak devlet destekli grupların işi olduğunu söyledi.

Hizmetin yeri ve makamının olmayacağına inandığını ama teşkilata da artık dönmeyi düşünmediğini söyleyen Eymür ABD’ye gitti. Atin adlı siteden Susurluk bağlantılı ilişkileri anlatmaya devam etti. 2000’de ABD’den sorularına e-mail ile yanıt veren Eymür ile 2006’da karşılıklı konuşuyoruz. Susurluk olaylarında kendisine monte edilen Mahmut Yıldırım’ın (Yeşil) ölüp ölmediğinin tartışıldığı günler... “Ne diyorsunuz Yeşil yaşıyor mu” diyorum. Tabii diyor gülümseyerek, “Hatta Tark Ümit’le dolaşıyormuş!..”

–13 Haziran 1988’de “Yaptığım işten tiksinti geldi. Kendi kendime sorar oldum. Kime hizmet veriyorum ben?” dediniz. 1996’da gördük ki siz “Tiksinti veren ilişkilerle” bir kez daha karşı karşıya kalmışsınız. Bu durumu kendinize açıklamanız mümkün oldu mu? Siz kime hizmet ettiniz?

İkinci görev sürem benim için daha tiksinti verici olmuştur. Tiksinti vericilik, herhalde çok şey görmek, çok şey bilmek, çok şey işitmenin yanı sıra, tahlilci bir karakterden de kaynaklanmaktadır. Maalesef ben, hiçbir şeyden haberi olmayıp, etrafına mutlu tebessümler dağıtan insanlardan biri olmadım. Bütün bunlara rağmen, bu dönem benim açımdan daha başarılı bir dönemdir. Zaman zaman basına yüklendiğime bakmayın. Ben, basında çok yararlı hizmet veren idealist kişilerin farkındayım. Ancak onların her zaman her istediklerini yazamadıklarını da biliyorum. Bu toplum için bir kazanç-

tır. İlk emekliliğim, yani kamuoyunda “1. MİT Raporu” olarak bilinen olay benim için daha hayal kırıcıdır. O rapordan hatırlanan tek şey “Emel Sayın” olayıdır. Zamanın Genelkurmay Başkanı’nın oğlunun Dünder Kılıç’la ortak maden işletmesi, polis şeflerinin uyuşturucu kaçakçılarıyla ahablığı ve sair bütün hususlar daha ilk günde hafızalardan silinmiştir. Bizi yaşadığımız günlere taşıyan işte bu umursamazlıktır. O rapor bugün için dahi hâlâ geçerli olan birçok hususu ihtiva etmektedir. Kamuoyu ve basın, özellikle “Susurluk” olayından sonra daha didikleyici ve tahlilci olmuştur.

–Yargıya gidilir, kim doğru, kim hatalı, kim değil anlaşılır dediyseniz de yargı sizi “tanık” değil, “sanık” sıfatıyla dinlemek istediğinde siz ABD’ye gittiniz. Çete ilişkileriyle suçlanan Mehmet Ağar Meclis’te. Susurluk Çetesi ise dışarda. Gelinen bu noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu sözümün hâlâ da arkasındayım. Bahsettiğiniz “yargı” konusu herhalde Fikri Sağlar’ın suç duyurusunda bulunduğu dava. Bu duyuruyu Sağlar benimle konuşarak yaptı. Hatta benimle ilgili olarak iddia edilen suçların listesini de ben kendisine verdim. Ancak bugüne kadar bana hiçbir çağrı gelmedi. Belki sebebi, ana kaynağı Hanefi Avcı olan bu iddiaların hiçbir somut olaya veya delile dayanmaması. Savcının dava açıp açmadığını dahi bilmiyorum. Sadece gazetelerde “Eymür aranıyor” mealinde bir haber çıkınca, telefonla ilgili savcıyla konuşmuştum. Bana bu haberin kendilerinden kaynaklanmadığını, gazetecilerin çıkardığını, benimle ilgili önemli bir husus olmadığını, Türkiye’ye gelişimde kendisine uğrasam memnun olacağını belirtti. Benim ülke dışında olmam, herhangi bir nedenle ifademın alınmasına engel değil ki. Yani sizin ifade ettiğinizin aksine beni dinlemek isteyen olmadı. Çete ilişkisiyle suçlanan Ağar’ın Meclis’te, Susurluk Çetesi’nin dışarıda olması ise benim meselem değildir. Susurluk Çetesi diye birkaç polisin tutuklanması, bunların birkaç ay hapis yatması, adalet değil, adaletsizliktir. Siyasilerin, üst düzey

bürokratların, emekli askerlerin, istihbaratçıların dokunulmazlık kazandığı bir ülkede adaletin doğru işlemesi zaten beklenemez.

–*Gerektiği zaman gizlilik esasını bir tarafa bırakan bir kişilik olarak tanındınız... 1987’de hazırladığınız raporun bedelini ödemeyi göze aldınız. Bir bedel daha ödeyip, karanlık bir tarihi, ülkenin geleceği için aydınlatmak sizin açınızdan neden mümkün olmadı?*

Bedel ödemediğimi söylerseniz bana haksızlık etmiş olursunuz. Gizlilik esasını bir tarafa bıraktığım yakıştırması da bence doğru değil. Eğer ortada bir suç varsa, hele bu suçlar “çeteleşme”, “cinayet”, “menfaat sağlama” gibi devletin çıkarları ile bir bağlantısı olmayan “adi” suçlarsa, keza bu suçu işleyenler arasında “devlet görevlileri de bulunuyorsa” bunun “gizlilik” kavramı ile örtülmesine her zaman karşı oldum. “Teşkilatlar yıpranmasın” mantığının “devleti yıprattığı” kanaatini taşıyorum. Ancak halen benim gibi düşünmeyenler devlete hâkim. Bunların da suç örtme mekanizması “gizlilik”, “sır” kavramları. Artan yozlaşmanın, yılların biriken kirliliğinin arkasındaki mantık bu. Birisi her türlü suçu işleyip, “ne yaptıysa devlet için yaptım” diyor. Öteki de, “gizlilik” “sır” kavramlarını işaret ederek suçu örtüyor.

– *“Ne yaptıysak devlet adına yaptık” söylemini siz hiç kullanmadınız ama kamuoyu Susurluk Çetesi’nin eylemleri içerisinde sizi de değerlendirdi. Neden?*

Bunun “Yeşil” gibi kişilerin kullanılması konusu ile alakalı olduğunu sanıyorum. Bu konuya açıklık getirmemde fayda var. Bu yargıya varılırken öncelikle sanki ben kendi başıma teşkilatmışım gibi bir mantıktan hareket edildi. Yani “Yeşil” konusu “MİT”le değil de “Mehmet Eymür” ile özdeşleştirildi. Öncelikle unutulmaması gereken bir husus, ben son derece merkezi yönetimle işleyen bir teşkilatın ferdiyim. Yani her yaptığım iş belli bir hiyerarşi içinde, onay alınarak ve planla-

narak yapılmıştır. Orada ben olmasaydım, bir başkası aynı görevi yapardı. Bunu mesuliyetten kurtulmak, pası başkasına atmak gibi kasıtlı söylemiyorum. Ancak olayın aslı bu. Teşkilatın elemanları arasında yüzlerce “Yeşil” var. Önce de vardı, yetkililer ne derse desinler, bundan sonra da olacaktır. Son yıllarda herkes bu konuda olduğu gibi istihbarat dalında da uzman kesildi. Bu konuda bir şey bildiğini sananlar tenkit edeceklerine otursunlar bu işler hangi yöntemlerle daha iyi yapılır anlatsınlar, bizler de öğrenelim... “Yeşil”, konumu ve üstlendiği görevler itibariyle “Susurluk”un küçük bir parçası olabilirdi. Ancak onun adı çok abartılarak “Susurluk” olayı saptırıldı, örtüldü.

–*Hâlâ “Eymür, Susurluk’u anlatsın” deniliyor. Siz, “Susurluk”u anlatmadınız mı?*

Ben Fikri Sağlar ile saatlerce oturup konuştum. TBMM Susurluk Komisyonu üyesi olduğu için ve namuslu, bu konuları araştıran bir insan olduğu için konuştum. Ancak anlattıklarımı kitabına ve gazeteci arkadaşlarına konu yapınca ilişki mi kestim. Ben her şeyi anlatayım, başıma ne gelirse gelsin önemli değil, Fikri Bey veya bir başkası da prim yapsın. Ben bu oyunda yokum. Benden böyle bir şey bekleyenler ilk önce benim haklarımı, benim doğrularımı üstlensinler, her şeyi sadece sol gözleriyle görmeyi bıraksınlar ve ondan sonra benden fedakârlık beklesinler.

–*Yani, “Gel bildiklerimi anlat. Seni koruruz” demezlerse dönmeyeceksiniz. “Gizlilik esasını” nereye kadar taşıyacaksınız?*

Bugüne kadar yazdıklarımın, söylediklerimin ne kadar faydası oldu ki, bundan sonra olsun. Böyle bir yarar olacağını gördüğüm gün hiç şüpheniz olmasın ki üzerime düşen ne ise yaparım. “Gizlilik” esası benim koyduğum bir kural değil. Zaman, zaman gerekliliğine çok inanılan konularda “gizliliği” şu veya bu şekilde aşmak mümkün. Ancak sistem böyle

devam ettiği müddetçe “gizlilik” kuralını bütünüyle göz ardı etmek mümkün değil.

–Bu konuda kamuoyuna bir borcunuz olduğunu düşünüyormusunuz?

Ben kendimi kamuoyuna en az borcu olanlardan biri olarak görüyorum. Bugüne kadarki ödemelerim iyi tahlil edilirse borcumun ne kadar azaldığı tespit edilir. Bence biraz da başka borçlulara borç ödettirilmeli.

–Hanefi Avcı’dan sonra çete ilişkilerini en çok siz konuşunuz. Ancak ne siyasi çevreler ne de hukuk, sizin iddialarınızı çete ilişkilerinin açığa çıkartılmasına dayanak yapmadılar. Araştırmadılar. İddialarınız, ya “dedikodu” olarak algılandı, ya da “samimi” bulunmadınız. Neden?

Gayet basit. Bahsettiğiniz siyasiler bugün “soruşturma komisyonlarının” çetelerle ilişkilerini incelediği kişiler. Bunlara ülkenin gündemini tayin eden basın desteğiyle bu konuda görevini aksatan sorumlu kuruluşları da katarsanız, böyle bir neticeyi normal karşılırsınız. Böyle bir ortamda hukukun ve adaletin tek başına müessir olamaması da doğal bir sonuç.

–Ve siz “devletle işim bitti” dediniz. Bunu devletin sizinle “iş” bitti olarak değerlendirmek mümkün mü?

Devleti bugünkü yöneticiler açısından (ANAP-DSP hükümeti dönemi) alıyorsanız doğru. Ancak kimse ilelebet devlet görevinde kalmaz. Yarın kadrolar değişse de, benim için artık “devlette bir görev almak” konusu kapanmıştır. Topluma hizmetin yeri ve makamı olmaz.

Yeşil’in Anlatımıyla Susurluk Çetesi

Susurluk skandalından sonra görevinden ayrılarak ABD’de yaşamaya başlayan MİT İstihbarat Dairesi Eski Başkanı Mehmet Eymür internetteki sitesinde, MİT, Emniyet ve Jandarma ile aralarında devletin memur ve bürokratlarının da ol-

duğu bazı kişilere yönelik şok suçlamalarda bulunuyordu.

Eymür Ankara'da 1995'de "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım'ın* sorgu tutanaklarını yayımladı; Yeşil ifadelerinde en fazla Jandarma'ya güvendiğini, MİT, Emniyet ve Jandarma'da en kötü şartlarda yanında olacak dostları olduğunu söylüyor, çoğu Susurluk davasında adı geçen kişilerle ilgili olarak da şu açıklamaları yapıyordu:

- **Mehmet Eymür ve Dünder Kılıç.** Dün *Arena*'da Dünder Kılıç vardı. Kılıç, 'efendim Mehmet Eymür beni öldürtmek istiyor' diyor. Vallahi telefonu bilmiyordum, yoksa arayacaktım *Arena*'yı. Veya beni çıkaracaktı oraya, diyecektim ki Uğur Dünder'a, 'Mehmet Eymür, bunun katli vaciptir diyecek, bu 24 saat yaşayacak mı? Yahut da bak bu gece emretsin, yarın güneşin batışını görürse ben bu kellemi koparı atarım buraya.'
- **Mehmet Ağar.** Geçenlerde Ağar ne demiş biliyor musunuz? 'Siz onun (Yeşil) neler yaptığını biliyor musunuz, kafa kopartıyor' demiş. Ağar efendi, kırk bin tane kafa kopartsak, senin bir kalemin olmaz. Bizim yüzümüzden sen ne paralar kazanıyorsun. Bizden kaçıp, gelip sana sığınanlar hep paketleri sana indiriyorlar, bizim sırtımızdan para kazanıyor... Ağar, Semra Özal'ın külotuna selam duran adamdır... Yani bugün bir şampiyonluk madalyası olayı falan olsa, en süper yalakalık madalyasını Ağar alır, ama hak ederek alır o madalyayı... Ağar kafanın Allah'ını koparıyor. Ben Ağar'ı sevmem, istihbarat, dedikodudur hayatı...

*Mahmut Yıldırım: Susurluk Çetesi'nin ne yaşar ne yaşamazı. "Yeşil" ve "Sakallı" kod adlarıyla tanınıyor. 1990-1993 yılları arasında Tunceli'de, daha sonra iki yıl boyunca Elazığ'da olarak JİTEM için çalıştığı, köylülere işkence yaptığı ve faili meçhul cinayetlere adı karıştığı iddia edildi. Ahmet Demir kimliğiyle Topal'dan 17 milyon dolar aldığı kanıtlandı. MİT'e çalıştı. Romanya'da vurulduğu iddia edildi. Bazılarına göre öldürüldü, bazılarına göre halen yaşıyor. JİTEM davasının sanıklarından.

- **Korkut Eken.** Şimdi Korkut Ağabeyin bak Allah'ı var. Benim bu kadar aleyhimde davrandığı halde parasal bir olayını duymadım.
- **Abdullah Çatlı:** Mikail'e (Göleli) Arnavut Sami'yi sordum, kıyamet ondan sonra koptu... Bir süre sonra Abdullah Çatlı beni aradı, 'Arnavut Sami benim yanımda, sen bu adamı niye soruyorsun' dedi. 'Yani senin yanında olması benim sormama mani bir hal mi?..' dedim. 'Bak, o en üst düzeyde istihbarat birimleriyle beraber çalışıyor, sen şimdi iddia edeceksin; diyeceksin ki eroin işi yapıyor, kanunla yapıyor, bir ara sen Yalçın'a da böyle çamur atmıştın, tamam yapıyoruz ama öyle büyük çaplı değil' dedi... Ben 'sen ülkücü adamsın, senin eroinden çok uzak olman lazım. Yani herkes bunu yapar, ama ülkücü eroin işi yapmaz, yanlış yapıyorsun' dedim. Öyle epey bir konuştuk, tartıştık kapattık. ... Benim için önemli olan bir olay vardır, o da devlet, ben Çatlı yapısında bir adam değilim, ben temiz bir kişiyim, bana sahip çıkarsanız, bana çok yardım etmiş olursunuz... Şimdi bu Çatlı'nın bir kere polis korkusu ve tereddütü yok.
- **Haluk Kırıcı:** Ondan sonra Haluk Kırıcı aradı, dedi ki '... Korkut Ağabey'le de görüştük. Sami şöyle vatanını sever, böyle milletini sever.' Kırıcı'ya 'Ben hikâyeden bir soru sordum, sormaz olaydım, vallahi billahi sizin ilişkinizi bilmiyordum, sordum, sordum da vazgeçtim. Beni bırakın artık, bu konuyu da kapatın artık' dedim. Bu konuşmada Korkut Ağabey'le ilgili bir şey söylemedim. Bir gün İrfan'a (Özcan) gittim. İrfan, 'Yahu, bu Haluk Kırıcı, Korkut Ağabeye seninle ilgili bazı yalanlar söylemiş. Sen ne söyledin Haluk'a' dedi. İrfan'a, 'Vallahi, billahi inan, Korkut Ağabeyle ilgili hiçbir şey söylemedim' dedim.
- **Sami Hoştan:** Abdullah Çatlı ile bizim ipleri koparan Arnavut Sami oldu. Beni Emniyet'e aldırın, bunların hepsini peşime takan Arnavut Sami yani. Adam çok güçlü, çok büyük bir adam. Dev-Sol ile PKK ile mazisi olan bir adam, ne Allah'ı var, ne peygamberi, hiçbir şey tanımaz, bir başkadır ya-

ni, şeytandır o... Şimdi istihbarat kimliği var, yanında ruhsatlı tabanca taşıyor.

- **İbrahim Şahin:** İbrahim bana iki şey empoze etmeye çalıştı. Ülkücülüğünü ve bir de Ağa Ceylanlar'ın kendi himayetlerinde olduğunu. Oraya zaten Ceylanlar'dan vergi bağış toplamaya diye geldi. Yani bunları ben yiyorum sen bunlara dokunma.
- **Ağa Ceylan Ailesi:** H.E.'ye (Emniyet Müdürü) 'Kardeşim, tamam, PKK'lı olduğuna, olmadığına ben bir şey demiyorum, ne olursa olsun, ancak ben sıkıntıdayım, beni görmesi, desteklesi lazım' dedim... H.E. hemen 250 milyonu aldı, getirdi, 'ihtiyacın olunca söyle' dedi. Ağa Ceylan'dan çok memnunum yani. Geçenlerde Ceylan'lardan 250 milyon daha geldi. Polis okulundaki A. Bey getirdi parayı. (Ceylanlar bu iddiaları o tarihlerde yalanladı.)
- **Kemal Yılmaz:** Hani o laf da, Kemal (Yılmaz) Paşa'dan açıldı. Genelkurmay'da daire başkanı, geçenlerde ... yarbay aradı, 'Kardeş, Kemal Paşa seninle görüşmek istiyor, görüşmemiz lazım, bu gece görüşelim' dedi. Telefon detaylarında da vardır, 'Ben İstanbul'dayım, gelir gelmez arar görüşürüm' diyerek atlattım.
- **Kamer Genç:** Kamer Genç'in o sıralar köyüne gitmesi lazım, Nazımiye'deki kendi köyüne. Genç, Nazımiye'ye geldi, köyünde olması gerekirken, Nazımiye'de kalmış. O gece 22 kişilik bir gurupla o köyü bastık, evleri tek tek aradık. Bu Jandarma Genel Komutanlığı'na gitti, Başbakan'a gitti, 'sakallı beni tehdit etti' diyerek şikâyetle bulundu. *Güneş* gazetesinin birinci sayfasında açıklama yaptı. O gece orada olsaydı ölmüştü.
- **Cem Ersever:** Bildiği bütün olayları en detaylı şekilde yazmıştı. Peki derinlendirilmiş şekliyle hepsini yazmış mıydı? Hayır, bunu yapamadı. Sadece bir kısmını biliyordu, o kadarını yazdı, gerçek olay daha büyük.
- **Musa Anter:** Anter olayında PKK'nın en kafa adamlarından biri kullanıldı ve Musa Diyarbakır'a getirttirildi.. Olaydan,

yani Musa'nın kiminle görüşmeye gittiğinden yeğenin haberı var, ama hiçbir zaman ağzını açmadı.

- **Abdullah Öcalan:** Şimdi benim Apo'yla ilgili bazı çalışmalarım sizce malumdur, o kadar kritik bir örgütlenme yaptım ki, şu Türkiye'de kimsenin benim kadar kritik noktalarda örgütlenme yapabileceğine inanmıyorum, bununla da övünürüm. O kadar süper bir örgütlenme yaptım ki, yani Apo'nun gitmemesi mümkün değil. Benim örgütlediğim kişi iki tane El Muhaberat'çıyı ayarladı, ister sağ, ister ölü teslim etmeye hazırlardı. Bende başarının sırrı inanç, inanç, inanç.

Yeşil'in bu abuk sabuk açıklamalarına Mehmet Eymür'ün sitesinde yer vermesi basına İki Mehmet'in "çete" savaşı! olarak geçti.

1995'de MİT sorgusu sırasında "Yeşil"in ifadesini de "kuşku"yla karşılayan Ağar "Yeşil"in ifadeleri için "düzmece yapmaktan kolay ne var" diyordu. İddialar çirkin ve dayanaksızdı ve Ağar basına şu açıklamayı yapıyordu:

"Biz yeraltında çalışan bir adam değiliz ki. Gayri hukuki bir şey olsa şikâyetçi olması lazım değil mi? Kaç senedir bizim hakkımızda şikâyetçi olan biri yok. Bir vatandaş bizim hakkımızda şikâyetçi olmuş mu? Yok! Devletin neresindedir bu adam, bu adamın nerelerde çalıştığı bellidir. Düzmece yapmaktan kolay ne var? İlk seans ifadesini aldım dersiniz. Ve böyle bir ifade yazarsınız. O nerden belli hayal üzerine olan bir şeyin nesine cevap vereceğim. Hangi somut olay var ortada. Ne var? Bir olayın davası olur şikâyeti olur, ispatı olur. İddiayı yapan o mu değil mi o da belli değil."

JİTEM VARDIR YA DA YOKTUR!

İsmi birçok defa gündeme gelen, ancak varlığı resmi olarak kabul edilmeyen JİTEM, yıllarca var yok arasında gitti geldi. Resmi olarak bu teşkilatın kurucusu Binbaşı Cem Ersever. 17 Mart 1993'te ordudaki görevinden 30 arkadaşıyla birlikte istifa ederek ayrıldı. Daha sonra bazı gazete ve dergilere Yeşil ve Kürt illerindeki faili meçhullerle ilgili bilgiler verdi. Ersever, *Aydınlık* gazetesine anlattıkları ile ilgili olarak mahkemeye ifade vermek için 24 Ekim 1993'te Ankara'ya gitti. Ancak bir daha kendisinden haber alınmadı. 4 Kasım 1993'te Ankara Elmadağ'da cesedi jandarma ekipleri tarafından bulundu.

JİTEM'in varlığı avukatı Emin Emir tarafından da doğrulandı. Emir'e göre JİTEM, PKK'ya karşı mücadele için kuruldu, doğrudan Genelkurmay ile Jandarma Genel Komutanlığı'na bilgi verdi, dönem dönem de ismini değiştirdi...

Emir, *Zaman* gazetesinde yer alan açıklamalarında şöyle diyordu:

"Ben, Cem Ersever'i savunmak için şehir dışına çıktığım davalarda JİTEM'den koruma alıyordum. O zamanlar resmi ismi İstihbarat Grup Komutanlığı'ydı. Fakat kendi görevlileri ve halk arasında ismi JİTEM olarak geçiyordu."

İsmi Ersever'le birlikte anılan ve kamuoyunda 'Yeşil' olarak tanınan Mahmut Yıldırım hakkında da ilginç bilgiler veriyordu Emir; "Yeşil, Sakallı ve Mahmut Yıldırım hep aynı kişiler diye tanıtıldı. Ama 'Sakallı' farklı biri. Çeşitli operasyonlara katılan sivil, eski bir ülkücü. Bir davayla ilgili olarak bana gelmişti. Beni itirafçı Alaaddin Kanat'la tanıştıran da Sakallı'dır."

Ona göre, JİTEM'in zaman içinde isim değiştirmek zorunda kalmasının da gerekçesi var. Bölgedeki jandarma görevlileri ne zaman mevzuat dışına çıksalar, kendilerini JİTEM'ci

diye tanıtılmış. Birçok kişiyi bu şekilde gözaltına almış ve çeşitli operasyonlar yapmışlar. Böylece JİTEM, herkesin korktuğu bir hayalet halini almış. Bu iş çıkırından çıkınca da ismi İstihbarat Grup Komutanlığı olarak değiştirilmiş.

Emir, son olarak “Ersever cinayeti nasıl aydınlanır?” sorusuna, ise “Bir gün birisinin daha kafası kızacak. Çıkıp her şeyi anlatacak. O zaman aydınlanır” diyor.

Kafası kızıp her şeyi anlatanlardan biri, bir dönem JİTEM’de çalışan Abdulkadir Aygan oldu.

1958 doğumlu Aygan, 1980’lerin başında PKK’ya katılmış, 1985’te örgütten ayrılıp itirafçı oldu. Diyarbakır Cezaevi’nde itirafçılar koğuşunda kaldı. Pişmanlık yasasından yararlandı. Cezası indirildiği için 1990’da tahliye oldu ve hemen askere alındı. Kendi anlatımıyla sonradan öldürülen Yüzbaşı Cem Ersever’in girişimiyle JİTEM’in 7 kişilik kadrosunda yer aldı. Yeni kimliğiyle (Aziz Turan) 10 yıl JİTEM’de çalıştı. 2000 yılında tasfiye edilerek Burdur İl Jandarma Alay Komutanlığı’na sivil memur olarak atandı...

Timur Şahan ile Uğur Balık’ın kaleme aldığı *İtirafçı* isimli kitapta Aygan, son yıllarda işlenen faili meçhul cinayetleri ve katıldığı eylemlerin perde arkasını anlatıyor. Kitapta, gazeteci Uğur Mumcu ve Musa Anter, Eski Jandarma Genel Komutanı Org. Eşref Bitlis, Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okan ve HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın’ın ölümleriyle ilgili iddialara da yer veriliyor. Kanlı cinayetlerin Ersever’in tayini çıktıktan sonra Yeşil Kod adlı Mahmut Yıldırım’la devam ettiğini iddia eden Aygan, birçok basın kuruluşunun JİTEM tarafından bombalandığını söylüyor.

Eski Başbakan Tansu Çiller döneminde adı sıkça geçen örtülü ödenekten de bahseden Aygan, “Bölge valiliğine bağlı örtülü ödenek vardı. JİTEM de bu ödeneklerden belli bir miktar parayı kullanıyordu. Kişiyi imzalattılan fişte ‘yaptığımız araştırma ve doğruluk derecesine göre şahsa haber karşılığı ödenek yapılmıştır’ deniyordu” diye açıklıyor.

Aygan, 20 Ocak 1992’de Halkın Emek Partisi (HEP) Muş

Malazgirt İlçe Başkanı Harbi Arman'ın Yeşil'in talimatıyla kaçırılıp öldürülmesini, "Yeşil Arman'ı istedi. Arman'a 'bir ifade için bizimle geleceksin' dedik. Gözlerini atkısıyla bağladık. 'Askeri birliğe götüreceğiz' bahanesiyle şehir dışında bir köprü'nün altına getirdik. Uzman Çavuş da Kalaşnikof ile tarayacaktı. Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım, 'dur onunla değil' dedi. Ben tuttum. Yeşil tabancayla vurdu. Köprü altında gözleri bağlı öyle bıraktık" şeklinde anlatıyor.

HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın'ın öldürülmesi olayına katılmadığını ancak keşif yaptığını ileri süren Abdülkadir Aygan, "Olayın büyük bir kısmını Ersever ile diğer itirafçıların yaptığını biliyorum. İtirafçı Selahattin Görgülü, Bismil'in Tepe Köyü Muhtarı Talat Akyıldız'ı Antalya'da, itirafçı Hüseyin Tilki de Bismilli köylü Zahit Turan'ı Üçtepe Köyü yakınlarında açık araziye götürerek toplu tabancayla öldürdü. Bu tabancanın mermileri özeldir, dağılıyor ve balistik incelemesi mümkün olmuyor" diyerek açıklıyor.

20 Eylül 1992'deki Anter cinayetini ise Aygan şu sözlerle anlatıyor:

"Yeşil ile beraber 4 kişiydik. Hamit (Şırnaklı Hamit), Musa Anter'in kaldığı otele gönderilerek, 'Hogir (PKK itirafçısı Cemil Işık) sizi bir evde bekliyor' dedi ve Anter'i otelden çıkardı. Plan öyleydi; çünkü Musa Anter Hogir'i tanıyordu. Ben ve Hogir Seyrantepe'de bekliyorduk. Yeşil ve Mustafa Deniz biraz ileride bekliyordu. Hamit Anter'i getirecekti, Hogir de öldürecekti. Siren sesleri gelince arabamıza binerek JİTEM'e gittik. Sonra Hamit gelince 'iş tamam' dedi. 'Benden şüphelenince yolda indirip öldürdüm' dedi. 14'lü Uman markalı tabancayı da çöp tenekesine atıyor."

Aygan, HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın'ın amcasının oğlu Sağlık-Sen Şube Başkanı Necati Aydın ile Ramazan Keskin ve Mehmet Aydın, Avukat Metin Can ve Doktor Hasan Kaya cinayetlerinin JİTEM tarafından işlendiğini ileri

sürerek, Murat Aslan (cesedi bulundu), İdris Yıldırım, Servet Aslan, Edip Aksoy, Sıdık Etyemez, Ahmet Ceylan, Şahabettin Latifeci, Abdulkadir Çelikbilek, Ahmet Salim Döner, İhsan Haran, Fethi Yıldırım, soyadını bilmediği Hasan, Abdülkerim Zoğurlu, Zanan Zoğurlu, Melle İzzettin ve Hakkı Kaya isimli 15 kişinin daha infaz edildiğini anlatıyor.

Aygan'a göre; Gaffar Okkan'ın Diyarbakır Emniyet Müdürü olmasıyla JİTEM elemanlarının çalışması güçleşmiş, resmi hüviyete sahip olmayan ya da arkasında resmi bir güç, asker, emniyet, MİT yoksa, silahlı olarak şehir içinde eylem yapması ve uzaklaşarak gitmesi, izini kaybettirmesi zorlaşmış. Okkan geldiğinde bazı JİTEM elemanlarını sorgulamış, sıkıştırmış ve komutanlarını sormuş...

Susurluk raporunda varlığı ortaya konulmasına rağmen, resmi makamlar tarafından kabul edilmeyen Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele Teşkilatı (JİTEM), Şemdinli olaylarından sonra 2006'da yeniden gündeme geldi; çok sayıda cinayet ve suikastı gerçekleştirdiği iddialarının Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen bir davanın konusu olmasıyla...

Salih Şarman: “Özel orduda hiç Hizbullahçı yoktu diyemem. Türkiye'nin her yerinde JİTEM vardı”

Masaya üç albüm koydu. Albümlerde yer alan siyah beyaz renkli fotoğraflar; Güneydoğu'nun insanıyla kucaklaşan, el sıkışan, dert dinleyen, törenden törene, açılıştan açılışa koşan bir bürokrati resmediyor.

Ama bu albümlerin sahibi; usülsüzlük, görevi ihmal, şaibeli mal varlığı, kayıp silahlar, rüşvet davalarıyla anılan, hapis yatan bir bürokrat. Zaten o da kendi fotoğraflarına başkasına ait bir albüme bakar gibi bakıyor. Elindeki tespihi sallarken, gözleri 'sıradışı işlerin altına imza atan' kendini, sanki bir başka bürokrati arıyor...

Salih Şarman, 33 yıllık bürokrat. Türkiye'de cezaevine giren ilk vali. 1989'da kaymakamken Türk karasularına giren

Yunan gemi ve teknelerine el koydurarak duyurduğu adını, 1993'de Batman'da PKK'ya karşı bin kişilik 'özel ordu' kurarak sürdürdü.

Bugüne kadar 40'ın üzerinde soruşturma geçirdi. Bu soruşturmalardan dördü dava konusu oldu. Kayıp silahlar ve mal varlığı Batman terminal binasının inşaatı davalarından beraat etti. Rüşvet davasından ise 16 ay hapis yattı, çıktı.

Şarman, 1993'de Başbakan Tansu Çiller'in onay verdiği, Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in askeri uçaklarla destek verdiği, İçişleri Bakanı Nahit Menteşe'nin açılış törenine katıldığı özel orduyu, bu orduya gönderilen üç milyon doların usulsüz harcandığı, silahların kaybolduğu, bazı silahların Hizbullah'a gittiği yönündeki iddiaları yanıtladı.

- Siz Batman'da PKK'ya karşı 'özel ordu' kurdunuz. Tansu Çiller izin verdi. Genelkurmay uçaklarıyla destekledi. OHAL valisi, İçişleri Bakanı törene katıldı. Ama bu özel orduya giden paraların, silahların kaybolduğu iddiaları üzerine soruşturmalar açılınca hiçbiri sizi tanımadı. Siz gayri meşru yollarla bir iş mi yaptınız da kimse size destek vermedi?

Mutlaka birtakım endişelerle bu şekilde hareket ettikleri ortada. Ben de çözemedim. Tansu Çiller çıktı kısa bir beyanat verdi ortadan yok oldu. Zamanın içişleri bakanı benim habirim yoktu dedi. Genelkurmay başkanı kendisi bizim önümüze uçak tahsis ettiği halde ben görmedim bilmem tanımam dedi. Bütün bu davranışlar gibi daha başka davranışlara da maruz kaldım. Benim savunmam için gerekli belgeleri Hava Kuvvetleri bana vermedi. Gerekçe olarak muhafaza etmiyoruz kısa bir süre sonra yok ediyoruz dediler. Ama bütün o bilgiler daha sonra gümrük kayıtlarından çıktı. Temasımız dahi olamadı ama bir endişeleri vardı. Bizden sonra vali bey orada illegal bir yapılanmaya gitti de bir takım kanunsuz işleri ortaya çıkarsa halimiz ne olur diye mi düşündüler. Hiçbir şekilde çözemedim. Yani beni çıldırtan intifalimi katlayarak ar-

tıran olay budur. Bu davadan beraat etim. Kayıp silahlar davası iki üç defa işlemiden kaldırıldı. Genelkurmay çok rahat-sız oldu. Ama ısıtıp ısıtıp tekrar indirdiler.

- *Çiller bu özel ordu için 3 milyon dolar göndermiş, Mülkiye müfettişleri silah için 2 milyon 623 bin doların usülsüz harcandığını, 92 milyar 455 milyon TL'sinin de kayıp olduğunu belirleniyor.*

Uçaklarla gelen silah ve mühimmatla ilgili beyanname tescili yapılmadığı için. Beyanname yoksa silahlarda gelmedi valide parayı hiç etti demeye getirdiler. O silahların geldiğine dair her türlü bilgi kayıt gümrük müsteşarlığı müfettişleri tarafından ortaya konuldu. Biz bu davadan beraat ettik

- *Çiller'in bu 'özel ordu' projesini onayladığını gösteren belge elinizde mi?*

Onu bu olaylardan sonra bulamadık. Çiller'in imzasının olduğu bu belge, Ünal Erkan'ın yetki devir belgeleri vardı. Bütün kritik belgeler, silah demirbaş belgeleri hepsi yok edilmiş. Bizim işimize yarayacak her türlü dokümanı kaydı yok ettiler. Ondan sonra soruşturmayı başlattılar. Sadettin Tantan zamanında bu belgelerin yok olmasına sebep olanlar hakkında soruşturma açılması için müracat ettim ama bu konuyu da hasır altı ettiler.

- *Sizin aslında anlatamadığınız o döneme ilişkin çok şey var mı? Anlatmadığınız sürece hafızalarda rüşvet alan bir vali olarak kalacaksınız. Ama orada bir yapılanma var. Bunun da bir arkası var. İş sizde kapatıldı. Silah piyasasının akan paranın bu işlerde rolü nedir?*

Bizim alımlarımız için teklif getiren arkadaşlarımızın bir takım kişiler tarafından ortaklık teklifi ile rahatsız edildiğini o dönemden hatırlıyorum. Bize verilen tekliflerin bir takım dengeleri bozduğu iddiasıyla duydukları rahatsızlıktan kaynaklanan bir takım teklifler götürüldü. ancak tarafımızdan

reddedildiğini söyleyebilirim bu konuda.

- Uğur Mumcu'nun zırhlı araçlarla Kuzey Irak'a gönderilen silahların üzerindeki numaraların silindiği yönündeki araştırması, silahların Barzaniye oradan da PKK'ya gitmiş olabilir yönündeki iddialar Eşref Bitlis'in uçağının düşürülmesinde sabotaj iddiaları bunlar o döneme ait...

Kuzey Iraklı peşmergelerin birçok ihtiyaçlarının Türkiye üzerinden karşılandığı zaten bilinen bir gerçek. Bu ihtiyaçların içerisinde silah muhimmat gibi malzemeler var mı yok mu bir şey söylemek şuanda mümkün değil. Ama bunların kurcalanmış olması Eşref Paşa'nın başına böyle bir şey getirmiş midir bilemiyorum ama benzer olayı ben de yaşadım. Aracımın elektronik sistemleri bir anda kilitlendi. Ne olduğunu anlamadık servise götürdük. Herhangi bir şey bulunamadı. Aynı akşam bana bir ihbar geldi telefonla araban bloke edilerek sinyal gönderilerek sende aynı akibete uğrayacaksın diye Eşref Paşa örneği verilerek bir uyarı aldığımı hatırlıyorum. O zaman ciddiye almamıştım ama daha sonra yaşadıklarımla düşününce ciddi bir badire atlattığımı biliyorum.

- Silah alımıyla görevlendirildiğinizde büyük yetkilere kavuştuğunuzu ama o sırada peşinize düşen uluslararası silah tüccarları kaçakçıları olduğunu; yüz milyon dolara kadar çıkan bir takım teklifler yapılmış... Nedir bu hikâye?

Beni vurdurtacaksınız sonunda... Bakan bir kamu kurumunun başındaki bir kişi olarak silahların alımı konusunda yetkilendirildiğiniz zaman çok ciddi uluslararası planda çok kıymetli evraklara imza koyma onay verme yetkisi de bulunur sizde. Biz bu yetkiyi sadece kendi ihtiyacımız için kullandık. Dünyada silah ve uyuşturucu sektörünün her ülkede adamları ve temsilcileri var. Bir dönem bu silah sektörünün adamları bizim peşimize düştüler. Şu kadarını söyleyebilirim. Siz bir takım ülkelere silah ve muhimmat ambargosunun Birleşmiş Milletler veya Güvenlik Konseyi veya bunlara hakim

olan ABD ve İngiltere'nin isteği ile konduğunu söylüyorsunuz. Bir ülkeye silah ve mühimmat ambargosunun konması uluslararası silah tüccarları için yeni ve muhteşem bir pazarın açılması anlamına gelir. Bu kadarını söyleyeyim siz gerisini düşünün. Ama biz devletin bize tanıdığı imkanları kendimize şahsi servet edinmek için kullanmayı aldığımız terbiyeye uygun görmedik ve elimizin tersiyle ittik.

- Neden Kintek gibi adı faili meçhul cinayetlerle anılan bir silah şirketi ile iş yaptınız?

Terörle mücadele yapıp da birtakım şeylere bulaşmamış hiçbir kurum bulamazsınız. Bizim için önemli olan bize verdikleri fiyat, bize verdikleri taahhüt yerine getiriliyor mu bunlara bakıyorduk ve karşımızdaki bir devlet kurumuydu. Karşımızdaki Kintek yanlış işler yapıyormuş. Silah mühimmat piyasasında olup da yanlış yapmayan bir tane şirket gösterin bana.

- Saygı Öztürk kayıp silahların Hizbullah'ta olduğu yazdı...

Bu silahların hiçbiri Hizbullah'tan çıkmadı. Bu tip çalışmalarda operasyonlarda kullanılan silahların bir kısmı kayıp olabilir. Çatışmaya girmişsinizdir üç beş şehit vermişsinizdir üzerindeki silahı terörist almış gitmiştir, envanterinizden eksilmiştir.

- Ama Batman Emniyet Müdürü Öztürk Şimşek "Ne yazık ki Hizbullah bir dönem askerlerden yardım gördü. Buradaki bazı askeri birliklerde silahlı eğitim yaptılar. Losijtik destek gördüler" dedi.

Sonra inkâr etti. 'Batman'da mevki ismi vermeyeyim, şu şu mevkilerde Hizbullah kampları olduğu ve jandarmanın denetiminde olduğu söyleniyor ama ben gözümle görmedim' dedi. Ben bu bilgimi aktarırken bu şekilde geçmiş tutanağa dedi... Ben söylediği bütün noktaları gezdim. En ufak bir emare bulamadım.

- *Sizin Hizbullah, JİTEM ya da derin devlet yok demeniz bir işe yaramıyor.*

JİTEM vardı. Nasıl yoktu JİTEM Benim çalıştığım ilde bir bina vardı. Üzerinde kocaman bir tabela vardı JİTEM diye yazan. Ayrıca JİTEM diye bir teşkilat sadece Batman'da değil Türkiye'nin her yerinde mevcuttu. Batman'da da tabelası ile herşeyi ile mevcuttu. Bir ara çok da faydalı hizmetler yaptı. Batman'da da görev yaptığım dönemde. Bizden çok önce onlara bir yer temin edilmiş. Herhangi bir kamu binasında benim orda görev yaptığım dönemde Jandarma İstihbarat Terör Mücadele birimi olarak faaliyette bulunuyorlardı. JİTEM jandarma bünyesindeki çeşitli şubelerden bir tanesi legal bir birim. Ama JİTEM yeraltına indiyse derin devlet ol-duysa Birtakım illegal işlere başka yerlerde karıştıysa bütün bir teşkilatı suçlamanın ya da töhmet altında bırakmanın bir anlamı yok ki. Bir teşkilatta bir kaç kişi suç işliyor bakıyorsunuz bütün devlet suçlanıyor. Koman bu işi bu hale getiren insandır. JİTEM diye bir şey yoktur dedi çıktı. Nasıl yoktur ya. Ama böyle bir dönemde 'Hiç yasa dışı iş yapılmamıştır herşey yasalara uygundur' demekte mümkün değildir. Elbette yanlış iş yapan yasadışı iş yapan insan hakları ihlali yapanlar mutlaka olmuştur. Bu poliste de olmuştur. Bunu genelleştirmek yanlış.

- *Sizin özel ordunun içerisinde Hizbullahçılar oldu mu?*

Onu kimse bilemez. Bakın son derece dikkatli seçim yaptık. Buna rağmen Hizbullah yörede oluşmuş palazlanmış bir teşkilattı. Yüzlerce insanın olduğu bu teşkilata (özel ordu) hiç kimse bulaşmamıştır diye bir iddia da bulunamam. Bulunsam bile çok anlamı olmaz. Bakın Türkiye'de her Yüksek Askeri Şura (YAŞ) toplantısında bazen yüzlerce mensubu kapının önüne konuyor. Böyle bir teşkilatta bile bunlar olabiliyorsa bir koruculuk sistemi içerisinde örgütlere kanunsuz işlere bulaşmış insanların olamayacağını kimse iddia edemez. Ben hiç bulaşmadım derin devlete ama bulaştırılmak çok istendim.

Ne bileyim Susurluk bir derin devlet işiyse bizi de oraya çekmek istediler ama çekemediler.

- *Siz devletin menfaati için hukuk çiğnenebilir dediniz.*

O noktaya geldikten sonra bıçak kemiğe dayandıktan sonra... Düşünün Atatürk'ün Samsun'a çıkması hukuku çinemek değil miydi? Padişah'a başkaldırması teşkilatı esasıya dahil bütün yürürlükteki kanunlara karşı gelmek değil miydi? Yarın öyle bir gün gelir ki elinize silahı alır dağa çıkar ülkenizi savunmak zorunda kalırsınız. Güneydoğuda ağa seyit sıh denen insanların en büyük kabusu Güneydoğu insanını iş güç aş sahibi olması. Siyasi partililer arkasında beş on oy var diye bunları Ankara'ya taşıdılar. Mesela Salih Sümer. Ama arkasında Mismil'de 20 bin tane oyu var. Ben neler çektim ondan; bana da silah ver 300 tane kaleşnikof lazım dedi. Bana bakan telefon açıyor Salih bey silah istiyor diye. Ben versemdim ona bunun hesabını da veremezdim...

- *Rüşvet almak suçundan yargılanıp cezaevine girdiniz. Geldiğiniz noktayı nasıl yorumluyorsunuz?*

Cezaevinde yattığım halde bu suçlamayı hiçbir zaman kabul etmedim. Ben vali olarak rüşvet almaktan yargılandıysam bana rüşvet veren birinin de yargılanması gerekir. Bana rüşvet verdiği iddia edilen kişi AKP Milletvekili Ahmet İnal'ın kardeşi Hamit İnal yargılanmadı. Neden? Rüşvet veren beraat ediyorsa demek ki ortada rüşvet alan da yok.

BEŞİNCİ BÖLÜM

DERİN DEVLETİN DERİN TETİKÇİLERİNİN DERİN İCRAATLARI

DERİN DEVLETİN TETİKÇİLERİ

Türkiye böyle bir ülke...

Her şeyin altyapısını önceden hazırlayan bir beceriye sahip. Belki de bu yüzden kendi geçmişini de “faili meçhul” bıraktı. Eğer hükümet yıkmak, hükümet olmak, darbe yapmak isterlerse birileri ‘yakın, yıkın, yıldırın’ der; birileri de çıkar hep beraber yakarlar, yıkarlar, yıldırırlar...

Türkiye 1970’li yıllarda Kahramanmaraş-Çorum olaylarından Bahçelievler, Balgat katliamlarına doğru yol alırken, bir yandan sağ-sol çatışmalarının gerçek sorumlularını arıyormuş gibi yaptı, diğer yandan ‘intikam’ yeminlerinin ağıt gibi yükseldiği evlerden, sokak aralarından; kafalarına kurşun sıkılmış, tellerle boğulmuş, işkence yapılmış, yol kenarına atılmış insan cesetlerinin sayısını nasıl artıracağını hesaplarını yapanları izledi.

Bize de bu cinayetlerin tetikçilerini; bunları kaçıranların, saklayanların, yardım edenlerin zırvalıklarını dinlemek düştü...

Pramidin en altındakiler o kadar “çok”lar ve o kadar aynılardı ki alttaki halka büyüdükçe ve genişledikçe her şeyin alt yapısını önceden hazırlayan tepedekiler her defasında daha görünmez, daha bir dil bilmez oldular; ya az konuştular ya da hiç konuşmadılar. Gözden kaçtı ya da kaçırıldılar. Unutulan ya da kendini unutturanlar oldular...

Kim bunlar!

Onlar her şeyin ‘milli’ olanını sevdiler; vatan aşkı hikâyelerinin arkasına saklanıp, ‘derin devlet’ güvencesi altında sayısız cinayetler işlediler. Sahte kimliklerle, sahte pasaportlar edindiler. Bir hukuk devletinde hiç yargılanmamayı, yargılanırken kaçmayı, kaçarken uyuşturucu işlerine bulaşmayı öğrendiler...

Abdullah Çatlı, Haluk Kırıcı, Oral Çelik, Mehmet Şener, Mehmet Ali Ağca, Yalçın Özbey, Hasan Hüseyin Şener, Kürşat Poyraz, Ercüment Gedikli, Ömer Bağcı, Nevzat Bor, Ala-

attin Çakıcı, Teyfik Ağansoy, Mahmut Korkmaz....

Hemen hepsi ülkücü, 1980’li yıllarda işledikleri siyasi cinayetlerle adlarını duyurdular. 1990’larda çek senet tahsilatçılığından uyuşturucu, silah kaçakçılığına kadar her türlü pis işi yaptılar. Yeraltı dünyasının kanlı paralarıyla beslendiler. Sahte pasaportlar, sahte kimliklerle işyerleri açıp karapara akladılar.

Askere gitmediler, cezaevlerine girmediler, yakalanıp ya serbest bırakıldılar ya da yanlışlıkla tahliye edildiler. Siyasetçi-polis-mafya bağlantılarıyla büyüyüp, ‘derin devlet’e sayısız ‘yararlı’ iş yaptıklarını iddia ettiler. Ama Türkiye’de yarıdan kaçıp Avrupa’da uyuşturucudan hüküm giydiler.

12 Eylül öncesi Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz ile başlayan cinayetlerine; Doç. Dr. Bedrettin Cömert, Prof. Dr. Bedri Karafaikoğlu, Prof. Dr. Ümit Doğanay, Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil, Doç. Dr. Orhan Yavuz, Yazar Ümit Kaftancıoğlu, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, DİSK Başkanı Kemal Türker, Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi cinayetiyle devam ettiler. Yetmedi; araya Balgat Katliamı, 16 Mart Katliamı, Kahramanmaraş Katliamı, Bahçelievler Katliamlarını sıkıştırdılar. 12 Eylül sonrası bu cinayetlerin zanlıları olarak aranırken Avrupa’da ‘derin’ ilişkilerle varlık gösterip uyuşturucu paralarıyla beslendiler.

Savaş Buldan, Adnan Yıldırım, Hacı Karay, Behçet Cantürk, Nesim Malki, Ömer Lütfi Topal, Tefvik Ağansoy cinayetlerine, Edirne Tem Katliamı, Akın Birdal suikasti, Sema Adın cinayetini de ekleyerek çeteleştiler.

Zaman zaman kamuoyuna “Bizi sistem yarattı”, “devlet bizi kullandı” türünden açıklamalar yaptılarsa da azmettirici olmakla suçlanan devlet bundan hiç alınmadı; nedense onlar çok yollu, çok karışıklar. Şimdi hemen hepsi ortalık yerde, içerde, dışarda onların ilişkileri ise adliye koridorlarında ‘derin devlet güvencesi’ altında bildik sırlarla sürüp gidiyor...

Katliamlardan faili meçhul cinayetlere uzanan yol

1978'in sonu. Bir Aralık sabahı...

Kahramanmaraş'ta *Zeynel ile Veysel* filminin yerine, Adana Maraş ÜGD Şubesi'ne gelen iki şahsın getirdiği Sovyet aleytarı *Güneş Ne Zaman Doğacak* filmi 16 Aralık'ta aniden gösterime girdi.

ÜGD Maraş Şubesi İkinci Başkanı Mustafa Kanlıdere, Ökkeş Kenger ve Üçüncü Başkan Mustafa Tecirli'ye, "Halkı kışkırtmak, tahrik etmek ve isyanını sağlamak için solcuların attığı süsü verilmek kaydıyla, tahrip gücü az bir dinamit atılması" emredildi.

Çiçek Sineması'na bombayı atan Yani Ökkeş Kenger.

Bu provokasyonla sağcılar solculara ve Alevilere karşı kışkırtıldı. Sinemadan çıkan topluluk "Müslüman Türkiye" sloganları ile CHP binasını tahrip edip, PTT binasını taş yağmuruna tuttular.

18 Aralık, olaylardan önce, Ankara İli Bahçelievler, Karşıyaka ve Keçiören semtlerinde oturdukları bilinen Ünal Ağa-oğlu, Haluk Kırcı, Bünyamin Adanalı, Mustafa Özmen, Hüseyin Yıldız, Mustafa Dülger, Remzi Çayır, Mustafa Demir, Ahmet Ercüment Gedikli, Mustafa Korkmaz ve İsmail Ufuk ile Mehmet Gürses isimli şahısların Kahramanmaraş iline gittikleri öğrenildi.

22 Aralık 1978 günü Maraş'ta olaylar patlak verdiğinde iki ayrı telefon görüşmesi yapıldı. Adana ilinden bir şahıs, Malatya Özel Doğu Kliniği Doktoru Muhittin Turgut'u telefonla arayarak, "Kahramanmaraş'tan oraya yaralılar gelecek, dikkatli olun" dedi. Muhittin Turgut ise, "Orasını bana bırakın. Malatya olaylarında bir açık verdim mi ki bunda vereyim. Malatya olaylarında ne şekilde çalıştığımı siz de bilirsiniz" karşılığını verdi.

21 Aralık akşamı, Maraş Meslek Lisesi öğretmenlerinden ve Töb-Der üyesi olan Hacı Çolak ve Mustafa Yüzbaşıoğlu okuldan evlerine dönerlerken silahlı saldırıya uğradı. İkisi de bu saldırıda yaşamını yitirdi.

22 Aralık'ta öğretmenlerin cenaze törenine saldırmak için geceden çevre il, ilçe ve köylere adam gönderenler, "Komünistler, Aleviler cuma namazında camileri bombalayacaklar, Müslüman kardeşlerimizi katledecekler. Bunun hazırlığını yapıyorlar. Müslüman kardeşlerimizi katliamdan korumak için toplanalım" şeklinde çağrı yaptılar.

22 Aralık günü cuma namazında Bağlarbaşı İmamı Mustafa Yıldız'ın, şu sözleri katliamı yapanların hangi duygularla hareket ettiklerini ele vermektedir: "Oruç ve namazla hacı olunmaz, bir Alevi öldüren beş sefer hacca gitmiş gibi sevap kazanır..."

Kahramanmaraş'da ellerinde silahlar, sopalar, baltalar, keser ve benzin bidonlarıyla gruplar halinde erkekler, Alevilerin bulunduğu mahallelere doğru ilerledi.

Önlerine çıkan herkesi öldürmek için. İnsanları evlerinden çıkartıp kafalarına kurşun sıktılar. Döverek öldürdüler, üzerlerine benzin döküp yaktılar.

Bu insan kıyımı iki gün sürdü. Asker müdahale etmedi. Polis olaylara seyirci kaldı...

25 Aralık günü bilanço inanılmazdı; 111 ölü, 1000'in üzerinde yaralı. 552 ev, 289 dükkân ve 8 araç yakılmıştı.

Dönemin İçişleri Bakanı CHP'li İrfan Özaydınlı'nın olayların çıkacağını önceden bildiği ama müdahale etmediği öne sürüldü. Katliamdan sonra özel bir ekip görevlendirildi. Özel ekibin ayrıntılı raporunun içeriği kamuoyundan saklandı. Ancak yıllar sonra *Yeni Gündem* dergisi, bu raporun bir kısmını elde ederek bazı bölümlerini yayımladı.

Dönemin Kahramanmaraş CHP Milletvekili Hüseyin Doğan katliamdan hemen sonra yapılan CHP grup toplantısında, şu görüşleri ifade etti:

"Kahramanmaraş'ta olan bir savaş değildir. İç savaşın silahlı iki tarafı olur. Kahramanmaraş'ta olan bir katliamdır. Bunun adına anarşi denmez. Sağ-sol çatışması da denmez. Bu, Alevi-Sünni çatışması da değildir. Bunlar içinde aransa bile

bu planlı ve örgütlü bir faşist saldırdır. Çevre illerden Maraş'a getirilen katil çetelerine belli hedefler gösterilerek, her şeyi hesaplanan bir planla yürürlüğe konan bir faşist eylemdir. Kin ekip, kan çiçeği büyütenlerin, direnme hakkından söz edip 'Milli direnme hakkı doğmuştur' diye bildiri yayımlayanların eseridir. Maraş Katliamı 'Müslüman Türkiye-Milliyetçi Türkiye, Allah için Cihad başına' sloganlarıyla kadın demeden, çocuk demeden vuranlar karşısında 'Bana sağcılar ve milliyetçiler cinayet işliyor dedirtemezsiniz' diyenlerden destek görenlerin eseridir..."

Ecevit tarafından, Semih Sencar'dan boşalan Genelkurmay Başkanlığı görevine getirilen Kenan Evren'e, Maraş Katliamı'yla askeri darbe yolu açılmıştı. 25 Aralık'ta Başbakan Bülent Ecevit, Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'i, Hariciye Köşkü'ne çağırıp Maraş olaylarından dolayı, bazı illerde sıkıyönetim ilan edeceğini bildirdi.

Maraş Katliamı'nın baş aktörlerinden ve planlayıcılarından olduğu kesinleşen ve bu suçtan yargılanan Ökkeş Kenger, daha sonra soyadını "Şendiller" olarak değiştirerek TBMM çatısı altında milletvekili olarak görev aldı.

"1978 başında hükümeti kurduğum andan itibaren sıkıyönetim ilanına zorlandım. Ama ben bunun doğurabileceği sonuçlardan kaygı duyduğum için kabul etmedim. Onun üzerine, 78 sonlarında bu çok acı Kahramanmaraş olayları meydana getirildi. Öyle inanıyorum ki, bu beni sıkıyönetim ilanına mecbur etmek için sorumsuzca yaratılmış bir olaydır."

Aradan 19 yıl geçtikten sonra dönemin Başbakanı Bülent Ecevit, Kahramanmaraş olaylarını bu sözlerle değerlendirdi.

19 Aralık 1978 günü çıkan ve 26 Aralık'a kadar süren çatışmalarda yakalanan sanıkların yargılama ve davalarının sonuçlanması 13 yıl yani 1991'e kadar sürdü.

Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi Gerekçeli Kararında kat-

liamı planlayıp, uygulayanların MHP, Ülkücü Gençlik Derneği, ETKO (Esir Türkleri Kurtarma Ordusu), kontrgerilla gibi illegal örgütlerin olduğunu açıkladı. Bu süre zarfında 804 kişi hakkında dava açıldı. Bu sanıklardan 29'u ölüm cezasına, 7'si müebbet hapse, 7'si 15-24 yıl, 29'u 10-15 yıl, 259'u da 5-10 yıl, 26'sı ise 1-5 yıl arasında hapis cezasına çarptırıldı. 379 kişi davadan beraat ederken 68 kişi firarda olduğu, veya dava sırasında ölmüş olduğu için davadan düştü. Ölüm ve müebbet hapis cezaları dışındakilere 1/6 oranında cezai indirim uygulandı.

Mahkemenin kararı Yargıtay tarafından bozuldu. Yeni yargılama sonucunda idam cezaları uygulanmadı. Haklarında ceza verilenlerin cezaları, Nisan 1991 yılında çıkarılan Terörle Mücadele Kanunu nedeniyle ertelendi ve serbest bırakıldılar. Böylece kanlı olaylarla dolu Maraş dosyası sessizce kapatılmış oldu.

İKİ CİNAYET VE ETRAFINDA DÖNEN İSİMLER

27 yıl önce...

9 Ekim 1978... Saat 22.00

Haluk Kırıcı, Kürşat Poyraz, Ercüment Gedikli, Mahmut Korkmaz, Ankara Bahçelievler de 15. Sokak'taki 56 numaralı apartmanın zemin katının kapısını önce zorladılar, açamayınca zile bastılar, kapının açılmasıyla ellerinde silahlarla içeri daldılar...

İçerde Türkiye İşçi Partisi (TİP) üyesi yaşları 20 ila 23 arasında beş üniversite öğrencisi Serdar Alten, Efraim Ezgin, Hürcan Gürses, Latif Can ve Osman Nuri Uzunlar vardı.

Hepsinin elleri arkadan bağlandı...

Apartmanın kapısında Ülkü Ocakları Derneği'ne ait mavi renkli, 06 PD 137 metalik renkli bir otomobil içinde bir şişe eter ve pamukla Abdullah Çatlı.

Apartmanın 300 metre gerisinde gözcülük yapanlar Duran

Demirkıran ve Ömer Özcan.

Evde elleri arkadan bağlı yere yatırılmış beş kişinin yüzüne eterli pamukları bastırırken kapı tekrar çalındı. Gelenler TİP üyesi Salih Gevence ve Faruk Erzan...

Abdullah Çatlı'ya durum bildirildi. Çatlı sonradan gelen iki kişiyi otomobile getirmelerini istedi.

Kürşat Poyraz ve Haluk Kırıcı, Gevence ve Erzan'ı apartmandan çıkartıp otomobile bindirdiler. Araba Eskişehir Yolu Balmumcu'da durdu. İki genci yol kenarındaki tarlanın içine doğru sürükleyip elleri arkadan bağlı haldeyken kafalarına üç kurşun sıktılar.

Aynı hızla geri döndüler.

Evde bulunan Ercüment Gedikli ve Mahmut Korkmaz beş TİP'li genci eterle bayılmış bekliyordu. Eve giren Haluk Kırıcı eline telden bir askı aldı. Osman Nuri Uzunlar'ı tutup mutfağa doğru sürükledi... Telle boğazını sıktı. Boğamaya-cağını anlayınca banyodan aldığı havluyu yüzüne bastırdı. Osman Nuri Uzunlar havlunun altında uzun süre can çekiştikten sonra öldü... Bu yöntemi zahmetli ve yorucu bulan Kırıcı elindeki silahı yerde yatan dört gencin üzerine boşalttı. Efraim Ezgin'in başına dört kurşun, Latif Can'ın akciğerini iki kurşun, Hürcan Gürses'in kalp ve böbreğini üç kurşun parçalamıştı. Mide ve bağırsaklarından kurşunlanan Serdar Alten ise 8 gün komada kaldıktan sonra öldü. Olay kısa zamanda açıklığa kavuşmuştu. Olayın kimler tarafından nasıl planlanıp uygulandığı, bu katliamı gerçekleştiren sanıkların kimler olduğu ortaya çıkmıştı. İşlenen bu cinayetler faili meçhul kalmamıştı ama yargılama yıllara yayıldı. Failler başka cinayetlerle adlarını anarken, ellerini kollarını sallayarak gezip durdular.

26 yıl önce...

1 Şubat 1979. Milliyet'in Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi evine 300 metre kala vuruldu.

Suikastı gerçekleştiren 20 yaşındaki Mehmet Ali Ağca beş ay sonra yakalandı. Önce suikastı tek başına gerçekleştirdiği-

ni söyledi, ardından birkaç isim telafuz etti. Bu isimler etrafında dönen ilişkiler ağı büyüdükçe büyüdü. Her isim bizi bir başka faili meçhul cinayete götürdü. Ve hemen her biri adını sayısız dava dosyalarına, tanık ifadelerine yazdırdı.

İpekçi cinayeti ve tepedekiler!

Paul Henze, Ruzi Nazar, Enver Altaylı ve Murat Bayrak

Nazi Almanyası'nda istihbarat toplayan Türkiye Masası Şefi ve CIA ajanı Paul Henze, Nazilerle birlikte çalışan CIA Ajanı Ruzi Nazar, Murat Bayrak ve hem MİT hem CIA hem de ülkücülere çalışan Enver Altaylı sanki Türkiye'yi karıştırmak için bir araya geldi. 12 Eylül olunca da 'görevini başarıyla tamamlayan komutan edasında' hepsi ait oldukları yerlere döndü...

Neden?

Bunlar 12 Eylül öncesi birçok katliamın sorumlusu olarak gösterildilerse de darbeden 20 ay öncesine giderek, sadece Abdi İpekçi cinayeti ve bu dörtlü arasındaki ilişkilere bir bakalım.

Paul Henze. CIA Masası Türkiye Şefi. 1940'lerde Nazi istihbaratçılarıyla CIA ilişkisini sağladığı, 1980 öncesi Ankara'da CIA şefi olarak görev yaptığı dönemde, komünizm tehlikesine karşı ülkücüleri kullanarak Türkiye'de bir darbe girişimine "ön ayak" olduğu ileri sürüldü. İlmimli İslam teziyle karşımıza çıktı. Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi 1 Şubat 1979'da öldürülmeden 18 gün önce 13 Ocak'ta onunla görüştü.

Fransız Gazeteci Jean Marie Stoerkel, *Saint-Pierre'in Kurtları* adlı kitabında Henze ile İpekçi arasında geçen görüşmeyi yazdı; üstelik İpekçi ile bu ikinci görüşmesiydi. İpekçi yakında her şeyi açıklayacağını, Türkiye'de ülkücülerin kullandığı silahların Batı ve Amerikan malı olduğunu, bu silahları gönderenlerle uyuşturucu alan kaçakçıların aynı kişiler olduğunu söyleyecekti. Ona Türkesş üzerindeki etkisini hatırlatacak, bu terörü durdurması için onunla konuşmasını isteye-

cekti. Terörün tek sorumlusunun Türkiye olmadığını da hatırlatarak...

Stoerkel'in anlattıklarına inansak bile; Henze kendisinden etkilenen Türkeş'le konuştu mu bilmiyoruz, bu görüşmeyi İpekçi neden yazmadı onu da bilmiyoruz. Ama MHP Genel Başkanı ülkücülerin lideri Alparslan Türkeş'e, Türkeş'in kasası, ülkücülerin 'danışmanı' MİT ajanı Enver Altaylı'ya, onun ırkçı arkadaşları Nazi Almanya'sından bize armağan edilen Ruzi Nazar ve Murat Bayrak'a uzanan ilişkiler ağı içerisinde gezip durduğunu biliyoruz...

Henze'den bize kalan tek şey 12 Eylül Darbesi'ni "Bizim çocuklar başardı" demesi oldu. Biz Henze'nin bu çocuklarla hangi çocukları kastettiğini anlamaya çalışırken o bu sözlerin kendisine ait olmadığını söylediğinde ABD'ye dönmüştü bile...

Ruzi Nazar. Türkistan kökenli. Eski Sovyet subayı. İkinci Dünya Savaşı'nda Nazilere katıldı. Nazi ordusunun içerisinde Türkistan Birliğini kurdu. Savaş bittikten sonra CIA'ye çalışmaya başladı. Paul Henze ile Almanya'da tanıştı. 1959'da Türkiye'nin Amerikan Büyükelçiliği'nde Henze ile birlikte çalıştı. Türkiye'ye geldi. Alparslan Türkeş ile ilişkisini derinleştirdi. 74'ten itibaren tekrar döndüğü Almanya'da MHP'li ülkücüleri 'himayesine' aldığı öne sürüldü. Onun da en yakın arkadaşı Enver Altaylı.

Enver Altaylı. Türkeş'in Avrupa'daki kasası. Karanlıklar Prensi olarak tanındı. Özbek kökenli bir Türk. 1945 yılında Adana'nın Ceyhan ilçesinde doğdu. Bursa Işıklar ve Erzincan Askeri Lisesi'nde okudu. 1963 yılında Talat Aydemir önderliğindeki ihtilal girişimine katıldığı için Kara Harp Okulu'ndan atıldı. Ankara Hukuk Fakültesi'ne girdi. Milli İstihbarat Teşkilatı'nın (MİT) bursu ile okuduğu, 1968'de Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü'nde çalışırken, dönemin MİT Müsteşarı Fuat Doğu tarafından keşfedildiği ve MİT'e alındı-

ğı öne sürüldü. Türkiye ile Özbekistan arasında siyasi kriz yarattı. Özbekistan Devlet Başkanı Kerimov'un kendisinden korktuğunu söyledi. 1974'te MİT'ten ayrıldı. MHP'ye katıldı. Avrupa'daki MHP'lileri himaye etme işini Alman Gizli Örgütü'nden arkadaşı Dr. Kannapin ve Ruzi Nazar'a emanet edip 1977 yılında Almanya'dan Türkiye'ye döndü. MHP'nin çıkarttığı *Hergün*'ün Genel Yayın Yönetmeni oldu. İpekçi cinayetinden sonra gazetesi Papa aleytarı yayınlar yapmaya başladı. 1980 İhtilalinden sonra Türkiye'yi görevini tamamlamış komutan edasında terk etti. Afganistan'da çarpışan Raşit Dostum'a yollanan yardımlar ve Özbekistan'da gerçekleştirilen darbe girişiminde adı geçti. ABD'ye yerleşti. Onun da arkadaşı var: Murat Bayrak...

Uğur Mumcu'nun peşini bırakmadığı ama sonrasında kendisini unutturan, gözden kaçırmayı başaran ve hiç konuşmayan adam...

Ve Murat Bayrak...

Onun önemi şurada:

Üstteki ilişkilerine istedikleri uygun zemin hazırlayacak, alttakilere ise ne isterse yaptırabilecek bir donanım ve güce sahip...

Boşnak kökenli. İkinci Dünya Savaşı'nda Henze Nazilerden istihbarat toplarken, onun da Nazar gibi Nazilerle işbirliği yaptığı, Gestapo'nun komutasında kurulan 'Haçer Birliği'ni komuta ettiği öne sürüldü. Savaştan sonra 1949'da eski SS üyelerinin örgütü olan ODESSA (Organisation Der Ehemaligen SS-Angehörigen) yardımıyla da Türkiye'ye kaçtığı... Yugoslav göçmeni bir "işadamı" olarak Türkiye'ye yerleşti.

Bugün inanılmaz bir servetin sahibi ama Türkiye'ye geldiğinde hiç parası yoktu. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde görev yaparken bile yemek yiyecek parası olmadı. Ama Adnan Menderes'in Başbakan olduğu 1950'li yıllarda bir Almanla ortak Sancak Tül adıyla fabrika kuracak kadar parası oldu. Menderes tül ithalatını yasaklayınca piyasa da

onun t llerine kaldı.

1 ve 2. MC dönemi.

Murat Bayrak 1977’de Süleyman Demirel’in partisi AP’den 1977 seçimlerinde Meclise girdi ve Çanakale milletvekili oldu.

Bu arada fabrikasında i e alacağı adamlar hakkında önceden soruşturma yaptırdı. Komünistlerden nefret ettiği için fabrikasını  lk c lere karargâh gibi kullandırdı. Hatta bir keresinde fabrikanın içinde bulunan ülkücülerle dışarıdaki solcuların atı ması fabrika bahçesindeki köpeğinin vurulmasına neden oldu. O kadar üzüldü ki fabrikanın bahçesine bir anıt mezar yaptırdı ve gerçekte köpeğinin kimin kur unlarıyla öldüğünü bilmediği halde mezarına “Komünist kur unlarıyla  ehit olduğ n ” yazdırdı...

1976’da Ayvalık Sarımsaklı’da komando kampı kurduğu ortaya ıktı. (Bu kampın Küçükköy Belediye sınırları içerisinde kurduğu bir tatil köyünde olduğu da öne sürüldü. Kampın nerede olduğu çok kesinlik kazanmasa da bu kamplarda Abdullah atlı ve arkadaşların komando eğitimi aldığı kesin-di...)

Komünizm tehlikesini o kadar abarttı ki Demirel’in partiyi sulandırdığını söyleyip siyasi hayatını MHP’ye katılarak sürdürdü.

 nl  Amerikan istihbarat  rg t  CIA Ajanı Ruzi Nazar’la birlikte çalışmasını, CIA Ajanı Frank Terpil’in ‘Ona silah sat-tım’ demesini (ki bu silahların  peki suikastinde kullanılan silahlar olduğu öne sürülüyordu. Ağca’yı Bulgaristan’dan Avrupa’ya kaçıran Terpel daha sonra öldürüldü.) MHP Genel  dare Kurulu  yesi olmasını,  lk c ler için kamp açmasını asker hiç ciddiye almadı.

12 Eylül askeri yönetimi onunla nedense hiç ilgilenmedi. Herkes yargılandı ama o yargılanmadı. Ama bazı sol gruplar onu hiç unutmadı ve ölüm listelerine onun da adını yazdı. 12 Eylül’den bir hafta sonra aynen yakın dostu Nazar gibi ‘görevini tamamlamış komutan edasıyla’ Türkiye’den ayrıldı. Gel-

diği, ait olduğu yere döndü. Almanya'ya.

Boon'a yerleşti. Federal Almanya İstihbarat Örgütü BND, ülkücüler ve kökten dinci Cemalettin Kaplan'ın örgütü ile ilişkide olduğu öne sürüldü. 1987'de Türkiye'den iki MİT görevlisi Bonn'a giderek kendisiyle görüştü. MİT'in rapor ettiği görüşmeye Soner Yalçın ve Doğan Yurdakul *Bay Pipo* adlı kitaplarında yer verdi. Murat Bayrak şöyle diyordu;

"Hatırladığım kadarıyla bir ara neşredilen hatıralarında Dışışeri Eski Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil Türkiye'deki askeri darbelerin CIA'nın oyun ve tasvipleriyle tezgâhlandığını iddia etmişti. Bu doğru ama Türkiye'de Rus tehlikesine karşı çıkmak CIA'dan ve Amerika'dan bir manevi intikam almak yolu değildir..."

Bu konuşmanın içerisinde Çağlayangil'in söylediklerini "bu doğru" diye nitelendirmesi son derece dikkat çekiciydi... CIA, MHP ve Ordu ile ilişkileri bu kadar sıkı olan birinden bu ifadeyi duymanın bir anlamı olmalıydı. Üstelik komünizmden nefret eden biri olarak....

Türkiye'yi en belalı döneminde terk etmemiş biri olarak 26 yıl boyunca bir daha Türkiye'ye ayak basmamasının ikna edici bir nedeni olmalıydı.

Ben bulamadım.

Ama neden gelmediğini merak edenlerden biri de Sancar Air, Sancak Tül ve daha birçok şirketin varisi olan kendi öz oğlu Mustafa Sancak'tı. 2000 yılında Gazeteci Yener Süsoy'a babasının Boon'da rahatının yerinde olduğunu söyleyerek şöyle diyordu:

"Babama neden gelmediğini sorduğumda 'Uçaklarda yer bulamadım' diyor. Ben de gelmesini çok istiyorum. Hatta bir ziyaretimde sayın Demirel, bana 'Murat ne yapıyor, niye gelmiyor' diye sordu. Kendisine onun cevabını aktardığımda, 'Göndereyim bizim uçağı da gelsin' diye takıldı.

Biz de onun İpekçi dönemine biraz takılalım:

Bayrak'ın İpekçi suikastinde adı geçen ülkücüler için komando kampı açması, CIA'nin adamlarından İpekçi suikastinde kullanıldığı iddia edilen silahları satın alması, MHP Yönetim Kurulu'nda olduğu halde hiç tutuklanmamasının da tıpkı Türkiye'ye bir daha gelmemesi gibi bir nedeni olmalı...

Onun verdiği demeçlerin satır aralarına bakmak gerekiyor belki de...

14 Aralık 1996'da bir gazeteye yaptığı açıklamada askeri kanadın bir kısmı ile senelerden beri yakın temasta olduğunu belirterek "bunların isimlerinin hepsini bildirmeye kalksam çalıştığınız gazetenin size tahsis edilen sütunları yetmez" diyecekti.

Şimdi MHP'li Bayrak olayına biraz ara verip, MHP Genel Başkanı Türkeş'in Necdet Üruğ ile olan ilişkisini anlatmak gerekiyor.

MHP Genel Başkanı Türkeş 12 Eylül Darbesi'nden sonra en fazla cezaevinde kalan tek parti başkanı. Kenan Evren'in onu sevmediğini iddia edenler oldu. Ama ordu içerisinde Türkeş'i koruyup kollayan, cezaevinde değil neredeyse cezasının yarısından çoğunu hastanede tamamlamasını sağlayan yakın bir dostu bir başka asker vardı.

Necdet Üruğ.

Türkeş'in doktoru asker kökenli Selim Kaptanoğlu'na göre, Türkeş'i 12 Eylül'de koruyan tek kişi Üruğ'du. 15 Eylül 2000'de bir gazeteye verdiği demeçte şöyle diyordu:

"Türkeş'i o dönemde tek koruyan Necdet Üruğ'du. Hastanede yatmasının sebebi de Üruğ'du. Necdet Üruğ Faruk Gürler'in yeğenidir. Zamanında Türkeş, Gürler'e çok yardım etmiş. Dolayısıyla Türkeş'in hastanede yatması için Üruğ çok yardım etti. Biz genç subaylar önce Türkeş'i teslim etmek istemedik. Aramızda çok büyük münakaşalar oldu. Üst rütbeliler milliyetçi söylemleri olan Konsey'den zarar gelmeyeceğini söyleyip Türkeş'i kandırıp teslim aldılar."

(Doktor Selim Kaptanoğlu Türk Silahlı Kuvvetleri'nden ayrıldı. Milletvekili adayı oldu, kazanamadı ve biraz da ata toprağı Türkmenistan'a hizmet etmek istediğini söyleyerek 1995'te gitti. Özbekistan'a yerleşti. 12 fabrikası olan Bursel Holding'in sahibi oldu.)

Üruğ ise sadece Türkeş'e değil, Türkeş'e 'başbuğum' diyen müridlerine de 'sahip' çıkmakla suçlandı. Önce 1987 tarihli ünlü MİT raporunda "1. Ordu Komutanı iken bir silah kaçakçısını MİT'e tavsiye edip eleman olarak aldırarak ve kimi yolsuzluk soruşturmalarını kapattırmakla" suçlandı. Başbakanlık aleyhine Danıştay'da dava açtı. Hakkındaki iddialar kanıtlanamayan, dayanaktan yoksun, soyut ifadeler olarak kalınca Başbakanlığı tazminata mahkûm ettirdi. Ama o zaten hafızalarda İpekçi'yi öldüren tetikçi Mehmet Ali Ağca'nın sorgusu için istenen ek süreyi vermeyen Sıkıyönetim Komutanı olarak kaldı.

Bayrak'ın yakın temasta bulunduğu askeri kanattakilerden biri de Üruğ olabilir mi?

Bilmiyoruz.

Ancak 1997'de gözden kaçan bir ifadeye dikkat çekebiliriz.

Astsubay Oğuz Serçinlioğlu'nun anlatımları...

Serçinlioğlu 16 Mart Katliamı'na ilişkin bilgi verdi ve Abdullah Çatlı'nın da bu olaya karıştığını, Çatlı'ya verilen TNT kalıplarının ise ordu tarafından temin edildiğini söyledi.

Çatlı'nın Bayrak'ın komando kampında eğitim gördüğü yönündeki iddia, Serçinlioğlu'nun anlattıklarıyla da örtüşür durumda. Bunu da 16 Mart Katliamı davasında mahkemenin dinlemediği 'sürpriz tanık' Astsubay Serçinlioğlu anlatınca anlıyorsunuz.

"Küçükçekmece Gölü'nün kıyısında Savaş İstihkam Taburu'nda görevliydim. Bizim taburun bir gazarosu vardı. 1978'in Nisan ya da Mayıs ayında kurs vermek için ordudan istifa eden Yüzbaşı Vedat Öztürk geldi. Yanında üç kişi. Bi-

ri kadın. Yüzbaşı, Abdullah Çatlı'yı bana Sancak Tül'de çalışan bir mühendis diye tanıttı. Bunların gelmesinden kısa bir süre sonra da taburdan tahrip kalıpları çalındı...

"Daha sonra Yüzbaşı Mehmet Ali Çeviker'de sık sık tabura gelmeye başladı. Bu esrarengiz Yüzbaşının Çatlı'lara gelmesinin başlangıç nedeni Tabur Komutanı Binbaşı Mehmet Vural'ın odasının perdelerini değiştirmek istemesiyle başladı. Birgün bana perdelerin Sancak Tül tarafından değiştirileceğini söyledi. Sancak Tül'ün müdürü de emekli istihkam yarıbay idi. Bu emekli yarıbay birkaç kez bizim tabura gelmişti. Ben sonradan anladım adam perdeleri değiştirecekmiş. Ancak kendisi balık avlamaya düşkün olduğu için C-3 plastik tahrip maddesi talep etmiş. Verilip verilmediğini bilmiyorum.

"Bu olaylar devam ederken emekli oldum. Esrarengiz Yüzbaşını odasında gördüğüm Bülent Ertınaz Kara Kuvvetleri Tayin Dairesi İstihkam Şube İcra Subaylığı'na tayin olunca kutlamak için gittim, ama çok telaşlıydı. Bomba ve tahrip kalıplarıyla yakalanan Çeviker'e her şeyi biz verdik bir kısmını da Öner verdi. Yakalanınca durumu komutana anlatmış. Komutan durumu büyütmedi, ama başınızın çaresine bakın, bugünlerde her şey olabilir" dedi.

Bu arada Astsubay Ömer de Ağca'nın kaçacağı Kartal Maltepe Cezaevi'ne tayin edildi. Mehmet Ali Çevikel de Kamuoyunda 'esrarengiz yüzbaşı' olarak tanındı. 1975'de seçilmiş ülkücülere özel harp eğitimi verdiği iddia edildi. 1977'de oto hırsızlığından sabıkalı olduğu, sayısız soruşturma geçirdiği ortaya çıktı. Kahramanmaraş'ta patlayıcılarla yakalanan Ökkeş Çokuçkun'un ifadeleri üzerine tutuklandı. 16 Şubat 1978'de Ankara'da yakalandı.. 1978'de askeri depolardan çalındığı öne sürülen TNT'lerin ülkücülere dağıtılması işinde onun da adı geçti. 16 Mart Katliamı'nda patlayıcıları temin eden isim olduğu ileri sürüldü. 18 Ocak 1980'de elleri kelepçeli haldeyken adliyeden kaçtı; ancak sekiz saat sonra Komi-

ser Dürüst Oktay tarafından yakalandı. Oktay'ı ölümle tehdit etti; Harp Nevroz'u geçirdiği gerekçesiyle 6 Kasım 1983'de tahliye oldu. Ali Yurtsever'in itiraflarında adı geçti. Yurtarslan Yüzbaşı'nın kendisine "Ordudan silah ve patlayıcı maddeleri çıkartmak için MHP Milletvekili Necati Gültekin ve Baki Tuğ'dan yararlanarak bir teşkilat kurduklarını" söyledi.

Serçinoğlu'da Üstteğmen Bülent Ertınaz'ın verdiği bir kartla Hadımköy'den kasalarca TNT aldığını ve bu TNT'lerin bir bölümünün kasaları mühürlü halde Bakırköy'de bir inşaatta tesadüfen bulunduğunu söyledi. Serçinoğlu ordu içinden büyük miktarlarda TNT çalındığı iddiasıyla Yüzbaşı Rifat Monkul, Üstteğmen Bülent Ertınaz, Astsubay Ekrem Dursun, Astsubay Nezih Gündoğan ve Yüzbaşı Mehmet Ali Çevikel hakkında açılan soruşturma daha sonra delil yetersizliğinden kapandı.

Bayrak'ın Hikâyesinden Akılda Kalanlar...

- Türkiye'ye beş kuruşsuz yerleşti ama büyük bir servetin sahibi oldu. Atatürk'ün tek bir resmini bile şirketlerinde kullanmadı ve MHP'li oldu. Ülkücülerin komando eğitimi alması için kamp açtı. Sancak Tül adlı fabrikasını ülkücülere karargâh gibi kullandırdı.

- Oğuz Serçinlioğlu'na bir Astsubay Abdullah Çatlı'yı Tül Sancak'ta çalışan bir mühendis olarak tanıttı. Ordudan patlayıcı maddeler, tahrip kalıpları, pense, boğma teli gibi malzemeler çalındı. Bunların 'çalınması'nda rol oynayan Ömer adındaki bir Astsubay Mehmet Ali Ağca'nın kaçacağı Maltepe Askeri Cezaevi'ne tayin edildi. Sancak Tül'ün Müdürü de emekli bir İstihkam Yarbayı çıktı.

- İpekçi cinayetinde kullanıldığı öne sürülen silahları Murat Bayrak'a sattığını söyleyen ve İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın Bulgaristan'dan kaçmasını sağlayan Frank Terpil öldürüldü. Murat Bayrak 12 Eylül'de yurtdışına çıktı ve bir daha dönmedi.

Yener Süsoy'a babasının Sovyetler Birliği'nin kesinlikle

dağıldığına hâlâ inanmadığını, komünizm hâlâ büyük bir tehlike olduğunu söyleyen ve de düşünen Oğul Mustafa Bayrak'ın 1918 doğumlu 88 yaşında 7 dil bilen, babasıyla ilgili en önemli ve kayda değer sözleri de şu olsa gerek;

“Babam birtakım kişilerin yaptığı gibi siyasete ticaretini geliştirmek için girmedir. Babam korkunç idealleri olan değişik bir insandır, trilyonları verin görüşlerinden vazgeçmez.”

Abdullah Çatlı. Yirminin üzerinde suç işledi, 9 cinayette adı geçti. 7 sahte kimlik kullandı, hiç askerlik yapmadı, Avrupa'da uyuşturucudan 6 yıl yattı. Türkiye'de hiç yargılanmadı.

8 Ekim 1978'de de Ankara ili Bahçelievler semtindeki 7 TİP'linin katledilmesi olayının planlayıcısı ve baş sorumlusu. Hakkında tutuklama kararı, olayın üzerinden 4 yıl 4 ay geçmesinden sonra çıkartıldı.

1956 Nevşehir doğumlu Çatlı'nın tek olayı Bahçelievler Katliamı değildi. 25 Mayıs 1978'te Ülkücü Gençlik Derneği Genel Başkan Yardımcısı'yken 11 Temmuz 1978'de Ankara'da Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Bedrettin Cömert'in öldürülmesi olayının da faili olarak arandı.

23 Ağustos 1978'de Sakarya ilinde 06 PD 137 plakalı otomobilin içinde Nevzat Bor ile birlikte yakalandı, gözaltına alındı, ancak hemen sonrasında serbest bırakıldı.

1979 yılında Hasan Kurtoglu kimliğiyle İstanbul'da yaşamaya başladı. Silah kaçakçılarıyla yakın ilişkiler kurup, ekipleriyle eylemlerine kaldıkları yerden devam ediyorlardı. Sırada Abdi İpekçi cinayeti vardı.

Abdullah Çatlı Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'yi vuran Mehmet Ali Ağca'nın hapisten kaçma eylemini Oral Çelik ile birlikte organize etti. Ağca da hapisten kaçtıktan sonra Çatlı'nın evinde kaldı.

Çatlı'nın adı Papa Suikasti'ne de karıştı. Nevşehir Emniyeti'nden sağladığı pasaportla 12 Eylül'ü izleyen aylarda yurt

dışına çıktı. 13 Mayıs 1981'de Ağca tarafından gerçekleştirilen Papa Suikastı tertipçilerinden olduğu ileri sürüldü.

22 Şubat 1982'de İsviçre'de Mehmet Saral adına düzenlenmiş pasaportla yakalandı, ancak serbest bırakıldı.

22 Ekim 1983'de Paris'te MİT ile ilişkiye geçti. ASA-LA'ya karşı eylemlerde bulunduğu söylendiyse de o, 22 Ekim 1984'de Paris'te uyuşturucu ile yakalandı ve 4,5 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

16 Eylül 1985'de Papa Suikastı davasında tanık olarak götürüldü. Görgü tanıklarının Papa'ya ateş edenlerden birinin de Oral Çelik olduğunu söylemesine karşın suikast ile ilgisi olmadığı ve o tarihte kendisiyle birlikte olduğunu söyleyerek Oral Çelik'i kurtardı.

Çatlı, kısa bir süre sonra yine uyuşturucudan Fransa tarafından 7 yıl ceza aldığı İsviçre'ye iade edildi. 21 Mart 1990'da Zug Cezaevi'nden kaçtı.

1993 yılında Türkiye'ye geldi. Şahin Ekli adına düzenlenmiş pasaportla gözaltına alındığı gün yine serbest bırakıldı. Yeşilköy Havaalanı'nda alınan parmak izleri yıllar sonra Ömer Lütfü Topal'ı öldüren otomatik silahlardan birinin şarjöründe bulundu.

Çatlı'nın 26 Nisan 1996'da da Ömer Lütfü Topal ile aynı uçakta Kıbrıs'a gittiği ve aynı otelde kaldıktan sonra 1 Mayıs 1996'da geri döndüğü de kayıtlardan ortaya çıktı.

Türkiye'de Mehmet Özbay sahte kimliğini kullandı. İstanbul'da 6 şirkete ortak oldu. Tansu Çiller'in Başbakanlığı döneminde PKK'nın finansörü olarak görülen işadamlarına yönelik operasyonlarda yer aldığı öne sürüldü.

Bilinen 7 sahte kimlik kullandığı.

1979'da Hasan Dağaslan kimliğini kullandı. Mehmet Saral adına düzenlenen kimliği İsviçre'de yakalandığında üzerinden çıktı. Hasan Kurtoğlu kimliğiyle Fransa'da yakalandı.

Yine yurtdışına çıkmak isterken sahte pasaportla yakalandığında üzerinden Şahin Ekli adına düzenlenmiş sahte kimlik çıktı. Mehmet Özbay sürekli kullandığı kimlik. Hatta bu kim-

likle maliye müfettişı olarak yeşil pasaport aldı. Susurluk Kazası'na kadar bu kimlikle tanındı. Mehmet Özbay, İngiliz pasaportuyla yurtdışına çıkışında kullandığı kimlik. Abdullah Çatlı adına düzenlenen kimliği ise nerede ve hangi olayda kullandığı anlaşılamadı. Öldüğünde üzerinden Mehmet Özbay adına düzenlenmiş sahte kimlik, yeşil pasaport ve silah bulundu.

3 Kasım 1996'da Balıkesir'in Susurluk ilçesi yakınlarında geçirdiği trafik kazasında öldü.

5 Kasım 1996'da Nevşehir'de yapılan cenaze törenine, BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, Drej Ali olarak tanınan Ali Yasak ve bazı ülkücü gruplar katıldı. Tabutu Türk bayrağına sarıldı... MHP'liler cenazesini kaldırırken Susurluk sanıklarından Ayhan Çarkın TV kanallarına haykırıyordu:

“Bana hiçbir Allah'ın kulu Çatlı kötü insan dedirtemez!”

Haluk Kırıcı. Türkiye'nin Çatlı'dan sonra gurur duyduğu ikinci ülkücü. 7 cinayet işledi. 3 cinayette adı geçti. Askerliğini yapmadı. 7 kez idama mahkûm oldu. Çete suçundan mahkûmiyet aldı. İki kez yanlış tahliye edildi. 1 kez firar etti.

7 Kasım 1980'de Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na kendi el yazısıyla Bahçelievler'de 7 TİP'liyi telle boğamayınca havluyla nasıl boğarak ve kurşunlayarak öldürdüğünü anlattıktan sonra şöyle diyordu:

“12 Eylül'de Türk Ordusu idareye el koyduktan sonra rahatladım. Türk milliyetçileri olarak tarihi misyonumuzu tamamladık.”

1958 Erzurum doğumlu “İdi Amin” lakabıyla tanınan Kırıcı, 12 Eylül'de askere devrettiği tarihi misyonunu; 24 Mart 1978 tarihinde adını Ankara'da Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün öldürmesi olayına karıştırarak duyurdu.

9 Ekim 1978 günü de Bahçelievler semtinde 7 TİP'linin öldürülme eylemlerinin sanığı olarak hakkında arama kararı

çıkartıldı. İstanbul'da sahte kimlikle yakalandı ve Ankara'ya getirildi.

12 Nisan 1988'de Bahçelievler Katliamı davasında 7 kez idama mahkûm oldu. 16 Temmuz 1989 tarihinde Bursa Cezaevi'ndeki açık görüşte, üzerinde Ali Ekinci sahte kimliği ile firar teşebbüsünde bulundu. Başarısız olunca çıkarılan İnfaz Kanunu'ndan yararlandığı iddiasıyla 26 Nisan 1991 tarihinde Bursa Cezaevi'nden tahliye edildi. Sonra yeniden 'arananlar' listesine girdi...

O Türkiye'de aranırken, 1 Ağustos 1992'de Erzurum'da evlendi. Nikah Şahidi ise her dönem her yerde emniyetçi kimliği ile tanınan Mehmet Ağar oldu. Çatlı gibi o da yeraltı dünyasıyla ilişki kurdu. Kumarhaneciler Kralı Ömer Lütfi Topal'ın ve Sema Adalı'nın öldürülmesi olaylarına adı karıştı. Çok sayıda şirkete ortak oldu. 25 Ocak 1996'da İstanbul'da yanlışlıkla yakalandı ve aynı gün 'firar' etti.

Susurluk davasında gıyabında yargılandı. 10 Ocak 1999'da bir operasyonla yakalandı. Susurluk Çetesi'ne üye olmak suçundan yargılanırken mahkemeye savunma yerine *Bırak Eşkiya Bellesinler* adlı kitabını yolladı. İyi yazmış olmalı ki bu davadan da sadece 4 yıl hapis cezasına mahkûm oldu. 18 Mart 2004'de ikinci kez yine 'yanlışlıkla' tahliye edildi. Bu kez Ukrayna'da yakalandı. Pasaportun Susurluk Kazası sonrası ortaya çıkan şüpheli yeşil pasaportlarla aynı dönemde Remzi Bulut adına düzenlendiği anlaşıldı. Kırıcı'nın kullanması için Emniyet Genel Müdürlüğü'nden verilen pasaportun 1995'te düzenlendiği ve 1999'a kadar kullanma süresi bulunduğu ortaya çıktı. Başkası adına düzenlenen pasaportla 1995 ve 1996'da yurtdışına çıkış-giriş yaptığı da bilgisayar kayıtlarından çıkarıldı. Kırıcı'nın süresi biten ve yenilenmeyen pasaportu yanında taşıdığı anlaşıldı. Türkiye'ye getirildi.

Kameralara bakıp "Ülkemi seviyorum" dedi.

Yalçın Özbey. Türkiye'de İpekçi cinayetinde adı geçince

kaçtı. Avrupa’da uyuşturucu satmak, sahte pasapor ve ruhsatsız silah bulundurmaktan mahkûm oldu. Türkiye’de hiç yargılanmadı.

Uyuşturucu Kaçakçısı Abuzer Uğurlu’nun arkadaşı. Kendisi gibi ülkücü Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Mehmet Şener’i Uğurlu ile tanıştırdı. Abdi İpekçi cinayetinden önce Ağca’nın hesabına paralar yatırdı. Cinayetten sonra askeri hapis-haneden kaçırılması sırasında kullanılan aracın da ona ait olduğu anlaşıldı. İpekçi davasından 20 yıl hapis istemiyle hep gıyabında yargılandı. Ağca’nın suikastte rol aldığını söylediği Oral Çelik ve Mehmet Şener’in yurtdışına çıkmalarından sonra söylediği üçüncü isimdi.

O da Almanya’ya kaçtı. Bochum kentinde bir restoran açtı. İki yıl sonra sahte pasaport ve ruhsatsız silah suçlarından suçüstü yakalandı. Almanya’da tutuklandı. Alman Gizli Servisi ile işbirliği yapınca girdiği cezaevinden iki ay sonra çıktı ve Oral Çelik ile Çatlı’nın peşine düştü.

İtalyan yargıca Papa suikastinden kaçtıktan sonra Oral Çelik’in Almanya’ya geldiğini ve evinde kaldığını söyledi. Roma’daki duruşmada Çatlı onun gizli servise çalıştığını söyledi. O da itiraz etmedi. Hatta basının gizli servisler tarafından kullanılıp kullanılmadığı yolundaki bir sorusuna “Kullanılma demeyelim ilişkilerimiz oldu” diye açıklık getirdi.

Türkiye’den MİT ve Emniyet’ten giden iki yetkili kendisi ile görüştü. Ancak İpekçi davası için bu görüşmenin kayıtları istendiğinde Emniyet’ten gelen yanıt şaka gibiydi: imha edildi. Ses kasetleri ve tutanaklar yok; çünkü önemli bir şey söylememişti...

Oysa Oral Çelik hakkında çok önemli bilgiler veriyordu ve tam o sırada Oral Çelik Türkiye’ye getirilip yargı önüne çıkartılmıştı. Savcılık ifadelere ulaşamayınca istihbaratçı Nail Aydın da ifadeyi alan ekipte olmadığını söyleyecekti. Oral Çelik delil yetersizliğinden beraat etti. Ardından dosyası Yargıtay’a gitti ve onandı.

Çelik’in dosyası kapandıktan sonra Yalçın Özbey’in kayıp

ifadeleri nasıl olduysa Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildi. Abdi İpekçi cinayeti davasında, 'yeni delil' diye sunulan ve gıyabi tutuklu olarak aranan ifade metni üst yazısız, imzasız, nereden ve kimden geldiği belli olmayacak bir şekilde 32 sayfa halinde gönderildi... Adalet Bakanlığı bu 'önemsiz' konuşmalar yapan adamın iadesini istedi; ama Almanya iade etmedi. Almanya'da uyuşturucudan girdiği cezaevinden 1997'de tahliye edildikten sonra Eylül 1997'de bu kez Belçika'da gözaltına alındı, ardından serbest bırakıldı ve iadesi yine gerçekleşmedi. Şubat 2000'de ise MİT tarafından imha edildiği gerekçesiyle mahkemeye gönderilmeyen ve rafa kaldırıldıktan sonra kuryeyle gönderilen belgelerin yeterli delil oluşturmadığına karar veren İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, davanın yeniden açılmasına gerek olmadığını bildirdi. Ama o bir söyleşisinde şöyle diyordu:

"Verdikleri sözü tutmadılar. Biz her şeyi vatanımız milletimiz için yaptık..."

Oral Çelik. Üç cinayet, bir suikast girişimi olaylarında adı geçti. Kaçtı sahte pasaportla uyuşturucu suçundan Avrupa'da mahkûm oldu. Türkiye'ye döndü üç ay yattı çıktı...

Sayırsız cinayet, uyuşturucu, karapara, mafya işlerine bulaşmış bunların dışında ne yaptıkları belli olmayan ama "her şeyi vatan için yaptık" diye ısrar edenlerden bir diğeri ise Oral Çelik'ti. Ülkücü hemşerileri 1978-1979'da Ankara ve İstanbul'da cinayetler işlerken o da o yıllarda adını önce Malatya'da iki cinayet ve bombalama olaylarıyla, ardından İpekçi suikastının yönlendiricisi ve Papa Suikastı'nın kilit ismi olarak duyurdu. Ağca'nın cezaevinden kaçırılmasında aktif rol oynadı.

Adı ilk olarak Ağca'yı cezaevinden kaçıran Er Bünyamin Azer Yılmaz ve diğer sanıkların ifadesinde geçti. Ağca sorgulamada onun da adını vermişti. Ancak İpekçi suikastından iki yıl sonra hakkında tutuklama kararı çıkartıldıysa da o ve ül-

kücü arkadaşları yurtdışına kaçtılar. 1985 yılında İsviçre’de Abdullah Çatlı ve Mehmet Şener’le birlikte yakalandı. 14 Kasım 1986’da Fransa’da Bedri Ateş sahte kimliğiyle yakalandı. Üç yıl hapis yattı. Asıl kimliğinin anlaşılması üzerine Türkiye tarafından iadesi istendi. Gerçek kimliğini 1993 yılında söyleyen Oral Çelik hakkındaki dosyalardan biri kaybolup suç ortaklarından birinin ifadeleri de imha edildiği için üç ay yattı. 17 Aralık 1993’te İtalya’ya Papa Suikasti nedeniyle iade edildi. Ancak Çatlı’nın Roma’daki duruşmada verdiği ifade ile kurtuldu. Burada uyuşturucu kaçakçılığı ve sahte kimlik kullanmaktan yargılandığı davadan da beraat etti.

İsviçre’ye iade edildi. Basel’de uyuşturucu davasında yargılandı ancak bu davadan da beraat etti. 1996 yılında Türkiye’ye iade edilen Çelik aleyhinde silahlı çete üyesi olmak, ruhsatsız silah taşımak ve cezaevinden adam kaçırmak suçlarından açılan davalar zamanaşımından düştü.

Çağrı İnşaat, Nakliyat, Güvenlik Turizm adlı bir şirket kurdu. Çelik, Malatyaspor Kulübü Başkanlığı da yaptı. 3 Mayıs 2000’de bir alacak verecek olayıyla ilgili gözaltına alındı, ancak bir gün sonra serbest bırakıldı.

17 Mayıs 2000’de bu olaydan dolayı Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, “Korkutarak zorla senet ve para tahsil ettikleri” gerekçesiyle, Oral Çelik ve adamları olduğu belirlenen beş kişi hakkında dava açtı. Sanıklar hakkında 13 yıl 6’şar aya kadar ağır hapis istenirken o bir kitap yazdı. Papa Suikasti’yle ilgili bugüne kadar söylenen ve yazılanların hayal ürünü ve senaryodan ibaret olduğunu ileri sürdü. Papa’yı Vatikan’daki bir kardinalin vurdurduğu iddiasını ortaya attı.

Ağca yanlış tahliye olup tekrar cezaevinin yolunu tutunca haftalarca manşetten inmemesinden etkilenip “Ağca hiçbir şey bilmiyor bütün soruların yanıtı bende” diyerek dikkatleri üzerine çekmeye çalıştıysa da Ağca dahil kimse onu ciddiye almadı.

Mehmet Şener. İpekçi cinayetinin karakutusu Yurtdışına

kaçtı. Uyuşturucu ve sahte pasaport işinden mahkûm oldu. Türkiye'ye iade edilmemek için Kürt olduğunu söyledi. Türkiye'de hiç yargılanmadı ve izini kaybettirdi.

İpekçi cinayetinin kilit ismi. Abdi İpekçi suikastinde Ağca'yı yönlendirdiği hatta 'azmettirici' olduğu ileri sürüldü. Ağca yakalandıktan sonra Oral Çelik ile birlikte onun adını verdiyse de onlar çoktan İsviçre'ye kaçmıştı.

Ancak Abdullah Çatlı, Oral Çelik ile birlikte Nevşehir Emniyet Müdürlüğü'nden aldıkları sahte pasaportlarla birlikte İsviçre'nin Basel kentinde 22 Şubat 1982'de yakalandılar.

Durmuş Utanmaz adına düzenlenmiş sahte pasaportla gözaltına alındığında Kürt olduğunu ileri sürerek Türkiye'ye iade edilmemesini istedi, iade edilmedi. İtalya'da yargılandı, delil yetersizliğinden serbest bırakıldı. 2. MİT Raporu'nda adı geçti. Çiller-Ağar ikilisinin oluşturduğu özel ekiplerden ilkinde Mehmet Basri Ayçin kimliğiyle yer aldığı öne sürüldü. Hakkındaki İpekçi davasından gıyabi tutuklama kararı 1999'da zaman aşımına uğradı. Oysa Uğur Mumcu Ağca Dosyası'nda şöyle diyordu:

"Mehmet Şener Türkiye'de yargılanmazsa, İpekçi cinayeti hiçbir zaman aydınlatılamaz. Adalet Bakanlığı kamuoyuna, hiç olmazsa Şener'in niçin bugüne kadar Türkiye'ye getirilmesinin sağlanamadığını açıklamalıdır..."

Tevfik Ağansoy. Kendi sayabildiği kadarıyla 13 cinayet işledi. Arkadaşları ülkücülükten uyuşturucu kaçakçılığına geçince o da çek senet mafyasına geçti.

1980 öncesinde ülkücü hareketin içerisinde yer aldı. İtirafçılık Yasası'ndan yararlanıp Prof. Dr. Ümit Doğanay cinayeti de olmak üzere 13 cinayet işlediğini itiraf etti. Alaattin Çakıcı ile birlikte Emlak Bankası Eski Genel Müdürü Engin Civan'ın 19 Eylül 1994'te vurulmasına adı karıştı. Engin Civan Özal'ın prenslerindendi ama Selim Edes'e vaat ettiği kredi karşılığı aldığı 5 milyon dolarlık rüşveti geri vermediği için

Çakıcı'nın adamı Davut Yıldız tarafından vuruldu. Civan'ın vurulması devlet menfaatine yapılmış bir operasyon sayıldığından MİT'in hem Ağansoy'u hem de Çakıcı'yı yurtdışına kaçırdığı iddia edildi. Türkiye'ye dönünce çok konuştu. Tansu Çiller ailesine yakın olduktan sonra Alattin Çakıcı ile arasının bozulduğunu anlattı. "Mumcu cinayeti dahil her şeyi anlatacağım" dedi. Çek senet mafyasında kendi hesabına boy göstermeye başlayınca fırsat bu fırsat en yakın arkadaşı Alattin Çakıcı'nın adamları tarafından 28 Ağustos 1996'da İstanbul Bebek'te Deniz Taksi Cafe'de asker kaçağı olarak Başbakan Tansu Çiller'in korumalarıyla birlikte oturduğu bir sırada öldürüldü. Hülya Ağansoy öldürülen kocasının intikamını almaya 'yemin' etti. Çakıcı'ya meydan okudu. "Bu işin peşini bırakmayacağım" diye televizyon ekranlarından masaları yumruklayıp, mahkeme ve basında Çakıcı ile Ağansoy ilişkisini ortaya döktü. Son duruşmada korumalarının geri çekildiğini ve Çakıcı'nın adamlarının kendisini öldüreceğini söyledi.

Mehmet Ali Ağca. Ülkücü. Malatyalı. Uyuşturucu Kaçakçısı Malatyalı Abuzer Uğurlu tarafından parasal destek gördü. Milliyet Gazetesi Genel Yayıncı Yönetmeni ve Başyazarı Abdi İpekçi'yi 1 Şubat 1979'da öldürdü. İlk sorgusunda tetiği kendisinin çektiğini söyledi. Silahı kendisine Mehmet Şener'in verdiğini suikast sonrası silahı yine Mehmet Şener'e teslim ettiğini itiraf etti. Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Yavuz Çaylan, Mehmet Özbey'in adlarını verdi... Yavuz Çaylan'ın ifadeleri onu doğruladıysa da daha sonra verdiği her ifadeyi yalanladı. 25 Haziran 1979'da gözaltına alındı. 11 Temmuz 1979'da tutuklandı. 25 Kasım 1979'da tutuklu bulunduğu Maltepe Askeri Cezaevi'nden kaçırıldı.

İpekçi'nin öldürülmesine ilişkin İstanbul 1 No'lu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde giyabında yargılandı ve 28 Nisan 1980'de idam cezasına mahkûm oldu. Ama o gitti 13 Mayıs 1981'de İtalya'da Papa'yı vurdu. Papa 2. Jean Paul'e yö-

nelik suikast girişimi nedeniyle müebbet hapis aldı.

Olaydan sonra Papa 2. Jean Paul, 28 Aralık 1983'te Ağca'yı hücrelerinde ziyaret etti ve onu "affettiğini" söyledi.

Ağca'nın avukatları, 1996'da İtalyan Adalet Bakanlığı'na resmen başvurarak, Ağca'nın Türkiye'ye iadesini talep etti. Girişimleri boşa çıktı. O da 1999'da Papa'ya bir mektup yazarak, 2000 yılı kutlamaları nedeniyle affını, hiç olmazsa Türkiye'ye iadesini istedi.

13 Haziran 2000'de Cumhurbaşkanı Carlo Azeglio Ciampi affını, Adalet Bakanı Piero Fassino'nun ise Türkiye'ye iade kararını imzaladı.

Ancona Cezaevi'nde 19 yıl bir ay tutukluktan sonra 14 Haziran 2000 tarihinde özel bir uçakla İstanbul'a getirilerek, hakkındaki yakalama emri uyarınca Kartal H Tipi Cezaevi'ne konuldu.

Ağca, birleştirilen iki ayrı dava kapsamında Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde, 3 Nisan 1979'da Cengiz Aydos'un sahibi olduğu 34 EL 919 plakalı taksinin gasp edilmesi, 4 Nisan 1979'da Koşuyolu Fruko Gazoz deposundan para alınması, 22 Mart 1979'da Kızıltoprak'taki Yıldırım Kuyumcusu'nun soyulması olaylarına ilişkin yargılandı.

Mahkeme, 18 Aralık 2000 tarihinde davayı karara bağladı ve Kızıltoprak'taki Yıldırım Kuyumcusu'nun soyulması ve 6136 Sayılı "Ateşli Silahlar Kanunu'na muhalefet" suçlarından açılan davanın zaman aşımı nedeniyle düşmesine hükmetti.

Cengiz Aydos'un kullandığı ticari otomobilin gasp edilmesi ve Fruko Gazoz Deposu'nun kasasından para alınması olaylarına ilişkin ise toplam 36 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Ağca'nın "gasp" suçundan aldığı 36 yıllık ağır hapis cezasının infazı da 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'nın ilgili maddesi uyarınca 7 yıl 2 aya dönüştü. Avukatların 'bakkal hesabı' sayesinde 5 yıl 7 ay hükümlü bulunduğu Kartal H Tipi Cezaevi'nden bu kez yanlışlıkla tahliye edildi.

Onun da son sözü "Bu ülke itlere kalmaz" oldu.

Hamit Kökenç. Ülkücü. Susurluk Çetesi'yle ilişkilerini organizatör gibi sürdüren uyuşturucu kaçakçısı Nurettin Güven'in sağ kolu. Mehmet Ali Ağca'yı Maltepe Cezaevi'nden kaçırılmasında rol oynadı. Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın Susurluk raporunda da "MİT ajanı olarak adı geçti.

Yavuz Çaylan. Ağca eylem yerine kendisini onun götürüp getirdiğini söyledi. 10 yıl hapis cezası aldı. Macaristan'a gitti, döndü. MHP İstanbul İl Başkanlığı'na oynadı. İpekçi cinayeti peşini bırakmayınca adaylıktan vazgeçti. O hâlâ MHP içerisinde 'aktif' siyaset yapıyor.

Hasan Hüseyin Şener. Mehmet Şener'in kardeşi. Ağca'nın Maltepe Cezaevi'nden kaçmasına yardımcı oldu. Hiç cezaevinde yatmadı; ama sık sık tutuklandığı için sorgu odaları bir dönem ikinci adresi oldu. Adını kamuoyuna unutturmayı bir o başarınca doktor oldu.

Samet Arslan. Papa Suikasti'nde ateş eden ikinci kişi olduğu iddia edildi. İsviçre'ye yerleşip ülkücü harekete sahtecilik, uyuşturucu ve silahla destek veren Bekir Çelenk'in adamı olarak bilindi. (Çelenk de Mehmet Ali Ağca'ya Hintli Joginder Singh pasaportu sağladı, Papa işini organize etti ve 1985'de Mamak Cezaevi'nde kalp krizi geçirerek öldü.) Türkiye'ye iade edildi. Başka suçlardan idamla yargılanırken af-larlardan yararlandı. Çıkmasına az bir zaman kala konuşacağını söyledi. Ama konuşamadı. 1987'de Şüpheli bir biçimde cezaevinde kendini asmış bir halde bulundu. Ailesine otopsi izni verilmedi. Ölümü tartışıldıysa da sonrasında unutuldu gitti.

Musa Serdar Çelebi. İpekçi suikastine adı karıştı. Papa suikastinden sonra Çatlı grubu ile arası açıldı. Almanya'da

tutuklandı ama beraat etti. Papa suikastinin arkasında CIA olduğunu söyledi. Türk İslam Birliği Teşkilatı'nın başına geçti. Halen Almanya'da yaşıyor ve kendi tarihlerini yazıyor.

Doğan Yıldırım. Ağca'nın, 24 Kasım 1979 günü tutuklu bulunduğu Maltepe Askerî Cezaevi'nden kaçırılmasına yardım suçlamasıyla Abuzer Uğurlu ile birlikte yargılandı. Beraat etti. Son noktada Uğurlu uyuşturucudan yargılanırken o da onun avukatlığını yapıyordu.

Ünal Osmanağaoğlu. Bahçelievler Katliamı ve Kemal Türkler davasının sanığı. 22 Ağustos 1980'de öldürülen DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in katil zanlısı olarak aranırken, 12 Eylül'den sonra yurtdışına kaçtı. 1999'da yakalandığında Kuşadası'nda yaşadığı ortaya çıktı. Türkler davasından beraat etti. Bahçelievler davasından ise yedi kez idama mahkûm oldu.

Bünyamin Adanalı. TİP üyesi 7 öğrencinin öldürüldüğü Bahçelievler Katliamı'na katılmak suçundan uzun yıllar aranan Bünyamin Adanalı, 10 Ocak 1999'da Pendik'te düzenlenen bir operasyon sonucu Haluk Kırıcı ile birlikte yakalandı. Yakalandığında Yakacık'taki Hakteks Tekstil Limited Şirketi'nin sahibiydi. Ünal Osmanağaoğlu ve Haluk Kırıcı gibi 7 kez idam cezasına çarptırıldı. Aynı katliamın giyabi tutuklu sanıkları Kürşat Poyraz ve Mahmut Korkmaz ise hiç yakalanamadı.

Üzeyir Bayraklı ve Rifat Yıldırım. Ağca ile birlikte Dr. Bedrettin Cömert'in öldürülmesinde isimleri geçti. Papa suikastinde Bayraklı'nın Ağca'ya silah sağladığı iddia edildi. Bayraklı ve Yıldırım 1984'te uyuşturucu kaçakçılığı suçlamasıyla Almanya'da yakalandı. Uyuşturucu işinde Çatlı ve Ağca'nın suç ortağı Oral Çelik de vardı. Ancak Türkiye'de idam cezası olduğu için iade edilmediler. Bayraklı, 1992'de

Almanya'daki sağ gruplar arasındaki uyuşturucu kavgasında öldürüldü. Yıldırım 2002'de Türkiye'ye iade edildi ve değişen infaz yasaları nedeniyle beraat etti.

İbrahim Çiftçi. Savcı Doğan Öz'ü öldürdü. Bahçelievler Katliamı'nda 7 TİP üyesi genci öldürdüğü iddiasıyla yargılandı. Dört kez askeri mahkemece idama mahkûm edildi. Askeri Yargıtay da her seferinde 'eksik soruştırma'dan kararları bozdu. Dördüncü kez verilen idam cezası, askeri Yargıtay tarafından onandı. Ancak bu sefer başsavcılık itiraz etti. İtiraz üzerine Daireler Kurulu tahliye kararı verdi. Çiftçi beraat etti. Çıktıktan sonra iş hayatına atılan Çiftçi, MHP Genel Başkanlığı'na da adaylığını koydu.

İsa Armağan. Balgat'ta 1978'de dört kahvenin taranarak 5 kişinin öldürüldüğü katliamla adını duyurdu. Saldırının ardından İsa Armağan, Mustafa Pehlivanoglu, Naim Yanık ve Mehmet Varmı yakalanarak yargılandı. Armağan, Pehlivanoglu'yla birlikte idam cezasına çarptırıldı. Gasp suçları nedeniyle de 18 yıl hapis cezası aldı. Kararın 1980'de onanmasından on gün sonra Pehlivanoglu ile birlikte Mamak Askeri Cezaevi'nden kaçırıldı. 12 Eylül Darbesi'nden Pehlivanoglu yakalandı. 7 Ekim 1980'de idam edildi. O ise 1992'de yakalandığı Almanya'dan 30 Mayıs 1995'te iade edildi. Aftan yararlandı. 2002'de çıktı.

Ömer Bağcı. İsviçre'de Türk Ocaklarının başındayken Abdullah Çatlı ve Oral Çelik'le İsviçre'de kendilerine uygun işler yaptılar. Milliyet Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın Papa'yı vurması için silahları o temin etti. Ama Çatlı ekibi kime eylem yapılacağını ona söyleme zahmetinde bulunmamışlar. 1982'de İsviçre'de tutuklanıp İtalya'ya iade edildi ve 4 yıl cezaevinde kaldı. Pişman değil. Halen 1989-1994 arasında muhtarlığını yaptığı Bahadınlar Köyü'nde yaşıyor. 475 YTL'lik emekli maaşıyla geçiniyor

ve MHP üyesi.

Ömer Ay. Abdullah Çatlı gibi o da Nevşehir'li. Ülkücü. 1980 öncesi dernek başkanlığı yaptı. CHP Nevşehir İlçe Başkanı Zeki Tekiner'n öldürülmesi olayına adı karıştı. Galip Yılmaz adına düzenlenen sahte bir pasaportla yurtdışına kaçtı. Kendisi gibi yurtdışına kaçan Çatlı, Mehmet Ali Ağca, gibi 14 ülkücünün Nevşehir Emniyet Müdürlüğü'nden edindiği 14 sahte pasaportu onun temin ettiği ileri sürüldü. 14 Şubat'ta Türkiye'ye iade edildi. Ömür boyu hapse mahkûm oldu. Çıktı. 1995'de bu kez Emniyet ayağı da olan kaçakçılık ve oto hırsızlığı suçlarından üç ay yattı çıktı.

Timur Selçuk. Milliyet Gazetesi Genel Yayını Yönetmeni Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın Ağca'nın cezaevinden kaçtıktan sonra İran'a geçişini sağladı. Yakalandı. Mikail Göleli'nin isteği üzerine bu organizasyonu gerçekleştirdiğini söyledi. 1980'de cezaevine girdi. Üç yıl yattı. 1983 de çıktı. Dört ayrı suçtan 1994'de kadar firarı olarak gezdi. Hakkında gıyabi tutuklama kararı varken, DYP Iğdır İl Başkanı oldu. 1999'da milletvekilliğine aday oldu, kazanamadı. 2000'de Ağca Türkiye'ye getirildiğinde kafasının hiç değişmediği ortaya çıktı ve "Yine kaçırırm" dedi.

Abuzer Uğurlu. Uluslararası silah ve uyuşturucu kaçakçısı. Malatyalı. Ağca gibi ülkücülerin para kasası. Defalarca yakalanıp kimsenin anlam veremediği şekilde serbest bırakıldı. 1995'te eroiden yakalandı, serbest bırakıldıktan sonra yakalama emri çıkartılması dikkat çekti. Mehmet Eymür "İpekçi cinayeti'ni ona sorun" dedi. 1999'da uyuşturucudan cezaevine girdi. Ağca ile Kartal'da yattı. Halen içinde.

Bekir Çelenk. Uyuşturucu ve silah kaçakçısı. Gaziantep doğumlu. Trabzon'da 1967'de ortaya çıkarılan bir silah kaçakçılığı olayına adı karıştı. Türkiye'de aranırken, İngiltere'de oturma izni aldı. Bu olaydan sonra İstanbul'a yerleşti ve

Nilüfer Koçyiğit'le evlendi.

CIA denetiminde silah ve uyuşturucu kaçakçılığı yapan Henri Arslanyan'la tanıştı. Ülkücülere 'sonsuz' yardımda bulunduğuna öne sürüldü.

Adamlarından Ömer Mersan, 1980'de Sofya'da Vitoşa Otelinde bulunduğu Ağca'ya Hintli Joginder Singh pasaportunu verdi. Kamil Kanat *Hürriyet* gazetesi adına onunla Vitoşa Otelinde röportaj yaptı. Ve Bulgarların kendisini zehirlediğini söyledi. 1982'te Bulgaristan onu Türkiye'ye gönderdi. Kaçakçılık suçlarından yargılanan Çelenk, 14 Ekim 1985'te Mamak Askeri Cezaevi'nde geçirdiği kalp krizi sonucu öldü.

Ağca'nın yurtdışına kaçırılmasında rol oynadığı belirtilen Çelenk'in, Ağca'ya üç milyon mark vererek Papa'yı öldürmesini istediği ileri sürüldü. Ağca'da Türkiye'ye iade edildiğinde İpekçi suikastinde sadece bir aktör olduğunu belirtip, "Bütün sırlar Bekir Çelenk'le gitti" dedi.

NEDEN ÜLKÜCÜLER KULLANILDI?

Abdullah Çatlı, Haluk Kırıcı gibi katillere Yaşar Öz, Abuzer Uğurlu gibi mafyanın ileri gelen uyuşturucu kaçakçılarına bu kadar imtiyaz ve ayrıcalık niçin sağlamıştı? Polis ve MİT istihbarat toplamakta ve operasyon yapmakta beceriksiz mi bulunuyordu ya da Emniyet personeli mi yetersizdi?

Gazeteci Avni Özgürel 'İdeolojik devletler' kategorisinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti'nin tek yasal istihbarat teşkilatı olan MİT'in mevcut arşivinin yüzde sekseninin yurt içindeki faaliyetlerle ilgili olmasının şaşırtıcı bir yanı olmadığını, teşkilatın dış tehditler konusunda fazla becerikli olmamasının da bundan kaynaklandığını, 'İstihbaratçılık zor zenaat' başlıklı yazısında açıklarken şöyle diyordu:

"Ta ki, dış temsilcilerimize dönük olarak Ermeni saldırıları başlayıp tırmanana kadar. Anlaşıyor ki, 1980 Darbesi'nin

ardından bu eylemlere karşı ne elde bilgi ne de tedbir denilebilecek hazırlık olmadığı görülünce ‘denize düşen yılanı sarılır’ anlayışıyla kaçak ülkücülere yönelindi. İtiraf etmek gerekir ki, umulduğu ve kendilerince iddia edildiği oranda başarılı olamadılar.

“Örneğin yere göğe konulamayan Oral Çelik, Marsilya’daki Ermeni Anıtı’nı bombalaması için verilen patlayıcıların önemli bir kısmını hedefe yerleştiremediği için amaç gerçekleşmedi ve daha da ötesi Çelik’in beceriksizliğinden dolayı bunlar Fransız polisinin eline geçti. Çatlı ise kendisine verilen bu işi Oral Çelik’e havale etmekten öte katkı sağlamadı. Zira cezaevindeydi.

“Herkesin sahiplendiği Atina’da gerçekleşen başarılı ‘operasyonun’ kahramanı ise mütevazı bir MİT mensubuydu. Ancak bu acemiliklere rağmen maksat hasıl oldu ve Ermeni saldırıları bıçak gibi kesildi. Ve devlet yurt dışında yakalandıklarında olanca baskıya, tuzağa ve cazip tekliflere rağmen, Türkiye Cumhuriyeti’nin resmi makamları tarafından görevlendirildiklerini söylemeyen –ki konuşsalar dı Türkiye’nin sıkıntılarına yenileri ekleneceği kuşkusuzdu– bu insanlara karşı kendini borçlu hissetti. Çatlı o sayede Türkiye’ye dönebildi ve yeni bir kimlikle de olsa hayatını sürdürme imkânını buldu.

“İşte tam bu noktada, PKK faaliyeti, uyuşturucu trafiğindeki artış ve itirafçı furyası başladığında, ‘kadim ilişki’ hatırlanıp esasen hayatları alt-üst olmuş ve başka seçenekleri bulunmayan insanlara ‘gelin’ denilince her şey Arap saçına döndü. Ne organizasyon ne resmi kuruluşlar arasında formel ilişkiler ne de hiyerarşi kaldı.”

Susurluk Kazası’ndan sonra bu ilişkiler ağı ortalık yere dökülünce Türkiye Cumhuriyeti’nin başkakanı olarak şu an Yüce Divan’da yargılanan Mesut Yılmaz o tarihler de şöyle diyecekti, “Devleti bunlar ele geçirmişler.”

MUMCU CİNAYETİNDEN GERİYE KALANLAR...

Mumcu'yu Öldürmeyen Kalmadı!..

Türkiye'de cinayetler çözülebilir mi? Devlet faili meçhul bir cinayeti nasıl araştırır, sorusuna yanıt bulmak için de Mumcu davasına bakalım.

"Devletin görevi, bu gibi cinayetlerin kanıtlarını bulmak değil midir? Devlet, islami hareket adına, uçlarına susturucu takılmış silahlarla cinayet işleyen çetelere karşı bu kadar çaresiz midir? Yoksa devlet dediğimiz şu büyük aygıtta takılan başka susturucular var da biz mi bu susturucuları bilemiyoruz?.."

1991'de Uğur Mumcu, Muammer Aksoy'un öldürülmesini bu sözlerle değerlendiriyordu.

24 Ocak 1993 Pazar günü arabasına konan bomba sonucu kendisi de öldürüldü...

Yıl 2006. Uğur Mumcu cinayetinin üzerine 11 hükümet, 7 Başbakan, 14 İçişleri Bakanı değiştiren Türkiye'de herkesin Mumcu cinayetine ilişkin bir cinayet zanlısı var...

İslami örgütler, bölücü örgütler, organize suç örgütleri, gizli servisler, sol örgütler, sağ örgütler... Hepsi Mumcu'yu öldürdü. Hemen hepsinin Mumcu suikastiyle ilişkisi kuruldu. İtiraf eden, bilgi veren, tanıklık yapan herkes bu örgütlerden birini ve kişileri hedef gösterdi.

Devletin istihbarat birimlerindeki yetkililerin açıklamaları, birbirini tutmayan hedefler göstermesi, bilgisine başvurulmaların ayrı ayrı noktalarda dikkat çekmesi; İran ile ilgili iddiaların yoğunlaştığı bir anda İsrail ve Mossad'ın suçlaması, gözlerin bir süre için Susurluk Çetesi'ne çevrilmesiyle hemen hepsinin Mumcu cinayetini işlediği yönünde kanaat oluştu.

Kısacası Uğur Mumcu cinayetine ilişkin iddialar çoğalınca cinayetin çalkı çıktı. Türkiye'de siyasi bir cinayetin peşine nasıl düşüldüğünü görmek isterseniz buyurun okuyun.

Savcı: Devlet biliyor!

Dönemin TBMM Faili Meçhul Siyasal Cinayetleri Araştırma Komisyonu üyesi SHP Milletvekili Mustafa Yılmaz, MİT'in, Uğur Mumcu'nun öldürüleceğini bildiğini iddia ederken, Ankara DGM Savcısı Ülkü Coşkun, "Bu olayı devlet yapmıştır. Siyasal iktidar isterse bu iş çözülür" dedi.

29 Ocak 1993'de dönemin Başbakanı Süleyman Demirel Mumcu suikastiyle ilgili olarak, "Bugüne kadar ismi geçmemiş örgütler var. Ad sormayın, söyleyemem" dedi. Demirel böyle söyleyince o güne kadar adı bilinmeyen İslami Hareket Örgütü diye bir örgüt ortaya çıkartıldı. İHÖ'nün 19 üyesi İstanbul'da yakalandı. İlk sorgudan sonra Ankara'ya getirildiler. Sanıkların gözaltı tutanaklarındaki tahrifatı, dönemin savcısı Ülkü Coşkun "polislerin yorgunluğu"na bağlayınca suikaste ilişkin değerlendirmeler sonraki yıllara kaldı.

Sezgin: Katil Çağırıcı

23 Haziran 1994 de İslami Hareket Örgütü'nün istihbaratçısı olduğu ileri sürülen Rıdvan Çağırıcı İstanbul'da yakalandı. Olayın sorumlusu olarak aranan Ekrem Baytap, Şefik Polat, Zübeyir Gümüş, Abdülbaki Çiftçi ve Abdullah Yiğit ise yakalanamadı. Şefik Polat ise önce yakalanmış, serbest bırakılmış ve Almanya'ya irtica etmişti. Yine de 23 Mayıs 1996 da dönemin İçişleri Bakanı DYP Milletvekili İsmet Sezgin Mumcu'nun katilinin İrfan Çağırıcı olduğunu açıkladı.

Kazan: İsrail gizli servisi öldürdü

İçişlerinin bulduğu Mumcu katiline ilk itiraz 30 Ağustos 1996'da Adalet Bakanı Şevket Kazan'dan geldi. Kazan Mumcu'nun İsrail Gizli Servisi ajanları tarafından öldürüldüğünü öne sürdü. Kazan "cinayetleri Müslümanlara yüklemeye çalışıyorlar. Göreceksiniz cinayetin bu ajanlar tarafından işlendiğini ispat edeceğiz" dedi.

Çalışır: Mumcu'yu Muhammed öldürdü

Mumcu cinayetinin İslami Harekât Örgütü ile ilişkisine bir başka destek de 14 Haziran 1995 İsmet Çalışır adlı bir kişiden geldi. Mumcu'yu öldürmek için de teklif aldığını, bunu kabul etmediğini, Mumcu'yu Hüseyin kod adlı Muhammed'in öldürdüğünü söyledi. Çalışır Mumcu, Üçok ve Aksoy cinayetlerinden sorumlu tuttuğu isimlerden Burhan Kavuncu'nun İHÖ'nün yayın organı olarak bilinen *Yeryüzü* dergisi. *Yeryüzü Dergisi*'nin Genel Yayın Yönetmeni Yusuf Kerimoğlu'nun da şeriatçı düşünceleriyle tanınan ve antikomünist temalarla romanlar yazan Hüsnü Aktaş olduğunu bildirdi.

Avcı: İran bağlantılı taşeron bir örgüt öldürdü

13 Mart 1997 Hanefi Avcı İran bağlantılı taşeron bir örgütün öldürdüğünü açıkladı. Avcı, İran'ın Türkiye'de 4-5 taşeron örgütünün olduğunu da açıkladı. Avcı İran'da devlete bağlı birkaç gizli örgüt bulunduğunu ve Türkiye'deki taşeronların bu örgütler tarafından yönlendirildiğini söyledi.

Cansever: Kanımca dış bağlantılı

İslami Hareket Örgütü diye bir örgütün de olmadığını söyleyen ve Mumcu'nun öldürüldüğü dönemde Ankara Emniyet Müdürü olan Mehmet Cansever de dört yıl sonra konuşabilde ve 1997'de Edirne Valisi olunca olaya ilişkin değerlendirme yaptı "kanımca olay yurtdışı bağlantılı."

Caferzade: Tahran'da eğitilen Türkler öldürdü

Mumcu'yu Tahran rejiminin eğittiği Türkler de öldürdü... Bu iddiayı ortaya atan ise Tahran rejimine karşı mücadele eden İran Ulusal Direniş Konseyi Dış İlişkiler Komitesi üyesi Ali Rıza Caferzade idi. Herkesin gözü İran'a çevrilince Caferzade aynı grubun, Türkiye'deki İranlı direnişçi Ali Ekber Kurbani'yi de kaçırdığını söyleyecekti.

Kıvrak: PKK öldürdü

Daha sonraları suikast İBDA-C ve PKK adına da üstlenildi. Mumcu'nun yakında yayına girecek olan PKK ile ilgili kitabı kuşkuyu olayı üstlenen İslam Kurtuluş Örgütü'nden çok Apo'ya yöneltti. Uğur Mumcu'nun Türkiye'nin Talabani'ye verdiği silahların PKK'ya gittiğini öğrenmesi üzerine öldürüldüğüne ilişkin iddialarda kilit isim haline gelen emekli Albay Durmuş Çoşkun Kıvrak da, "Bence PKK öldürdü. Son kitabı Kürt İslam Ayaklanması'nı okursanız neden öldürüldüğünü de bulursunuz" dedi.

İnanç: Behçet Cantürk öldürdü

Bir gruba göre de suikastten PKK yerine, İslami Hareketi sorumlu tutmak başkalarının işine geliyordu. Çünkü gerçekte Mumcu'yu uyuşturucu kaçakçısı Behçet Cantürk öldürmüştü. Güvenlik ve Yargı Muhabirleri Derneği Başkanı Ünal İnanç, "Mumcu'nun öldürülmesinde tetiği Behçet Cantürk ve arkadaşları çekti" derken, gerekçesini Mumcu'nun öldürülmesinde en önemli etkenin uyuşturucu konusuna el atması olarak açıklıyordu, "Mumcu'nun öldürülmesinde tetiği Behçet Cantürk ve arkadaşları çekti. Mumcu'yu 25 bin dolara uçurdular" diyerek...

Mumcu: Turgut Özal'ın başında olduğu Kürt lobisi öldürdü

Cantürk, Yaşar Kaya ile Özgür Gündem'in sahibi oldu. Apo da bu gazetede Ali Fırat adıyla yazmaya başladı. Uğur Mumcu suikasti de gazetenin el değiştirmesinden sonra oldu. Uğur Mumcu'nun abisi Ceyhan Mumcu ise en çok bu noktadan olaya baktı. "Cantürk, Güneydoğulu müteahhitleri PKK ve onun sözcüsü olan bu gazete için yardıma çağırdı. Mumcu bunları yazdı. Uğur'u başında Özal'ın bulunduğu Kürt lobisi öldürttü, Cantürk lobinin tetikçisiydi" dedi. Son on yıl boyunca "ağzını açmak" isteyip de açamayanların sayısı da böylece artıyordu. En son YP Genel Başkanı Yusuf Bozkurt Özal,

“Mumcu cinayetinde Özal parmağı var” sözlerine tepki göstererek, “Biz de ortaya bir şeyler dökeriz. Pişman olurlar. Koşursam bazılarının ayakları kayar” diyecekti.

İtirafçılar: Susurluk Çetesi öldürdü

PKK itirafçıları Murat Demir ve Murat İpek ise Mumcu'nun katilinin Susurluk Çetesi, bombacının ise Velid Hüseyin olduğunu açıkladı. Hüseyin'in Tansu Çiller, Mehmet Ağar, İbrahim Şahin, Korkut Eken, Ünal Erkan ile bir araya geldiğini; örgütte patlayıcı uzmanı olarak çalıştığını söylediler. İtirafçılar Kadir Karataş isimli bir itirafçının evine gittiklerini de belirterek “Karataş'ın Mumcu olayı için kendilerini Mehmet Eymür ve Korkut Eken'in çağırttığını, o dönemde Şırnak'ta olduğunu oradan Malatya'ya geçtiğini, üç tane C-4 bombasını Aytekin evinden aldığını, Ankaraya gelerek üç bombadan birini sileceklere bağladığını, bir tanesini marşa bir tanesini de arka bağaja bağladıklarını ve o bombayı yerleştirdiklerini...” söylediğini anlattılar.

Ağansoy: “Mumcu cinayete dahil her şeyi anlatacağım”

Mumcu suikastini araştırmak üzere kurulan komisyon cinayetten önceki iki gün önce Büyük Ankara Oteli'nde kaldığı saptanan ülkücü mafya lideri Alaattin Çakıcı'nın yaptığı telefon konuşmalarının saptanması için başlattığı girişimden sonuç aldı. Telefonlardan birisinin Aynur Ağansoy'a ait olması cinayette Çakıcı, Nurullah Tevfik Ağansoy ilişkisini gündeme getirdi. Ağansoy, “Çakıcı benden korksun Mumcu cinayete dahil her şeyi anlatacağım” demişti. Ancak anlatamadan çakıcı'nın adamları tarafından öldürüldü.

Oğuz: “Jitem kanadı öldürdü”

Astsubay Hüseyin Oğuz da Mumcu cinayetini işadami Tekin Çoşkun'er'in işlediğini söyledi. Cinayetin planlayıcıları arasında Alaattin Çakıcı, Korkut Eken ve Cem Ersever adını verdi. Ahmet Özal'ın onlarla ilişkisi olduğunu söyledi. Oğuz

Şişko Tekin diye bilinen ve evinde C-4 bulunan, suikasti oyuncak bir arabanın içine yerleştirdiği, bomba ile düzenlediğini iddia ederken, eski istihbaratçılardan Uğur Tönük'ün de cinayet konusunda bilgisi olduğunu söyledi. Oğuz yalan beyanda bulunmak suçundan askeri mahkemeye sevk edildi. Oğuz Tekin'i yakından tanıyan Malatyalı bir kişinin "İnönü güvence versin her şeyi anlatayım" dediğini söyledi. Kimse güvence vermedi. "Malatyalı" da konuşmadı.

İskender: "Özmen, Yüksel ve Demir öldürdü"

Kemal İskender Ankara Emniyet Müdürü. "Mumcu'nun faili diye yakalanan Yusuf Karakuş için, "Hepimizi aldattı. Suikastte hiçbir rolü yok" dedi. İskender, Mumcu'yu Ferhan Özmen ile Necdet Yüksel ve Oğuz Demir'in öldürdüğünü söyledi. "Mumcu, Kışlalı, Aksoy ve Üçok dahil 19 olay kesin çözüldü" dedi.

Ankara Emniyet Müdürü Kemal İskender'in Yusuf Karakuş'la ilgili açıklaması Ankara DGM Başsavcılığı'nda tepkiyle karşılandı. "Zamansız ve talihsiz" değerlendirmesi yapıldı. Savcı Hamza Keleş "Deliller çok güçlü. İddianamede tek bir çelişki olmayacak" dedi.

Eymür: "Ben yazacağım!"

Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) eski Kontrterör Daire Başkanı Mehmet Eymür de Mumcu ile Bahriye Üçok cinayetlerinde kullanılan teknik ve kişilikler bakımından birbirine benzediğini, bu cinayet teknolojisinin ancak devlet destekli grupların işi olduğunu söyledi. Mumcu suikastinden Korkut Eken ve arkadaşlarını sorumlu tuttu. Daha sonra "Mumcu konusunda konuşmak henüz erken. Mumcu'yu ben de yazmak istiyorum" dedi.

Yavuz Ataç: "MİT Mumcu suikastiyle ilgilenmedi"

MİT'çi Yavuz Ataç da 2005'de açıklıyordu: "İzinli olduğum gün olay yerindeydim. Suikastten bir gün sonra Müşte-

şar Sönmez Köksal Emniyet'e gidip, olayla ilgili bilgi getirmemi istedi. Ben de "Emniyete gitmeme gerek yok, ben gittim" dedim. O da "Keşke gayri resmi gitmeseydin, haber verseydin" dedi. Bakın çok önemli bir suikast olmuş, önemli bir gazetecinin arabası bombalanmış. MİT "Bunu araştırmak bizim görevimiz değil" diyor.

Tantan: "Çözülmüş sayılmaz"

2000'de İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın Umut Operasyonu, 22 faili meçhul cinayeti içine alarak Umut davasına doğru yol aldı. Mumcu'nun katillerinin Yusuf Karakuş ve Abdülhamit Çelik olmadığı anlaşıldı. Yeni isimler bulundu: Ferhan Özmen, Rüştü Aytufan ve Necdet Yüksel...

2005'te çelişkili iddialarla geçen yıllar hem operasyonun hem de davanın inandırıcılığını azalttı.

Mumcu olayına adı karışanlar öldürüldü

– Alattin Çakıcı'nın Mumcu suikastini araştırmak üzere kurulan komisyon çalışması sonucu cinayetten iki gün önce Büyük Ankara Oteli'nde kaldığı saptandı. Çakıcı'nın o tarihte konuştuğu telefon numaralarından birisinin Aynur Ağansoy'a ait olduğu ortaya çıktı. Ağansoy'un Çakıcı ile arası bozulunca "Çakıcı benden korksun Mumcu cinayete dahil her şeyi anlatacağım" dedi. Bir dönem MİT'e çalıştığı da öne sürülen Ağansoy bu sözlerinden kısa bir süre sonra, Çakıcı'nın adamlarınca öldürüldü.

– Mumcu'nun öldürülmesinin üçüncü yılında soruşturma üç savcı eskitti. Mumcunun öldürüldüğü 24 Ocak 1993 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcısı olarak görev yapan Ankara DGM başsavcısı olarak görev yapan Nusret Demirel'in emekliye ayrılmasından sonra Mumcu dosyası 6 ay DGM'de ortada kaldı. Dosya Savcı Kemal Ayhan'a verildi. 1995 yılı Haziran ayında Kemal Ayhan evinde ölü bulundu.

– PKK itirafçıları Murat Demir ve Murat ipek ise Mum-

cu'nun katilinin Susurluk Çetesi, bombacının ise Velid Hüseyin olduğunu açıkladı. Hüseyin'in Çiller'in "A Takımı" ile bir araya geldiğini ve örgütte patlayıcı uzmanı olarak çalıştığını öne sürdüler. İtirafçılar Kadir Karataş isimli bir itirafçının evine gittiklerini de belirterek "Karataş'ın Mumcu olayı için kendilerini Mehmet Eymür ve Korkut Eken'in çağırttığını, o dönemde Şırmak'ta olduğunu ve Şırmak'tan yine Malatya'ya geçtiğini, Malatya'dan üç tane C - 4 bombasını Aytekin'in evinden aldığını, Ankara'ya gelerek üç bombadan birini sileceklere bağladığını, bir tanesini marşa bir tanesini de arka bağaja bağladıklarını ve o bombayı yerleştirdiklerini..." söylediğini anlattılar. Yetkili Kaynaklar Hüseyin Velid'in sınır dışı edildiğini söylediyse de Velid Silopi de ölü bulundu. Zehirlendiği tespit edildi.

– Mumcu cinayetinden sonra devletin ülkücüleri kullanmasını eleştiren Komutan Eşref Bitlis "Mumcu cinayetinden sonra Zamanı gelince konuşur" dedi ve birkaç ay sonra şüpheli bir uçak kazasında öldü.

– Astsubay Hüseyin Oğuz, Mumcu cinayetini işadami Tekin Çoşkun'er'in işlediğini söyledi. Cinayetin planlayıcıları arasında Alaattin Çakıcı, Korkut Eken ve Cem Ersever adını verdi. Cem Ersever Mumcu cinayetinden hemen sonra öldürüldü.

– Gazeteci-yazar Uğur Mumcu, Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı, Prof. Dr. Muammer Aksoy ve Doç. Dr. Bahriye Üçok'un öldürülmesi eylemlerinin de aralarında bulunduğu çok sayıda olayı kapsayan "Umut Operasyonu"na ilişkin dava kapsamında yargılanarak 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezasına çarptırılan Muzaffer Dağdeviren, 22 Eylül 2005'te Fatih'te öldürüldü.

– Dağdeviren 'silahlı örgüte üye olmaktan' 3 yıl 1 ay hapis cezası aldı. Yeni TCK'dan da yararlanan Dağdeviren, Ocak 2005'te tahliye oldu. Dağdeviren hakkında Eskişehir Cezaevi'nde tutukluyken, yine aynı cezaevinde tutuklu bulunan Kürşat Yılmaz ve Haluk Kırcı tarafından oluşturulan çe-

tenin üyesi olduğu gerekçesiyle tekrar dava açıldı. Bu davadan tutuksuz yargılanırken 13 Ağustos 2003'te tekrar tutuklandı. 5 Ağustos 2005'te tahliye edildi

Umut Davası 2005'te sonuçlandı.

Ferhan Özmen'i müebbet ağır hapse mahkûm eden mahkeme, sanıklardan Ekrem Baytap'ı 15 yıl, Yusuf Karakuş'u 3 yıl 9 ay, Abdülhamit Çelik, Muzaffer Dağdeviren, Fatih Aydın'ı 3 yıl 1 ay 15'er gün, Hasan Kılıç ve Mehmet Ali Tekin'i örgüt yöneticiliğinden 6 yıl 3'er gün hapse mahkûm etti. Davanın temyiz incelemesini Yargıtay yapacak.

Umut Davası sürerken Mehmet Şahin, Talip Özçelik ve Mehmet Kassap, 1 Nisan 2005'te yürürlüğe giren yeni TCK'da haklarında daha düşük ceza öngörüldüğünden, cezaevinde geçirdikleri 5 yıl gözönüne alınarak tahliye edildi.

Sanıkları evinde barındırdığı iddiasıyla hakkında dava açılan Arif Tari, Şartla Salıverme Yasası'ndan yararlandırıldı. Hasan Kılıç ve Mehmet Ali Tekin'in verdikleri bilgiler ise cezalarının 10 yıldan 6 yıl 3'er güne düşmesini ve böylelikle tahliye edilmelerini sağladı.

EŞREF BİTLİS'TEN GERİYE KALANLAR...

Eşref Bitlis Jandarma Genel Komutanı. Türkiye'nin Kuzey Irak politikalarının belirlenmesinde önemli rol oynadığı biliniyor. PKK'ya karşı Kale Planı'nı devreye soktu. Jandarma Genel Komutanlığı'nın bu plan çerçevesinde tüm hazırlıklarını yaparak özel olarak seçilip eğitime tabii tutulacak olan asker ve polislerden bir teşkilat kurmasını sağladı. JİTEM'i de içine alan plan 17 Şubat 1993'de Eşref Bitlis'in uçağının düşmesi sonucu askıya alındı. Bitlis'in ölümüne yol açan kaza; buzlanmadan pilotaj hatasına doğru yol aldıysa da daha sonra bunun bir sabotaj olduğunda karar kılındı. Geriye bütün faili meçhul cinayetler de olduğu gibi tek bir soru kaldı: Peki bu sabotajı kim niçin yaptı?

Genelkurmay buzlanma

Bitlis Paşa'nın uçağı düştüğünde ilk açıklama Genelkurmay Başkanlığı tarafından yapıldı. Dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş uçağın buzlanma sonucu düştüğünü açıkladı. Eşref Bitlis'in uçağının düşmesiyle ilgili dönemin uçuş alanı sorumlusu olan Emekli Binbaşı Erol Özaydın ise daha sonra uçağın sabatoj sonucu düştüğünün ortaya çıkmasına rağmen halen uçağın buzlanma nedeniyle düştüğü konusunda ısrarlı.

Kaza Kırım Raporu: Pilotaj hatası

Kaza sonrası hazırlanan raporda ise kazada pilotaj hatasının yüzde 60, hava koşullarının yüzde 40 etkili olduğu kanaatine varıldı. Eşref Bitlis'in uçağının düşmesiyle ilgili Emekli Hava Albay Savcı Yüksel Ferah'ta bir televizyon programında 1993 yılındaki kazanın sorumlusunun, yüzde 90 pilotaj hatasından, yüzde 10 hava koşullarından kaynaklandığı biçiminde karar verdiklerini söyleyince "buzlanma sonucu" iddiaları da sona erdi. Ancak Bitlis'in yanında bulunan Binbaşı Yaşar Erian, Üsteğmen Tuğrul Sezginler'in deneyimli pilotlar olduğunu, yüzde 90 pilotaj hatası yapmalarının mümkün olmadığını söyleyenler Savcı Ferah'ın yüzde 90 pilotaj hatası iddiasını ikna edici bulmadılar.

İTÜ ve ODTÜ: yüzde yüz sabotaj

Kazada ölen Pilot Tuğrul Sezginler'in ailesi "buzlanma" nedeniyle uçak şirketine dava açtı. Dava dosyasını inceleyen İTÜ Uçak Mühendisliği'nden Prof. Dr. Ahmet Nuri Yüksel, pilotaj hatası veya motor arızasına rastlanmadığını, buzlanma olasılığının bulunmadığını, motorun dışında bir tahrifat olmasına karşın, motorun içinde kaza dışı bir patlama meydana geldiğinin anlaşıldığını, perdelerinde 1.000 derece sıcaklıkta meydana gelemeyecek çizikler olduğunu söyledi. Mahkeme de buzlanma, pilotaj ve teknik bir kusur olmadığına karar verdi. İTÜ bilirkişi raporlarında kendilerine sorulmadığı hal-

de sabotaj olasılığının değerlendirilmesi gerektiğini de rapor etti. Prof. Dr. Yüksel, kendi açık kanaatinin yüzde yüz sabotaj olduğunu söyledi. Prof. Dr. Ahmet Nuri Yüksel'in incelediği dosyayı birkaç yıl sonra ODTÜ incelemeye aldı ve benzer bir rapor verdi.

Mumcu, Erseven ve Bitlis Paşa

Yıl 1992. Bülent Ecevit, ABD helikopterlerinin, PKK'ya yardım ettiğini açıkladı. Dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş bunu önce yalanladı, yıllar sonra siyasete atılınca kabul etti.

24 Ocak 1993'de "Türkiye'nin Celal Talabani'ye verdiği silahların seri numaralarının silinerek PKK'ya gittiğini" araştıran gazeteci yazar Uğur Mumcu öldürüldü.

10 Şubat 1993'de Türkiye, İran, Irak ve Suriye gibi büyük Ortadoğu ülkelerinin Dışişleri Bakanları Şam'da bir araya geldi.

17 Şubat 1993'de de Orgeneral Eşref Bitlis'in uçağı bilinmeyen bir kazadan dolayı düştü.

4 Kasım 1993'de Başbakan Tansu Çiller'in PKK'nın haraç aldığı işadamlarından hesap sorulacağını söylediği gün JİTEM'den ayrılan Emekli Binbaşı Cem Ersever'in cesedi Elmadağ ilçesi yakınlarında Jandarma Bölgesi'nde bulundu.

Mumcu ve Erseven cinayetleri ile Bitlis Paşa'nın uçağının düşürülmesi arasında ilişki olduğunu söyleyenler, PKK, ABD ilişkileri ile bu ilişkinin Türkiye'deki Gladio ayağına dikkat çekenler.

"Karşı olduğu 'Çekiç Güç' öldürdü"

Eşref Bitlis, bölgede konuşlanmış durumda bulunan Çekiç Güç Kuvvetlerinin Türkiye'den ayrılması gerektiğini açıklıyor ve ABD'nin Kuzey Irak'da oluşturmaya çalıştığı Kürt Devleti'nin Türkiye'nin zararına olduğunu söylüyordu. JİTEM'in başına getirilen ve daha sonra öldürülen Ahmet Cem Ersever, Çekiç Güç'ün PKK'nın kamplarına ilkyardım adı al-

tında silah dağıttığını fotoğraflayarak belgelemişti. Cem Er-sever belgeleri Bitlis Paşa'ya gönderdi. Türkiye'nin bölün-mesini istemeyen, bu savaşın ancak Türkiye, İran ve Suri-ye'nin birleşerek biteceğini düşünen Bitlis Paşa, Çekiç Güç'ün önündeki en büyük engeldi ve bu nedenle ortadan kaldırıldığını söyleyenlerin sayısı sabotaj ihtimalinden sonra hızla arttı.

Emekli Tümgeneral Osman Özbek:

“Beni aşan bir olaydı”

Özbek, Eşref Bitlis'in genel sekreteriydi, ama o hâlâ Genel-kurmay'ın açıklamasında kalmıştı; buzlanmadan dolayı uça-ğın düştüğünü gösteren raporların olduğunu, bunun dışında bir kanıt olmadığını söyledi. Sabotaj ihtimali üzerinde dur-madı ve şüphelenmediğini söyledi. Özbek'in gazeteci Nûriye Akman'ın kendisini sıkıştırması üzerine verdiği yanıt ise hayli ilginçti:

“Ama öylesine büyük bir komutanın başına gelen bir kaza incelenmelidir. Benim boyutumu aşan bir olaydı. Benim gö-revim değildi, o tahkikatı yapmak. Eşref Bitlis'in faaliyetle-ri, uluslararası boyuttaydı. Birkaç ülkeyi ilgilendiriyordu. İncelenmelidir. Geçen asayiş komutanlığı yapan bir komuta-nımız, Eşref Bitlis ile beraberken helikopterimiz, Amerikan uçakları tarafından takip ve taciz ediliyor demiştir.”

“Artık kaza diyen yok”

Olayı başından beri izleyen, binlerce sayfa belgeyi inceleyen, onlarca kişiyle görüştüktan sonra Bitlis olayını kitaplaştıran ise gazeteci yazar Adnan Akfırat. Kitapta Akfırat, Bitlis'in uçağına sabotajın, doğrudan CIA'nin emrindeki bir birim ta-rafından yapıldığını, İncirlik Üssü'nde Çekiç Güç karargâ-hındaki toplantıyı yöneten ABD görevlisi Adanə Konsolosu Elizabeth Shelton'un, CIA'ye çalıştığını, Çiller iktidardan dü-şünce ülkeyi apar topar terk ettiğini ve bu gerçeğin Türkiye

Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı tarafından bütün ayrıntılarına varıncaya dek saptandığını yazdı. Akfırat, Org. Bitlis'i katleden Özel Harpçi subayların Çiller Özel Örgütü'nde görevli olduğunu öne sürdü. 25 Ağustos 1996' da da *Aydınlık* gazetesi bir genalin iki albayın önündeki açıklamasına yer verdi. İsmi gizli tutulan General, Bitlis Paşa'yı ABD merkezli bir tertiple öldürdüklerini belirtti ve haber tekzip edilmedi. Şimdi sorun, bu genalin kim olduğunda düğümleniyor. Avukat Nusret Senem de Genelkurmay'a başvurarak kamuoyunun aydınlanması ve sabotaj kararı nedeniyle yeniden soruşturma açılmasını istedi. Sabotaj raporları ihbar kabul edilmedi ve yeni bir soruşturma açılmadı.

ALTINCI BÖLÜM

DERİN ÇATIŞMALAR DERİN HESAPLAŞMALAR

MAFYA VE ÇETELERİN “EKONOMİ-POLİTİK SAVAŞLARI”

Türk mafyasının her zaman kendi kanunları, bankası, döviz bürosu, bürokrasisi, bürokraside adamı, siyasetçisi, işadamı ve polisi oldu.

Hemen hepsi aynı zamanda otoparkçı, kumarhaneci, döviz büfesi, çay bahçesi işletmecisi olarak varlık gösterdi.

Çek-senet tahsilatı, silah ve uyuşturucu kaçakçılığı gibi işleri ‘derin devlet’ güvencesi altında; cezaevlerinde, otel lobi-lerinde, ‘giren’, ‘çıkan’ talimatlarla sürdürdü.

Cezaevlerinde ‘gün’ yerine ‘para’ saymaları ondan.

Pastadan pay kapmak için nereye çekerseniz oraya gidiyorlar.

İnsan bir tercih yapar, bunlar yapmıyor!

Bir zamanların küçük çek-senet tahsilatçıları, hırsızları, katilleri trilyonluk rantların peşinde koşup, uyuşturucu, silah, karapara ve ihaleler yüzünden birbirine girince son 20 yılda 40’un üstünde kayıp verdiler.

Osman Ayanoglu, Şehmus Daş, Nihat Akgün, Nurullah Ağansoy, Nihat Yasak’ı öldüren Türk mafyası; mafya içi hesaplaşmalarını Karagömrük Spor Klubü baskınında 16 kişiyi yaralayıp, Ankara Hilton Oteli’nde bir kişiyi öldürüp, Pelikan kalemlerin sahibini ayaklarından vurup, Saral çetesini İtalya sokaklarında kurşun yağmuruna tutarak sürdürüyor.

Kendi aralarındaki hesaplaşmalarda özellikle işkence et-
tikten sonra kafadan kurşun sıkmak âdetten. Derin devlet ru-
huyla beslenip mafya adaletiyle süren hesaplaşmalarla Türk
mafyası 2000’li yıllara Şahin ve Saral çetelerinin kan davası-
na dönen hesaplaşmasıyla damgasını vurdu. Yeraltı dünyası-
nın hesaplaşma mekânı sayılan lokanta, cezaevi ve otel lobi-
leri, hayali ihracat sanığı olarak varlık gösteren Turan Çe-
vik’in bir kişinin ölümüyle sonuçlanan oğlunun bürosundaki
 çatışmayla ‘el’ değiştirdi...

Türk mafyasının içinde *Baba* filminin ünlü karakteri Don Vito Corleone'den eser yok; onlar ellerini öptürüp kedileriyle mırıldanarak konuşmuyorlar, ama çoğunun 'arıza' olduğu kesin.

Bunu hemen hepsinin "ünlü işadamı" gibi muamele görmek istemelerinden anlıyorsunuz. Katil olduklarını, haksız kazançlar peşinde koştuklarını, baskı ve şiddetle milletin malına mülküne nasıl ortak olduklarını hatırlamak bile istemiyorlar...

Siz unutmaz hatırlatırsanız da gözlerini devire devire bakıp sizi korkutuyorlar...

Kısacası çok yollu, çok korkutucu, çok karışık bir mafya bu!.. Türkiye bunlarla başa çıkamadı ama onlar, birbirlerini temizleme konusunda son derece becerikliler...

Cenazelerinde, düğünlerinde kol kola, yan yana, omuz omuza, halay çekerken, kadeh tokuştururken, saf tutarken, Türkiye'nin önemli şahsiyetleriyle bir araya gelme konusunda ise daha da becerikliler...

Kim bunlar dersiniz; Emniyet Müdürü Hanefi Avcı söylüyor:

"Aslında herkes 'benim ayrı bir grubum var' gibi gözüküyorsa da herkes aynı insanları kullanıyor. Alt tarafta herkes içiçe geçmiş durumda; yani üç tane adam benimle irtibatlı ama benim adamlarımdan bir tanesi de sizinle irtibatlı. Sizin adamlarınızdan biri de öbür tarafta irtibatlı. Alt tarafta hepsi aynı zemini kullanıyor. Hepsi aynı insanları kullanıyor. Üst tarafta ise herkes kendine 'farklı adam' havası yaratıyor."

TÜRK MAFYASININ HESAPLAŞMASI

Ahmet Doğu cinayeti

Ahmet Doğu, Atilla Aytek'in MİT ve Kaçakçılık İstihbarat Başkanı olduğu dönemde babalara sahte pasaport hazırla-

makla ünlenen Timur Hanoğlu'nun ortağı. "Berber Azmi" lakabıyla tanındı ve kahvehanesinin bu işlerde kullanılmasına izin verdi.

Ancak Hanoğlu tarafından Abuzer Uğurlu'nun bir adamına teslim edilen Hint pasaportunu Mehmet Ali Ağca'ya hazırladıklarını fark etmesi hayatına mal oldu. Tüm mühür ve damgaları yok ettilerse de 1 Temmuz 1980'de kendi kahvesinde vurularak öldürüldü.

Hanoğlu'nun MİT'in ajanı olduğu ortaya çıktı. Doğu'nun ailesine ve çocuklarına Bekir Çelenk'in bir adamının baktığı öne sürüldü. MİT Kontrterör Dairesi Eski Başkanı Mehmet Eymür de *Atın* adlı sitesinde Hanoğlu'nun 1975 yılından beri MİT'e hizmet ettiğini söyledi. Hanoğlu, aynı zamanda Ağca'nın kaçırılmasındaki kilit isimlerden birisiydi.

Kumdagezer - Kocakaya cinayeti

28 Ekim 1988... Mafya içi bir hesaplaşma yüzünden uyuşturucu ve elmas kaçakçısı Miran Kumdagezer yine uyuşturucu kaçakçısı Cahit Kocakaya ve kardeşi tarafından öldürüldü. Miran'nın kardeşi Varujyan Kumdagezer'in de abisinin yolunda ilerleyip uyuşturucu ve elmas kaçakçılığı ile uğraştığı iddia edildi. Varujyan Kumdagezer ise Kocakaya'nın infaz girişiminden yaralı olarak kurtulmuştu.

Varujyan Kumdagezer'in adı 1. MİT Raporun'da ve 1986'da uluslararası Atilla Operasyonu'nda geçti. Kumdagezer'in Lübnan'dan Avrupa'ya uzanan ilişkilerde köprü olduğu, 1987'de Hollanda'da eroin operasyonunda onun da adının geçmesi üzerine Türkiye'ye döndüğü ileri sürüldü.

Polisin Varujyanlara yönelik operasyonunda yakalanan Yılmaz Kiraz ise konuşursa öldürülmekten korktuğu için poliste ifade vermemek amacıyla dilini kesti. Kumdagezer cinayetini işleyen Cahit Kocakaya'nın adı 2. MİT Raporu'nda yer aldı. Topal cinayetine adı karışan Susurluk Çetesi sanıkları Ayhan Akça ve Ziya Bandırmalıoğlu ile ilişkisi vardı. Tarık Ümit'e de çalıştı. Ancak Tarık Ümit'in Kocakaya'dan aldığı

iki milyon doları geri ödemediği için kaçırılıp Ayhan Akça tarafından öldürüldüğü ileri sürüldü.

İbrahim Telemen'in ölümü

31 Mart 1979'da İstanbul Opera Oteli'nin 7. katından atlayarak intihar ettiği açıklandı. Uyuşturucu kaçakçısı. İntihar ettiği ileri sürüldüyse de ölümü şüphe ile karşılandı. Telemen Uğur Mumcu'ya bir mektup göndererek Dünder Kılıç'ın eniştesi Ofllu İsmail'i (Hacı Süleymanoğlu) hedef göstermiş; uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yaptığını ileri sürmüştü.

Kendisi de uyuşturucu kaçakçısı olan Telemen'in Ofllu İsmail'i hedef göstermesi uyuşturucu mafyasının iç hesaplaşması olarak değerlendirildiyse de Telemen'in kuşkulu ölümü intihar olarak kayıtlarda yer aldı. Ofllu İsmail'in daha sonra uyuşturucu kaçakçısı İbrahim Çalışkan'ın ölüm emrini verdiği iddia edildi.

Enis Karaduman cinayeti

Silah ve uyuşturucu kaçakçısı. Adını 1984 yılında 1 milyon 300 bin dolarlık bir alacak yüzünden Yahya Demirel'i rehin alarak duyurdu. Ortağını bıçakla yaralayıp, Gazeteci Mehmet Şehirli'yi bacaklarından yaraladı. 24 Ocak 1994'de Hendek'te bir lokantada çıkan kavgada silahı tutukluk yapınca ölen o oldu. Baba Mahmut Karaduman'ı da Vatan Konservelerinin sahibi olması kurtaramamıştı. O da uyuşturucu kaçakçılığı yapmakla suçlandı ama o, Kenan Evren'in Birleşik Arap Emirlikleri'ni ziyareti sırasında fahri mihmandarlık bile yaptı.

Celal Duman cinayeti

Uyuşturucu kaçakçısı Celal Duman işkence edilerek öldürüldü. Yeraltı dünyası onu "Kör Celal" lakabıyla tanıdı. 16 Temmuz 1992'de uyuşturucu suçundan girdiği cezaevinden kaçtı. Adı Yüksekvalı galerici kardeşler Havzullah ve Bahattin Düzenici'nin öldürülmesine karıştı. Ortaklarıyla uyuş-

turucu yüzünden anlaşmazlığa düştü. Şöförüyle birlikte 240 kilo eroini ortaklarından sakladıkları gerekçesiyle Ortağı Selim Işık ve adamları tarafından 27 Ağustos 1993'te işkence edilerek öldürüldü.

Bedirhan Işık cinayeti

Uyuşturucu kaçakçısı. Bedirhan Işık, yeraltı dünyasından Tilki lakaplı Selim Işık'ın kardeşi. 1993 yılında Celal Duman ve Mustafa Çoşkun adlı şahısların öldürülme olayına adı karıştı. Yanlışlıkla tahliye edildi. İspanya'ya kaçtı. Burada uyuşturucu anlaşmazlığı nedeniyle öldürüldü.

Şehmus Daş ve Osman Ayanoğlu cinayetleri

25 Aralık 1992'de uyuşturucu kaçakçısı ve uyuşturucu taşıyan Kısmetim 1 gemisinin ortaklarından olan Şehmus Daş, yeraltı dünyasından Drej Ali'nin kardeşinin düğününe giderken öldürüldü.

Susurluk Komisyonu'na ifade veren Kumarhaneciler Kralı Ömer Lütfi Topal'ın avukatı Ekrem Marakoğlu, Daş'ın oğlu Nejat Daş'ın 4 Mart 1997'de gönderdiği mektupta Kasım 1992'de Lucky-S ve Kısmetim 1 gemisinde taşınan uyuşturucunun ele geçirilmesi üzerine babası Şehmus Daş'ın yakalanarak kendilerini ihbar edeceğinden korkan büyük patronlar tarafından öldürüldüğünü ileri sürdü.

31 Aralık 1992'de uyuşturucu kaçakçısı Osman Ayanoğlu Şehmus Daş'ın öldürülmesinden beş gün sonra da İstanbul Çakıl Gazinosu'nda çek-senet mafyasından Kürşat Yılmaz'ın adamı olduğu ileri sürülen Yavuz Kaşıkçı tarafından öldürüldü. Polis cinayete azmettirmekten ülkücü Kürşat Akyol'u tutukladı. Akyol açılan davadan beraat etti. Öldürülmeden bir iki hafta kadar önce de sınır kapısında ele geçirilen 5 ton esrarın Ayanoğlu'na ait olduğu iddia edilmişti.

Bu arada Ayanoğlu'nun öldürülmesi olayında suçlanan bir başka kişi daha vardı. Hüseyin Baybaşı'n. Kısmetim1 gemisindeki 3100 kilo baz morfinin uyuşturucu kaçakçısı Hüseyin,

Baybaşı'n'a ait olduğu ve Ayanoglu'nu onun öldürdüğü ileri sürüldü. Baybaşı yurt dışına kaçtı. 1992'de 13 ton uyuşturucuyla ele geçirilen Lucky gemisinde payı olduğu iddia edildiye de o bu işten Mehmet Ağar ve Necdet Menzir'in sorumlu olduğunu iddia etti.

Ayanoglu'nun ölümünden bir ay kadar sonra içinde 3.1 ton uyuşturucu olduğu iddia edilen Kısmetim 1 ve Lucky - S gemisinin batırılması üzerine babasının işlerini devralan Ayanoglu'nun kızı Derya Ayanoglu tutuklanarak 5 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırıldı. 28 Mart 1996 tarihinde cezaevinden çıktı. Bu arada Şehmus Daş ve Osman Ayanoglu'nun ölümü mafya içi cinayetlere yeni yeni halkalar ekledi.

Osman Ayanoglu ve Şehmus Daş cinayetleri arasında nasıl bir bağlantı var? Büyük patronlar kim? Bu soruların cevabına bir başka uyuşturucu kaçakçısı Hüseyin Baybaşı'nın açıklamalarıyla varılamayacağı ortada. Çünkü o Mehmet Ağar'ın dayısı Yunus Ağar ile birlikte uyuşturucu kaçakçılığı yaptığını ve gemilerle 'devlet' kontrolünde uyuşturucu taşıdıklarını iddia ediyordu...

Ataköy Kontu'nun serveti ve ölümü

Yafes Öztürk. Kilisli. Yoksul bir ailenin çocuğu. Türkiye'nin en büyük lokantası Mavi Marmara Et Lokantası'nın sahibi. Garsonluk ile başladığı mesleği ona trilyonlar kazandırınca 84-86 yıllarında Türkiye vergi rekortmeni oldu. Ataköy Kontu unvanını aldı. Türkiye'nin sayılı işadamları arasına girdi. Başta Süleyman Demirel olmak üzere hemen her partiden birçok siyasetçi, bürokratla ilişkisi oldu.

8 Ağustos 1993'de ANAP Adana Milletvekili ve Meclis Başkan Vekili Yılmaz Hocaoglu ile İzmir'de arsa almaya giderken geçirdiği trafik kazasında hayatlarını kaybettiler. Yıllarca 4 karısı ve dudak uçurtan mirası konuşuldu. Ancak politikacıdan bürokrata ve işadamlarına kadar birçok önemli isimle karanlık ilişkisi olan Öztürk'ün dağıttığı rüşvetleri kaydettiği dört defter bulundu. *Milliyet* gazetesinden Serpil

Yılmaz'a Emlakbank Genel Müdürü Şükrü Karahasanoğlu Yafes Öztürk'ün üzerine oturduğu arsaları göstererek şöyle diyordu: “Şu gördüğünüz araziyi 6.5 trilyon değerinde. Halkın Malını çaldılar.” Ataköy'de 274 dönüm arazi üzerine kurulu C Motelleri petrol istasyonu, disko, gazino, mocamp tesislerinin Yasef Öztürk'e kiralanması. Sudan uçuz kira bedeli ve Emlakbank'ın Eski Genel Müdürü Engin Civan'ın sözleşmeleri her defasında Öztürk lehine düzenlemesi... Gazeteci Uğur Dünder'ın 8 Kasım 2001'de bir köşe yazısında dediği gibi, “Anlaşılan bir zamanlar merhum Yafes Öztürk'ün ofisinden idare ediliyormuş.”

1997'de DYP-SHP koalisyonu döneminde Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı yapan DYP İçel Milletvekili Turan Güven çıktı dedi ki, “Olay Susurluk'taki kazayla başlamış değildir. Bu nedenle sürdürülen soruşturma kapsamına, zamanında pek dikkate alınmayan, ama politikacı-mafya birlikteliğini sergileyen benzer olaylar da alınmalı. Hocaoglu'yla Öztürk'ün öldüğü kaza da dahil edilmeli” dedi.

Zamanında dikkate alınmayan olayların da bütün ayrıntılarıyla soruşturulmasını isteyen Güven şunları söylüyordu çünkü;

“Siyasi kişiliği olan bazı zevatın mafya diye anılan, gayri kanuni işlemler içindeki gruplarla ilişkisi bütün gerçekliği ve çıplaklığıyla ortaya çıkarılmalıdır. Zaman mefhumuna bakılmaksızın, kökleri nereye kadar gidiyorsa araştırılmalı, adli ve idari soruşturma yapılmalıdır. Bu soruşturmalar nereye kadar varıyorsa oraya kadar gidilmelidir.”

ANAP Manisa Milletvekili Tefvîk Diker'e, Hocaoglu'nun öldüğü kazayla ilgili ihbar gelmişti. Diker, kendisini arayan bir kişinin “Öztürk Emlakbank'a ait C - Motellerini ve Galleria'yı işletiyordu. Kaza da Emlakbank mafyasının hesaplaşmasına yönelikti ve Susurluk'la bağlantılıydı” dediğini belirtcekti. Hocaoglu'nun milletvekili seçilmeden önce Emlak-

bank'ta yönetim kurulu üyeliği yaptığını hatırlatmıştı. Öztürk de İzmir'e atış poligonu kurmak için gitmişti.....

Hocaoğlu'yla Öztürk'ün öldüğü kaza, 8 Ağustos 1993'te İzmirli İşadamı Ali Galip Irmak'ın kullandığı 35 BEU 37 plakalı Renault marka otomobilin Göztepe kavşağında bir minibusle çarpışması sonucu meydana gelmişti. Daha sonra aracın TBMM Genel Sekreterliği'ne ait 06 MRS 41 plakalı otomobil olduğu, ancak kazadan yaralı kurtulan Irmak'a ait sivil plakanın takıldığı ortaya çıkacaktı....

Mehmet Nafi Çapan Cinayeti ve Şahin Grubu

Hacı Çapan olarak tanındı. Uyuşturucu kaçakçısı. Civan için arabulucu oldu. Lucky - S davasından yargılandı. Sinema Sanatçısı Nuri Alço kokain kuryeliği suçlamasıyla tutuklanınca ifadesinde Hacı Çapan'ın adını verdi. Alço ifadesinde Çapan'ın kokaini Hacı Döğër'e gönderdiğini Basri Ayan ve Sabri Yazar tarafından dağıtıldığını ileri sürdü. 1994'de eşi ve kızı ile birlikte uğradığı silahlı saldırıdan kurtulduysa da 1996 da uğradığı ikinci silahlı saldırıda öldürüldü. Yeraltı dünyasının ünlü isimlerinden Sedat Şahin'in kardeşi Vedat Şahin'in olayda azmettirici olduğu öne sürüldü.

Suyolcu cinayeti

16 Mayıs 1995 tarihinde Kuşadası Eski Belediye Başkanı Lütfi Suyolcu evinin önünde pusuya düşürülerek kafasına ve vücuduna isabet eden beş kurşunla öldürüldü. Önce CHP'li sonra DYP'li olan Suyolcu'dan Ülkücü mafya Kürşat Yılmaz'ın 250 milyar haraç istendiği öne sürüldü. Olaydan hemen sonra beş kişi yakalandı. Suyolcu cinayetinde yakalanan beş kişinin Özer Uçaran Çiller'in koruması olarak görev yapan komiser Altan İçöz'ün tasarrufuyla serbet bırakıldıkları iddia edilince, konuyu dönemin CHP milletvekili Fikri Sağlar soru önergesi olarak Meclise götürdü. Kürşat Yılmaz'ın adamı Fırat Erdoğan olayın tetikçisi olarak teslim oldu. Kürşat Yılmaz bu olayda azmettirici olarak 16 yıl ceza aldı. Yar-

gıtay esas fail olduğu gerekçesi ve idam istemi ile davayı bozdu. Kuşadası Belediye Başkanı Engin Berberoğlu'nun Kürşat Yılmaz'la ilişkisi olduğu, olayda da Çiller ailesinin parmağı olduğu belirtildi. Davada Kürşat Yılmaz ve 1992'de Osman Ayanoğlu'nu öldürdüğü iddia edilen Yavuz Kaşıkçı'nın da bulunduğu 12 sanık hakkında dava açıldı.

Simitko ve Esmaili cinayetleri

Simitko ve Esmaili iki İranlı. MİT tarafından kullanıldıkları öne sürüldü. Susurluk Çetesi'nin görünmez yüzü Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın hesabına 30 milyar yatırdıkları ortaya çıktı. 15 Ocak 1995 günü Ataköy Polat Rönesans Oteli'ndeki Emperyal Gazinosu'ndan evlerine gitmek üzere sabaha karşı çıktılar. Yol üzerinde tepe lambalı Renault marka bir araç sivil polis ekibi görünümündeki telsizli şahıslar tarafından aranmak maksadıyla çevrildiler. Ve aynı şahıslar tarafından kendi arabaları ile birlikte alınarak götürülürler. 28 Ocak 1995 tarihinde Askar Simitko ve Lazim Esmaili'nin cesetleri, İstanbul Silivri'de Kerev Deresi içinde, tabanca ile çok sayıda kurşunlanmış, kulakları kesilmiş ve işkence görmüş vaziyette köylüler tarafından bulundu.

Tarık Ümit cinayeti

Tarık Ümit MİT ajanı. Uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Öz'ün evinde mesleğinde mühendis yazılı yeşil pasaport bulundu. Mehmet Ağar'ın şoförünün kardeşiyle KKTC'de First Türk Merchant Bank'a ortak olduğu, bu banka aracılığıyla Kazakistan üzerinden gelen uyuşturucu parasını akladıkları öne sürüldü. Kendi çevresinde sert ve bencil, kazanılacak bir para varsa bunu başkasıyla paylaşmasını sevmeyen biri olarak tanındı. First Merchant Bank'ın Genel Müdürü Hakkı Yaman'la da 'sıkı' arkadaşlıkları vardı. 2 Mart 1995'de Ümit, kimliği belirsiz kişilerce kaçırıldı, halen 'kayıp'. Kaybolmasının ardından kızı Hande Birinci'yi arayan Mehmet Eymür, babasının Korkut Eken tarafından kaçırıldığını belirtti. Tarık

Ümit'in kaçırılması olayını araştıran Silivri Cumhuriyet Savcılığı, Ümit'in birlikte görüldüğü son kişilerin Özel Timciler Ayhan Akça ve Ziya Bandırmalıoğlu'nu açıkladı.

İstanbul 6 No'lu DGM'de görülen Susurluk Davası'nın 12 Ekim 1998 tarihli duruşmasında MİT Kontrterör Dairesi eski Başkanı Mehmet Eymür şunları anlatıyordu:

"Tarık Ümit'in Korkut Eken ile arası açıktı. Öldürülmekten korkuyordu. Başına bir şey gelirse bundan Ağar grubunun sorumlu tutulması gerektiğini söylüyordu. Bu konuda önemli ifadelerinin yer aldığı bir kaset doldurduk. Tarık Ümit ile son kez 2 Mart 1995'te telefonda konuştum. Ağar ile görüştüğünü, bayramın ardından yüz yüze de görüşeceklerini söyledi, 4 Mart'ta Çerkezköy'de arabası bulundu. 5 Mart'ta ben bir ekip yolladım ve olayı araştırmalarını söyledim. Ekip iki gün sonra döndü. Bilgileri bana iletiler. Ben de Ağar'ı aradım. Tarık Ümit şu anda Çatlı'nın adamlarının elindeymiş. Herhangi bir şikâyetle bulunmayacaklar dedim. Adamın canını kurtarmak için kefil oldum ama bir netice alamadık. Ümit'in kayboluşunda 'çete' faaliyetlerinin rolü olabilir. Ümit 1987 yılında Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığı'yla ilişkiler içinde oldu ve çeşitli operasyonlarda kullanıldı.

"1988 yılında MİT Raporu yayımlandıktan sonra tepkiler üzerine görevden ayrıldım. Göreve 1994 yılında tekrar başladığımda ise, Ümit bana Emniyet bünyesinde, PKK ile Dev-Sol örgütüne karşı yapılan mücadelelerde kullanıldığını açıkladı. Bu görevleri yerine getirirken, dönemin Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar, Ümit'e tam yetki vermişti. Emniyet yurtdışı yetkisi olmadığı halde operasyonlar düzenliyordu. Tarık Ümit'in bize aktardığı ve MİT belgelerine yansıyan bilgi ise, kendisiyle birlikte Nurettin Güven'in, Ağar'ın yetkisiyle yurtdışına çıkarıldığıydı. Ayrıca bu yurtdışı operasyonlarına uyuşturucu işinin de karıştığını öğrendim. Yurtdışında yapılan operasyonların en önemlisi 80 kiloluk uyuşturucuyu Öz'ün ve Güven'in dışarıya çıkarmalarıy-

dı. Bu operasyondaki asıl amaç uyuşturucuyu Dev-Sol lideri Dursun Karataş'a ulaştırmaktı. Böylece örgüt içi faaliyetler öğrenilecekti. Yurtdışı operasyonlarına 'uyuşturucu'nun karıştırılmasına Ümit karşıydı. Yaşar Öz'ün yurtdışına çıkardığı uyuşturucuyu Ümit ihbar etti. Ümit'in ortadan kaybolmasının en önemli nedenlerinden biri bu 'ihbar olayı' oldu."

Eymür mahkeme ifadelerinde çok şey söyledi; "Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi eski Başkan Vekili Hanefi Avcı Susurluk olayını perdeledi. Yurtdışındaki eylemlerde Alattin Çakıcı da kullanıldı. Abdullah Çatlı da Nuri Gündeş tarafından 1984 yılında kullanıldı. O da uyuşturucu trafiğinde yer aldı. Haluk Kırıcı da Çatlı'nın ekibinde..." gibi çok şey söyledi. Eymür'ün bu ifadeleri ise sanık avukatları ve sanıklar tarafından 'Devletin ilişkilerinin açıklaması' olarak değerlendirildi.

Eymür bunları iddia etti ama Yaşar Öz, iddiaları reddederken, Eymür'ün kendisini tanıgının altını da anlamlı bir biçimde çiziyordu. Mehmet Eymür'ün beyanlarına tepki gösteren Ağar ve Avcı ise yasal yollara başvuracaklarını açıkladılar.

Finale kansız gelinmez!

Ortalığı kasıp kavuran 1. MİT Raporu'nda yaşanan sıcak gelişmeler üzerine 1988'de Hiram Abas dörtlüsünden Atilla Aytek tüm çete hesaplaşmalarına tarihsel bir katkıda bulunarak şöyle demişti:

Finale kansız gelinmez!..

Finale kansız gelinmeyeceğini 1990'da Hiram Abas'ın öldürülmesiyle öğrendik. Çünkü Abas cinayetindeki kuşkular iç hesaplaşma yönündeydi. MİT'e çalışan Tarkan Ümit'in öldürülmesi de...

Eski MİT'çi Korkut Eken Ümit'i ölümle tehdit etti. Mehmet Eymür'ün isteğiyle doldurulan ses kasetinde Tarkan Ümit, Eken'in kendisini öldürme düşüncesini şöyle anlatıyor:

“Korkut, benim bir kuyumcudan 4 milyon dolar aldığımı ve payını vermediğimi düşünüyordu. Bu nedenle aramız açılmıştı. Korkut, çevresindekileri olumsuz etkiliyordu. Benden bir gün 150 milyon lira borç istedi. Vermeyince sinirlendi. Aramız daha da bozuldu. Korkut Eken’in davranışları, beni camiadan uzaklaştırdı. Camiaya devam etmem için Korkut Eken’in ortadan kaldırılması gerekiyordu. Ben yine de Korkut Abiye iyi davrandım. Yine bir gün terör örgütleri tarafından öldürülmeye çalışıldığını söyleyerek yardım istedi. Bunun üzerine Korkut Abiye araba ve para verdim fakat yine de o benim hakkımda asılsız açıklamalarda bulundu... Korkut çalıştığı yerlerde acayip azmaya başlamış. Acayip alkollü geziyor. Bunlardan sonra Korkut Ağabey’den iyice uzaklaşmaya başladım. Fransa’da uyuşturucudan yattı, kaçtı. (Abdullah Çatlı) Ağca’nın suç ortaklarından. O çıkmış gelmiş, şimdi bir numaralı adamı olmuş. Onunla İstanbul’da fink atıyor... DYPElazığ Milletvekili ve eski İçişleri ve Adalet Bakanı Mehmet Ağar benimle ilgili de istihbarat yaptı. Ağar, Abdullah Öcalan ve Dursun Karataş’ı kastederek ‘Bu şerefşizlerin öldürdüğü iki kişi benim için çok önemliydi. Bir tanesi’ de senin hemşerin. Sana da iş düşer, bunu yanlarına bırakmayalım’ dedi. Sonra Suriye’de 220 bin tane Abaza olduğunu, Suriye istihbaratının başındaki generalin de Abaza olduğunu, Adapazan’nda bir amcasının oğlunun bulunduğunu, benim de Abaza olmam nedeniyle bağlantı kurabileceğimizi söyledi..!”

Bir dönem ‘çete’ ile iş yapan, Tarkan Ümit de aslında ‘sağlam’ değil. O da para ilişkisini, uyuşturucudan akan, paylaşılan parayı, milli duyguların nasıl kişisel menfaatlere dönüştüğü iddialarını açıklamıyordu. Ancak diğerleri kadar başarılı olamadı. Çünkü o arkasında birçok soru işareti bırakarak ölüme ortadan kayboldu!

Uğur Kılıç cinayeti

Dündar Kılıç'ın kızı, Alattin Çakıcı' nın eski eşi Uğur Çakıcı 21 Ocak 1995'de Uludağ'da Çakıcı'nın adamları tarafından öldürüldü. Dündar Kılıç kızı öldürülmeden önce Özal ailesini de içine alan Civan skandalındaki açıklamalarıyla birçok kişiyi rahatsız etmişti. Dündar Kılıç kızının öldürülmesinden Özal ailesini sorumlu tutarken, Alaattin Çakıcı da bunun bir namus meselesi olduğu konusunda ısrar etti.

Nesim Malki Cinayeti

28 Kasım 1995'de Bursa Özdilek tesisleri önünde trafik ışıklarında öldürüldü. Nesim Malki piyasaya faizle para veren tefeci ve Tunca Tekstil'in sahibiydi. Esas ününü tefecilikle yaptı. İşadamlarına faizle verdiği paralardan çok büyük kazançlar sağladı. Bursa'nın tekstil devleri Bursa Bağımsız Milletvekili Cavit Çağlar'ın sahibi olduğu Nergis Holding ile DYP Bursa Milletvekili Ali Osman Sönmez'in şirketlerince üretilen malların en büyük pazarlayıcısı oldu. Facto Kapital Finans'ı kurduktan sonra Hazine'nin kendisine Türkiye'de banka alma veya kurma izni vermemesi üzerine KKTC'de Tuncabank'ı kurdu. Banque Indosuez'in Türkiye'deki ticari bankacılık lisansını satın almak istedi. Eski Emlakbank Genel Müdürü Şükrü Karahasanoğlu'nu da yanına alan Malki, Banque Indosuez yetkilileri ile anlaştı; ancak Hazine engelini aşamayınca banka sahibi olamadı. Özelleştirme ihalesiyle Hayyam Garipoğlu'na satılan Sümerbank'ın 'gizli ortağı' olduğu iddia edildi.

Malki'nin, öldürülmeden önce İstanbul Ticaret Odası'na kayıtlı dört tekstil şirketi, üç finans ve bir inşaat şirketi bulunuyordu. Erol Evcil'e yüklü miktarlarda borç vermiş, ancak Evcil borçlarını geri ödeyememişti. Öldürülmeden önce de ayağından vurulan Malki cinayetinde Erol Evcil'in azmettirici, Bursa Emniyeti'nin ise olayı örtbas ettiği ortaya çıktı.

Ancak Nesim Malki ve Yener Kaya cinayeti Türkiye tarihinde görülmemiş bir biçimde 30'a yakın işadamlarının sorgu-

lanmalarına, önce tanık daha sonra sanık sıfatıyla ifade vermelerine ilk kez tanık oluyordu. Sonuçta Evcil Malki cinayetinin azmettiricisi olarak 3 yıl yattıktan sonra tahliye edildi. Ve adını bu kez de Sivas Demir Çelik İşletmesi'ni Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu 2. Tahsilat Dairesi Başkanı Basri Ocak'ın desteğini aldığı iddiasıyla duyurdu. Çakıcı'nın yurtdışına çıkışına yardım ettiği gerekçesiyle gözaltına alınıp serbest bırakıldı. Aynı günler de Evcil'i şok edecek karar Bursa'dan çıktı: Bursa 2. Ağır Ceza'da sekiz yıl süren davada mahkeme, Evcil'i "Tasarlayarak Adam Öldürmek" suçundan TCK'nın 64. maddesi gereği ve yine TCK'nın 450. maddesi uyarınca ömür boyu hapse mahkûm etti. Evcil, aynı davada, gasp suçlamasından da 12 yıl 6 ay ağır hapis cezasına çarptırıldı. Dava Yargıtay'da beklerken o işadımı sıfatıyla Bursa'da geziyor.

Malki cinayetinde adı geçenler:

Malki'nin ölümüyle bir gecede 750 milyon dolar paranın el değiştirmesi dikkatleri Malki'nin etrafındaki işadamlarına çevirmişti. Bursa'nın trilyoner 'işadımı' zeytin kralı Erol Evcil. Alattin Çakıcı'nın arkadaşı. Çakıcı aracılığı ile tanıştığı MİT'ten Yavuz Ataç'ı ANAP Genel Başkanı ve 56. Hükümetin Başbakanı Mesut Yılmaz'a götürdüğü iddia edildi. Çakıcı ile siyaset ve iş dünyasına yönelik konuşmalarını içeren şantaj amacıyla hazırlanan kasetler Nesim Malki cinayetini yeniden gündeme getirince Çakıcı'ya destek vermek amacıyla gittiği yurtdışından bir daha dönmedi. Yurtdışına kaçışında seçim çalışmalarında uçağını emrine verdiği DYP Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın rol oynadığı ileri sürüldüyse de Ağar bunu yalanladı.

Malki cinayeti nedeniyle yurtdışına kaçanlardan biri de Nesim Malki'nin mali işler müdürü ve aynı zamanda yeğeni Erol Erkohen. Erkohen'in Malki'nin eşi ile yasak ilişkisi olduğu iddia edildi. Erol Evcil'in eski iş ortağı. Cinayete 'tetikçi' olarak adı karışan Mehmet Sümbül ile telefon görüşmeleri yaptığı saptandı. Erol Evcil ve Meri Malki'nin oturdukları

daireye da komşu olduğu ortaya çıktı. Gözaltına alınarak sorgulandı. Ve ertesi gün kayıplara karıştı.

Malki cinayetinde suçlanan bir başka kişi ise Bursa Bağımsız Milletvekili Cavit Çağlar'dı. Vatanını seven bir grup polis Susurluk Komisyonu'na gönderdikleri mektupta Çağlar'ın Nesim Malki cinayetinde önemli bir rolü olduğunu açıklıyordu, ama mektup ciddiye alınmadı. Malki dosyası 60'a yakın işadaminin dinlenmesi ve bir Emniyet müdürünün görevden alınmasıyla kapanmaya yüz tutmuştu ki Gazeteci Tuncay Özkan, Nesim Malki dosyasını bir kez daha Çağlar'ın Malki ile ortak olduğu ihracat şirketine dikkatleri çevirmesiyle açtı. Üstelik Çağlar 20 yıllık dostu olduğunu söylediği Malki ile Nelpaş adında bir şirket kurduğunu 'unutmuş' bu ortaklığı Özkan'ın ısrarı üzerine hatırlamıştı...

Öldürülen Nesim Malki soruşturmanın kilitlenmesi sonrası savcılığa yeniden başvuran Meri Malki'ydi aslında ama Erol Evcil ile aynı adreste görülmesi ve posta kutusundan çıkan mektup şaşırttı. Konuya ilişkin en küçük bir açıklama yapmadı. Bu olay kızıyla birlikte tekrar ifadesinin alınmasına neden oldu.

Nesim Malki'nin kızı Melisa, Maslak Spring Giz Plaza'daki Grup Tekstil'e Erol Erkohen ve babasını cinayete azmettirdiği öne sürülen Erol Evcil ile birlikte ortaktı. Polis tarafından sorgulanıp bırakıldı.

Şükrü Karahasanoğlu. Tuncabank İcra Kurulu Başkanı. Sümerbank'ın alınmasında Erol Evcil aracılığıyla Hayyam Garipoğlu'na Kıbrıs'tan para gönderdi. Malki'nin yanında çalışan Karahasanoğlu daha sonra Sümerbank'a Genel Müdür oldu. Karahasanoğlu, Garipoğlu ödemelerini yaptıktan sonra da Etibank Genel Müdürü oldu. Eski Tuncabank Genel Müdürü Yüksel Yazgın, dönemin Tuncabank İcra Kurulu Başkanı Karahasanoğlu'nun talimatı ile Sümerbank'ın alımı için Evcil aracılığıyla Garipoğlu'na 300 milyar lira gönderildiğini söyledi.

Ünal Korukçu. İş Bankası Genel Müdürü. Adını Alaattin

Çakıcı'nın himayesindeki Bursalı İşadamı Erol Evcil'e 150 milyon dolar kredi vermekle duyurdu. Evcil, krediyi geri ödemekte zorlanınca bankayla yeni bir protokol imzalamıştı. Çakıcı-Evcil ilişkileri ortalığa dökülünce istifa etmek zorunda kaldı. Banka yönetiminin bastırması üzerine istifa etmek zorunda kaldığı öğrenildi.

Emin Cankurtaran. İşadamı. Bir tahsilat anlaşmazlığı yüzünden Alattin Çakıcı tarafından mafya usulü bacağından vuruldu. Hayyam Garipoğlu ile Erol Evcil arasında hakem olarak devreye girdi. Hayyamoğlu'nun Çakıcı'ya bir milyon dolar ödemesini sağladı. DGM'de Mali Suçlar Araştırma Komisyonu ve Maliye Bakanlığı Müfettişlerinden oluşan bir grubun da katıldığı soruşturmada bunları kabul etti. Cankurtaran'ın hangi sıfatla soruşturulacağı halen süren soruşturma çerçevesi içerisinde belirlenecek. Malki cinayeti nedeniyle üç yıl öncede gözaltına alınıp bırakılmıştı.

Muammer Kömürcü. Nesim Malki cinayetinin kilit adamı. Nesim Malki ölmeden önce 1991-1994 tarihleri arasında Tunca Tekstil şirketinin Yönetim Kurulu'nda üye. Genel Müdürlük yaptı. Şirketin hissedarı. 1996'da Yener Kaya'nın adını taşıyan borsa aracı kurumunda başkanvekili olarak görev yaptı. Yener Kaya ile olan ilişkisini inkâr etti. Nesim Malki-Yener Kaya cinayetlerine ilişkin sorgulanmak üzere gözaltına alındı.

Malki konusunda en çok konuşan ise Hayyam Garipoğlu oldu. Garipoğlu, Nesim Malki ile olan ortaklığını ve Pamukbank'ın alınmasında Malki ile işbirliğini doğruladı. Sümerbank'ın alınmasından sonra ortaklıklarına Malki'ye ödeme yaparak son verdiğini açıkladı. Erol Evcil ve Alattin Çakıcı tarafından Malki ödeme yaptığı tarihte hisse senetlerinin değeri neyse buna göre tekrar ödeme yapması konusunda tehdit edildi. POAŞ İhalesi'nde birinci olduğu halde ihale üçüncü gelene verildi. Türkbank İhalesi'nde 415 milyon dolarla Korkmaz Yiğit'in gerisinde kaldı. Marmara Biraları'nın eski sahibi Malki'nin karapara trafiği hakkında ifadesine başvuru

rulmak üzere gözaltına alındı.

Erol Evcil borçlu olduğu Malki'nin öldürülmesini azmet-tirmek suçundan idam istemiyle yargılandığı davadan tahliye edildi. Evcil, Malki cinayetinde azmettirici olmaktan ömür boyu hapis cezasına mahkûm olduysa da Yargıtay azmettirici olmadığına hükmedip davayı bozdu. Dava halen Bursa Ağır Ceza'nın vereceği kararı bekliyor.

Söylemezler cinayeti

Emekli astsubay Mehmet Faysal Söylemez ile kardeşi Dr. Mehmet Sena Söylemez'in çetesi...

1996'lardan beri sürekli olarak "cürüm işlemek amacıyla çete kurmak", "ruhsatsız silah bulundurmak", "sahte plaka ve belge kullanmak" gibi suçlardan adamları içeri girip girip çıkıyorlar.

12 Mart 1996'da Komiser Yardımcısı Nasır Söylemez ve kardeşi Resul Söylemez Eskişehir Cezaevi'nde bulunan diğer kardeşleri Ahmet Söylemez'i ziyaretten dönerken öldürüldüler. Cinayeti Ali Bulut ve İlyas Sarıca'nın işlediği iddia edildi. İlyas Sarıca cinayetten sonra Sedat Bucak'ın milletvekili lojmanlarına götürüldüğünü ve bir aya yakın bir süre burada saklandığını açıkladı. Daha sonra Siverek'e gittiğini burada da kendisine sahte bir pasaport hazırlandığını söyledi. Söylemez kardeşlerin cezaevi ziyaretinin ise dönemin Adalet bakanı Mehmet Ağar tarafından Bucaklara haber verildiği iddia edildi. Ayrıca o tarihte cezaevinde bulunan ve Söylemez kardeşlerin görüştüğü Tefvîk Ağansoy ise dikkatleri bir süre için üzerinde topladıysa da olaydan beş ay sonra 28 Ağustos 1996'da da kendisi pusuya düşürülerek öldürüldü. 2006'da karşımıza bir kez daha çıktılar... Aleyhlerine tanıklık yapmaktan vazgeçmeyen bir işadamını öldürerek.

Bakü cinayeti ve Ömer Lütfi Topal

21 Nisan 1996'da Kumarhaneler Kralı ve uyuşturucu kaçakçısı Ömer Lütfi Topal'ın Bakü'deki kumarhanesinin İkinci

ci Müdürü İsmail Kahraman, eşi Afyon Valisi Ahmet Özyurdun kızı Özlem Kahraman ve hizmetlileri işkence görerek öldürüldüler. İddialara göre Kumarhaneler kralı ve uyuşturucu kaçakçısı Ömer Lütfi Topal'ın Bakü'deki kumarhanesine ilişkin önemli mali kayıtları tutan Kahraman Topal'ın Azerbaycan'da Aliyev'e darbe girişiminde bulunan bazı kişilerle arasındaki para akışını bildiği iddia edildi. Olayı araştırmak üzere kurulan bir ekipte yer alan ve bazı bilgilere ulaştıkları yönünde yakın çevresine konuştuğu iddia edilen bir polis memuru ise bombalı bir suikastte ağır yaralandı.

Hikmet Babataş cinayeti

28 Nisan 1996... Hikmet Babataş; Kumarhaneler Kralı, uyuşturucu kaçakçısı Ömer Lütfi Topal'ın ortağı. Bodrum'daki Regata Otel'i'ne ortak olduğu Ömer Lütfi Topal ile kumarhaneler yoluyla aklanan büyük miktarda bir para yüzünden anlaşmazlığa düştüğü iddia edildi. 28 Nisan 1996'da da öldürüldü. Ömer Lütfi Topal, Babataş cinayetinden aranırken, 'Susurluk Çetesiyle' kazalı belalı işler yapmaya başlamıştı bile. Hikmet Babataş'ın kardeşi Yaşar Babataş, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne verdiği ifadede Babataş'ın ölümünden hemen sonra Mimar Orhan Gönülal'ın kendisine gelerek Abdullah Çatlı tarafından görevlendirildiğini ve oteli ele geçirmeye çalışan Topal'a karşı birlikte çalışabilecekleri yönünde bir teklifte bulunduğunu söylüyordu. Cinayeti üstüne alan sanıklar kendilerine söz verilen parayı alamayınca gerçeği *Arena* programında Uğur Dündar'a açıkladılar. Topal'ın cinayetlere adının karışması yeni değildi. Daha önce de Topal'a ait Akgün Otel'i Gazinosu'nun otoparkını işleten, Bülent Fırat'ın öldürülmesi olayında da azmettirici olduğu ortaya çıkacaktı. Bülent Bilal Fırat gibi Hikmet Babataş'ın da Topal'ın adamı İhsan Karayakalı tarafından öldürüldüğü ortaya çıktı. Su testisi su yolunda kırılır misali Babataş'ın öldürülmesinden üç ay sonra da Topal öldürülecekti.

Ömer Lütfi Topal cinayeti

28 Temmuz 1996... Uyuşturucu kaçakçılığı suçundan ABD ve Belçika da hapis yattı. 28 Nisan 1996' da Hikmet Babataş'ın öldürülmesiyle ilgili olarak arandı.

Türkiye, Kıbrıs ve Azerbaycan'daki kumarhanelerin sahibi. Kendi ekolünden gelen Drej Ali, Ali Fevzi Bir, Sami Hoştan ve Abdullah Çatlı ile ortak iş yaptı.

Susurluk Çetesi'nin kilit isimlerinden 'Yeşil' kod adlı Mahmut Yıldırım'a ve birçok kişiye haraç verdiği belirlendi. Son olarak yine Yeşil'e 'Susurluk Çetesi' adına ödeme yaptıysa da çete ödenmediğini iddia etti. Haracın Yeşil'e ödendiğine ilişkin yüzleşme yapılacakken 28 Temmuz 1996'da öldürüldü.

Bu arada Topal'a öldürülmeden önce işkence yapıldığını, bunun videoya çekilip oğlu Murat Topal'a gözdağı vermek amacıyla izlettirildiği de iddia edildi. Topal'ın öldürülmesinde kullanılan silahın üzerinden Abdullah Çatlı'nın parmak izleri çıktı. Topal'ın üzerinden de Ahmet Demir hesabına yatırılan paraların dekontları...

Abdullah Çatlı, ortağı Sami Hoştan ve Özel Timciler tarafından öldürüldüğü ileri sürüldü. Soruşturmaları sürerken dönemin İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın emriyle serbest bırakıldılar. Ailesi ondan kalan mirasın, kamuoyu da, hâlâ 'çözümlememiş' düğümün peşinde...

Mezarcı: "Topal'ın ölüm emrini veren Çiller, kasette var"

14 Aralık 1997. RP eski milletvekili Hasan Mezarcı iddia etti: Ömer Lütfü Topal'ın öldürülmesi talimatını Çiller'in verdiğiğine ilişkin ses bantları Ankara Cezaevi'nde aynı koğuşta kaldığı Şenol Güzel'in elinde...

Şenol Güzel'in Kayseri Meysu Fabrikası'nın ortaklarından olduğunu öne süren Mezarcı, fabrikayla ilgili bir davadan yargılanan Güzel'in Topal cinayetiyle ilgili elinde kasetler olduğunu ve cezaevinde öldürüldüğünü öne sürdü.

Kasetler Güzel’le aynı cezaevinde kalan Mürsel ve Orhan adlı iki mahkûmun yakınlarına emanet edildi. Ancak İstanbul’dan gelen bir savcı bu iki mahkûmla görüşerek onları başka cezaevine naklettirdi...

RP eski milletvekili Hasan Mezarcı iddialarını UBA ajan-sı geçti:

“Bu mahkûmun elinde Çiller’in ‘Ömer Lütfü Topal’ı vurun’ talimatı verdiğine dair ses bantı vardı. Çatlı’nın ajandası vardı, bazı belgeler ve evraklar vardı. Şu anda açıklamak istemediğim bazı operasyonlara katılmıştı yurtiçinde ve yurtdışında. Dolayısıyla Mürsel ve Orhan isimli iki mahkûmun yakınlarında emanette duruyordu bu kasetler. İstanbul’dan gelen savcı bu mahkûmlarla konuştu. Bu mahkûmları hapladılar filan. Bu mahkûmlar da idareye bir liste verdi. ‘Bize şunları, şunları, şunları verirseniz, can güvenliğimizi sağlarsanız bu kasetleri size veririz’ diye. Bu mahkûmlar o cezaevinden alındı, başka cezaevine gönderildi. Bu TV’lerde çıktı. Bu belgeler ölen Şenol Güzel’indi. Şenol Güzel benim de bulunduğum sırada bu iki mahkûma ‘bu belgeleri verirseniz ölürsünüz’ demişti. Bunun şahitleri var. Bundan sonra bu çocukları götürdüler, savcı geldi ifadelerini aldı. Bu da medyaya yansdı.”

Peki Güzel cezaevinde öldürüldü mü öldü mü sorusuna ise Mezarcı ‘öldürüldü’ diyordu.

Mezarcı cezaevinde 5.5 ay birlikte kaldığı ve hakkında çok şey bildiğini söylediği Şenol Güzel’in öldüğünü haber alınca Ankara’ya döndü ve Adli Tıp’tan durumu hakkında bilgi aldı.

“Biz gittik Adli Tıp’a kalpten dolayı öldü dediler. Daha sonra o bölümdeki mahkûmlarla görüştük. Güzel’in ağzından kan gelmiş, birincisi bu. İkincisi de Şenol Güzel hasta olduğu halde, mahkûmlar saatlerce kapıyı vurdukları halde, ida-

reye 'hastaneye götürün bu adam ölüyor' dedikleri halde götürülmüyor hastaneye. Saatler sonra geliyorlar, hastanın ölmesini bekliyorlar. Cenazeyi ben yıkadım, dili de çıkmıştı. Herhalde kalpten ölen birinde kan gelmek gibi böyle şeyler olmaz. Daha önemlisi ölmesinin beklenmesi. 'Hastaneye götürürken öldü' diyorlar. Bu yalan. Şimdi öteki iki mahkûmu da öldürecekler. O zaman devlet belgeleri alıp yok edecek demektir. Devletin savcısı bu çocuklarla görüştü, o zaman belgeler nerede?"

Mezarıcı'nın bu iddialarını araştıran çıkmadı...

Tevfik Ağansoy cinayeti

28 Ağustos 1996... İstanbul Bebek'te Deniz Taksi Cafe'de asker kaçağı olarak Başbakan Tansu Çiller'in korumalarıyla birlikte oturduğu bir sırada Alaatin Çakıcı'nın adamları tarafından öldürüldü. 1980 öncesinde ülkücü hareketin içerisinde yer aldı. İtirafçılık Yasası'ndan yararlanıp Prof. Dr. Ümit Doğanay cinayeti de olmak üzere hatırlayabildiği kadarıyla 13 cinayetin altına imzasını attı. Çıktı vatan millet aşkına çek-senet mafyasında yerini aldı. Alaattin Çakıcı ile birlikte Emlak Bankası Eski Genel Müdürü Engin Civan'ın 19 Eylül 1994'te vurulmasına adı karıştı. Engin Civan Özal'ın prenslerindendi ama Selim Edes'e vaat ettiği kredi karşılığı aldığı 5 milyon dolarlık rüşveti geri vermediği için Çakıcı'nın adamı Davut Yıldız tarafından vuruldu. Civan'ın vurulması devlet menfaatine yapılmış bir operasyon sayıldığından olsa gerek MİT'in hem Ağansoy'u hem de Çakıcı'yı yurtdışına kaçırdığı iddia edildi. Türkiye'ye döndü. Tansu Çiller ailesine yakın olduktan sonra Alattin Çakıcı ile arası bozuldu. Çek senet mafyasında kendi hesabına boy göstermeye başlayınca en yakın arkadaşı Çakıcı'nın adamları tarafından öldürüldü. Hülya Ağansoy öldürülen kocasının intikamını almaya 'yemin' etti. Çakıcı'ya meydan okudu. 'Bu işin peşini bırakmayacağım diye televizyon ekranlarından masaları yumruklayıp, mahkeme

ve basında Çakıcı ve Ağansoy ilişkisini ortaya döktüyse de sonradan geri çekildi. Son mahkemede korumalarının geri çekildiğini ve Çakıcı'nın adamlarının kendisini öldüreceğini söyledi.. O artık hiç konuşmuyor.

Tem Katliamı ve Sami Hoştan

22 Aralık 1997... Edirne'de Tem cinayeti.

Bu kez sahnede Mehmet Ağar'ın eski koruması ile uyuşturucu kaçakçısı Sami Hoştan'nın adamı var. Edirne, İstanbul otoyolunun 17. kilometresindeki park alanında Avar Turizm'e ait otobüste 6 kişi öldürüldü. Olayda Ömer Balaban oğlu Murat Balaban ve ortağı Nedim Sevim ile sahip oldukları otobüsün içinde Ayhan Fındık, Halil Atınoy ve Bedri Kara'yla birlikte öldürülmüş olarak bulundu. Öldürülenlerin Topal davasının sanığı Sami Hoştan'ın adamları olduğu ortaya çıktı. 1997 Mayıs ayında Sami Hoştan'ın Metsan şirketi aracılığıyla Makedonya'ya 4 milyon dolarlık hayali ihracat yaptığı ve Hoştan'ın devletten 35 milyar lira vergi iadesi aldığı olayda da bu kişilerin Hoştan'ın kara parasını Türkiye'ye soktuğu belirlenmişti. Bu olayda Ayhan Fındık parayı Hoştan adına soktuklarını kabul etmişti.

Veli Sözdinler cinayeti

O da öldürülmeden önce "Ankara'nın Nesim Malki'si" diye bilindi. Tefeci olarak anıldı. Ülkücü mafya ile ilişkisi olduğu iddia edildi. 1996 da ülkücü mafya babası Kasım Gençyılmaz tarafından öldürdüğü iddia edildi. Bu olaydan dolayı Gençyılmaz müebbet hapse mahkûm oldu ancak cezaevinden firar etti. 18 Kasım 1998'de Uğur Dünder'in sunduğu *Arena* programına giderek Hacı Ali Demirel'in, 1 trilyon liraya yakın borçlandığı Veli Sözdinler'i öldürttüğünü iddia etmişti. Bunun üzerine Ankara DGM, Cumhurbaşkanı Demirel'in kardeşi Hacı Ali Demirel hakkında tefeci Veli Sözdinler cinayetine azmettirdiği iddiasıyla soruşturma başlattı. Gençyılmaz 'Cürüm işlemek için çete oluşturmak' suçundan yargıla-

nırken DGM Savcılığı'nda verdiği ifadede de Demirel-Söz-
dinler ilişkisine değindi: "Veli Sözdinler'in gizli ortağı Hacı
Ali Demirel'dir. Hacı Ali Demirel, benim Veli Sözdinler'den
haraç istediğimi lanse etmiş, bu nedenle ben o zamanki Em-
niyet'in yoğun baskısına maruz kaldım. Haftada bir Emni-
yet'e alınıyordum. Bana, 'Sen artık kayaya çarptın, seni An-
kara'da barındırmayacağız' diyorlardı ve benim işlerim altüst
oldu." Gençyılmaz'ın ifade tutanağında da Sözdinler ilişkisi-
ni anlattıktan sonra, "Sözdinler'in gizli ortağı da Hacı Ali De-
mirel'dir. Sözdinler öldürülmeden 5 veya 6 ay evvel benim
büromdan, çekmecemde duran 16'lı Beretta F 92 tabancam
Hüseyin Kantar tarafından çalındı. Bu tabanca Sözdinler'in
öldürülmesinde kullanılan tabancadır. Ancak Sözdinler'in öl-
dürülmesi talimatını ben vermedim" sözleri yet aldı.

Mehmet Nafi İnciler cinayeti

4 Aralık 1993... İnci baba lakabıyla tanınan yeraltı dünya-
sının isimlerinden Mehmet Nafi İnciler 4 Aralık 1993 yılında
10 yıl boyunca yanında çalışan adamı Yakup Güven tarafın-
dan öldürüldü. Güven İnci Baba'nın yeğeni Faruk Kasapoğ-
lu'nu vurmak isterken kazayla İnci Baba'yı vurduğunu iddia
etti. İnci Baba'nın sinema sanatçısı Filiz Akın'ın burnunu kır-
dığı iddia edildi. Maksim Gazinosu'nun müdavimlerindendi.
Drej Ali onu ayaklarından vurdu. İhaleden çekilmelerini ya
da gözdağı vermek istediği işadamlarının kapısına aslan bağ-
layınca kamuoyunu güldürmüş ama soruşturmadan kurtula-
mamıştı. Zorla senet imzalatırmaktan içeride yattı. Çıktı.

Nihat Yasak cinayeti

29 Eylül 1996'da Pendik Kurtköy'de bulunan OPET ben-
zin istasyonunu basan grubun içinde yer aldı ve çıkan çatışma-
da istasyonun sahibi Mahmut Şahin tarafından öldürüldü.
Mahmut Şahin hastaneye kaldırılırken öldü. Olaydan önce
batmak üzere olan Arslan Nakliyat'ın eski ortağı Şahin; Bülent
Şemiler ve Ahmet Özal'a rüşvet verildiğini ileri sürmüştü. Bu

nedenle olayın arkasında Arslan Nakliyat ve Kemal Kaçar'ın olduğu düşünöldü. Daha sonra OPET Şirketi Yasakların eline geçti. Mahmut Şahin'in tek mirasçı olan oğlu Süleyman Şahin de olaydan bir yıl sonra öldüröldü. Nihat Yasak'ın adı ise Sursurluk olayından sonra Abdullah Çatlı ile bağlantısıyla geçti.

Sarp Kuray'ın vurulması

Sol gösterip sağ vuranlardan. Partizan Yolu 'sempatisi' mafyaya doğru yol almaya başlayınca eski yol arkadaşları hakkında çok dedikodu yaptı. Fransa'da Bahçelievler Katliamı mahkûmu Abdullah Çatlı'nın ondan 'iş' istediğı, Bulgar bağlantısını güçlendirmek isteyen ölkücölere baskı yapan CIA ajanını kaçırmasını istediğı öne süröldü. O işleri yaptı mı bilmiyoruz, ama 1985 yılında 1.2 kilo eroinle Fransa'da yakalandı. Bu habere yer veren *Le Express* dergisini dava etti ise de mahkeme derginin yazdıklarının doğru olduğunu gerekçelendirerek 1 Aralık 1993'de Kuray'ı dergiye 8 bin frank ödemeye mahkûm etti. Yurda döndü, iş ortağı sola sempati duyan ve altın kaçakçılığı ile işlerini büyüttüğü öne sürölen Nasrullah Ayan ile ortak oldu. Ayan Türkinvest şirketini batırdı, o da 23 Nisan 1995'te silahlı saldırıya uğradı. Kuray saldırıyı Zekeriyaköy'deki 5 milyar lira değerindeki arazinin alacaklılara devredilmeyip, Şükrü Çelik adlı bir şahıs tarafından satılması olarak değerlendirdi. Yargılandı siyasi davadan müebbetle mahkûm oldu, o da temyize gitti.

Ali Osman Karar cinayeti

Eski Beykoz Paşabahçe Sümerbank Deri ve Kundura Fabrikası Üretim Müdürü. 1 Eylül 2002'de öldüröldü. Karar'ın alacağını tahsil etmesi için tuttuğı çete tarafından öldüröldüğü öne süröldü. Ailesinin kayıp başvurusu üzerine cesedi, iki gün sonra fabrikanın karşısındaki otoparkta terk edilen bir otomobilin bagajında bulundu. Karar'ın Abdulkadir Yardımcı adlı bir işadamından 60 bin dolarlık alacağını tahsil etmek için çete üyeleriyle anlaştığı parayı tahsil edemeyen çete üye-

lerine küfür etmesi üzerine öldürüldüğü öne sürüldü.

Ömer Çelik'in şüpheli ölümü

Mersin'de "Akaryakıt kaçakçılığı" suçundan tutuklandı. Mersin Cezaevi'nde intihar ettiği öne sürüldü. Ömer Çelik'in eşi Sadiye Çelik ise eşinin öldürüldüğünü iddia etti. Sadiye Çelik "Cezaevindeki iki infaz koruma memuru mahkûmlara para karşılığı cep telefonu temin ediyordu. Eşime de 9 bin YTL karşılığında telefon verdiler, parayı da bizzat teslim ettim. Daha sonra arama yaparak telefona el koydular. Eşim ifadesinde tutuklanmalarını sağladı. Yönetim de diğer açıklarının ortaya çıkmasından çekindiği için eşimi öldürüp intihar süsü verdi" dedi.

Sarıtaşların ölümü, Uzun'un şüpheli intiharı

İran ve Yüksekova üzerinden İstanbul'a gelen uyuşturucu Ayvaz Korkmaz ve Hüseyin Uzun tarafından İspanya'da Cemal Sarıtaş'a Hollanda'da da Hüseyin Baybaşı'nı'e gönderiliyordu. Bir kaç yıl içinde iki tonun üzerinde dışarıya mal sevk eden bu grubun içinde, 750 kg eroinin ortadan kaybolmasıyla hesaplaşma başladı.

14 Haziran 1998'de önce Kemal Sarıtaş Bakırköy'de, 15 gün sonra da Cemal Sarıtaş ise 1 Temmuz 1998'de Kartaltepe'de öldürüldü.

Cemal Sarıtaş'ın ölmeden önce "Beni vurduran Hüseyin Uzun, Ayvaz Korkmaz ve Etiler Polis Okulu kadrosunda görevli Yener Kur'dur. Uyuşturucu ticareti ve Çatalca'daki 600 villalık arsa yüzünden anlaşmazlığa düştük" dediği öne sürüldü. Sarıtaş kardeşlerin öldürülmesi üzerine dayıları Atabilir Stoçi, yeğenlerinin 'Berber Yaşar' diye tanınan Yaşar Aktürk'ün yönetiminde bazı polis müdürlerinin de aralarında bulunduğu çete tarafından ortadan kaldırıldığını öne sürdü. Stoçi yeğenlerinin öldürülmesinin ardındaki kişilerden Hüseyin Uzun'un 'Kilit isim' olduğunu tüm uyuşturucu nakliye işlerini onun yaptığını ve pastadan büyük pay aldığını öne sürdü.

Çağlar Otobüs firması ve merkezi İzmit'te bulunan Uzunlar AŞ'nin de sahibi olan Hüseyin Uzun, bu ifadelerden sonra 27 Aralık 1998'de uyuşturucu kaçakçısı ve cinayet zanlısı olarak gözaltına alındı. Ancak verdiği ifadelerden sonra Organize Suçlar ve Silah Kaçakçılık Şubesi'nin tuvaletinde asılmış olarak bulundu.

Polise kendi isteği ile teslim olan ve videoya kaydedilen ifadesi yazıya dökülmeden intihar eden Uzun'un iddiaları inanılmazdı.

Birinci iddia: Ayvaz Korkmaz Borsacı Yener Kaya'yı o dönemde TOBB Başkanı olan Fuat Miras'ın isteği üzerine öldürttü. (İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yaptığı batık banka soruşturmaları ile isminden söz ettiren Savcı Ercan Cengiz, Bağcılar Cumhuriyet Başsavcısı olunca Yener Kaya cinayeti dosyasını tozlu raflardan indirdi. Dosyayı inceleyen Cengiz, cinayetten hemen sonra ünlü işadamları F.M. ve Ş.K.'nin telefonlarının polis tarafından takibe alındığını, ancak bu takibe ilişkin belgelerin dosyada bulunmadığını açıklamıştı.) Bu ünlü işadamı F.M. Uzun'un iddia ettiği gibi Fuat Miras olabilir miydi?

İkinci iddia: Narkotik Şube Eski Müdürü Ferruh Tankuş'un da aralarında bulunduğu bir grup polis, uyuşturucu kaçakçıları ile ortak çalışıyor ve operasyonları haber veriyordu. Narkotikçi Komiser Bora Barış Güler'in katili Nazmi Deliktaş'ı Ayvaz Korkmaz cezaevinde vurdurttu. Bunu da polise yaranmak için yaptı. (Bu konudaki isteğin de Tankuş'tan geldiğini duyduğunu...)

Üçüncü iddia: Ayvaz Korkmaz, Kemal ve Cemal Sarıtaş kardeşlerle birlikte eroin ticareti yapıyor. Korkmaz Sarıtaş'ı gözaltından kurtardı. İranlı Hacı Asa bir miktar uyuşturucu yakalattığı için adamları tarafından öldürüldü. Yine bir miktar uyuşturucu yakalatan Kemal Sarıtaş'ı da Erdoğan Karacam adlı tetikçisine öldürttü ve 170 kilo eroinin üstüne yattı.

Dördüncü iddia: Narkotik, Cinayet, Bakırköy İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde bazı polisler ruşvet verdi. Cinayette gö-

revli baş komiser K.G.'ye 37,5 milyar lira, yurtdışına kaçmadan önce de Polis Şehitleri Vakfı'na 37,5 milyar lira ve H. adındaki bir emniyetçiye de 37,5 milyar lira verdi.

Peki kim bu Ayvaz Korkmaz? Yeraltı dünyasının, uyuşturucu mafyasının eli en kanlı adamı... arazi mafyasıyla işe başladı. Resmi olarak bilinen 5 ayrı cinayet ve 10 ayrı yaralama suçları var.

Bu hikâye nasıl sonuçlandı dersiniz. En bildik şekilde.

Uzun'un ifadeleri üzerine Tankuş'un eski şoförü emekli polis memuru Mehmet Yavuz da sorguya alındı. Polis Ayvaz Korkmaz'ı Ukrayna'da yakaladı. (Bu Ukrayna'yı özel olarak incelemek lazım. Haluk Kırcı'da orada yakalanmıştı.)

Atatürk Havalimanı eski Koruması Yener Kur, İstanbul Eski Emniyet Müdür Yardımcısı Naci Kumaş, 'Berber Yaşar' lakaplı Yaşar Aktürk'ün de aralarında bulunduğu sekiz kişi uyuşturucu ticareti yaptıkları gerekçesiyle uğradıkları soruşturma, yeterli delil bulunamadığı gerekçesiyle takipsizlikle sonuçlandı.

Türkiye, Hollanda, Belçika, Danimarka, Almanya, İngiltere ve İspanya'da birbirinden bağımsız 15 ayrı uyuşturucu ve silah kaçakçılığı şebekesi var. Polis bu ülkelerde çoğu kez eş zamanlı operasyon yapıyor. Türkiye'de uyuşturucu kaçakçılığı piyasası yıllarca, Behçet Cantürk, Sarı Avni ve Başbaşınlrın kontrolünde olduysa da; Behçet Cantürk, Şehmus Daş ve Osman Ayanoğlu gibi isimler öldürölünce yerini; Hurşit Han, Ayvaz Korkmaz, Hüseyin Uzun, Ramazan Yıldız gibi isimler aldı. Bunların içerisinde en ilginç isim ise 45 yaşında olan ve çevresinde, trilyoner müteahhit, kuyumcu, döviz bürosu sahibi ve işadamı olarak tanınan Ramazan Yıldız ile villasında yakalanan Yüksekvalı Hurşit Han.

Açıkgöz Cinayeti

2005 Ağustos ayı... AKP'lilerin "örtünme" meselesine taktığı günler... AKP hükümeti başörtüsü meselesini gündemde tutmaya çalışırken, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan

‘açıkta bırakılan göbeklere’ dikkat çekiyordu... AKP’li bazı belediyeler ise vatandaşları uyarıyor: Denize donla girmeyin! Türkiye’nin gündemi ‘örtünme’ üzerine olunca insan acaba bu arada hangi olayların üstü gerçekten örtülüyor diye düşünmeden edemiyor tabii.

3 Ağustos 2005’te bu örtüyü aralamak umuduyla gazetele-ri tarıyorum... Doğu Karadeniz’de beş kişi sel sularına kapı-larak öldü. Sağlık Bakanı Recep Akdağ menenjit aşısı bul-makla meşgul. TRT çalışanlarının üçte biri kurumla davalı. Eski Başbakan Bülent Ecevit’in ‘Vahdettin hain değildir’ söz-leriyle başlayan istifalar sürüyor...

Ve üstü örtülecek gibi duran bir haber!

Söylemezleri şikâyet eden işadamı öldürüldü...

Öldürülen kişi işadamı Ali Açıköz. Söylemezler Çetesi hakkında açılan davanın en önemli tanıklarındandı. Söyle-mezler Çetesi’nin sahip olduğu fabrikayı ele geçirmek iste-diklerini iddia etmiş, polise bu davadan çekilmesi için bir avukat aracılığıyla baskı yapıldığını söylemişti. 2004’de orta-dan kaybolan Avukat Nihat Afyonoğlu’nu da yine bu çetenin kaçırdığı iddia edilmişti. (Afyonoğlu aynı zamanda öldürülen uyuşturucu kaçakçısı Behçet Cantürk’ün de avukatıydı.)

Yani 1996 ortaya çıkan, ‘Üniformalı Çete’ olarak tanınan, 7’si ordu görevlisi, beşi polis 11 sivilin yargılandığı Söyle-mezler Çetesi yapılan operasyonlar, açılan davalara rağmen belli ki yoluna devam ediyor. Yıl 2005 ve onlar hâlâ iş üstün-deler...

Şahin ve Saralların Cinayetleri

Sedat Şahin ile Saral ekibi ise 2004’den itibaren araların-daki pastadan pay kapma savaşını “kan davasına” haline ge-tiren iki çete. Göztepe’deki bir galeri baskınıyla başlayan Şa-hin ve Saral grubu arasındaki hesaplaşmada beş kişi öldürül-dü, bir kişi felç oldu, üç kişi yaralandı.

4 Ekim 2004. Göztepe’deki Emir Otomotiv’de yaşanan si-lahlı çatışmada, Sedat Şahin’in akrabası Zekeriya Kocaman

felç oldu.

Dört ay sonra 31 Ocak 2005'de Şahin, Saral ailesinin önemli isimlerinden Hüseyin Saral'ı İtalya'da sokak ortasında öldürttü.

25 Mart 2005'de Hüseyin Saral'ın akrabası olduğu öğrenilen Fatih Saral, Bakırköy'de son model Mercedes'in içinde bıçaklanarak öldürüldü.

Hüseyin Saral'ın iki yeğeni Ümit ve Yakup Saral 'intikam yemini' ederek işe el koydu.

22 Eylül 2005'te Şahin'in adamlarından, Uğur Mumcu suikasti sanığı Muzaffer Dağdeviren, Vatan Caddesi'ndeki bir otomobil galerisinde çıkan silahlı çatışmada öldürüldü.

Üç gün sonra 25 Eylül 2005'te Şahin'in avukatı Atalay Cebesoy, bürosunda öldürüldü. Aynı saatlerde, Beşiktaş'taki bir kafeye gelen silahlı kişiler, kurşun yağdırdıkları Şahin'in üç adamını ağır yaraladı.

Bitmedi... 24 Ekim 2005'te Şahin'in yakın adamlarından olduğu öne sürülen Beşiktaş eski Ülkü Ocağı Başkanı Cüneyt Koca (33) Çengelköy'de kız arkadaşının kullandığı otomobildyken uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdi. Olaydan bir gün sonra Yakup Kenan Saral, cinayetin azmettiricisi olarak tutuklandı.

Derin ülkücülerin hesaplaşması ve dayanışması

28 Eylül 1979'da Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesi olayında adı geçen, MHP Ana Davası'nda yargılanırken cezaevinden kaçan, uyuşturucudan mahkûm olan Abdurrahman Kırpaç, Şubat 2006'da esrarengiz bir şekilde öldürüldü. Ümraniye Namık Kemal Mahallesi, Cengiz Topel Caddesi, Değirmen Sokak'ta gece kimliği belirsiz kişiler tarafından kafasına üç kurşun sıkılmış halde bulundu. Kırpaç'ın adı yıllarca Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Mehmet Ali Ağca, Üzeyir Bayraklı, Rifat Yıldırım ve Mehmet Şener gibi ülkücülerle anıldı. Susurluk skandalı ile ortaya çıkan ilişkilerin perde arkasındaki isimlerden biri de o. Pek çok cinayeti-

le uyuşturucu kaçakçılığına adı karışan Kıpçak'ın adı Mehmet Ali Ağca'yı izleyen SİSMİ gibi gizli istihbarat servislerinin listesinde olduğu da biliniyor. Ölüm makinesi Ferhat Tüysüz'le birlikte yıllarca alışan, Cevat Yurdakul'un öldürölmesine karışan, MHP Ana Davası'ndan yargılanırken Aydın Telli'yle birlikte cezaevinden kaçtıktan sonra yine eski ölkücü Yılma Durak'ın sağladığı öne sürölün pasaportla yurtdışına ıktı. Kıpçak, Avrupa'da atlı grubuyla birlikte uyuşturucu işine girdi. Birçok eski ölkücü gibi o da uyuşturucu yolunu seenlerdendi. Türkiye'ye döndü ve İstanbul'da 5 Ekim 1989'da sahte bir kimlik ve 47 kilo eroinle yakalandı. Eroin suçundan yakalanan Kıpçak'a yirmi yıl önce öldürölün Cevat Yurdakul ve MHP davası ile ilgili soru sorulmamasına dikkat çekilmişti. Haluk Kırcı ile ilişkisini sürdürdöğü, onun da Fethullah Gülen Cemaati'ne yakın olduğu öne sürölüdü.

Emniyet suç örgütlerine karşı yeni stratejiler belirledi. Peker grubuna karşı "Kelebek Operasyonu" akıcı grubuna "Gökyüzü", şahin grubuna "Lale", Yılmaz grubuna "Toprak" adı verilen operasyonlar düzenledi. Bu operasyonlarda ayrıca Yargıtay üyeleri, bürokrat, polis müdürleri ve birçok işadımı da soruşturmada geçirildi.

İstanbul'u 'merkez' olarak kullanan çeteler şiddet, tehdit, adam kaçırma, ek-senet imzalatma şantaj gibi çok sayıda suçlarla yollarına devam ederken Kürt mafyası işin içine hırsızlık, gasp, kapkaç, yankesicilik, adam kaçırma, değnekilik gibi adi suçları da sokarak mafyayı bürokrasiden sokağa taşıdı...

MAFYA NASIL ÖLDÜRÜR

Tabii bu kadar cinayetten sonra mafyanın öldürme yöntemlerini de bilmekte yarar var. Mafya litaratüründe yakmak, betona gömmek ve taş bağlayıp denize atmak da mafyanın uygun bulduğu ölüm şekillerinden. Bu yöntemler "enesi düşenlere" karşı. Mafyanın kendi içindeki hesaplaşmada ortadan kaldı-

nlmak istenen kişiye ya kalp krizi geirtiliyor ya da intihara sürükleniyor. Mafya jargonunda ölümün karşılığı ise ortadan kaldırmak, temizlemek.

Doğu ve Ortadoğu lkelerinde ihbarcılık başta olmak üzere haraç vermek, istenmeyen olaylara tanık olmak gibi suç kabul edilen durumlarda cezalandırma dudak, dil, bacak, kulak kesmek, göz oymak... kullanılan aletler ise ustura, falata, otomotik silah ve bomba.

Ortadan kaldırma usllerinin ne kadar geliştiğini ise savcı Falcone'nin öldürülmesi olayı ortaya koydu. Mafya 1000 kiloluk patlayıcıyı savcının geçeceği yolun altına dşemiş küçük bir uçak havadan takibe başlamıştı. Savcı Falcone'nin bulunduğu araç patlayıcının olduğu noktaya geldiğinde, uzaktan kumanda ile bomba patlatılmıştı. Mafyanın planladığı bu "ince lm" İtalyan film yönetmeni Bertolucci'ye şu itirafı yaptırmıştı: "Bir film eksem böyle bir sahne hayal edemezdim."

1980'li yıllarda Tomasso Buscetta'nın 3000 bin daktilo sayfası tutan itiraflarında "lmlerden lm Beğen" sözünün doğruluğunu ortaya koyuyor. Buscetta itiraflarında mafyanın dışarıdakilere ve içindekilere farklı şekillerde ölümler sunduğundan söz ediyor ve mafya usl en hafif ölümün kurşun yağmuru olduğunu söylüyor.

BU DA BİR BAşKA TÜRKİYE GERçEğİ

Türkiye'de adları ihale, ek-senet mafyası, uyuşturucu ve silah ticareti yapan, kahvehanelerden gazino ve kumarhane işletmeciliğine kadar tırmanan babaların çoğu ya öldü, ya da öldürüldü. Ve bu ölümler; babaların, çetelerin, cenaze, sünnet düğünü, nikahlarında siyasetisini, işadamını, sanatçısını yeraltı dünyasının tanınmış simalarıyla yan yana omuz omuza başka hiçbir ülkede olmayacak kadar sıklıkla bir araya getirdi. Omuz omuza gremezseniz, gelen elenklere takılan kart-

vizitlere de bakın...

Türkiye’de siyasetçilerin işadamlarının, bürokratların çetelerle ilişkisini belgelemek için otelleri, lokantaları, düğün salonlarını, cenaze törenlerini gezip, telefon dinlemelerini dinlemeye almanız yeterli olabilir mi?

Her zaman olmaz. Türkiye’de insan ilişkilerini belirleyen feodal yapıyı da dikkate almak gerekir. İşlenen cinayetleri, uyuşturucu ve silah kaçakçılığını; polis, jandarma, itirafçı siyasetçi denklemini iyi kurgulamanız gerekir. Bir de siyasetçi de işadamı da olsanız mafya ile düğün salonlarında, cenaze törenlerinde yan yana gelmenin neye mal olacağını hesaba katmayanlar var. Ama biz hesaba katarsak; kimlerin hangi amaçlar için, kimlerle beraber olduğu, çözölemeyecek gibi görünen sorunların çok rahat çözölebileceğini biraz olsun anlayabiliriz belki...

Ne zaman Türkiye’de bir ‘Baba’ ölse tanınmış şarkıcıların çoğu cenazede soluğu alıyor. Belli ki bu babalar da hep gazinolarda soluklanmış. Gazinolar onların ikinci iş adresi olmuş. Babaların cenazesini kaldıranlardan biri de Osman Yağmur Dereli. Özal ailesinin sanatçısı, senaristi.

“Bu abiler gazinolara gelip en öne otururdu. Hepsi beni kardeş bildi. Beni severler, ben de onları severim. Zaten gazinoların müşterisi onlardı. Onların desteklediği insanların bu yolda daha rahat yürüdükleri imajı vardı bizde” diyor Yağmurdereli.

İşte düğün salonlarında başlayıp, camii avlularında birbirine destek verenlerin listesi...

Kim kimin düğününde

Babür Ünsal. 1980 öncesinin kaymakamı, Emniyet müdürü, valisi... 1970’li yıllarda Kayseri Valisi olarak görev yaparken, Abuzer Uğurlu ve Bekir Çelenk ekolünden gelen silah ve uyuşturucu kaçakçısı ve adı bir tecavüz olayına karışan Hacı Mirza ile içki masasında fotoğrafları yayımlandı. 12 Eylül’de Mirza Hacı 1. Ordu Komutanlığı’nın emriyle aranırken

o da görevinden alındı.

Mehmet Ağar. Erzurum Valisi olduğu dönemdi. 1992’de Bahçelievler Katliamı’nı gerçekleştiren ve 7 TİP’li öğrenciyi öldüren Haluk Kırıcı’nın nikah şahidi oldu. O tarihte Kırıcı aranıyordu, ama bunu Emniyet Müdürlüğü de yapmış Mehmet Ağar’a kimse hatırlatmamıştı...

Yavuz Ataç. Milli İstihbarat Teşkilatı mensubu. MİT’e çalışan cinayet ve yaralama olaylarına karışmış Emniyet’in reisler listesinin başını çeken Alaattin Çakıcı’nın ricasını kırma-yıp Çakıcı’nın kız kardeşinin düğününde nikah şahitliği yaptı.

İbrahim Şahin. Özel Harekât Dairesi Eski Başkan Vekili. Biz onu eski ülkücü, uyuşturucu mahkûmu Abdullah Çatlı ile yine bir özel timcinin sünnet düğününde göbek atarken çekilen fotoğraflarının basında yer almasıyla tanıdık.

Hasan Adak. Türkiye’nin ilk hayali ihracat sanıklarından Turan Çevik’in oğlu ve damadının bir kişinin ölümüyle sonuçlandırdıkları 2005’te meydana gelen çatışmada, olay yeri inceleme ekibinin başındaki polis müdürü. Çatışma öncesi Turan Çevik’in kızının düğününde nikah şahidi olduğu ortaya çıktı.

Ünal Canpolat. Beyoğlu Başsavcısı. Türkiye’nin ilk hayali ihracat sanıklarından, 1. MİT Raporu’nda Emniyet men-suplarına dağıttığı hediyelerle anılan Turan Çevik’in kızının düğünündeki diğer nikah şahidi.

Selahattin Yılmaz. Emniyet Genel Müdürlüğü’nce hazırlanan “Çete Raporu”nda çek ve senet tahsilatı olaylarında adı geçti. Temmuz 2001’de oğlu Alperen’i sünnet ettirdi. Yeraltı dünyasının ünlü ismi Sedat Şahin kirvelik yaptı. Dolarlar havada uçtu. Düğün Yılmaz’a, 200 milyar liraya mal oldu. Samsun Kurumahmutoğlu Büyük Otel’de yapılan düğüne Alaattin Çakıcı çiçek gönderdi. Çakıcı’nın kardeşi Gencay Çakıcı, Galatasaray’dan İspanya’ya transfer olan futbolcu Fatih Ak-yel, eski futbolcu Tanju Çolak, sanatçılar İsmail Türüt, Mustafa Topaloğlu, Azer Bülbül ve Serkan Kaya da düğüne katılanlar arasında.

Bedrettin Ekdi'nin sünnet düğünü

Bedrettin Ekdi. Siirtli Ekdi Aşireti lideri. 1980'de adam yaralamadan bir yıl Akşehir Cezaevi'nde yattı. 1985'te aynı suçtan, Bayrampaşa'da tutuklu kaldı. Kayıtlarda Ekdi, 25 Eylül 1980'de 16 kilo esrar, sahte 100 bin Alman markı, 50 bin ABD doları, 1987'de de 6 kilo eroinden işlem gördü.

1997'de tefecilikten gözaltına alındı. 1999'da cinayet suçundan 6 yıl 8 aya çarptırıldı, cezasını 32 ayda tamamladı. Oğlunu 2001'de sünnet ettirdi. Organizasyonu transeksüel Sisi üstlendi. Düğün 1 milyon dolara mal oldu. (Sultan Abdülmecit, oğulları Mehmet, Kemalettin ve Süleyman'ı sünnet ettirdiği gün ülkedeki 10 bin fakir çocuğu da sünnet ettirmiş ama o bunu bilmiyor.)

Düğüne; Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül, Muazzez Abacı, Gönül Yazar, Ajda Pekkan, Muazzez Ersoy, Adnan Şenses, Seda Sayan, Burak Kut, İbrahim Erkal, Sibel Tunağöl, Sevda Demirel Emirkan, Gökhan Tepe, Pınar Dilşeker, Hazal, Devrim Erden, Hayfı, Ebru Aydın, Ayhan Aşan, Haluk Özkan, İsmail Hazar, Semih Finini, Sultan of Mahalle ve Zümre katıldı.

Yanlarında Kürşat Yılmaz'ın adamı Ümit Şimşek, Kürt İdris'in oğlu Nihat Özbir havaya dolarlar savurdu. Ahmet Ekdi'nin kirvelliğini ailenin yakın dostu Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül üstlendi. Muhammed Özsu adlı işadamı altın tabanca hediye etti.

Sedat Peker'in* Site Açılışı

Çete kurmak, çek-senet tahsilatı yapmak, darp etmek, adam kaldırmak vs gibi suçlardan son davasında hakkında 48

*Peker, 1970'te Sakarya'da doğdu. Adı ilk kez "Uyuşturucuyla mücadele eden baba" olarak duyulan Peker, Susurluk Raporu'na da girdi. "Tehditte tahsilat yapmak", "zorla alıkoymak", "adam öldürmeye azmettirmek" suçlarından 7 ay aranan Peker, teslim olacağını bildirerek, 19 Ağustos 1998'de Romanya'dan Türkiye'ye geldi. Ekim 1998'de Peker ve 12 adamı hakkında İstanbul DGM'de, "Çete kurmak ve yö-

klasör hazırlandıysa da kurduğu internet sitesinin açılışına gitmeyen kalmadı. *Milliyet*'ten Deniz Altuntaş anlattı: Davete 1.500 kişi katıldı; Susurlukçular, sanatçılar ve siyasetçiler vardı ve davetlilerin tamamına, 14 ayar altından bir rozet hediye edildi.

Reis lakaplı Sedat Peker'in, Turan idealini temsilen, dünyadaki bütün Türkleri internet aracılığıyla buluşturmayı amaçladığından duvarlar Türk hükümdarlarının fotoğraflarıyla donatıldı. Dev bir Türklük haritası önünde demir dövüldü. Otağ gibi düzenlenen mekânda Mehteran grubu da bir gösteri sundu. Gecenin sunuculuğunu Erkan Yolaç üstlendi. Eski Devlet Bakanı Mehmet Ali Yılmaz, Türk dünyasına hizmeti geçen Türkçülere birer plaket verdi. Cezaevindeki Korut Eken'in plaketi oğlu Koray Eken'e verilirken salon alkışlarla inledi. Emekli orgeneral Muhittin Fisunoğlu ise plaketi ni almaya gelmedi.

Peker de plaketi ni almadı. Töreni uzaktan manevi oğlu olan şarkıcı Küçük Onur'la izledi. Peker, ödülü almama gerekçesini de, "İnsanlar layık oldukları şeyleri almalı. Ben bu ödüle layık değilim. Ülkemize daha çok hizmet etmemiz lazım" diye açıkladı. Ödül töreninin ardından modern dans grubu Kafkas oyunları sergiledi. Gecenin sonuna doğru Muazzez Abacı sahne aldı. Susurluk'a adı karışan Emekli General Veli Küçük'te görüş bildirdi: "Türk birliği mutlaka tecessüs edecektir. Asil Türk milletin yolunu Tanrı dağlarından, Ergenekon'dan geçecek."

Geceye Futbol Federasyonu Başkanı Haluk Ulusoy, eski siyasetçiler; Mehmet Ali Yılmaz, Abdülhaluk Çay, Sadi Somuncuoğlu, Emekli General Veli Küçük, Prof. Şener Üşü-

netmek" suçundan dava açıldı. Peker, 24 Mayıs 1999'da tahliye edildi. "Çete" suçları DGM yetki alanından çıktığı için İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi ve Bayrampaşa Cezaevi'nde tutuklu bulunduğu 8.5 ayda Peker krallar gibi yaşadı. Rokfor peynirinden çamaşır makinesine kadar her istediğini cezaevine getirtmişti. Kokoreç makinesi dışında.. O şimdi yine cezaevinde...

mezsoy, Ord. Prof. Reha Oğuz Türkkkan, İbrahim Tatlıses, Mehmet Ali Erbil, Adnan Şenses, Seda Sayan, Gönül Yazar, Osman Yağmurdereli, Hakan Altun, Şenol İpek ve Cengiz Kurtoğlu katıldı.

Kim kimin cenaze töreninde

Ofluların cenazesi. 2 Eylül 2004... Oflu Osman (Cevahiroğlu); Arap Hüso (Hüseyin Heybetli), Arap Nasri, Dünder Kılıç ve Kürt İdris gibi o da 1950'li yıllarda oluşan 'kabada-yı geleneği'nden geliyor. 2004 Eylül'ünde 75 yaşında böbrek yetmezliğinden hayatını kaybetti. Cenazesi ağabeyi Oflu Hasan kadar olmasa da işadamlı, politikacı, sanatçı ve mafya dünyasını bir araya getirdi.

Çakıcı-MİT-Yargıtay tartışmalarının baş aktörlerinden MİT Dış Operasyonlar Daire Başkan Yardımcısı Kaşif Kozi-noğlu taziyelerini sunuyor...

Fatih Camii'ndeki cenaze namazını, yeraltı dünyasının ta-nınan isimleri Sedat Şahin, Tophaneli Arap Nasri, Susurluk davası sanıklarından Sami Hoştan, Ayhan Akça, 'Berber Yaşar' lakaplı Yaşar Aktürk, Yavuz Kaşıkçı ve Abas Heybetli kılıyor.

Avlu'da Eski Devlet Bakanı Eyüp Aşık, TOBB eski Başkanı Fuat Miras, Şadan Kalkavan, AK Parti Milletvekili Burhan Kuzu, Eski Devlet Bakanı Işın Çelebi, işadamları Emin Cankurtaran, Orhan Keçeli...

İbrahim Tatlıses, Adnan Şenses, Nuri Sesigüzel, Mustafa Topaloğlu, Süheyl-Behzat Uygur kardeşler ve Oya Aydoğan gibi sanatçılar yerlerini alıyor.

Mehmet Niyazoğlu, Heybetli ailesi, Ordu Valisi Kemal Yazıcıoğlu ve eşi Hülya Yazıcıoğlu, Hasan İzmirli, Ulusoy ailesi, Yaşar Aktürk, Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül de çelenk gönderiyor...

Bu Oflular için yeni bir şey değil...

Oflu Hasan Cevahiroğlu 1969 yılında öldüğünde İstanbul'un efsanevi mafya babasının cenazesini izleyen gazeteci

yazar Halil Nebiler yazdı: “Cenaze törenine 20 dolayında Emniyet müdürü 50 kadar polis şefi katıldı. Zamanın Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay’ın oğlu Kaya Sunay’ın çelengi dikkat çekiyor... CHP’li Çalışma Bakanı Ali Rıza Uzuner ile Kumarhanecie Arap Nasri yan yana...”

Ailenin diğer bir ferdi Maksut Tanık Kaya, Eylül 1989’da öldüğünde de benzer sahnelere tanık olacaktık. Oflu Osman lakabıyla Maruf Osman Cevahiroğlu’nun damadı Kaya’nın cenazesi babalar zirvesi gibi... Bütün babalar orda: İnci Baba, Kürt İdris, Dünder Kılıç, Alaattin Çakıcı... Ama iş dünyası da orda; Saffet Ulusoy, Ali Rıza Çarmıklı, Emin Cankurtaran... sonradan siyasete atılacak olan Trabzonspor eski Başkanı Mehmet Ali Yılmaz, Doğru Yol İstanbul İl Başkanı Orhan Keçeli, Başkomiser Hayati Özsoy ve işadamı Sezai Türkeş....

Sanatçılar İbrahim Tatlıses, Hülya Koçyiğit...

Kürt İdris (İdris Özbir). 20 Aralık 2002’de öldü. Yeraltı dünyasının önde gelen isimlerinden. Onun da cenazesi ünlü simaları bir araya getiriyor. Kimler yok ki; Alaattin Çakıcı’nın kardeşi Gencay Çakıcı, Sedat Peker’in kardeşi Vedat Peker ve Hasan Heybetli... Yanlarında Ferdi Tayfur, Adnan Şenses, Ferhat Güzel, Serdar Gökhan, onların yanında Menderes’in avukatı Burhan Apaydın... Sedat Peker, Kürşat Yılmaz ve Vedat-Nuri Ergin kardeşlerin çelenkleri... Kürt olduğu için mi bilinmez cenazesinde tek bir siyasetçi yok!..

Dünder Kılıç. Yeraltı dünyasının ünlü babalarından. “Ben mafya değilim. Mafyanın devlette adamı olur, bakanı olur, polisi olur” dedi. Ölmeden önce iddialarıyla Çakıcı ve Özal ailesinin sinirlerini bozdu. İbrahim Tatlıses, Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım, Kadir İnanır, Dünder Kılıç ve yeraltı dünyasının birçok ismi de cenazeye katıldı.

Hüseyin Güler. İşadamı Tiyatro sanatçısı Behzat Uygur’un kayınpederi. Villasında öldürüldü. Cenazesine Uygur ailesinin yanı sıra çok sayıda tiyatrocu ve Susurluk davasında yargılanan Sami Hoştan’ın da katılması dikkat çekti.

Suhadi Özkan. Kumarhaneler Kralı olarak tanına Sudi Özkan'ın kardeşi. Bulgaristan'da kalp rahatsızlığı yüzünden 53 yaşında hayatını kaybetti. 3 Ağustos 2005'te İstanbul Kamiloba'da toprağa verildi. Cenazesine Karaippler'de yaşayan Sudi Özkan katılamadı, ama törene eski MİT Kontrterör Daire Başkanı Mehmet Eymür, Kumburgaz Belediye Başkanı Hüseyin Çorbacıoğlu, Celaliye-Kamiloba Belediye Başkanı Rıdvan Yavuz Bilgen katıldı. Sudi Özkan otelinin kapılarını Susurluk Çetesi'nden birkaç kişiye açmıştı.

Nihat Akgün. 27 Kasım 1999'da öldürüldü. Ülkücü baba olarak tanındı. Lokantasında, Hüseyin Başak'ın adamları Mustafa ve Şaban Akhan tarafından çapraz ateşe tutularak öldürüldü. Fatih Camii'ndeki cenaze törenine 3 bin kişi katıldı. Cenazeye katılan ünlü isimler şöyle: Orhan Gencebay, Necdet Ulucan, sünnetçi Kemal Özkan, Susurluk Davası'nın sanıkları Sami Hoştan, Ali Fevzi Bir, İstanbul Narkotik Şube eski Müdürü Ferruh Tankuş'un kara para aklamakla suçladığı kuyumcu Yılmaz Katmerci, Eminönü Belediye eski Başkanı Ahmet Çetinsaya, Selahattin Alpay, Aslıhan Öncü, Fedon, Faruk Tınaz, Selami Şahin, Ercan Yazgan, Engin Koç ve Engin Kurt. Sedat Peker, Avukat Rahmi Özkan, Fenerbahçeli eski yönetici Orhan Keçeli ve işadamı Kadir Has'ın aralarında bulunduğu çok sayıda kişi, çelenk gönderdi, çeşitli kuruluşlara yardımda bulundu. Yiğit Gönülal'ın gönderdiği, üzerinde "Uğurlar olsun sana Fatih'in oğlu" yazılı çelenk dikkat çekti.

İnci Baba. (Mehmet Nabi İnciler) Koruması Yakup Yaşar Güven tarafından 5 Aralık 1993 Yakup Yaşar Güven tarafından öldürüldü. (Güven'de cezaevinden çıkmasına 5 gün kala 1999'da İbrahim Kara adlı yine İnci Baba'nın bir başka adamı tarafından öldürüldü. Onu da bir başkası öldürürse bilginiz olsun diye yazıyorum.)

İnci Baba'nın Demirel'e duyduğu yakınlıktan kaynaklanan hayranlığa rağmen, cenazesine DEP'li milletvekillerinin katılması dikkat çekti; Sırmı Sakık, Hatip Dicle, Fehmi Işıklar... Babalar takımında sayıları her geçen gün azalsa da her ce-

nazede olduğu gibi yine yerlerini almışlardı; İskender Çolak Kürt Ahmet lakaplı Ahmet Turgut, Kürt İdris lakaplı (İdris Özbir) Necdet Ulucan, Osman Budak... Bu kadar sanatçı sever bir babanın nikahına ise İbrahim Tatlıses ile Nuri Sesigüzel dışında kimsenin katılmaması dikkat çekti...

Bunlar da ççetenin cenaze törenleri...

Abdullah Çatlı. Bahçelievler Katliamı sanıklarından. Uyuşturucudan mahkûm oldu. Susurluk Kazası'nda öldü. 1993'de cenazesinde camii avlusunu ülkücüler doldurdu. Şevket Bülent Yahnici, Şevkat Çetin gibi MHP'nin ileri gelenlerine cenazeyi taşıttılar.

Ferda Seven. Silah ve uyuşturucu kaçakçılığından 1983'deki ünlü Babalar Operasyonu'nda yakalanarak yargılandı. 20 Haziran 2005'de öldü. Cenazesinde yine kendisi gibi Düzceli uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Öz'ün çelengi değil ama yanındaki çelengin sahibi dikkat çekti. O da 2. Ordu Komutanı Org. Rasim Betir'in çelengiydi.

Oğuz Yorulmaz. Özel Timci. Susurluk Çetesi Davası'nda yargılandı. O da 2005'te bir barda çıkan tartışmada öldürüldü. Cenazesine polis memuru arkadaşları ve mahalleden çok sayıda vatandaş katıldı. Bir de Şarkıcı Metin Şentürk. Tabuta dokunarak, "Aslan gibi arkadaşımızdı" diyecekti...

Ertaç Tinar. Tinar kendini unutturdu: 31 Temmuz 2005. Ertaç Tinar Susurluk skandalının ardından, Batman'daki kayıp silahlarla adı gündeme geldi. Hospro şirketinin sahibi. Başbakanlık Teftiş Kurulu'nca dinlendi. 68 yaşında akciğer kanseri tedavisi gördüğü hastanede öldü. Tinar'ın cenazesine 20 kişi katıldı... 50 yıllık dostu Ergün Çakır, kızı Nil, ablası Birsen Tinar ile birkaç arkadaşı... İsviçre'de yaşayan eşi Nurdan ve büyük kızı Deniz ise törene yetişemedi.

MAFYA KENDİNİ SOLCULARA TESLİM ETTİ

Siyasetçi, polis ve ülkücülerle iş yapan mafya, dava konusu olan dosyalarını da solcu avukatlara teslim ediyor. 68 kuşağının önderi ve THKO lideri Deniz Gezmiş'in en yakın dava arkadaşı Bozkurt Nuhuğlu'nun Alaattin Çakıcı'nın avukatlığını üstlenmesi mafyanın avukatlarını yeniden gündeme getirince avukatlar aldıkları davalar ya da müvekkillerinin kimlikleri nedeniyle sık sık eleştiri oklarına hedef oluyor.

Kamuoyunda ülkücü mafya olarak tanınan Alaattin Çakıcı'nın davasını alan Bozkurt Nuhuğlu, 68 kuşağının önder isimlerinden. 12 Mart döneminde yıllarca hapis yattı. 6. Filo protestosu başta olmak üzere sol gençliğin İstanbul'daki birçok eylemine önderlik etti. Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı (TMGT) eski Genel Başkanı, THKO lideri Deniz Gezmiş'in en yakın arkadaşı oldu. 12 Eylül'den sonra CHP çevresinde siyasete atıldı. 68'liler Birliği Vakfı yöneticisi, SHP İstanbul eski İl Başkanı, Sosyal Demokrasi Vakfı (SODEV) kurucusu olarak politik kimliğini sürdürdü. Çakıcı davasını almasını ise 'Çünkü o da bir 12 Eylül mağdurudur' sözleriyle açıkladı.

Nuri Ergin ve kardeşi Vedat Ergin'in avukatlığını yapan Hikmet Çarboğa CHP Eminönü Eski İlçe Başkanı. Nuriş Çetesi'nin avukatlığını üstlenmesi partide rahatsızlık yaratınca parti yönetiminin isteği üzerine bu görevinden istifa etti. Partisinin kendisine yargısız infaz uygulandığını söyleyen Çarboğa Roma hukukunda, 'Avukat, suçlunun cüppeli suç ortağı değildir' temel ilkesini hatırlatarak CHP'ye karşı savunmasını, "Bizler, adam öldürenin davasına girince katil olmuyoruz, eroincinin davasına girince de eroinci olmuyoruz. Aksi halde her avukat aldığı davayla özdeşleşir ve savunma hakkı yok olur. Savunma en kutsal hak değil mi?" sözleriyle yapmıştı.

Sol görüşlü olarak bilinen avukat Kemal Kumkumoğlu "Uğur Mumcu Suikastını Araştırma Kurulu'nda yer aldı. Daha sonra İslami Hareket davasının avukatlığını üstlenmesi üzerine Kumkumoğlu'nun bu kurula nasıl alındığı konusun-

da tartışma çıkmıştı.

Çakıcı'nın yakın arkadaşı, eski zeytin kralı Bursalı işadamı Erol Evcil'in, Nesim Malki cinayeti ve Türkbank İhalesine fesat karıştırma davalarında savunmasını üstlendi. Uğur Mumcu Suikastını İzleme Kurulu'nun üyesi olan Kumkumoğlu daha sonra İslami Hareket davasında bir sanığın avukatlığını üstlenince kurul üyeleri arasında tartışma çıkmıştı.

İdam edilen Adnan Menderes'in avukatı Burhan Apaydın 'sol mafya' diye bilinen Dünder Kılıç'ın davasıyla gündeme geldi. Burhan Apaydın son olarak DGM'de "çıkar amaçlı suç örgütü" ile ilgili bir davada yargılanan müvekkili Selami Küçük'ü savundu.

Avukat Kamil Şirin; Abdullah Çatlı ile BOTAŞ ihalesine giren Kocaeli Çetesi'nin lideri Hadi Özcan'ı cezaevinde 'entelektüel' yaptı. Hakkındaki 30 dava dosyası tek bir dosyada birleştirilen Özcan'ın birinci dereceden akrabası olmadığı için, avukatı Kamil Şirin'in dışında kimseyle görüşmüyor. Avukat Şirin ona "Safiye Sultan"ı okuması için gönderirken, kendisi de Türkiye'de bireysel silahlar nedeniyle yapılan bütün barış toplantılarına katıldı.

Faili yıllardır bulunamayan bir suikastte hayatını kaybeden Gazeteci Uğur Mumcu'nun ağabeyi Avukat Ceyhan Mumcu, İhlas Holding'in sahibi Enver Ören'in ve Demirel'in kayınbiraderi Ali Şener'in avukatlıklarını üstlendiği için de eleştirilere uğramıştı.

Tayyip Erdoğan davası başta olmak üzere birçok siyasi davaya bakan Yargıtay 8. Dairesi'nin Başkanı Naci Ünver'in avukatı olan Oktar Aykut aynı zamanda mafyanın ünlü isimlerinden Kasım Gençyılmaz'ın da vekili.

Avukat Birsan Uluğ, Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı ve Etibank eski Yönetim Kurulu Üyesi Vural Beyazıt'ın ve Susurluk davasından yargılanan Özel Tim Eski Komutanı İbrahim Şahin'in avukatlığını üstlenmesi dikkat çekmişti.

313. Madde 12 Eylül’de MHP’liler için getirildi

Siyasi, yağma, adam öldürmek için kurulan çetelerin hukukta yeri; eski TCK’da yer alan 313. maddeye göre ikiden fazla kişinin birleşmesi çete sayılıyordu. Çete yargılamaları da kapatılan DGM kapsamında görülüyordu. 12 Eylül’de, çete davaları için ‘işlenmek istenen suçu aşan ceza verilmez’ diye bir kural getirildi. Askeri Yargıtay’ın da bununla ilgili bir kararı var. Yani 12 Eylül’den önce hem çete kurmak hem de çete kurularak yapılan eylemin cezası verilirdi.

12 Eylül’de Askeri Yargıtay, 146’lıkları vatani bölecek, MHP’liler için de ‘Onlar bölmeyeceği için olsa gerek’ 146 olmaz 313 olur’ dedi. Bunun cezasının daha çok olması gerekirdi ama işlenen suçun cezası verilmediği için bu maddenin de caydırıcılığı ortadan kalkmıştı.

Bu durum Adli Sicil İstatistik Genel Müdürlüğü verilerine de yansdı. Buna göre 1994 yılında, hakkında çete suçlamasıyla dava açılan kişi sayısı sadece 53’tü. 1996 yılında bu rakam 79, 1997 yılında 132, 1998 yılının bilançosu ise tam 218 kişi oldu. 1998 yılında ise rekor bir artışla 1032 kişi hakkında çete oluşturdukları için dava açıldı. 2000’lere adım atarken 6 milyar dolarlık para akışının gerçekleştiği, 30 reisi, 150 ayrı grup iki bin eleman sorgudan geçirildi. Yarısından çoğu DGM’ye çıkartıldı.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, cezaevlerindeki asayiş olayları konusundaki istatistikleri hesaplaşmanın sadece dışarıda sürmediğini cezaevlerinde de sürdürüldüğünü ortaya koyuyor. 1996-1999’un ilk üç ayına kadar cezaevlerinde 54 cinayet işlendi. Aynı dönemde, 136 kişi tabanca ve şişle yaralandı. Cezaevlerinde yılda ortalama 15 kişi öldürülüyor. Son üç yılda öldürülen tutukluların sayısı şöyle:

1996’da 20, 1997’de 14, 1998’de 16, 1999’un ilk üç ayında 4 kişi 53 cinayet olayıyla ilgili olarak cezaevi görevlilerinden yedi kişi çeşitli cezalara çarptırıldı. Görevden uzaklaştırılan iki kişi ise beraat ederek geri döndü.

Susurluk Çetesi'nin uğurlu rakamı

28 Şubat 1986'da Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin (SAP) önderi ve İsveç'in uluslararası alanda en çok tanınan siyaset adamı Olof Palme öldürüldüğünde Londra'dan gelen bir telefon ajanslara cinayeti kimin niçin işlemiş olabileceği hakkında "tarihe bakarsanız anlarsınız" diye bilgi veriyordu.

Olof Palme'nin öldürüldüğü tarih, daha önceki başbakanlıklarından birinde Almanya'dan kaçan Baden Mainhof grubunun üyelerini yakalayıp Almanlara teslim ettiği, tarihi. Anlamı şuydu: Avrupa'da siyasal nedenlere rağmen iade asla olmaz... Bizde işlenen cinayetleri gruplandırmaya kalktığımızda Susurluk Çetesi'nin ekonomik cinayetlerinin bir kısmını 28'in de gerçekleştiğini görüyoruz.

Tarihe dönüp bakıyorum kayda değer mi bilmiyorum ama birbiriyle içiçe geçmiş bizdeki birkaç cinayetin de 28'inde işlenmiş olması dikkat çekici.

28 Ocak 1995 tarihinde İranlı Askar Simitko ve Lazim Esmaili'nin cesetleri, İstanbul Silivri'de bulundu. Bu cinayetleri Susurluk Çetesi'nin işlediği öne sürüldü.

28 Kasım 1995'de Nesim Malki Bursa Özdilek tesisleri önünde trafik ışıklarında öldürüldü. Bu cinayeti Susurluk Çetesi'nin işlediği öne sürüldü.

28 Nisan 1996 Kumarhaneler Kralı, uyuşturucu kaçakçısı Ömer Lütfi Topal'ın ortağı Hikmet Babataş öldürüldü. İş Topal'ın üzerine kaldıysa da, o da, 28 Temmuz 1996'da öldürüldü.

28 Ağustos 1996'da ise Tevfik Ağansoy, Alaattin Çakıcı'nın adamları tarafından pusuya düşürülerek öldürüldü.

Trafik kazaları ve çeteler

MİT görevlisi Ertuğrul Berkman. Susurluk Komisyonu üyesi Fikri Sağlar'a bilgi ve belgeler hazırladı. 29 Ağustos 1997'de Bozöyük-Eskişehir yolunda 40 metre sürüklendikten sonra çarparak durdu. Eşi Gülseren Berkman hayatını kaybetti. Kızı Aylin Berkman yaralandı.

3 ay sonra... Hâkim Akman Akyürek. Susurluk Komisyonu Raportörü. Komisyona çeşitli kaynaklardan gelen bilgi ve belgeler onda toplanıyordu. 8 Aralık 1997 tarihinde, gece yarısı İstanbul Maslak'ta otomobiliyle bir kamyonun altına girdi. Bilirkişi raporlarına göre kamyonun kasası ile otomobil ters istikametteydi. Akyürek'in aracının üçüncü bir araç tarafından sıkıştırılıp sıkıştırılmadığı sorusu havada kaldı.

Gaziantep Milletvekili Bedri İncetahtacı. Meclis Susurluk Komisyonu sözcüsü olarak görev yaptı. 21 Kasım 1999 sabahı Köln'e gitmek üzere evinden, otomobiliyle Esenboğa Havalimanı'na doğru yola çıktı. Yağmur sebebiyle ıslanmış yolda, önce orta refüjdeki ağaçlara, ardından da aydınlatma direğine çarptı ve olay yerinde öldü.

Efraim Barut. Ülkücü. Abdullah Çatlı'nın ortağı. Çatlı ile birlikte GSC Tekstil şirketini kurdu. Vefat eden Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) eski Genel Başkan Yardımcısı ve Çorum Eski Milletvekili Mehmet Irmak'ın Ankara'daki cenaze törenine katılmak üzere MHP İstanbul İl Başkan Yardımcısı İbrahim Uçar'la birlikte 29 Mayıs 2003 tarihinde Gebze yakınlarında Mercedes'in önüne bir kamyonun çuval düşmesi sonucu geçirdikleri kazada ikisi de öldü.

Cengiz Çelik. Özel Harp ve MİT'çi olduğu öne sürüldü. Ankara'da ETG isimli bir elektronik ve güvenlik şirketi ile bir "dedektiflik" bürosunun sahibi iken Emniyet ve MİT'e elektronik cihazlar sattığı ve birçok kişiyi dinlediği iddiasıyla ABD'ye kaçtı.

Türkiye'ye geliş hazırlığı yaparken *Hürriyet* muhabiri Doğan Uluç'a konuştu: "Bazı abilerimizin canı yanmasın diye, bugüne kadar sesimi çıkarmadım. Telekulak ile ilgili her şeyi kayıt bantlarına okuyorum. Altı bant doldurdum, dahası da var. MİT ve Emniyet'ten Osman Ak, Nuri Gündeş, Hamdi Tuna, Cevdet Saral gibi çok sevdiğim kişiler var, fazla konuşmıyorum" dedi. Türkiye'ye döndü. Temmuz sıcaklarında bir pazar günü Muğla'dan doğum yeri Dalaman'a giderken şarmpole yuvarlandı. Cengiz Çelik öldü.

YEDİNCİ BÖLÜM

YARGI, DERİN İLİŞKİLERE VE DERİN SİYASİLERE DOKUNURSA...

DERİN İLİŞKİLER SİYASİLERİ DE VURDU!..

Türkiye’de toplumsal ilişkileri ‘düzenlemek’ adına siyasete girenler ile toplumsal ilişkileri ‘değiştirmek’ adına siyaset yapanlar var.

Biri siyaseti kendisine göre düzenliyor, diğeri siyaset yaparak ancak kendi yapısal kimliğini değiştiriyor.

Durum böyle olunca Türkiye’de hiçbir şey değişmiyor. Bu nedenle biz de sadece konjonktürel değişimlere tanıklık edebiliyoruz. Birbirinin kopyası işlere... Yapısal sistem ise hep aynı.

Bu yüzden Türkiye’de devlet çıkarı için suç işleyenler hâlâ 1990’dan itibaren birçok ülkede deşifre olan, lağvedilen ABD mahreçli teşkilatın uzantısı olmaya devam ediyor.

Bu yüzden derin devlet bizde hâlâ en popüler!.. Devletin ruhuyla besleniyorlar, devletin kasasını, yasasını, bürokrasisini kullanarak yeniden yeniden ‘kılık’ değiştirerek şekilleniyorlar.

Oysa demokratik hukuk devletinin hukuk düzeninde ‘derin devlet’ gibi kavram ve kurumların yeri yoktur. Ancak ne yazık ki bu söz; Türk siyasi literatürüne de sanki varlığı bilinen ve kabullenilen bir kurum olarak yerleşti.

Buna karşılık siyaset yapma tarzından ‘ödün’ vermeyen, hiç ‘değişmeyen’ devlet ne yapıyor?

Her defasında birbiriyle iç içe geçmiş suçlara iştirak eden, benzer adamlarla karşımıza çıkıyor.

Devletteki nüfuzlarını kullanan siyasetçisinin, katrilyonlarla ifade edilen ihaleleri ve kredileri kimlere nasıl verdiğinin, paravan şirketler yoluyla şirket ve bankaların içini boşaltanları neden akladığının hesabını sormuyor.

Devlet, usulsüz kredi ve ihale, çeteleşme gibi yollarla haksız kazanç sağlayan siyasiler hakkında açılmış davaların baş döndürecek kadar çok olduğunu da biliyor olmalı.

Devam etmeye gerek yok!..

Türkiye’de derin devletin varlığını sürdürmesine katkı

sağlayanlar siyasilerin, özellikle son 25 yıl içerisinde akla gelebilecek her türlü yolsuzlukla haşır neşir olmaları, nüfuzlarını bunlar için kullanmaları kimseyi artık şaşırtmıyor.

Onlar hâlâ işadamları, bürokrat ve siyasetçi üçgeni içerisinde kendilerini sisteme monte etme başarısını sürdürürken; onların önlerinde düğme ilikleyen memurları da, sahte fatura, fiş, bilet, senet, pasaport, kimlik, diploma düzenleyerek haksız kazançlar peşinde koşuyor.

Biliriz ki; siyasi yetkiyi elinde bulunduranlar, yetki alanını aşan görevliler hakkında gerekli işlemleri yapar, bunu sadece devletin yapısının şeffaf olmadığı durumlarda yaşamaz; o zaman da bu tür yetki aşma olayları sıkça yaşanır.

Türkiye’de bu yetki aşma olaylarını ve bunlara karşı hiçbir şey yapılamamasını ‘siyasette boşluk var’ sözleriyle açıklamak da artık yetmez. Çünkü Türkiye’de siyaset yapma tarzı bu...

Belki bir şey daha söylenebilir;

Dünyada birçok ülke müdahale yapan ya da darbe girişiminde bulunan üniformalı kamu görevlileri hakkında yasal işlemler yaptı. Çünkü anayasa, seçilmiş görevlilerle atanmış görevlilerin görev alanlarını belirler. Atanmışlar seçilmişlere bağlı olarak görevlerini yürütürler.

Bu her ülkede böyledir; oysa Türkiye’de ‘yazılı’ olan değil, ‘yazılı olmayan’ kurallar işler. Bu yüzden Türkiye’de siyasetçiler neredeyse her dönem kendi yetkilerini bazı sorumluluklarını ‘askere ihale’ etti. İşlenen suçların takibi için üzerine düşeni yapmadı. Derin ilişkiler içerisinde adının alınmasından hiç alınmadı.

Peki ne yaptılar dersiniz aşağıda!..

Küçük bir not; Bu bölümde AKP’li siyasiler yok. Çünkü ve maalesef onlar da ayrı bir kitap olacak kadar çoklar. Bir de halen iktidar olanları yazmak Türkiye’de o kadar da kolay değil. Kimbilir belki de yazmaya korktum(!)...

“Bak konuşursam” sendromu

Son on yıldır “ağzını açmak” isteyip de açamayanların sayısı gittikçe artıyor. En son YP Genel Başkanı Yusuf Bozkurt Özal, “Mumcu cinayetinde Özal parmağı var” sözlerine tepki göstererek, “biz de ortaya bir şeyler dökeriz. Pişman olurlar. Konuşursam bazılarının ayakları kayar” dedi.

Devlet kirlendi. Hukuk hiçe sayıldı. Devlet ve mafya aynı günahın supabı gibi birbirlerinden hem nefret etti hem de birbirlerinin yanında yer aldı. Kir kılıfa rengini vermeye başlayınca birbirlerine sopanın ucunu göstermeye kalkanlar, kendi aralarında en anlaşılır ortak bir şifre yarattı: “Bak konuşursam ülke sallanır.”

Hukukçulara göre, hukuk sistemimizde gizli kalması gereken konulara ilişkin bilgileri, elde etmeyi yaymayı ya da kullanmayı yasaklayan pek çok hüküm vardır. Bu hükümlerin konusunu; devlet sırları, muhabere sırları meslek sırları, bilimsel ve sınai sırları oluşturur. Söz konusu hükümler belirli olaylara ve şeylere ilişkin bilgilerin sadece bir ya da az sayıda kişi tarafından bilinmesine olanak sağlayan bir durumu korumaya yöneliktir.

Çünkü yine hukukçulara göre sır, ne bir şey ne bir bilgi ne de bir eylemdir. Sır şeylere ve olaylara ilişkin bilgilerle belli bir kişi arasındaki ilişkidir. Bu ilişki bir yandan yetkili olmayanlar açısından belli konulardaki bilgileri elde etmemeleri, yaymamaları ya da kullanmamaları yükümlülüğünü doğururken, diğer yandan da belli kişilere bu sırtı başkalarının bilmesi, öğrenmesi, yayması ve kullanmasını men etmek yetkisi vermiştir. Oysa Türkiye gündemi “sırlarla” dolu.

Ayak kaydıranlar

Ceyhan Mumcu’nun “Uğur Mumcu cinayetinde Turgut Özal’ın parmağı var” şeklindeki demecine sert tepki gösteren, YP Genel Başkanı Yusuf Bozkurt Özal, “Ceyhan Mumcu’yu konuşturanlar var. Böyle konuşmaya devam ederlerse, biz de ortaya bir şeyler dökeriz, pişman olurlar” dedi. Uğur

Mumcu'nun kardeşi Ceyhan Mumcu'nun "Kardeşimin öldürülmesinde Turgut Özal'ın parmağı var" şeklindeki iddiası üzerine Yusuf Özal, Ceyhan Mumcu'nun başkaları tarafından yönlendirildiğini iddia etti. Özal, "Bunları Uğur Mumcu'nun kardeşi değil, başka birileri karıştırıyor. O karıştıranlar fazla ileri giderlerse, ben de çıkar konuşurum. Yani fazla ileri gitmesinler, böyle yapmaya devam ederlerse, bizde ortaya bazı şeyler dökeriz, çok pişman olurlar. Bunlar bundan sonra dikkatli olsunlar. Ben konuşursam ayakları kayabilir. Ne kadar yüce mevkilerde bulunurlarsa bulunsunlar tekrar ediyorum, ayakları kayabilir" dedi.

Avukat Ceyhan Mumcu ise Özal'ın bu tepkisine karşılık "ama o da artık konuşsun" diye yanıt verdi. Oysa bu "konuşursam" sözleri kimse için yeni değildi.

"Kafam bozulursa açıklarım"

4 Kasım 1996... Susurluk'ta meydana gelen bir trafik kazası, 12 Eylül öncesi katliamların sorumlusuyla, o dönemin "sol görüşlü" polis şefi ve "özel ordusuyla" derebeyi gibi yaşayan bir DYP milletvekilinin karanlık ilişkilerini bir anda ortaya çıkartınca, gözler, önce kirli ilişkilerin kilit adamı İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'a çevrildi. Ağar, Çiller'in istifa etmesi için yaptığı baskıya karşılık "İstifam istenirse söyleyecek bir çift lafım olur" dedi. Ağar'ın bu "gözdağı" "anlaşmayla" sonuçlandı. Ağar istifa etti. Ancak Ağar'ın değil bir çift lafı, onca soruya rağmen söyleyecek hiç lafı olmadı.

6 Kasım 1996... Bu kazanın bir "çift" lafla bitmeyeceği ortadaydı. Kazada ölen, İnterpol tarafından aranan 7 Tipli'nin öldüğü Bahçelievler Katliamı'nın sanığı, Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayına adı karışan Abdullah Çatlı'nın cenazesinde Ülkü Ocakları Eski Genel Başkanı Şevkat Çetin, daha önemli bir açıklama yapıyordu. Yaptığı açıklamada, "Siyasiler kafamızı bozmasın. İlişkileri açıklarız" dedi.

Çetin'e kimse neyi biliyorsa, ne açıklayacaksa demedi. Çünkü kimse onun kafasını bozmadı. O da kafası bozulmadı-

ğı için ülkenin nasıl kirlendiğini anlatma gereği duymadı.

6 Kasım 1996'da ülkenin nasıl kirlendiğini bilenlerden biri de Eski İstanbul Emniyet Müdürü, Doğru Yol'dan ayrılarak bağımsız milletvekili olan Necdet Menzir'di. Menzir'e göre devlet zaten her şeyi biliyordu. İsterse o bu işi çözebilirdi. Menzir kibarlığından olsa gerek, devletin neyi, hangi kirli işleri bildiğini açıklamamıştı. Menzir "Devlet bilgilerini ifşa etmem. Ama Başbakan, Başbakan Yardımcısı, İçişleri Bakanı bu konuda açıklama yapmak zorundadır. Önce onlar konuşsunlar. Bizi tatmin ediyorlar mı etmiyorlar mı bakarız." Devlet Menzir'i konuya ilişkin bir açıklama yapmayarak tatmin etmiş olmalı ki Menzir bir daha hiç konuşmadı.

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz belgeler konusunda yılmadı. Susurluk Kazası'yla gündeme gelen mafya-devlet ilişkisini doğrulayan raporların elinde olduğunu söyledi. "Elimde dosyalar var" dedi. "Zamanı gelince açıklarım" dedi. Ancak Susurluk Zirvesine kadar Yılmaz elindeki belgelerin yalnızca ucunu gösterdi. Zirveden sonra Cumhurbaşkanı'na verilmemiş başka dosyaların da olduğunu söyledi. Yılmaz'ın açıklamaları hep "sınırlı" kaldı.

Zamanı gelince açıklarım diyenlerden biri de Sedat Bucak. 21 Kasım 1996. Susurluk olayı ile ilgili konuşma sırası bu kez, kazadan kurtulan DYP Şanlıurfa Milletvekili Bucak'a gelmişti. "Mesut Yılmaz elindeki belgeleri açıklamazsa namerttir. Ben de açıklamazsam ben de namerttim" diyen Bucak, hiçbir şey açıklamadığı gibi açıkladığı her şeyi bir sonraki gün inkâr etti. Ve devletle mafya arasındaki ilişkiyi ise "Zamanı gelince açıklarım" şeklinde yanıtladı.

Örtülü Ödenek bir devlet sırmaydı. Başbakan'ın kişisel sırrı değil. Örtülü ödeneğin kullanılması konusunda şaibe altında kalan Çiller'in bu "devlet sırrı"; "Eğer örtülü ödeneği kendimden başkasına açıklarsam dünya birbirine girer, milletler birbirine girer, harp çıkar" şeklinde yorum kazandı. Ancak, işin "sırrı"nı bilenlerin sayısı arttıkça işin "ehli" insanların daha rahat ortalıkta dolaşmaya başladığı da kesindi. Tansu

Çiller'in "Biz onu biliyoruz. Ama o kendisi açıklasın" nezaketiyle açıklanmayan her şeyi yanına alıp öylece en rahat haliyle ortalıkta gezinmesi gibi. Ancak bu rahatlığa bu gezinmelere ve bu yalanlara alışık olmadığını iddia eden 12 Eylül öncesi bir öğrencinin öldürülmesi eylemine adı karışmış, üç buçuk ay hapis yatmış, delil yetersizliğinden beraat etmiş ama adı cinayeti işleyen grubun içerisinde mahkeme kayıtlarına geçmiş eski ülkücü İbrahim Yaşar Dedelek DYP'den ayrılarak ANAP'a geçtiğinde, Çiller'e çok kızdı ve dedi ki: "Çiller ağzımı açtırmasın konuşursam yer yerinden oynar."

Ucu görünmüş bu sırların harp çıkarttığı ya da ayak kaydırıldığı henüz görülmedi ama bu sırların "sahiplerinin" sırta kadem bastığı kesin.

27 Ekim 1996... Eski Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın kızı Zeynep Özal'ın ayrıldığı üçüncü eşi Adnan Güngör, "Civangate" olayı başta olmak üzere çok sayıda rüşvet ve yolsuzluk dosyalarını yeniden gündeme getirdi. Güngör, "Ben konuşmaya başlarsam onlar sokağa bile çıkamazlar" dedi.

Adnan Güngör'ün ne demek istediği kesin ve açık bir biçimde anlaşılıyordu. Ancak anlaşılamayan bütün bu bildiklerini "yeri" gelince açıklayacak olmasıydı. "Konuşmak" için yer ve zamanın ne zaman olacağına Güngör karar vermişti. Belli ki, şaibeli bir döneme tanıklık edecek ya hukuk bilgisi az, ya da bu ülkede artık hukuk devletinin bu tür konuşmalardan hesap sormadığını ve bunu bir suç duyurusu olarak kabul etmediğini "sanıyor."

Hiç kimsenin hiçbir şey açıklamadığı günlerde işadamlarının paravan şirketler yoluyla şirket ve bankaların içini boşaltıp, naylon fatura, usulsüz kredi ve ihalelerle haksız kazanç sağladıkları gerekçesiyle haklarında açılmış davalarını izledik. Bayındırlık Bakanlığı'nda dört, Enerji ve Ulaştırma bakanlıklarında üç, Çalışma Denizcilik ve Maliye Bakanlıklarında iki bakan zan altında kaldı. Yüce Divan'a gidenlerin bir kısmı yargılanıp mahkûm olduğunda anladık ki sonucu kimse değiştiremedi.

SON YÜZ YILDA TÜRKİYE’NİN SİYASETÇİ PROFİLİ

Türkiye’de siyasetçileri ve siyaset yapma tarzını anlayabilmek için öncelikle Türkiye’nin yakın tarihine bakmak lazım...

Yıl 1980.

Süleyman Demirel, CHP genel başkanı Bülent Ecevit’in teröre karşı işbirliği önerisini reddetti. Partiler bir isim üzerinde uzlaşamadığı için Cumhurbaşkanı seçilemedi. 1978 ve 1979’da artan cinayetlere yenileri eklendi; TRT Yapımcısı Ümit Kaftancıoğlu, MHP yöneticilerinden Gün Sazak öldürüldü. DİSK Genel Başkanı ve sendikacı Kemal Türkler, 12 Mart döneminin Başbakanlarından Nihat Erim, Çorum Katliamı’nda 20 kişi öldürüldü.

Ve 12 Eylül...

Ülkedeki “anarşi ve terörü önlemek ve akan kanı durdurmak amacıyla” Türk Silahlı Kuvvetleri bir kez daha yönetime el koydu. Tüm yurttaki sıkıyönetim ilan edildi. Genelkurmay Başkanı Kenan Evren başkanlığında, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun’dan oluşan Milli Güvenlik Konseyi yürütmeyi eline aldı. Eski Deniz Kuvvetleri komutanı Oramiral Bülent Ulusu başkanlığında bir hükümet kuruldu. Balgat Katliamı sanıklarından ülkücü Mustafa Pehlivanoğlu ve Telsizler Katliamı sanıklarından sol eğilimli Necdet Adalı idam edildiler. Ermeni terör örgütü ASALA, Ankara Esenboğa Havaalanı’nı bastı. 8 kişi öldü, 72 kişi yaralandı. 7 Kasım 1982’de 12 Eylül yönetimin hazırladığı Anayasa halk oyuna sunuldu. Yüzde 91.5 evet oyuyla anayasa kabul edildi ve Kenan Evren’de otomatik olarak Cumhurbaşkanı seçildi. Seçime MGK’nın onayladığı Turgut Özal önderliğinde ANAP, Necdet Calp’in Halkçı Parti’si ve generallerin desteklediği Turgut Sunalp’in Milli-

yetçi Demokrasi Partisi katıldı.

6 Kasım 1983'de 12 Eylül sonrası ilk sivil seçim yapıldı. ANAP birinci, HP ikinci ve MDP üçüncü oldu. Turgut Özal başkanlığında ANAP hükümeti kuruldu. 15 Ağustos 1984'de PKK Eruh ve Şemdinli baskınları ile eylemlerini başlattı. 6 Eylül 1987'de MGK kararıyla politika yapması yasaklanan eski siyasi liderlerin tekrar politika sahnesine dönüp dönmemesi üzerine bir halk oylaması yapıldı. Yüzde 50.16 evet, yüzde 49.84 hayır dedi ve Bülent Ecevit, Süleyman Demirel, Alpaslan Türkeş, Necmettin Erbakan gibi liderlere tekrar siyaset yolu göründü.

12 Ocak 1987'de YÖK'ten ilk türban yasağı uygulaması gündeme geldi. 28 Mart'da Cumhurbaşkanı Kenan Evren, devlet memurlarının maaşını uluslararası İslami sermaye kuruluşu "Rabıta"nın ödemesini dövizsizlik nedeniyle imzaladığını kabul etti.

9 Şubat 1988'de MİT Raporu yayınlandı. 18 Haziran 1988'de Başbakan Turgut Özal'a ANAP kongresi esnasında eski ülkücü Kartal Demirağ tarafından suikast düzenlendi. Özal, parmağından yaralı olarak kurtuldu. 18 Temmuz 1989'da Emlak Bankası'nı dolandırdığı iddiasıyla yargılanan Kemal Horzum tutuklandı ve cezaevine gönderildi. Yani Bülent Ulusu ve iki Özal Hükümeti'nin ilk 10 yıl budur...

Yıldırım Akbulut, Mesut Yılmaz hükümetleri dönemi

31 Ocak 1990'da Eski CHP milletvekili, Atatürkçü Düşünce Derneği kurucularından Prof. Muammer Aksoy öldürüldü. Bir ay sonra 7 Mart 1990'da Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Koordinatörü ve yazarı Çetin Emeç evinin önünde arabasına açılan ateş sonucu öldürüldü. 4 Eylül 1990'da dinle ilgili yazılarıyla tanınan yazar Turan Dursun, Koşuyolu'ndaki evinden çıkarken, Eski MİT müsteşarı Hiram Abas iki saldırganın açtığı ateş sonucu öldürüldü. 6 Ekim 1990'da İlahiyat Fakültesi Eski Dekanı ve SHP Parti Meclisi üyesi Doç. Bahriye Üçok, evine yollanan bir bombalı paketin patlaması so-

nucu öldürüldü. 20 Temmuz 1991 'de HEP'li Vedat Aydın öldürüldü.

Süleyman Demirel Hükümeti

25 Aralık 1991 Çetinkaya Mağazası'na PKK'lı bir grup saldırdı. Çıkan yangında 11 kişi öldü. 21 Mart 1992'de Şırnak, Cizre, Nusaybin'de Nevruz kutlamalarında da 73 kişi öldü. Aynı yıl 20 Eylül'de Kürt aydın ve yazarı Musa Anter Diyarbakır'da öldürüldü. 1993'de 24 Şubat'ta Cumhuriyet Gazetesi Yazarı Uğur Mumcu evinin önünde otomobiline konan bomba ile öldürüldü. 17 Şubat'ta, Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis şüpheli bir şekilde öldü. 17 Nisan'da 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal kalp yetmezliği nedeniyle öldü.

16 Mayıs 1993'de 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel. Demirel'den boşalan DYP Genel Başkanlığına ise Tansu Çiller getirildi. 2 Temmuz 1993'de Sivas'ta Pir Sultan etkinliklerine katılan Aziz Nesin ve bir grup aydın-sanatçı, kaldıkları Madımak Otel'de gericiler tarafından yakılmak istendi. Olay sonucunda 37 kişi dumandan boğularak öldü. İki gün sonra 4 Temmuz'da İSKİ Genel Müdürü Ergun Göknel'in boşandığı eşi Nurdan Erbuğ'a ödediği nafakanın milyarları bulması sonucu ortaya çıkan skandal patladı. SHP-Belediye ilişkileri ortalık yere saçıldı. İstanbul Belediye Başkanı Nurettin Sözen ve SHP İstanbul İl yöneticileri zor durumda kaldı.

16 Ocak 1994'de uyuşturucu ve silah kaçakçısı Behçet Cantürk, Sapanca'da öldürüldü. 29 Ocak'ta Türk uçakları PKK'nın Zeli Kampı'nı bombaladı. 12 Şubat'ta PKK'nın Tuzla Tren İstasyonu'na koyduğu bomba sonucu 5 yedek subay öğrencisi hayatını kaybetti.

2 Mart 1994'de Meclis 6 DEP milletvekilinin dokunulmazlığını kaldırdı. DEP'liler sürüklenerek Meclis kapısından ekip otolarına bindirildiler. 27 Mart 1994 seçimleri Yerel Yönetim seçimlerinin galibi RP oldu. İstanbul dahil 5 büyükşehir RP'lilerin eline geçti. Recep Tayyip Erdoğan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı oldu. Üç gün sonra Türkiye'nin

birçok bölgesinde açılmamış seçim sandıkları, çöpe atılmış ve yanmış oy pusulaları bulundu. 5 Nisan'da Türkiye'nin tarihindeki en büyük kemer sıkma politikası açıklandı. Kararı DYP-SHP hükümeti aldı. Dolar aniden yükselirken, birçok şirket iflas etti. 16 Haziran'da DEP kapatıldı. 19 Eylül'de Emlak Bankası Genel Müdürü Engin Civan kurşunlandı. Olayın arkasından Özal'ın yakını batık müteahhit Selim Edes çıktı. Tetikçi Davut Yıldız, Alaattin Çakıcı'nın talimatıyla Engin Civan'ı vurduğunu itiraf etti.

20 Ocak 1995'te Dünder Kılıç'ın kızı Uğur Kılıç, eski kocası Alaattin Çakıcı'nın emri üzerine Uludağ'da öldürüldü. 7 Mart'ta MİT muhbiri Tarık Ümit esrarengiz bir şekilde kayboldu. 12-15 Mart'ta İstanbul Gazi Mahallesi'nde Alevilere ait bir kahvenin taranmasıyla başlayan olaylar ertesi günkü cenaze töreninde çatışmaya dönüştü. Ordu birlikleri bölgeye sevk edildi. 3 gün süren olaylarda 22 kişi öldü.

23 Mayıs'ta *Yeni Günaydın* ve *Süper Tan* gazetelerinin sahibi, kömür tüccarı Bekir Kutmangil, İbrahim Cici tarafından öldürüldü.

27 Eylül'de Genelev patroniçesi Matild Manukyan'a bombalı saldırı yapıldı. Koruması ve İstanbul Bankası olayında Özer Çiller aleyhine tek tanık olan Mehmet Urhan öldü. 28 Kasım'da tekstil ve döviz piyasasının ünlü isimlerinden tefeci Nesim Malki Bursa'da öldürüldü. İki gün sonra Borsacı Yener Kaya otomobilinde yakılarak öldürüldü. 1995'te 10 Ocak'ta *Evrensel* gazetesi muhabiri Metin Göktepe, polis tarafından gözaltına alındıktan sonra bir çay bahçesinde ölü olarak bulundu. Bir gün sonra 11 Ocak'ta DHKP-C militanları tarafından Sabancı Center'da düzenlenen suikast sonucu Özdemir Sabancı, Haluk Görgün ve Nilgün Hasefe öldürüldüler.

13 Mayıs 1996'da örtülü ödenekten Başbakan Çiller'i Selçuk Parsadan'ın 5.5 milyar dolandırdığı ortaya çıktı. 28 Temmuz'da Gazinocular ve Kumarhaneler Kralı olarak bilinen Ömer Lütfi Topal açılan çapraz ateş sonucu öldürüldü. 3 Kasım 1996'da Susurluk yolu üzerinde meydana gelen kazadaki

Mercedes'in içinden DYP milletvekili Sedat Bucak, Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ, eski ülkücü Abdullah Çatlı ve sevgilisi olduğu söylenen Gamze Us çıktı. Tek kurtulan Sedat Bucak oldu. 20 Kasım 1996'da ANAP lideri Mesut Yılmaz Budapeşte'de bir saldırgan tarafından yumruklandı. 10 gün sonra 30 Aralık 1996'da da Müslüm Gündüz basıldı. Aczmen-di lideri Müslüm Gündüz Fadime Şahin'le bir evde birlikteyken basıldı.

2 Şubat 1997 Susurluk nedeniyle "Sürekli Aydınlık İçin 1 Dakika Karanlık Eylemi" başlatıldı ve eylem bütün yurttaki halk tarafından sahiplenildi. 28 Şubat 1997 Refahyol Hükümetinin icraatlarından rahatsız olan ve bir dizi irticai eylemin gelişmekte olduğunu gören Türk Silahlı Kuvvetleri (Sincan'da tankların yürümesi sürecin simgesi oldu) 28 Şubat MGK toplantısı esnasında bir dizi karar hükümete dikte ettirdi ve bunların takipçisi olacağını belirtti. 4 Nisan 1997 MHP lideri ve ülkücü hareketin lideri Alparslan Türkeş geçirdiği ani kalp krizi sonucu öldü. 13 Temmuz 1997'de ANAP lideri Mesut Yılmaz Başkanlığında ANASOL-D Hükümeti kuruldu. 4 gün sonra da 17 Temmuz 1997'de Genelkurmay Askeri Savcılığı DYP Genel Başkanı Tansu Çiller'le ilgili olarak "CIA hesabına casusluktan" soruşturma açtı.

23 Şubat 1998'de Refah Partisi kapatıldı. İrticai faaliyetlerin kaynağı haline geldiği gerekçesiyle Refah Partisi hakkında Anayasa Mahkemesi tarafından açılan dava kapatılma ile sonuçlandı. 14 Nisan 1998'de Şemdin Sakık yakalandı PKK'nin "iki numaralı adamı" olarak bilinen Şemdin Sakık, özel bir operasyonla yakalanıp Türkiye'ye getirildi. 18 Ağustos'ta Alaattin Çakıcı Fransa'nın Nice kentinde yapılan bir operasyonla yakalandı. 24 Eylül'de Çakıcı ile Devlet Bakanı Eyüp Aşık'ın konuşma kasetleri ortalığı karıştırdı. 10 Kasım'da işadamları Korkmaz Yiğit Türkbank ihalesi için Alaattin Çakıcı ile yaptığı görüşme kasetini sahibi olduğu Kanal 6 ve Kanal E televizyonlarında yayınlattı.

10 Ocak 1999'da 7 TİP'li gencin öldürülmesinin sanığı

Haluk Kırcı yakalandı. 16 Ocak'ta PKK terör örgütünün başı terörist Abdullah Öcalan, Kenya'da Türk özel kuvvetlerinin operasyonu ile yakalanıp yurda getirildi. 15 Şubat'ta Sabancı Suikasti sanığı Mustafa Duyar, Afyon Cezaevi'nde Karagüm-rük Çetesi mensuplarınca öldürüldü. 5 Mart'ta Çankırı Valisi Ayhan Çevik'in arabasına TKP/ML TİKKO militanlarınca bomba kondu. 13 Mart'ta İstanbul Göztepe'deki Mavi Çar-şı'nın yakılması sonucu 13 kişi öldü. 3 Mayıs'ta Fazilet Par-tisi'nden İstanbul milletvekili seçilen Merve Kavakçı, Meclis Genel Kurulu'ndaki yemin törenine türbanıyla gelmek istedi. Demirel, Kavakçı için "provakatör" dedi. 7 Mayıs'ta Ankara Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Dairesi'nde ortaya çıkartılan "Telekulak Skandalı" ortalığı karıştırdı. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş FP'yi kapatma davası açtı ve FP'lile-ri "kan emen yarasalara" benzetti.

Ecevit hükümeti; Bülent Ecevit'in eşi Rahşan Ecevit'in MHP'liler için "Sayısız can aldılar. Çetelerle kucaklaştılar. Bunlar unutulur mu?" demesi krize neden olduysa da hükü-mete MHP de ortak oldu. Öcalan Davası, Oktar Babuna tar-tışması, Fettullah Gülen kasetleri, Bakan Hikmet Uluğbay'ın intiharı, Dünder Kılıç'ın Ölümü... 17 Ağustos Depremi, Orta-köy'de Satanist Dehşeti, Bayrampaşa'da Çatışma, Ulucanlar Cezaevi'nde isyan, Nasim Malki cinayeti azmettiricisi ve zeytin kralı Erol Evcil yakalanması ve Susurluk Çetesi'nin adliye koridorlarından ayrılamamasıyla geçti. Türkiye 1999'u 21 Ekim'de *Cumhuriyet* gazetesi yazarı, öğretim üye-si Prof. Ahmet Taner Kışlalı'nın, evinin önünde arabasına ko-nulan bombalı paketin patlaması sonucu öldürülmesi, 25 Ka-sım'da da Öcalan'ın idam cezası Yargıtay tarafından onaylan-dı. 2000'li yıllara Türkiye bu 'geçmiş'i de yargıya intikal eden davalarla kapattı.

İşte yargıdaki siyasetçi profilleri

İhsan Eryavuz. Eski Deniz Bakanı. 26 Ocak 1928'de De-

niz Yavuz isimli harp gemisinin tamirinde yolsuzluk yaptığı iddiasıyla Yüce Divan'da yargılandı. Olay basına "Yavuz-Havuz Olayı" olarak geçti. Yapılan yargılama sonunda Yavuz Harp Gemisi'nin tamirinde yolsuzluk yaptığı gerekçesiyle iki yıl ağır hapis cezası ve iki yıl memuriyetten mahrumiyet cezasına çarptırıldı.

Mahmut Muhtar Katırcıoğlu. Eski Bahriye Bakanı. 1914'de İngiltere'de faaliyet gösteren bir şirkete sipariş edilen vapurların inşa bedeline mahsuben ilk taksit olarak verilen 20 bin İngiliz Sterlini'ni sözleşmede öngörülen banka mektubunu almadan verdiği ve söz konusu şirketin iflasından dolayı anılan meblağın kaybına yol açtığı gerekçesiyle 30 Mayıs 1929'da Yüce Divan'da yargılandı ve yapılan yargılama sonunda sebep olduğu zararı tazmin etmesine karar verildi.

Ali Cenani. Gaziantep Milletvekili ve Eski Ticaret Bakanı. 14 Mayıs 1928'de un ve zahire fiyatlarının yükselmesini önlemek için kendisine verilen 500 bin TL'nin harcanmasında yolsuzluk yaptığı gerekçesi ile Yüce Divan'da yargılandı. Yargılama sonunda memuriyet görevini kötüye kullandığı sonucuna varılarak bir ay hapsine ve dört ay rütbe ve memuriyetten mahrumiyetine karar verildi. Ancak ceza tecil edildi ve devletin uğradığı maddi zararın kendisinden yasal faizi ile tazmin edilmesine hükmedildi.

Suat Hayri Ürgüplü. Eski Gümrük Tekel Bakanı. 10 Kasım 1947'de birçok bürokratla birlikte kahve, tomruk, tutkal, kibrit ve kereste alımlarında yolsuzluk yaptıkları iddiasıyla yargılandı. Yargılamaları sonunda Ürgüplü ve bürokratlar beraat ederken 5 Ekim 1948'de Kereste tüccarı Vakıf Çakmur bir sene altı ay hapis cezasına çarptırıldı.

Yüksek Adalet Divanı

27 Mayıs ihtilalinden sonra 24 Eylül 1960'da Yüksek Adalet Divanı kuruldu. Bir gün sonra Celal Bayar bel kemeriyle intihara kalkıştı. Bir subay tarafından kurtarıldı. Yüksek Adalet Divanı 14 Ekim'de Yassıada'da çalışmalarına başladı.

İlk dava Afgan kralının Celal Bayar'a hediye ettiği köpeğin hayvanat bahçesine satışıyla ilgili Köpek Davası'ydı. Adnan Menderes'in ilk yargılandığı dava ise Ayhan Aydan'dan olduğu iddia edilen çocuğunu öldürttüğü hakkındaki Bebek Davası oldu.

Ardından 17 dava daha açıldı: 6 -7 Eylül Olayları Davası, Vinileks Şirketi Davası, Dolandırıcılık Davası, Arsa Davası, Ali İpar Davası, Değirmen Davası, Barbara Davası, Örtülü Ödenek Davası, Radyo Davası, Topkapı Olayları Davası, Çanakkale Olayı Davası, Kayseri Olayı Davası, Demokrat İzmir Davası, Üniversite Olayları Davası, İstimlak Davası, Vatan Cephesi Davası, Anayasa'nın İhlali Davası.

On bir ay bir gün süren davalar 15 Eylül 1961'de sona erdi. Bu süre içinde yargılanan Bayar, Menderes, Bakanlar Kurulu üyeleri, DP milletvekilleri ve Eski Genelkurmay Başkanı Rüştü Erdelhun'un da aralarında bulunduğu toplam 592 sanıktan, 228'i hakkında idam cezası istendi.

Adnan Menderes. İdam edildi. Toplam 202 oturum yapıldı. Binin üzerinde tanık dinlendi. DP'nin önde gelenlerinden 31 sanık ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. 418 sanığa altı ayda 20 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezaları verildi. 123 sanık beraat etti. Beş sanık hakkında dava düştü.

16 ay boyunca Yassıada'da kalan Adnan Menderes, hakkında açılan 6 davadan birinde beraat ederken, diğerlerinden mahkûm edildi. Yüksek Adalet Divanı, Menderes'in de bulunduğu 15 kişiyi idama mahkûm etti.

MBK Adnan Menderes, Hasan Polatkan ve Fatin Rüştü Zorlu'nun kararlarını onayladı. 65 yaşını geçmiş olan Bayar ile oy çokluğuyla ölüm cezasına çarptırılan öteki 11 sanığın cezaları ömür boyu hapis cezasına dönüştürüldü. Polatkan ve Zorlu'nun cezası 16 Eylül'de, Menderes'in cezası ise 17 Eylül'de infaz edildi.

38 kişiden oluşan Milli Birlik Komitesi üyelerinin 5'i general, 8'i albay, 7'si yarbay, 10'u binbaşı ve 8'i yüzbaşı idi. Komite, 25 Ekim 1961'e kadar Türkiye'nin siyasi yaşamında

önemli rol oynadı.

Mehmet Baydur. Eski Ticaret Bakanı 7 Şubat 1964'te bir İngiliz firmasına satışı yapılan 52 bin 500 ton arpanın satışında görevini savsadiğı iddiasıyla yargılandı. Dava sonunda 'sanığın isnat olunan görevi savsamak suçunu işlediğı sabit olmadığından' beraat kararı verildi.

Hilmi İşgüzar. Eski sosyal Güvenlik Bakanı 1978-1979 yıllarında kayırma, usulsüzlük, yolsuzluk, nüfuz ticareti, görevi suiistimal ve menfaat temini suretiyle SSK ve Bağ-Kur'u zarara soktuğı gerekçesiyle 2 Şubat 1981 yılında Milli Güvenlik Konseyi tarafından Yüce Divan'a sevk edildi ve 5 yıl ağır hapis ve 4 yıl sekiz ay hapis cezası ve temelli olarak memuriyetten yoksun bırakma cezasıyla cezalandırıldı. O şimdi şiir yazıp, günlerini TBMM Kütüphanesi'nde kitap okuyarak değerlendiriyor.

Tuncay Mataracı. 1977 Ecevit Hükümeti'nin Gümrük ve Tekel Bakanı. Babaları kollamak, mafyaya menfaat sağlamak, rüşvet alıp görevini suiistimal etmekle suçlandı. "Kafadan damgalandık. Bir bakana reva görülecek şey değil" deyise de 12 Eylül sonrası 23 Nisan 1981 tarihinde Yüce Divan'da yargılandı. 36 yıl hapis cezasına çarptırıldı. 10 yıl 10 ay 17 gün hapis yattı. Çıktı hapishane günlerini anlattı; "Ağalık da yaptım, yapmadım değil ama haraç almadık yedirdik" dedi. Yüzlerce Mataracı ve İşgüzar yargılansaydı ülke düzeldi yönünde görüş bildirdiyse de cebine 'harçlık' koyduğı insanların bugün yalılarda oturup özel uçaklarda uçup, trilyonlar harcadığını hatırlatmadan da edemedi ve "kim kimden hesap soruyor" dedi. O artık içki içmiyor, sigarayı bıraktı ve hacca gitti. İşsiz ve yedi torunuyla ilgileniyor...

Şerafettin Elçi. Eski Bayındırlık Bakanı 1978-1979 yıllarında atamalarda usulsüzlük yaparak görevini kötüye kullandığı, rüşvet aldığı ithamıyla Milli Güvenlik Konseyi tarafından 17 Mart 1982 tarihinde Yüce Divan'a sevk edildi 12 Nisan 1983'te bir yıl iki ay hapis ve iki bin 33 lira para cezasına çarptırıldı. Cezalandırıldı. Diğer 7 sanıktan 4'ü 3 yıla ka-

dar hapis cezası aldı, 3 sanık beraat etti.

Selahattin Kılıç. Eski Bayındırlık Bakanı. 1978 ve 1980 yılları arasında rüşvet aldığı, görevi kötüye kullandığı ithamıyla Milli Güvenlik Konseyi tarafında Yüce Divan'a gönderildi. Yeterli delil bulunamadığından 1983'te hakkında beraat kararı verildi.

İsmail Özdağlar. 1983 yılında Turgut Özal hükümetinin Denizcilikten Sorumlu Eski Devlet Bakanı. Eski SHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü'nün bacanağı Um Denizcilik AŞ'nin sahibi Uğur Mengenecioğlu'dan rüşvet aldığı iddiasıyla bakanlığından oldu. 15 Mayıs 1985 tarihinde görevi kötüye kullanmak suçundan Yüce Divan'da yargılandı. İki yıl süreyle hapis ve 30 bin lira ağır para cezası ile mahkûm edildi. Davada dönemin başbakanı Turgut Özal da dinlendi. 12 Mart 1986'da girdiği cezaevinden çıktıktan sonra basından kaçtı. Yüce Divan'da yargılandığı dönemin hatırlatılmasının ağına gittiğini söyledi. O şimdi özel bir kuruluşun uluslararası temsilciliğini yapıyor.

Safa Giray. Eski Bayındırlık Bakanı. Otoyol ihalelerinde uygulamalar nedeniyle devleti 115 milyon dolar zarara uğrattığı iddiasıyla Karayolları Eski Genel Müdürü Atalay Coşkunoglu ve Cengiz Altinkaya ile birlikte Yüce Divan'da yargılandı ve 1993 de beraat etti.

Cengiz Altinkaya. Eski Bayındırlık Bakanı. Onun da Giray gibi otoyol ihalelerindeki uygulamalar nedeniyle devleti zarara uğrattığı iddia edildi. Yargılandı ve 1993'te beraat etti. Anayasa Mahkemesi'nin bu kararına Ahmet Necdet Sezer muhalefet şerhi koydu ve sanıkların hepsinin görevi birden fazla kötüye kullandıkları gerekçesiyle dört yıl altışar aya kadar hapse mahkûm edilmesini istedi.

Cemal Büyükbaş. Eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı. Gökova Termik Santrali'nin yapımında 100 milyon TL çıkar sağladığı iddiası muhalefet tarafından gündeme getirildi. Muğla Yatağan'da kömür ihalesi ve Tekirdağ'dan İstanbul'a yapılacak olan 30 bin tonluk ulaşım ihalelerine adı karıştı.

Hakkında Meclis Araştırması ANAP'ın oylarıyla reddedildi.

Ercan Vuralhan. Eski Milli Savunma Bakanı. Zırhlı araç alımında bazı şirketlere çıkar sağlamak ve Avrupa'daki Türk temsilcilerinin kırtasiye işlerini komisyon karşılığı Schueca adlı Alman firmasına vermekle suçlandı. İddiaları reddetti. Son olarak üç adet karşılıksız çek vermek suçundan gözaltına alınıp bırakıldı.

Adnan Başer Kafaoglu. Eski Maliye Bakanı. 1. MİT Raporu'nda 15 paravan şirket kurarak hayali ihracat yapmak ve Anadolu Bankası'ndan usulsüz kredi kullanmakla suçlanan Başak Grubu'nun sahibi Ertan Sert'in Jakarteks Masüs, Kün-teş, Tüboplast Başak Dış Ticaret şirketlerini kurtarma operasyonu istifa etmesine neden oldu.

Mustafa Kalemlı. Eski Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı. Adı Meclis Genel Kurulu'nun inşaatıyla ilgili yolsuzluk olayına karıştı. Fahiş fiyatların üstünde ödemenin yapıldığı MESA Şirketi'nden kendisinin ev alacağı öne sürüldü. Devleti 2.7 trilyon zarara uğrattığı için dokunulmazlığı 7 Ekim 1998'de kaldırıldı ve hakkında dava açıldı.

Cavit Erdemir. Doğru Yol Partisi eski milletvekili. Eski Çalışma Bakanı. Bakan olduğu dönemde Kemal Horzum'un Hortaş ve Desan şirketlerinde yönetim kurulu üyeliği yaptığı belirlendi. Dokunulmazlığı nedeniyle 13 yıl yargılanamadı. 1995 seçimlerinden yeniden milletvekili seçilemeyince hakkında teşekkül oluşturarak sahtecilik yapmak suçundan 24 Ocak 1995'te soruşturma açıldı.

Ömer Bilgin. DYP Isparta eski milletvekili. Turban Genel Müdürü olduğu dönemde Turban'ın hesaplarına Özer Çiller için kuzu çevirme ve Ray-Ban marka güneş gözlüğü ve su borgei faturalarını ekleyip bunların da 'Özer Çiller için alındı' şeklinde fatura etmesiyle dikkat çekti. Kuşadası Marina Müdürlüğü'nün misafırhane, Türk hamamı, sauna, helikopter pisti ve idari binasının tamir edilmesi işini, 1994 yılında ihale yapmadan talimatla bir mütahite verdiği iddia edildi. 18 Nisan seçimlerini kazanamadı. "Evrakta sahtekârlık yaptığı,

görevini kötüye kullandığı, delilleri yok ettiği ve Turban Genel Müdürlüğü'nü 26 milyar lira zarara uğrattığı" gerekçesiyle hakkında dava açıldı.

Zeki Eker. DSP Muş Milletvekili. Köy Hizmetleri'nden ihale alan müteahhitlerin yapmadıkları işi yapmış gibi gösterdikleri, yapmış oldukları işin malzemesini ise devletten kullandıkları, böylece devleti 1 trilyon lira zarara uğrattıkları yönünde suçlamalara adı karıştı. O da Muş Valisi Arslan Küçük'ü suçlayıp, Muş'ta yolsuzluk yapan irticai faaliyetlerde bulunan iki okul müdürünü valilinin görevde tuttuğunu öne sürdü.

Burhan Kara. Denizcilik Müsteşarlığı ihalelerine fesat karıştırmak ve personel alımında usulsüzlük yapmakla suçlandı. DSP Giresun Milletvekili Hasan Akgün, Köy Hizmetleri'ne ait bir aracın şoförünü ANAP Giresun Milletvekili Burhan Kara'nın kardeşi Ali Kara'nın inşaatına malzemesi taşıırken yakaladı. Kara'nın kardeşi Akgün'ü sarhoş olmakla suçladı. Köy Hizmetlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz olayla ilgili soruşturma başlattı.

Fikret Ünlü. DSP milletvekili Spor'dan Sorumlu Devlet Bakanı. İSKİ olayı patlak verdiğinde SHP Genel Saymanı olarak görev yaptı. Ergun Göknel'in yardımcısı Ziya Kurtaran ile muhasebeci Özkan Oral'ın, İSKİ ihalelerine katılan müteahhitlerden topladıkları milyarların bir kısmını dönemin iktidar partisi SHP'ye aktardıkları belgelerle ortaya çıkınca o da İSKİ ihalelerine katılan müteahhitlerden partiye bağış aldıklarını açıklamak zorunda kaldı.

Ömer Barutçu. DYP Zonguldak Milletvekili. 1996'da Ulaştırma Bakanı iken adı Atatürk Havalimanı Terminali ile ilgili 250 milyon dolarlık ihaleyle gündeme geldi. Dönemin Devlet Hava İşletmesi Genel Müdürü Önder Karaduman'ı görevden almaya kalkınca birbirlerini ihaleye fesat karıştırmakla suçladılar. Dönemin ANAP Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'da yolsuzluk iddialarıyla ilgili takibata izin vermeyecek görevini kötüye kullandığı gerekçesiyle hakkında Meclis

Soruşturması istedi. Sonuç vermeyen soruşturmalar Barutçu'yu yeniden Meclise taşıdı.

Yaşar Topçu. ANAP Sinop Milletvekili. Ulaştırma eski Bakanı olduğu dönemde Karadeniz Otoyolu ihalesi İzmit Körfez Geçiş İhalesine adı karıştı. Komisyondan "ihaleye fesat karıştırarak görevi kötüye kullandığı ve devleti zarara uğrattığı" iddiasıyla Yüce Divan kararı çıktıysa da Topçu ANA-SOL-D Hükümeti döneminde aklandı.

Şinasi Altınır. DYP Karabük eski Milletvekili ve Enerji Eski Bakanı. Bakan olduğu dönemde Çiller ile birlikte 10 trilyonu bulan 32 adet şehir şebekesi bulunan TEDAŞ ihalelerinde yolsuzluk yaptığı ve bazı firmaları kayırdığı iddialarına adı karıştı. Refah Partisi tarafından verilen önerge ile açılan soruşturmada oylamalar sonucu aklandı.

Güneş Taner. ANAP İstanbul Milletvekili. Adı Türkbank İhalesi'ne karıştı. Yılmaz ile birlikte Türkbank İhalesi'nden aklandı. Ancak AKP ve CHP'lilerin oyları ile 2005'te Yüce divana sevk edildi. Yüce Divan'daki yargılama hâlâ sürüyor.

Yalım Erez. DYP Muğla eski milletvekili. Seka arazilerinin devrine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı ile Yüce Divan'a sevk edildi. Aklandı.

Birsel Sönmez. Eski bakanlardan. TEAŞ eski Yönetim Kurulu Üyesi. Beyaz Operasyon kapsamında çıkar amaçlı suç örgütü kurmak, ihale yolsuzluğu, rüşvet ve görevi kötüye kullanmak suçundan gözaltına alındı. Gözaltına alınmasını "vatanı yardım etmek" olarak açıkladı. Jandarma Fezlekesi'nde ise bu "yardım"; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhuriyet Ersümer'in talimat vererek ihalelerin istediği kişilere verilmesi yönünde görevlilere baskı yaptığı şeklinde yer aldı. TEAŞ Genel Müdürü Muzaffer Selvi'ye iki parti halinde 150 bin ABD doları ve sonrasında 40 bin ABD doları olmak üzere 190 bin ABD doları, Ünal Peker'e de 15 bin ABD doları verdiği yönündeki ifadeleriyle yer aldı. Eşi Engin Sönmez "Ben general kızıyım. Bütün her şeyi açıklayacağım" diyerek sağa sola tehditler savurduysa da bir daha hiç konuşmadı.

Necati Çelik. Kapatılan Fazilet Partisi'nin eski Çalışma Bakanı. SSK sınavında usulsüzlük yaptığı öne sürüldü.

Necdet Menzir. Doğru Yol Partisi'nin eski Ulaştırma Bakanı. Turcell ve Telsim firmaları ile imzalanan sözleşmelere ve özelleştirme kanunu hükümlerine aykırı hareket ederek görevini kötüye kullandığı iddiasıyla Yüce Divan'a sevk edildi. Ancak Meclis Genel Kurulu'nda amlandı.

Aydın Ayaydın. ANAP milletvekili olduğu dönem de Em-lak Bankası yönetiminde bulunduğu sırada Afşin Tekstil şirketine, 1994'te kredi verdiği ve geri dönmeyen krediler nedeniyle bankayı zarara uğrattığı öne sürüldü. Bankanın sekiz yöneticisi ile birlikte usülsüz kredi verdiği gerekçesiyle "görevi kötüye kullanmak" suçundan bir ile üç yıla kadar hapis cezasına çarptırılmaları istendi.

Hayri Kozakçioğlu. DYP İstanbul Milletvekili. 1991'de Olağanüstü Hal Bölge Valisi olarak görev yaptığı dönemde Kuzey Irak'tan göç eden Kürtler için gönderilen iki milyar lirayı hesabına geçirmekle suçlandı. Kendisini "Milyarlarım olsa, neden 18 milyon liraya çalışayım?" diye savundu. 1993'de Vakıfbank'taki kişisel hesabında 7 milyar lira olduğu ortaya çıktıysa da Demirel bu paranın örtülü faaliyetlerde kullanıldığını söyleyince mesele kapandı. Korkmaz Yiğit'in yaptığı Ulus Platin Konutları'nda bir dairesinin olduğu, kızı Faika Alan'ın adına kayıtlı olan bu daireyi 2000 tarihinde 1 milyon 350 bin dolara sattığı öne sürüldü. İddialara "Ev kızımın. Bana ait böyle bir mülk yok" diyerek açıklık getirdi. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği döneminde 5 milyon dolara İngiltere'den satın alınan iki uçak hiç kullanılmadan Diyarbakır Hava Üssü'nün hangarına çekilmesi konusuna ise, "PKK'lıların eline uzun menzilli silahlar geçince pilotları riske etmek için uçurmadık" sözleriyle açıklık getirdi.

Cumhur Ersümer. ANAP'lı Eski Enerji Bakanı. Adı ihale yolsuzluğuna karıştı. Bakanlık bünyesindeki ihalelerin kimlere verileceği konusunda baskı yaptığı ve TEAŞ ihaleleri ile ilgili Bakanlık Teftiş Kurulu tarafından hazırlanan rapo-

ru 13 ay sumen altı ettiği öne sürüldü. Ankara DGM Başsavcılığı tarafından yürütölen “Beyaz Enerji” soruşturtmasında İhalelerde usulsüzlük yaparak kamuyu toplam 3.5 trilyon zarara soktukları gerekçesiyle tutuklanan TEAŞ eski yöneticilerinin ifadelerinde adı geçti. Enerji Bakanlığı’ndaki “rüşvet çarkı” bürokrat ve işadamlarıyla büyürken o “istifa etmemi gerektirecek bir şey göremiyorum” dedi.

Hüsamettin Özkan. 57. Hükümet’te Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı olarak görev yaptı. Yüce Divana sevk edildi. ‘Bankalar yeminli murakıpları raporlarının geciktirilerek, Halk Bankası eski genel müdürü ve yönetim kurulu üyelerinin korunduğu, imza yetkilerinin kaldırılmadığı’ ve ‘eski yöneticiler hakkında soruşturma için takibat izni verilmediği’ iddiasıyla Yüce Divan’da yargılandı. Beraat etti.

Recep Önal. 57. Hükümet’te devlet bakanı olarak görev yaptı. O da Halk Bankası’na ilişkin 1996, 1997 ve 1998 yılı Temenni Raporları’nın gereğini zamanında yapmayarak, banka yöneticilerini korumak amacıyla kasti olarak görevi kötüye kullanma suçunu işlediği iddiasıyla Yüce Divan’da yargılandı. Halk Bankası’nı zarara uğrattıkları iddiası ile Hüsamettin Özkan ve Recep Önal hakkında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Nuri Ok 4.5 yıl hapis isteminde bulundu; ancak beraat etti.

Eyüp Aşık. 57. Hükümetin Devlet Eski Bakanı. İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı, Fransa’da yakalanarak tutuklanan çıkar amaçlı suç örgütü elebaşı Alaattin Çakıcı ile telefon görüşmeleri yaptığı iddiaları üzerine milletvekilliğinden istifa etti. Hakkında 16 Kasım 1998 tarihinde kamu davası açıldı. Eski TCK’nın 314. maddesinin 1. fıkrası uyarınca “Cürüm işlemek için oluşturulan çete mensubuna yardım etmek”le suçlandı. Davayı 3 Şubat 1999 tarihinde karara bağlayan mahkeme heyeti, “Üzerine atılı suçun maddi ve manevi unsurları oluşmadığı” gerekçesiyle, dönemin heyet başkanı Sedat Karagöl’ün muhalefet şerhine rağmen oy çokluğuyla beraatine karar verdi. 2000’lere girerken bu kez de hakkında Telsim ve Turkcell firmalarıyla imzalanan sözleşmelere ve Özelleştirme

Yasası Hükümlerine aykırı davranarak devleti gelir kaybına uğratarak görevini kötüye kullandığı iddia edilecekti...

Demirel Ailesi, hemen her dönem, devletten aldıkları kredilerle anıldı. Usulsüz ihalelere karışan adları, hayali ihracat, paravan şirket ve banka içlerini boşalttıkları iddialarıyla sürdü.

Süleyman Demirel. Eski Cumhurbaşkanı. Başbakanlığı döneminde usulsüz arsa alımıyla patlak veren İlksan (İlköğretim Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı) skandalına adı karıştı. İlksan yöneticilerinin Ömerli Barajı Su Toplama Havzası'nda imar izni olmayan bir araziye yüksek fiyatla almaları üzerine 1993'de patlak veren skandala "Verdimsem ben verdim ne olacak" diyerek sahip çıktı. 25 sanık yolsuzluk yaparak zimmete para geçirmek, usulsüz otomobil kampanyası düzenlemek ve yüksek fiyatla arazi alarak devleti zarara uğrattıkları suçundan yargı karşısına çıkarken, Demirel SHP-DYP Koalisyonu döneminde Meclis'te görüşülen İlksan dosyasından aklandı. Yeğeni Murat Demirel'in bankası için Aliyev'e mektup yazıp yeğenini övdüğü, Ege Bank'taki bütün kredi işlemlerinden de haberi olduğu iddia edildi.

Hacı Ali Demirel. Süleyman Demirel'in kardeşi. Yahya Demirel'in babası. 1967'den bu yana kamu bankalarından ve Dünya Bankası'ndan alınan bazı kredilerin Demirel ailesinin kontrolünde olan şirketlere gittiği öne sürüldü.

Şevket Demirel. Süleyman Demirel'in Başbakan olduğu 1970'lerde aile şirketleriyle kamu bankalarına ilişkin şüphelere çok bozuldu. İleri sürüldüğü gibi bu kredilerin 26 milyon değil 19 milyon TL olduğunu söyledi. Demirel'in Güniz Sokakta'ki 4 katlı apartmanı tasarruf ederek yaptırdığını açıkladı. Haziran 2005'te, oğlu Murat Demirel'e ait batık Ege Bank'la 'ilişkili' olduğu gerekçesiyle dokuz şirketine el konulan Şevket Demirel'in gayrimenkullerine yönelik haciz işlemleri 2006 hâlâ devam ediyor.

Yahya Demirel. Süleyman Demirel'in yeğeni. Hayali ihracat yaptı. Şekerbank Dış İlişkiler Müdürü Mehmet Cemil Özdöl'den 3 milyar liralık çek karşılığında bankanın şifrele-

rini kullanarak 8 adet teminat mektubu ve para olarak Şekerbank'ı 20 milyon 50 bin dolar dolandırdığı için 1 yıl 3 ay 16 gün hapis cezasına çarptırıldı. Hakkında yakalama emri çıkartıldığı sırada o Kıbrıs'a giderek Kıbrıs Yatırım Bankası'nı kurdu. TBMM Hayali İhracatı Araştırma Komisyonu'nun incelediği 438 dosya arasında Yahya Demirel'in Defkur Şirketi de haksız vergi iadesi almakla suçlandı. O hâlâ işadamı.

Ali Şener. Nazmiye Demirel'in kardeşi. Süleyman Demirel'in kayınbiraderi. Çankaya Köşkü'ndeki alımlardaki yolsuzluğa adı karıştı. İşadamı Emlakçı Nevzat Ak ile birlikte İstanbul Belgrad Ormanı'ndaki 65 dönümlük alanı, orman vasfını yitirmiş arazi statüsünde değerlendirip, bir vatandaşın adına tescil ettirdikleri, 10 trilyon TL değerindeki bu araziyi, 5 milyara bu vatandaştan satın almış gibi yaptıkları iddia edildi. Şener'in Ak ile birlikte bu arazi üzerine 1.150 adet villa yapmak istediği öne sürüldü. Ayrıca Beyaz Enerji Operasyonu kapsamında basında çıkan Jandarma Fezlekesi'nde de ihale takip etmek ve yönlendirmekle suçlandı. Konuya ilişkin soruşturma sürerken o sadece ifade verdi.

Kamuran Çörtük. Bayındır Holding'in sahibi. Demirel'e büyük bir saygı ve hayranlık duyduğunu söyledi. Aile fotoğrafında yer aldı. Adı Türkbank İhalesi'nde geçti. Beyaz Operasyon kapsamında hazırlanan Jandarma Fezlekesi'nde ihale takibi yapmak ve yönlendirmekle suçlandı.

Murat Demirel. Şevket Demirel'in oğlu. Bedelli askerlikten yararlanmak için kendisini yurtdışında işadamı gibi gösterip askerliğini sahte belgelerle ertelettiği ortaya çıkınca MSB tarafından hakkında soruşturma açıldı. Cebinden beş kuruş harcamadan Ege Bank'ı satın aldığı, paravan şirketler kurup bankanın için boşalttığı, Ege Bank'taki vatandaşın parasını İrlanda, Şeyssel ve Virgin adalarındaki tabela şirketlere ve off-shore bankalara aktardığı iddia edildi. Kasırga Operasyonu çerçevesinde gözetimine alınarak adli mercilerce tutuklandı. Hakkında sayısız dava açılarak 4 bin 734.5 yıl ağır hapis cezası istendi. Cezaevi'nde kendisiyle birlikte yargılanan

Ayşegül Esenler ile evlendi.

Cavit Çağlar. Batık İnterbank ve Nergis Holding'in sahibi. Eski DYP Milletvekili. Çakıcı'nın adamlarının suikastından son anda kurtuldu. Çakıcı'nın, Çağlar'ı Türkbank ihalesi konusunda uyarmak istediği iddia edildi. Öldürülen tefeci Nesim Malki ile ortak olduğunu önce inkâr etti, sonra 'bu ortaklığı unutmuşum' diye açıklama yaptı. Batırdığı İnterbank'a 1 milyar dolar zarar verdi. Ortağı olduğu şirketlere kefil olup borçları ödemediği için Yurt Dış Ticaret Kredi Bankası hakkında beş ayrı dava açtı. Ege Bank soruşturması kapsamında Murat Demirel ile anlaşarak banka kaynaklarını Demirel'in zimmetine geçmesine iştirak suçundan hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkartıldı. Yurtdışına kaçtı. Kırmızı Bülten'le arandı. Türkiye'ye döndü. Yargılandı. O şimdi işadamları olarak hayatını sürdürüyor.

Rüşdü Saraçoğlu. Eski Bakan. Demirel'in içini boşalttığı Ege Bank'ın 1999 yılı faaliyet raporunda adı danışman olarak geçti. Korkmaz Yiğit'in batık Bank Ekspres'i ile Cavit Çağlar'ın içini boşalttığı öne sürülen İnterbank'ın da danışmanlığını yaptığı belirtildi. Ege Bank'tan 500 bin dolar aldığı iddiasıyla da sanık sıfatıyla ifadesi alındı.

Çiller Ailesi: Tansu Çiller. DYP Genel Başkanı. Başbakanlığı döneminde malvarlığı ile olay yarattı. Turban TOFAŞ TEDAŞ ihale olayına adı karıştı. TOFAŞ ihalesinde ihale zarfını başbakanlık konutunda açtırarak ihaleye fesat karıştırmak ve Örtülü Ödeneği dolandırıcı Selçuk Parsadan'a kaptırarak görevi kötüye kullanmakla suçlandı. "Örtülü ödeneği nereye kullandığımı açıklarsam dünya birbirine girer" dedi. Yüce Divan'a sevk edilmesi istendiyse de TBMM Genel Kurulu'nda yapılan oylamada aklandı.

Özer Çiller. DYP Genel Başkanı Tansu Çiller'in kocası. Kamuoyu onu "enişte" olarak tanıdı. Hakkında haksız mal edinmek ve gerçeğe aykırı mal bildiriminde bulunmak suçlarından dava açıldı. Gerçeğe aykırı mal bildiriminde bulunduğu gerekçesiyle 3.5 yıl hapis istemiyle açılan davadan beraat

çıktı. Ankara Cumhuriyet Başsavcısı kararın yasaya aykırı olduğunu belirterek temyize gitti.

Mesut Yılmaz. ANAP Genel Başkanı. Hakkında İstanbul Kurtköy Havaalanı İhalesi'nde görevini kötüye kullanmak, İstanbul'daki bazı SİT alanlarının turizme tahsis edilmesinde partizanlık yapmak, POAŞ İhalesi'ne fesat karıştırmak, SEKA arazisine ilişkin usülsüz işlemlerde bulunmak, Körfez Geçiş İhalesi'nde görevini kötüye kullanmak, devlet ihalelerinde çetelerle işbirliği yapmak, Telsim ve Turkcell firmalarıyla imzalanan sözleşmelerde devleti zarara uğratmak Türkbank ihalesinde görevi kötüye kullanmak iddialarıyla açılan soruşturma dosyalarından aklandı.

Yılmaz için kurulan sekiz soruşturma komisyonundan beşinde Sanayi Eski Bakanı Yalım Erez, Devlet Eski Bakanı Işın Çelebi, Bayındırlık Eski Bakanı Yaşar Topçu, Ulaştırma Eski Bakanı Necdet Menzir, Devlet Eski Bakanı Eyüp Aşık ve Devlet Eski Bakanı Güneş Taner'in de adı geçti.

2004'de TBMM Türkbank Soruşturma Komisyonu, Mesut Yılmaz ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner'e, AKP ve CHP'li milletvekillerinin oylarıyla Yüce Divan yolunu açtı.

Türk siyasi tarihinin en çok tartışılan konularından biri olan ve ANASOL-D Hükümeti'nin gensoru ile düşmesini beraberinde getiren Türkbank İhalesi'yle ilgili Yılmaz, Yüce Divan'da yargılanan ilk Başbakan oldu. Yılmaz hakkında ihaleye fesat karıştırmak suçundan 10 yıldan az olmamak üzere hapis cezası istendi. Yüce Divan'da aklandıysa da, o 'bütünüyle' aklanmak istediğini belirterek çıkan karardan memnun kalmadı.

Necmettin Erbakan. Kapatılan Refah Partisi'nin yasaklı Başkanı. Bosna'ya yardım amacıyla Almanya ve Türkiye'de toplanan paraların RP'nin kasası olarak bilinen Süleyman Mercümeğin hesabına yatırılması skandalıyla sarsıldı. Mercümeğin arkasında kardeşi Kemalettin Erbakan'ın olduğu öne sürüldü. RP'yi sarsan Bosna skandalı üzerine savcılık RP hakkında soruşturma başlattı. Soruşturma sürerken RP partisi

irticai nedenlerle kapatıldı. 11 trilyonluk davada önce dava ertelendi, daha sonra yaşından dolayı ev hapsi verildi. Ancak dava kamuoyunun gözünde 'sonuçsuz' kaldı.

Özal Ailesi. 1983'de ANAP'ı kuran 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal. Cumhurbaşkanı olduğu dönemde aile fertlerinin katkılarıyla Civangate Skandalı patlak verdi. Özal'ın eşi Semra Özal'ın adı Selim Edes ile Engin Civan arasındaki 'rüşvet' skandalına karıştı. Edes ile Engin olayını çözmesi için yeraltı dünyasının ünlü ismi Dünder Kılıç'ı aradığı öne sürüldü. Edes yıllar sonra yaptığı açıklamada Civan'ın vurulması ve rüşvet iddiasıyla ilgili soruşturmada Özalları bu işe bulaştırmak istemediğini ancak Civan'ın Çakıcı tarafından vurulmasında talimat verenin Özal Ailesi olduğunu öne sürdü. Semra Özal bu iddiaya yanıt vermedi...

Engin Civan. Özal'ın prenslerinden. Emlakbank eski Genel Müdürü. Civangate Skandalı'nın baş kahramanı. Turgut Özal'ın prensi. Vaktiyle 50 dolarlık taksitlerini bile ödemekte zorlanırken kendisini birden rüşvet çarkının içinde buldu. Selim Edes'ten 3.5 milyon dolar rüşvet aldığı ancak Edes'in de 'işini' görmediği iddia edildi. Edes'le anlaşabilsin diye araya dönemin Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ailesi ile yeraltı dünyasının ünlü isimleri Alaattin Çakıcı ile Dünder Kılıç girince vuruldu. Cezaevine girdi, çıktı. Yurtdışına kaçtı. Hakkında haksız mal edindiği iddiasıyla açılan davalardan iki tanesi zaman aşımına uğradıysa da haksız mal edindiği ve görevi kötüye kullandığı iddiasıyla hakkında yeni bir dava daha açıldı.

Selim Edes. Kamuoyu onu "Rüşvetin belgesi mi olur pezevenk" sözleriyle tanıdı. Ankara Koleji'ni bitirip, ODTÜ'de okudu. Müteahhit oldu. Özal hanedanı döneminde bu aileye yaklaştı. Büyük işler aldı. Özal Ailesi'nin prenslerinden Emlak Bankası Genel Müdürü Engin Civan'a 120 milyon dolarını alamadığı için 3.5 milyon dolar "rüşvet" verdiğini açıkladı. Civan'ın "adi bir hırsız ve tepkisiz" olduğuna inanıyor. Civan'ın Çakıcı tarafından vurulmasında talimat verenin ise Özal Ailesi olduğunu öne sürdü.

Türkiye’de banka dolandırmak âdetten!..

Türkiye 2000-2003 yılları arasında sahipleri tarafından hortumlanan 20 banka yüzünden 25 milyar doların üzerinde bir fatura ile karşı karşıya kaldı. Banka sahiplerinin hemen hepsi kamu bankalarından aldıkları kredilerle tek kuruş ödemeden bankalara sahip oldu. Hemen hepsi kamu bankalarından ve tasarruf mevduat sahiplerinden topladıkları paraları paravan şirketlere aktardı. Bu şirketler aracılığı ile düzenledikleri naylon faturalarla da yolsuzluğun boyutlarını genişletti. Haklarında sayısız dava açıldı.

Kemal Derinkök. Batık İşçi Kredi Bankası’nın sahibi. Deniz Yıldızı, Karis Nişkoz şirketlerini kurdu. Dönemin Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar’la SSK’ya satılan arsa yolsuzluğuna karıştığı için müteahhit Kazım Erdem’le birlikte Yüce Divan’da yargılandı. 1 yıl altı ay hapis cezasına çarptırıldı. Cezasının ertelenmesi için dönemin Ankara İnfaz Savcılığı Yazı İşleri Müdürü Cahit Üngün’e rüşvet verdiği öne sürüldü. Gümrük Kaçakçılığından yargılandı. Cezaevindeyken batık bankası İşçi Kredi Bankası’nı kurtarmak için Milliyetçi Demokrasi Partisi MDP Genel Başkanı Turgut Sunalp’in Maliye Bakanı Adnan Başer Kafaoğlu ile görüşmesini sağlayarak bankaya el konulmayacağı garantisini aldığı öne sürüldü. Bir arsa alacağı için düzenlediği sahte senetler yüzünden 1998 Şubat’ında yakalanarak tekrar cezaevine girdi. Çıktı. O hâlâ işadamı.

Murat Demirel. Batık Ege Bank’ın sahibi. Ege Bank’taki vatandaşın parasını İrlanda, Şeyssel ve Virgin adalarındaki tabela şirketlere ve off - shore bankalara aktardığı iddia edildi. Kasırga Operasyonu çerçevesinde gözaltına alınarak adli mercilerce tutuklandı. Hakkında sayısız dava açıldı. Cezaevi’nde suç ortağı Ayşegül Esenler ile evlendi. Çıkınca bala-yı için Virjin adasına gittiği öne sürüldü. Yakalandı tekrar cezaevine girdi ve çıktı.

Cavit Çağlar. Batık İnterbank’ın sahibi. “Demirel Ailesi”nden. Eski DYP Milletvekili. Nergis Holding’in sahibi. İnter-

bank'ı 1 milyar dolar zarara soktu. Ortağı olduğu şirketlere kefil olup borçları ödemediği için Yurt Dış Ticaret Kredi Bankası hakkında beş ayrı dava açtı. Ege Bank soruşturması kapsamında hakkında Murat Demirel ile anlaşarak banka kaynaklarını Murat Demirel'in zimmetine geçmesine iştirak suçundan hakkında giyabi tutuklama kararı çıkartıldı. Yurtdışına kaçtı. Cezaevinde yattı çıktı o hâlâ işadamı.

Korkmaz Yiğit. Batık Bank Express'in sahibi. Türk Ticaret Bankası İhalesi'ne fesat karıştırmak, menfaat karşılığı Cavit Çağlar ile birlikte birbirlerine usulsüz kredi vermek ve Ege Bank'ın boşaltılmasıyla ilgili usulsüz kredi almakla suçlandı. Çakıcı'nın Türkbank İhalesi'ne fesat karıştığını gösterir kaseti hayatını allak bullak etti. Bank Ekspresi Merkez Bankası Mevduat Sigorta Fonu'na 1 milyara devretti. Türkbank ihalesi ise durduruldu. Hakkında Maliye Bakanlığı vergi ve karapara üzerine inceleme başlattı. Bir kaset de o hazırlayıp, Çakıcı'nın insanın vücut kimyasını nasıl değiştirdiğini anlattıktan sonra cezaevine girdi. Çıktı. Bank Express içini boşaltarak devleti zarara soktuğu gerekçesiyle tekrar gözaltına alındı. Tekrar tutuklandı. Mallarına haciz geldiyse de o ikinci kez cezaevine girdi, yattı, çıktı.

Ali Avni Balkaner. Batık Yurtbank'ın eski sahibi. Yurtbank yönetimindeyken, yakınlarının kurduğu 42 şirkete verdikleri usulsüz kredilerle bankayı zarara uğrattıkları iddia edildi. Eski banka yöneticileri ile çete kurmak suçundan menfaat amaçlı teşekkül oluşturmak suçundan DGM'de yargılanırken, "banka yoluyla dolandırıcılık" ve "Emniyeti suiistimal" suçlarından da ağır cezada yargılanıyor. "Ben hırsız mıyım ki kendi banka mı soyayım" dedi. Tahliye olduysa da aldığı ceza ona yeniden cezaevinin kapılarını açtı.

Hüseyin Bayraktar. Batık Ege Bank'ın eski sahibi. Bayraktar Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı. Bankayı Murat Demirel'e sattı. Demirel Ege Bank soruşturması kapsamında gözaltına alındığında "Namussuz cezasını çeksin" dediyse de kendisinin de bankayı hortumladığı ortaya çıktı. Gözaltına

alınıp serbest bırakıldı.

Hayyam Garipoğlu. Sümerbank'ın eski sahibi. Öldürülen Tefeci Nesim Malki'ni "gizli" ortağı. Sümerbank'ın alınmasından sonra ortaklıklarına Malki'ye ödeme yaparak son verdiğini ve Sümerbank satışından sonra Evcil ve Çakıcı'nın Malki'ye ödeme yaptığı tarihte hisse senetleri değeri neyse onun üzerinden tekrar ödeme yapması için tehdit edildiğini öne sürdü. Çete kurmak, dolandırıcılık ve bankanın parasını zimmetine geçirmek suçlarından hakkında 2 bin 17 yıl altı ay hapis istemiyle tutuklu olarak yargılandı, bir süre cezaevinde yattı çıktı.

Cengiz Biçer. Yönetimine el konulan Sümerbank'ın eski Genel Müdürü. Sümerbank'a yönelik Kasırga Operasyonu'nda ilk tutuklananlardan. Bankanın parasını zimmetine geçirmek ve çete üyesi olmakla suçlandı. Dolandırıcılıktan müşteki sayısı kadar suçlu olduğu için 1904 yıl hapis istemiyle yargılandı.

Şükrü Karahasanoğlu. Sümerbank eski Genel Müdürü. Kasırga Operasyonu kapsamında hakkında gıyabi tutuklama kararı çıktıysa da o yurtdışına kaçtı. Kırmızı bültenle aranırken İtalya'da yakalandı.

Bülent Şemiler. Turgut Özal'ın prenslerinden. Batık İmpexbank Yönetim Kurulu Başkanı. Altı yıl önce batan İmpexbank davasının tutuksuz sanığı. Dava zaman aşımına uğrayarak düştü.

OPERASYONLAR CUMHURİYETİ

Yolsuzlukla mücadelede adım adım...

Uluslararası şeffaflık kurumunun verileri, en gelişmiş ve demokratik ülkelerde yolsuzluk katkısının çok düşük, az gelişmiş ülkelerde ise çok yüksek olduğunu ortaya koyarken, bunun en önemli sebeplerinden biri olarak yolsuzlukları ortaya çıkaracak resmi ve sivil kurumlaşmaların gelişmemiş ol-

masına bağlanıyor. Ancak son yıllarda Türkiye’de de yolsuzluklara karşı sivil toplum kuruluşlarının etkinlikleri artıyor.

Devlet 10 milyar doların üstünde kendisini zarara sokan sekiz bankaya 2000 başlarında el koydu. Mali Suçlar alanında 2000 yılında başlayan ve halen süren sayısız operasyon gerçekleştirildi. Bu operasyonlara Jandarma Kaçakçılık ve Organize Suçlar Dairesi Başkanlığı’nın Kral Midas Operasyonu, (Sivas, Antep ve Amasya’da gerçekleşen tarihi eser kaçakçılığına ilişkin operasyon) Tarsus’ta kaçak rafinerinin ortaya çıkartılmasına yönelik operasyon ve Hatay’da kaçak yakıt operasyonları dahil değildir. Sadece 2000’de bu operasyonlarla devlet bütçesine yaklaşık üç katrilyon 666 Trilyon TL tutarında katkı sağlandığı biliniyor.

Kasırğa - 1 Operasyonu (Ege Bank)

Çıkar amaçlı suç örgütü kurdular. Ege Bank’ın Off-Shore hesaplarında toplanan paraların banka personeline uygulanan baskı tehdit ve sindirme yöntemleriyle yurtdışında kurulan paravan şirketlere transfer edilmesini sağladılar. Organize bir şekilde dolandırıcılık yapıp karapara akladılar.

- İstanbul ve Mersin’de operasyon sırasında 54 kişi gözaltına alındı. Süleyman Demirel’in yeğeni Murat Demirel, Cenajansın sahibi Nail Keçili başta olmak üzere 22 kişi tutuklandı. Cavit Çağlar yurtdışına kaçtı. Bu operasyonla açığa çıkartılan yolsuzluğun parasal boyutu 750 trilyon TL civarında.

- Hüseyin Bayraktar. Batık Ege Bank’ın eski sahibi. Bayraktar Holding’in Yönetim Kurulu Başkanı. Bankayı Murat Demirel’e sattı. Demirel Ege Bank soruşturması kapsamında gözaltına alındığında “Namussuz cezasını çöksin” dediyse de kendisinin de bankayı hortumladığı ortaya çıktı. Gözaltına alınıp serbest bırakıldı.

Kasırğa - 2 Operasyonu (Sümerbank)

Çıkar amaçlı suç örgütü kurdular. Off-Shore hesaplarında toplanan paraların banka personeline uygulanan baskı tehdit

ve sindirme yöntemleriyle yurtdışında kurulan paravan şirketlere transfer edilmesini sağladılar. Organize bir şekilde dolandırıcılık yapıp karapara akladılar. İstanbul, Hatay, Adana Balıkesir’de düzenlenen operasyonlarda gözaltına alınan 35 kişiden 11’i tutuklandı. Sümerbank’ın eski sahibi Hayyam Garipoğlu da bu operasyon çerçevesinde tutuklanarak cezaevine kondu. Bu operasyonla açığa çıkartılan yolsuzluğun parasal boyutu yaklaşık 750 Trilyon.

Kasırga - 3 Operasyonu (Yurtbank)

Çıkar amaçlı suç örgütü kurdular. Off-Shore hesaplarında toplanan paraların banka personeline uygulanan baskı tehdit ve sindirme yöntemleriyle yurtdışında kurulan paravan şirketlere transfer edilmesini sağladılar. Organize bir şekilde dolandırıcılık yapıp karapara akladılar. İstanbul’da gerçekleştirilen operasyonda 19 kişi gözaltına alındı. Yurtbank’ın eski sahibi Ali Balkaner başta olmak üzere 7 kişi çıkartıldıkları mahkemece tutuklandı. Bu operasyonla açığa çıkartılan yolsuzluğun parasal boyutu 400 Trilyon.

Kasırga - 4 Operasyonu (Bank Ekspres)

Bu operasyonla açığa çıkartılan yolsuzluğun parasal boyutu 300 Trilyon.

Bufalo Operasyonu

Suç örgütü oluşturup, sahte belgeler düzenlemek suretiyle menşeli dondurulmuş etleri yasal olmayan yollardan ülkeye sokarak satışa sundular. İstanbul, Ankara, Gaziantep, Mardin illerinde gerçekleştirilen operasyonlarda 38 kişi yakalanarak gözaltına alındı. Bunlardan 9’u çıkartıldıkları adli mercilerce tutuklandı. Yolsuzluğun maddi boyutu ilk tespitlere göre 500 trilyon.

İshak Romano. İnter Gıda ve Tekstil Ürünleri Limited Şirketi’nin sahibi yurda kaçak sokulan 500 trilyon liralık kaçak etin ele geçirildiği “Buffalo Operasyonu”nun kilit ismi. İs-

hak Romano'nun, 1997 yılında da yine yurda kaçak et soktuğu iddiasıyla halen yargılandığı ortaya çıktı. Mersin'de "Sahte evrak tanzim etmek" suçundan sekiz yıla kadar hapsi istenen Romano Bufalo operasyonu kapsamında yakalanırken sanıklar arasında Demokrat Türkiye Partisi Genel İdare Kurulu Üyesi Orhan Keçeli'nin oğlu Engin Keçeli ile İşadamı İshak Romano ve Mardin'li bir milletvekilinin yakını ve Susurluk Çetesi'yle bağlantılı olduğu iddiasıyla yargılanan Drej Ali lakaplı Ali Yasak da bulunuyor. Yasak gözaltına alındıktan sonra serbest bırakıldı.

Paraşüt Operasyonu

Teşekkül oluşturmak suretiyle tonlarca yağ, muz, mercimek, mısır, kahve, motorin yağına sahte belgeler üzenleyip hayali ihracat ve ithalat yaptılar. İhracat kayıpla ithal edilen ürünleri sahte belgelerle ihraç edilmiş gibi gösterip, iç piyasaya sürdüler. Kaçak yollarla ülkeye mal sokup, sahte belgelerle trilyonlarca lira KDV iadesi alarak devleti dolandırdılar. Elde edilen kazancı yurtdışına kaçırıp kamu görevlilerine rüşvet verdiler. Kilis, Gaziantep ve Ankara'ya eş zamanlı Paraşüt Operasyonu düzenlendi. 39 kişi gözaltına alındı. 11 şirket çalışanı, 8 kamu görevlisi olmak üzere 19 kişi tutuklanırken malvarlıklarına da tedbir kondu. Hazinesinin bu işten zararını 126 Trilyon. Operasyon sonucunda ise devlet bütçesine 500 trilyon katkı sağlanmıştır.

Hayal Operasyonu

Teşekkül oluşturmak suretiyle sahte belgeler düzenleyip hayali ihracat ve ithalat yaptılar. İhracat kaydıyla ithal edilen ürünleri sahte belgelerle ihraç edilmiş gibi gösterip, iç piyasaya sürdüler. Gümrük kaçakçılığı yaptılar. Sahte faturalarla vergi kaçırıp, sahte belgelerle KDV iadesi alarak devleti dolandırdılar. Ankara, Bursa ve İnegöl'de süren operasyonlar da gözaltına alınan 24 kişiden ikisi tutuklandı. İlk tespitlere göre 2 milyon dolarlık hayali ihracat yapıp KDV iadesi aldıkları

rı belirlendi. Operasyon sonucu hazineye 100 trilyonluk katkı sağlandı.

Balina Operasyonu

Yeminli müşavirlerle, gümrük görevlilerinin de aralarında bulunduğu suç örgütü. İstanbul ve İzmir'deki operasyonlarda Mehmet Niyazoğlu başta olmak üzere 87 kişi gözaltına alındı. Bunlardan 42'si çıkartıldıkları mercilerce tutuklandı. Haksız kazancın boyutu 100 trilyon.

Serhat Operasyonu

Kars Köy Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yapılan il ve ilçelere bağlı 19 köyün içme suyu ihalelerinde usulsüzlük yapıldı. Operasyonda iki kamu görevlisi olmak üzere 19 kişi gözaltına alındı. Soruşturma sonucunda adli mercilere sevkedilen sanıklardan 6'sı tutuklandı. Haksız kazancın 5 trilyon TL olduğu belirlendi.

Kartal Operasyonu

Bursa'da tekstil firması yöneticileri çıkar amaçlı suç örgütü kurdular. Sahte belgeler düzenleyip hayali ihracat yaptılar. Sahte faturalarla vergi kaçırıp, sahte belgelerle ilk belirlemelere göre 6 trilyonluk KDV iadesi alarak devleti dolandırdılar. İki kamu görevlisi ikisi yeminli müşavir olmak üzere gözaltına alınan 21 kişiden 5'i tutuklandı. 10 kişi hakkında da gıyabi tutuklama kararı çıkartıldı.

Sis Operasyonu

Şeker Fabrikaları'ndan ihraç kaydıyla tonlarca şeker alarak sahte belgeler ile yurt içinde piyasaya sürerek haksız KDV iadesi alıp devleti dolandırdılar. Ankara Çankırı ve İstanbul'da gerçekleşen operasyonda gözaltına alınan 14 kişiden 6'sı tutuklandı. İlk belirlemelere göre haksız kazancın mali boyutu 10 trilyon.

Fırtına Operasyonu

Akaryakıt kaçakçılığı yaptıkları gerekçesiyle 2-8 ocak arasında gerçekleşen operasyonda 12 kişi yakalandı 8 kişi tutuklandı. Olayın maddi boyutu 100 trilyon.

Hasat Operasyonu tahıl ürünleri kaçakçılığı

İçel bölgesinde ihraç kaydıyla tonlarca tahıl yurt içinde piyasaya sürerek haksız KDV iadesi alıp devleti dolandırdılar. 12-21 ocak tarihlerinde gerçekleşen operasyonda 24 kişi gözaltına alındı 9 kişi tutuklandı. Maddi boyutu 100 trilyonun üstünde.

Beyaz Enerji Operasyonu

Beyaz Enerji kapsamında 21 ocak itibariyle 11 kişi gözaltına alındı; aralarında eski Bakan Birsal Sönmez'in de bulunduğu 4 kişi tutuklandı. TEAŞ ihaleleriyle ilgili yolsuzluk iddiaları için 18 Nisan 1999 seçimlerinden önce Ecevit Hükümeti Enerji Bakanı Prof. Ziya Aktaş döneminde talimat verildi. 7 ay sonra bitirilen rapor Enerji Bakanı Cumhur Ersümer'in önüne geldi. Enerji Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından bundan tam bir yıl önce "sorumluların görevden alınması" talebiyle verilen rapor için Cumhur Ersümer'in "takdir yetkisini" kullandığı belirlendi. Ersümer'in müfettişlerin 'görevden alma' tavsiyesine uymadığı ve bu kişileri görevde tuttuğu, ancak haklarında yol açtıkları zararın tazmin edilmesi için hukuk davası açılması yolunda bir olura imza attıysa da bu olurun gereği de tam bir yıl süreyle yerine getirilmedi.

Suçun önü alınamayınca operasyonlar *Neşter 1 - Neşter 2, Gökyüzü, Kelebek, Enerji* ve 2006'ya girerken de *Avcı 2, Kapıkule, Sauna* operasyonlarıyla devam ediyoruz...

SONSÖZ

Okuma Kılavuzu

Yazdıklarımın bir 'derinliği' yok!

Derin bir itirafçısı yok, derin analizler ve derin laflar hiç yok!..

Derinlik sadece olaylar, isimler ve tarihlerde saklı.

Belki kitabı ve kitabın içerisinde yer alan olayları şöyle açıklayabilirim:

Kara delikle...

Yani son derece yoğun bir kütle çekimine sahip, çekim alanına giren hiçbir şeyi, hatta ışığı bile bırakmayan, varsayımsal bir gök cismi olarak bilinen kara delikle...

Herhangi bir yıldızı dengede tutan iki kuvvet var; biri merkeze, içeriye doğru çöküntü yaratan kütle çekimidir, diğeri dışarıya doğru olan füzyon patlamalarıdır.

Kütlesi çekirdekindeki hidrojen yakıtının yüzde 10'unu tükettiğinde yıldızın merkezi içe doğru çöker; dış yüzeyi ise genişler ve soğur. Yıldız çökmeye devam ederse olağanüstü bir hızla dönecek ve çekim alanına giren hiçbir şey, ışık da dahil olmak üzere yıldızdan kaçamayacak...

Fakat kara deliklerin gözlemlenmesi, kara deliğe dönüşen yıldızların bir anda gözden kaybolmaları nedeniyle oldukça zordur... Esasında bu kitaba 'kara delik' adını vermek anlamlı olurdu...

Yazdıklarımın 'sonu' yok!..

Türkiye'de derin devlet işleri bitmez,

Birini çözmeden diğeri başlar

Ama hikâye aynı hikâyedir;

Her şeyi devlet için yapanların hikâyesi...

Dolayısıyla kitapta devlet için değil, ama kendileri için neler yaptıklarını sıraladım...

Bu işlerin Türkiye'de nasıl sonuç verdiğini, üzerlerinin nasıl örtüldüğünü anlattım.

Hepsini mi yazdım; hayır...

Ama siz şunu yapabilirsiniz: Kahramanmaraş katliamını okuduktan sonra bunu Çorum yapın! Hikâye aynı hikâye; sonuç aynı sonuç; isimler bile aynı, tek ‘fark’ tarih...

Ya da “Susurluk Davasını” okuyun üzerini çizin, “Şemdinli Davası” yapın. İşte aynı istikamete doğru giden bir dava daha deme ihtimaliniz var çünkü...

Diyelim ki Haluk Kırıcı’yı Kahramanmaraş’tan Bahçelievler katliamına uzanan yola kadar izleyebilmişsem, siz bunu Susurluk Çetesi’ne giden yola kadar uzatın... 1978’de katliamlar yapan bir adamın adı, derin devlet işiyle her daim ilgili olacağından 2006’dan sonraki yıllarda da karşınıza çıkabileceğini düşünerek okuyun...

Unutmayın 30-40 yıl bu ülkeyi aynı adamlar yönetmişse, mafyası çetesi de tabii ki aynı olacak!

Çete suçlarından yargılanan bir uyuşturucu kaçakçısı Yaşar Öz savunmasında, “her şeyi devlet için yaptım” demişse, bilin ki bunu aynı bağlantılar içerisinde olan hepsi yapmış. Hepsinin savunması kabul edin.

Kitabın sonu yok... Dipsiz bir kuyu gibi.

Bunun nedenini anlamak için belki de son sözü Alaattin Çakıcı’ya bırakmak lazım. 1997’de eski eşi Gönül Çakıcı’ya söylüyor:

“Devlette bir sürü çete var hiçbirine güvenme!..”

KAYNAKÇA

Kitaplar

- *Kuşatılan Devlet Türkiye*, Süleyman Genç, Boyut Yayınları 1. Baskı, 1997.
- *Bir MİT Mensubunun Anıları*, Mehmet Eymür, Miliyet Yayınları, 2. Baskı, 1991.
- *Kontrgerilla Kıskaçında Türkiye*, Suat Parlar, Boliotek Yayınları, 1. Baskı, 1997.
- *Ağca Dosyası*, Uğur Mumcu, Tekin Yayınları, 2. Baskı 1983.
- *MİT Raporu Olayı*, Kaynak Yayınları, 2. Baskı, 1996
- *Mafyanın Ekonim Polisiği*, Halil Nebiler, Sarmal Yayınevi, 1. Baskı, 1995.
- *Eşref Bitlis Suikasti*, Adnan Akfırat, Kaynak Yayınları, 1. Baskı 1997.
- *Kirli İşler İmparatorluğu*, Suat Parlar, 1. Baskı, 1998.
- *Susurluk Yirmi Yıllık Domino Oyunu*, Enis Berberoğlu, İletişim Yayınları, 1. Baskı, 1997.
- *Uğur Mumcu Cinayeti ve Demkorasiye Karşı Siyasi Cinayetler*, Tempo Yayınları, 1998.
- *Reis, Gladyonun Türk Tetikçisi*, Soner Yalçın, Doğan Yurdakul, Ötesi Yayınları, 1. Baskı, 1997.
- *Papa, Mafya, Ağca*, Uğur Mumcu, Tekin Yayınları, 2. Baskı, 1984.
- *Saklı Devletin Güncesi Uğur Mumcu Seçmeleri* UMAK Yayınları, 1. Baskı, 1997.
- *Çetele*, Doğan Yurdakul - Cengiz Erdinç. Ümit Yayıncılık 2. Baskı 1998.
- *Bay Pipo*, Soner Yalçın Doğan, Yurdakul Doğan Kitap 4. Baskı.
- *Türkiye Sizinle Gurur Duyuyor Türk Siyasal Kültüründen Portreler*, Yıldırım Türker Metis Yayınları, 1998.
- *Bir Gizli Servisin Tarihi*, Tuncay Özkan 1. Baskı Milliyet Yayınları 1996.
- *Ergenekon - Devlet İçinde Devlet*, Can Dündar - Celal Kazdağlı, İmge yayınları. 1. Baskı 1999.

Raporlar

Susurluk Tutanakları

3 Kasım 1996'da meydana gelen Susurluk Kazası sonrası yasa-

dışı örgütlerin devletle olan bağlantıları ve ilişkileri aydınlığa kavuşturmak amacıyla kurulan TBMM Meclis Araştırma Komisyonu'nun 3 ciltlik tutanakları. TBMM Basımevi 1998.

Susurluk Raporu

Yasadışı örgütlerin devletle olan bağlantıları ile susurlukta meydana gelen kaza olayının ve arkasındaki ilişkilerin aydınlığa kavuşturulması amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu'nun 20. dönem raporu.

Susurluk İddianamesi

İstanbul DGM Savcılığı Susurluk Davası İddianamesi.

Susurluk Fezlekesi

İstanbul DGM Başsavcılığı'nın Mehmet Ağar ve Sedat Edip Bucak'ın dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında hazırladığı fezleke.

1. MİT Raporu:

Polis İçindeki Çekişme ve yeraltı-Polis-Kamu Görevlileri ilişkileri, 1987.

2. MİT Raporu

Susurluk Kazası öncesi Eylül 1996'da ortaya çıkan 'Çiller Özel Örgütü' Raporu.

3. MİT Raporu

MİT Müsteşarı Sönmez Köksal imzasıyla inceleme adıyla 12. 12 1996'da Başbakanlığa sunulan Susurluk raporu.

Kutlu Savaş Raporu

Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın Başbakan Mesut Yılmaz'a sunduğu, bir kısmı sansürlenmiş Susurluk Raporu.

Gazete ve Dergiler

– *Milliyet* gazetesinin arşivi 1980-2006.

– *Hürriyet - Radikal - Cumhuriyet - Yeni Şafak - Zaman - Sabah* gazetesi 1996 – 2006.

– *Aksiyon - Aydınlık - Yeni Gündem - 2000'e Doğru - Tempo - Nokta* dergileri 1987-2005.

‘DERİN DEVLET’İN AİLE ALBÜMÜ...

Susurluk’tan Şemdinli’ye uzanan yolun öncesi de vardı... Ne yazık ki bunu dile getiren ender siyasetçi ve devlet adamı geçti Türkiye’den...

Çoğunluk, Susurluk Kazası’yla sembolleşen ilişkiler ağı içindeki kişilerin ve kurumların suçunu örtbas etti, yargıdan kaçırdı, dosyasını kaybedip, belgesini gizledi...

Devlet her durumda “duruma hâkimdi ve failleri mutlaka bulacaktı...”
Öyle mi oldu ya da öyle mi oluyor?..

- Susurluk Kazası aktörlerinin karanlık ilişkiler üzerindeki sır perdesi neden aralanamadı? Neden adalet yerini bulmadı?
- Uğur Mumcu ve diğer aydın cinayetleri neden aydınlatılamıyor?
- Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis neden ve kim tarafından öldürüldü?
- Güneydoğu’nun Cem Ersever’i niçin ve hangi güçlerce yok edildi?
- Tarık Ümit’in ve Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım’ın ölüsüne de dirisine de neden ulaşamıyor?
- Yapılan onlarca “... operasyon”nun neden sonu gelmiyor?
- Devlet mafya hesaplaşmalarının neresinde? Bugüne kadar mafya kimleri affetmedi?
- Son 30 yılda kan gölüne dönen Türkiye’de kim kimi niçin öldürdü?
- Neden siyasi cinayetlerin, batık bankaların, devleti soyan çetelerin, çetelerarası savaşların, ihale yolsuzluklarının, rüşvetin, uyuşturucu ve silah kaçakcılığının önü alnamıyor?..

Vaziyette böyle olunca ne yazık ki sorulacak soruların da sonu gelmiyor...
Çünkü Derin Devlet’ti Devlet olan...

Deneyimli gazeteci Belma Akçura’nın kaleminden,
“yakın dönemin derin devlet tarihi”ni bu kitapta okuyacaksınız...

DERİN OKUMALAR...

